

ΕΛΖΒΙΗΕΪ ΔΙΝΙΕ.

Γένυ

ΠΕ ΧΕΡ ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΗΝ ΠΑΠΙΣΤΑΝ.
ΛΑΡΑ ΒΕ ΠΡΟΤΕΣΤΑΝΛΑΡΑ ΒΙΡΜΕΣΙ ΔΙΑ-
ΖΗΜ ΚΕΛΕΝ ΔΖΕΒΑΗ.

Βε

ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΡΟΥΜΙΑΝ ΜΙΛΛΕΤΙ ΚΙΛΣΕΣΙ ΙΔΕ ΟΡΘΟΔΟ-
ΞΟΣ ΕΡΜΕΝΙΑΝ ΜΙΛΛΕΤΙ ΚΙΛΣΕΣΙ ΜΙΓΙΑΝΕΣΙΝΔΕ
ΟΛΑΝ ΦΑΡΚΑΕΡΙΝ ΙΔΖΜΑΛΙΔΙΡ.

Κε

ΦΕΡΤΕΚΑΙ ΚΟΚΟΝΙΟΣ ΟΓΛΟΥ ΣΑΜΟΥΗΛΔΕΝ ΤΕΡΔΖΟΥΜΕ,
ΒΕ ΑΝΑΤΟΛΗ ΓΑΖΕΤΑΣΗ ΜΟΥΕΛΛΙΦΙ ΕΥΑΓΓΕΛΙΝΟΣ
ΜΙΣΑΗΛΙΔΙΣΔΕΝ ΤΑΣΧΙΚ, ΒΕ ΤΑΠΗ-ΟΥ ΤΕΜΣΙΑ
ΟΛΗΝΜΟΥΣΔΗΡ.

ΔΕΡΙ ΣΑΛΔΕΤΔΕ,

ΕΥΑΓΓΕΛΙΝΟΣ ΜΙΣΑΗΛΙΔΗΣ ΤΑΠΧΑΝΕΣΙΝΔΕ.

1864.

Εἰ Ἑρπάπη μουταλιαγά!

Ἰόπου κιτάπη μούστεταπή Κόνγια ἐγίαλει δαχηλινδὲ
βακὴ Νίχδε σανδζαγή μούλχακατινδὲν Φερτέκ καζασή σεκε-
νεσινδὲν μεχαρατλού σιόρ Σαμουήλ Α. Ἀλεκτορίδης δζεναπ-
λερὶ κούτπι μούχτελιφεδὲν ἰδζμάλ βέ Ἀπάντησις Ὁρθο-
δόξου οὐνβανή ἰλέ τερδζουμέ ἰδερέκ, Ἀνατοληδὰ πούλη-
νούπ, λισάνη Ρουμίϊ λατιφδὲν πὶ πεχρὲ δλάν Ὁρθόδοξος χρι-
στιάν καρηνδασλαρημηζ μούταλιασσηνδάν φαῖδεμίνδ δλμα-
λαρὴ ἱτζούν τάππ-ου τεμαῖλ βέ ταφαηνδάν Ἀνατολὴ Ὁρθό-
δοξος Χριστιανλαρὴ ἰσμινέ τενμίκ ὀληνμασσηνὴ τaráφη ἀδζι-
ζανεμιζέ ἰφαδὲ ἱτμὶς ὀλμάγηλε, πίζλέρδε σηπαρησὴ οὐζερὲ
πάζη μαχαλλερινὶ τασχίχ πέρλε « ΕΥΖΒΙΠΕΪ ΔΙΝΙΕ » τεσμιέ
βέ τάππ-ου τεμαῖλ ἐγλεδίκ.

Βέ ἰόπου κιτάπ ἀνδζε ἔξερι μεσελελερὶ χάλλ ου τεσβιέ ἱ-
δούπ, μεζχέπδζε μαλιζμάτη κιαφιεδὲν μεμλού ὀλδηγή ἱτζούν
ἰνδελ χερβατανάν μακπούλε κετζεδζεγὶ σούπχεσίζδερ.

Τογρησὴ σιόρ Σαμουήλ πού γιολδὰ χέμ μιλλέτ βέ χερβα-
τανλαρηνά ἀζιμ πὶρ χηδμέτ ἱτμὶς ὀλουπ, μέδχ-ου σεναγιά βέ
ἱπρετνουμαγιά σαγιάνδερ.

Ἰσταμπολδὰ, 1864.

Ἀνατολὴ Γαζέταση μούελιφι
Εὐαγγελιστὸς Μισσηλίδης Κούδαλη.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΟΝΕ.

ΠΙΡΙΝΔΙ ΠΑΙ.

Γάρπ Κίλσεσινιν σάρκ Κίλσεσινδεν τεφρίκ δληνδηνή
πεγανινδέν.

1. Ιησους Χριστος εφένδιμιζδεν 848 σενέ σόνρα Ιστανπόλ Πα-
τριγι Ιγνάτιος αζλ δλμάγηλε, γερινέ αλίμ βέ μαλλοματλου Φώτιος,
Πατρικ νάσπ όλουνδουκδά, Ιγνάτιος αζλινδέν σόνρα άφορός όλδου-
γού ιτζούν, κενδι ταφαρηά τζόκλαρηνη δζελπ ίδουπ, άίνε πατρι-
λιγι άλμακκληγά γαιρέτ ιτδιγινδέν, Εκκλησανήν ραχατσζληγηνά
σεπέπ βερίριδι. Που δζιχετδέν κειφιστιν Σύνοδοσδα άγίρδ έλμασσηνή
Ιμπερατάρ Μιχαήλ έμρ ίδουπ, Ρώμα Πάπαση πινινδζι Νικόλασσα
δαχή Βεκιλλερινν Σύνοδοσδα χαζήρ πουλουνμαλερι ιτζούν ιφαδέν
είλεδι. Ίμδι 318 Ορθόδοξος Επίσκοπαρ βέ Πάπα βεκιλλερί χου-
ζουρουνδά μερσουρ Ιγνάτιουσιν ούζερινέ άνάθεμα δκουνδουκδάν σόν-
ρα, δέφα Φώτιος Πατρικ νάσπ όλουνδου, βεσπόγλεδζε πού μουτραζά
μέν όλδου.

222. Δάκιν άίνε έλ έγλιμδέν πάσκά σεπέπδέν Εκκλησίαδα μουχ-
πίτσιζλικ χασήλ όλδου, ζικρ όλουνάν Ιμπερατάρ Μιχαήλν βακτην-
δά Χριστουδάν 865 σενέ σόνρα, Φώτιος Πατρικ εφένδιμιζιν γαιρετι
ιλε Πουλγαρλάρ χριστιανληγή καπούλ ιτδιλέρ, φάκατ Πουλγαρλην
Κηραλή Ιστανπολδάν βέ Ρώμαδαν βέ Άλαμανία κηραληνδάν δαχή
χριστιανληγή ταρίφ ίδιδζι χόδζαλαρην Ισράλ όλουνμασσηνή ματλουπ
ιτδιγινδέν, Ρώμα Πάπαση (α) Νικόλαος δαχή Λατιν παππαζλαρή

(α) Πάπα λογατή (πού κι Πεδέρ δευέκδιρ) άτίκ ζεμανδά τζόκ
Έπίσκοποσλαρα βερίλιριδι. Σάνιεν Ρώμα Έπίσκοποσσουνα μαχ-
σουός όλδου. Άκατολική Έκκλησίαδα ιτε Πάπα όνδανή πού άόνε-
δεγιν φάκατ Σισινδερνέ (Άλεξανδρείας) Πατριγινέ βερίλιρ.

κιδόνδερδι, ανλέρ κι ορθοδοξίαγι ταρίφ ιδέν χόδζλαρα μουγατρ χα-
ρεκετλερδὲ πουλουνμακδὲ ιδιλέρ, βὲ ὅλ βακτητλαρδὰ πάπχαρδαν
γιασάκ ὀλουνά, παπαζλαρὴν ἐβλενμεκλιγινὶ χριστιανληγὴ καπούλ
ιδετζὲκ Πουλγαλαρὴν ἀρασηνδὰ δαχὴ ἰλζὰδ ἱμεγε δζάχτ ἰδικλε-
ρινδὲν, Φώτιος Πατρὶκ Ρώμα Πάπαση Νικόλαοσου ἀφορὸς εἴλεδὶ πὶρ
σενεδὲν σόνρα Ρώμ Κηραλὴ Βασίλειος Μακεδών, Φώτιοσου ἄζλ ἰδοῦπ,
ἀνὴν δούτμενὶ Ἰγνάτιοσου Πατρὶκ νάσπ ἰδικδὲ, Ἰγνάτιος Πάπα ἰλὲ
μουσαλεχὰ ἰδικδὲν σόνρα, Πάπκ βεκιλλερίδε χαζὴρ πουλουνδουκλαρὴ
χαλδὲ, πὶρ σόνδος κουρουπ Φώτιοσου ἀφορὸς εἴλεδὶ. Λάκιν Πουλγα-
ριστὰν γίνε Ἰστανπόλ Πατρικλερινὶν ἰδαρελερινδὲ καλδὴ πὺ σ-
πεπδὲν σεκιζινδζὶ Ἰωάννης, Πάπα Πουλγαριστανὴ ὀχδεσινὲ κεδζιρ-
μεκλιγιν σεβδαστηνδὰ ὀλουπ, Ἰγνάτιος πατριγὲ πὺ κείριετ ἰτζούν
ταραφηνδὰν βεκιλλέρ κιδόνδερδι ἰσὲ, πουνλάρ κελίνδζεγε καδάρ Ἰγνά-
τιος βεφὰτ εἴλεδὶ βὲ γερινὲ ἱκινδζὶ δεφὰ Φώτιος, πατρὶκ νάσπ ὀ-
λουνδουκδὰ, Ἐκκλήσαλαρη παρησδημακ ὀζερὲ Θεόφιλος παδισάχ
ἰλὲ πὶλ ἰστιτάρὲ Πάπαγια ἀδεμλέρ κιδόνδερδιλέρ ὅλ δαχὴ (σεκιζινδζὶ
Ἰωάννης) Ἰστανπολὰ βεκιλλέρ ἱσάλ ἰδοῦπ, Φώτιοσουν Σύνδος χρυ-
ζουρουνδὰ ἀφβλὴκ ἰστεμεσινὶ βὲ Πουλγαριστανὴν Ρώμα πάπασηνα
ταπὶ ὀλμασηνὴ βὲ Οἰκουμενικὸς σὺνδανηνὴν γιάνληνζ, Πάπαλαρα
μαχσοῦ, ὀλμασηνὴ ματλουπ εἴλεδὶ ἰσὲ, κουρουλὰν σὺνδοσδα πὺ
πεκλιφατλαρὴν χακσὴζ ὀλδουκλαρὴ ἰτζούν ρεδδ εἴλεδὶλέρ βὲ Πάπαγι
ἰζλαμὰ κέλμεδιγι ἰτζούν βὲ πὸγιούκλουγὲ ἀρζουσοῦ ὀλουπ, Ἐκκλη-
σίανην ραχατσηζληγηνὰ σεπὲπ βερδιγι ἰτζούν ἀφορὸς εἴλεδὶλέρ.
Σάνιεν 998 σενεσινδὲ Σέργιος πατρὶκ ἐφένδιμιζ βὲ 1038 σενεσινδὲ
Μιχαήλ Κηρουλάριος τζὸκ δεφλὰρ Πάπαλαρη τογροῦ γιολὰ δαβὲτ
ἰδοῦπ, Αἰρετικοσλουγὰ μεῖλλὶ ἐφκλρλαρηνὴ βὲ πὸγιούκλουγὲ ὀλὰν
ἀρζουλερινὶ Πάπαλαρ ρεδδ ἱμεγιπ, Ὀρθοδοξίαδαν ὀζάκ ὀλμακληγὰ
χὲρ βακὴτ σεπὲπ ἀραδηκλαρηνὴ ζίκρ ὀλὰν Πατρὶκ ἐφένδὶλεριμιζ
φάκ ἰτμέγιλε, Σύνδοσλαρ κουρουπ Πάπα ἰσμινὶ καῖδλαρδὲν σιλδι-
λέρ, βὲ Πάπαγι βὲ πουνὰ ταπὶ κλαφὲ Παπιστανλαρὴ (Λυτικὴ δανιλὲν
Ἐκκλησίαγι) ἀφορὸς εἴλεδὶλέρ, βὲ Αἰρετικοσλουκλαρὴ ἰτζούν ὀζερ-
λερινὲ γιάνησὰν ἀνάθεμαγι ὀκουδουλάρ.

3. Πὺ μιτιλλοῦ σεπὲπλερδὲν Πάπαλαρ ὀρθοδοξίαδαν ρεδδ ὀλου-
νοῦπ, ἀῖρὴ δούσδουκδὲν σόνρα, γιάνληνζ ρουχανὶ χόκιδουμετὲ καναὰτ
ἱμεγιουπ, δούνγιαβὶ παδισαχλὴκ ταδζὴ ἰλὲ δαχὶ μούστερρεφ ὀλμαλε-
ρινὲ δζάχτ βὲ γαῖρετ εἴλεδὶλέρ 750 σενεσινὲ καδάρ Πάπαλαρ δζόμ-

λε παππὰ, ταῖρεσι ἰλὲ περαπὲρ παδισαχλαρὰ ἰταὰτ ἰδερλέριδὶ ἱπτι
δα Θεόδωρος Πάπα κενδουσινὶ πὶρινδζὶ Ἀρχιερέας τεσμιὲ εἴλεδὶ βὲ
σάνιεν Ρώμα σεχρὶ Μέγας Κωνσταντίνοσδαν Ρώμα πάπαση Σιλθεσ-
ροσα πὶγνησλανδὴ παχανισὶ ἰλὲ, πὺ σεχρὶ κενδουλερινὲ μάλ βὲ παῖ-
πάχτ ἰδινμεκλιγὲ πασλαδηλάρ, πουνούν κι ἀσπλησὴ βὲ χιτάρ ἔλδου-
γοῦ τεβαριχλερδὲ ἰσπὰτ ὀλουνοῦρ. — ὅλ σενελερδὲ πὶρ ἄλδαδηζληκ
δαχὴ κουλλανδηλάρ σόλλε κι, [Φράνσα Κηραλὴ Πιπίνουσα κῖδκ γιού-
ζούνδεν Ἀπόστολος Πέτρος πὶρ κηττὰ μεκτοῦπ ἱσάλ ἰδερεκ, κῖογια
Ρώμα Πάπαλαρηνα χῖλλη γερίν πὶγνησλανμασηνὴ Πέτρος πὺ Κηραλὰ
ζμὲρ ἰδὶγιλορ πὺ κῖπὶ Εὐαγγέλιονα ζῖτ χαρεκετιέρ ἰλὲ δούνγιαβὶ
χόκιδουμετ σούρμεκ ὀζερὲ δαχὴ κενδουλερινὲ πὶρ παδισαχλὴκ πεῖδὰ
ἰδὶγιλορλαρ, πουνούν κι κουσβὲτ ἄλμασηνὰ δζόμλεσινδαν ζιαδὲ γεδι-
δζὶ Γρηγόριος νάμ Πάπα δζάχτ-ου γαῖρετ εἴλεδὶ παπαζλαρὴν ἐβ-
λενμεκλιγινὶ πὺ Πάπα γιασάκ εἴλεδὶ, γιάνληνζ κενδισινὲ πένδ ἰδοῦπ
παδισαχλαρὴν χόκιδούνδεν παππὰς ταῖρεσινὶ ἀγίρδ ἰτμέκ ἰτζούν.

4. Πὺ Γρηγόριος, Ἰησοῦς Χριστὸς ἐφέντιμιζιν πέν πὺ δούνγια-
δαν δεγίλιμ δζεβαπνὰ ἰταὰτ ἱμεγερεκ, παδισαχλαρὴν δαχὴ πα-
δισαχὴ ὀλμακληγὰ γαῖρετ εἴλεδὶ βὲ Πάπαλαρη χόκιδουμετ ἰτζούν
ἰσὲ βερδιγι ἐμινμαλερινὶ πῖζηλαρη, πουνλαρὴν ὀζερινὲ κι δζέμι
Πάπαλαρ πὺ κούνε ταδάρ χρεκετ ἰδερλέρ.

α. Χριστοσδὰν τεμελλεῖν Ἐκκλησία γιάνληνζ Ρώμα Ἐκκλησία-
σὴδερ.

β. Πὺ Ἐκκλήσα χίτς πὶρ βακὴτ τογροῦ γιολδὰν τζήκμαδη, νὲ
τζακάπλουρ.

γ. Χέρ κῖμ πὺ Ἐκκλήσα ἰλὲ πὶρλεσμέζ ἰσὲ, χριστιὰν δεγίλδερ.

δ. Ἐκκλήσαλαρδὰ γιάνληνζ Πάπανην ἰσμι ζίκρ ὀλουνμαλὴ βὲ
γιάνληνζ Πάπαλαρ οἰκουμενικὸς δανιμελί.

ε. ἰζνὶ ὀλμαζ ἰσὲ Σύνδος κουρουλάμαζ.

ς. Δζέμι Πάπαλαρ κῖδυναχσὴζ βὲ ἀζιζδιρλαρ.

ζ. Γιενὶ Νόμοσλαρη γιάνληνζ Πάπα ἰχδὰς ἰδὲπλουρ.

η. Δζέμι Ἐπίσκοποσλαρη ἰστεδιγι κῖπὶ κουμάνδα ἰδέρ.

θ. Πάπανην Ἐμρινὲ κῖμσε καρὸν δουράμαζ, φάκατ Πάπα δζέμι
δζιχανὴν ἐμρ ἰτδιγινὶ πὺ ἀπλουρ.

ι. Πόγιούκ δαβαλαρὴ, κερὲκ μεζχέπδζε, κερὲκ πολιτικαδζα, γιάν-
ληνζ Πάπα κασεπλουρ.

14. Κηράλ Ισμί πουνά γιτκήτθρ βέ δζέμι Κηραλλάρ Πάπανν
 αζίζ αγιαγηνή όπρεκλιγέ πορτζλουδουρλαρ.

15. Κηραλληγά μινασήπ κλόρμεδιγι. άδεμι άφορός Ιτμεγέ βέ που-
 νού αζίζ Ιτμεγέ γιάννηζ Πάπανν χακκή βάρδθρ.

Πουνλαρδάν πεγίαν έλουνού κι. Έωσφόροσυν κενδισί δαχή πού
 κίπι μαγρούρ δζεθαπλαρδά πουλούνμαδη βέ πού πενδλερδε κλόρουνέν
 χόκουμετι αζίζ κιταπλαρηνιζήν χιτζ πίρινδε κλόρμεδικ.

5. Πάπαλαρ κενδισερνι κούνεσέ βέ πόγιούκ. Κηραλλάρή αγιά, βέ
 κούδζουκλερί γιλδηζλαρά πεγγζεδιρλέριδι. τζέκ Πάπαλαρ μεζχεπί πού
 δερεδζέ αλίάτ ιδινούπ, δούνγιαβι σείλερς κενδούλερινι βερμισλέριδι
 κι, χάττα Χριστοζά δαχά ιμανλερί γιόγητη σεκιζινδζι Βονιφάτιος
 Ευαγγέλιονου, αζίζ σθρλαρή, όλόυλερι διριλμεσινι ζεθκέ αλήρηδη βέ
 Αλλαχδάν κόρκμαγιαρακ πού δινσιζ δζεθαπ ιδέριδι κι, δζεμιέτ ιλέ
 περαπέρ τακρίρ ιδέριζ, λάκιν δζεμιέτ κίπι ιμάν Ιτμεγέ πορτζλου
 δεγίλιζ, δεγίου. Εφένδιμιζιν Ευαγγέλιονδα φάσλ Ιτδιγι Φαρισιλεριν
 Ισλερί Πάπαλαρην άμελλερινδέν χαφίφ ικέν, άνλερί δζεχεννεμίν γα-
 ζεπινέ λαγίκ κλόρδου Ισέ, πού γενί φαρισιλέρ βέ φαρισιλερδέν πέτερ
 Πάπαλαρ, νάσηλ επέδι δζεζαδάν χελάς όλαδζακλάρ; Φαρισιλέρ εφέν-
 διμιζι. τανήμαδπλαρ, λάκιν πουνλάρ κι, κιδζέ κούνδούζ μεμουριετ-
 λερί ύνούν κελαμλαρηνή όκουγιούπ δζεμιετι ταρίφ Ιτμεκλίκδιο, νέ
 δζεθαπ βιερεδζεκλέρ κενδινέ Σαλίχ χότζα (Διδάσκαλε άγαθέ) δζαγη-
 ρανή τεκδιρ ιδενέ; Κενδούλερινι πίρινδζι Αρχιερέας βε κούναχσής
 τεσμιέ ιδέν Πάπαλαρ, χέρ κιμ άρανηζδά πίρινδζι όλμακ Ιστέρσε,
 σιζιν χηζμετδζινιζ όλσούν δεγίου πουργουράν εφένδιμιζε νέ δζεθαπ
 βιερεδζεκλέρ; Πουνλαρδάν μάδα, εφένδιμιζιν βέ ρεσουλλαρην τα-
 ριφλερδέν τησάρη, ιδζάδ Ιτδικλερί Αίρεσιλερδεν (άνλερί κι Ιλερουδέ
 κλόρεδζέγιζ) βέ δζεμιετι αλδαδηπ ακδζεσινι δζέλπ Ιτμέκ Ιτζούν
 κουλλανδηκλαρή δζετίδ σείτανι Ισλερδέν Χριστοσούν μεζχεπινέ χάμλ
 όλουνάν ρεζαλετγιγιν νάσηλ δζεθαπηνή βεορμεγέ καδιρ όλαδζακλάρ;
 Εφένδιμιζιν κενδι ρεσουλλαρηνά βέ άνλερίν χαλιφελερινέ χητάπεν
 Ιτδιγι δζεθαπλαρή, γίάνε πέν σιζι πού δούνγιαδάν σετζδιμ, πού πα-
 τήλ δούνγιαντήν μαλινέ, σαλτανατηνά μειλ Ιτμεγέσιζ δεγίου, πουν-
 λαρην κιαφσεινίδε πέρ ταράφ Ιδούπ Ινσανλάρ άρασηνδά όόχρετ κα-
 ζανμακλιγή Αλλαχην όόχρετινδέν μούουτεπέρ πουσδακλαρή Ιτζούν,
 σάυχεσιζ άδαλετιν Αλλαχή γέθμι μαχσερδε δζέκμαμεσινι πηνλαρδάν
 σουάλ Ιδεδζέκδιρ. Ιητούς Χριστός εφένδιμιζιν κενδι ρεσουλλαρηνά

βέ άνλερίν χαλιφελερί πουλουράν ρουχανι δζοπάνλαρά Ιχσάν που-
 γιουρδουγού ρουχανι χόκουμετι Ινκιάρ Ιτμεγέ χριστιάν όλάν καδιρ
 δεγίλδιρ φάκατ κάνγη ρεσουλαυνά σέν κούναχσζητην δεδι; Αλλαχ-
 δάν μάδα κούναχσής κιμσε γιόκδουρ δεγίου αζίζ κιταπλάρ αζίζ Ιδέρ
 Ικέν, νάσηλ Πάπα κενδουσινέ κούναχσής (άναμάρτητος) Ισμινι βιρέ-
 πιλουρ; Ινσανλαρην κούναχλαρηνά φιάτ κογιούπ, ακδζέ ιλέ κούνάχ
 αφθ Ιτμεκλιγιν γιολουνού κάνγη κιτάπ ταρίφ Ιδέρ; Εφένδιμιζ
 χόκουμετ βερδι, φάκατ Πάπανν χόκουμετι δερεδζεδέν τζηκδή βέ
 δούνγιαντήν έββελινδέν πού κούνέ καδάρ, Πάπανν κουλλανδηγή χό-
 κουμετι βέ μεζχεπ κενιόλιγινι, χιτζ πέρ μεζχεπ ρετσι κουλλανμαδη,
 χέρ ρουχανι, χέρ δούνγιαβι χόκουμετινέ κάνγη Κηραλλάρ, κάνγη
 πεγλαμπέρ ναίλ όλδού; Τεβαριχδε έμσαλι γιόκδουρ (α).

6. Ανατολική Ορθόδοξος Εκκλησίαμτζ χιτζ πέρ βακχίτ πού κίπι
 ούιγουνσούζ εφκίρλερς δούσμεδι, βέ πού κούνέ καδάρ κιαφεί χρισ-
 τιανλαρή κενδι έββλαδλαρή κηγιάς Ιδερέκ, γιόκ ζορπάζ έλλα έββλαδλα-
 ρήμισιλλού, δερούνι δζανδάν σεβέρ άτά κίπι κουλλανήρ, δούνγιαβι
 Κηραλλήκ καζανμακλιγά μουραδη γιόκδουρ. Έλλα εφένδιμιζδέν
 Ιχσάν όλουνάν χόκουμετι τατληλήκ βέ χαλιμλίκ ιλέ Ιατιζάι χαλδς
 κουλλανήρ, βέ Πάπαλαρην πουλουνδουκλαρή μισιλλού, χιτζ πέρ ζε-
 μανδά συνορδάν τησάρη τζήκμαδη. — Κελελίμ Παπιστανλαρην Αίρε-
 σιλερινε.

(α) Λάκιν Ισπίλ όν δοκουζουνδζού Δέβρι μεθενιετδς Ευρώπανν
 Κατολίκ δούβελλερί ρουχανι χόκουμετ ιλέ δούνγιαβι χόκουμετιν
 ζήτ όλδουγουνού φάρκ Ιδούπ, αζίζ Εφένδιγι γιάννηζ ρουχανι
 τζοπάνληγηνδά πηρακίπ, κηλιδζή έλινδέν αλμακλιγά γαίρετ
 Ιτμεκδέδιρλερ βέ Ινσαάλλαχου πεάλια φάκατ παππας καλαδζα-
 γηνή πού δεβερδς όμούρ κέδζιρενλέρ κλόρδουζ. ζίρα όλ έσκι
 ζεμανδά αζίζ αγιαγηνή πούς Ιτδιριγι Κατολίκ δούβελλερί άκηλ-
 λανδηλάρ καρανηγην βακχίτλαρή κετζδι βέ Ιλμίν σαφκή Ινσάν
 δζινσινέ τογρού γιόλου βέ κερτζέκ μεζχεπί πεγγάν Ιτμεκ-
 διδιρ.

IKINAZI ΠΑΠ.

Ρούχ ουλ κουδουσούν γιαληνηζ Πεδέρ Άλλαχδάν
σουδουρί (εκπόρευσις) πεγιαρινδέ.

7. Ιησους Χριστός Εφένδιμιζ τεσελλά ιδιδζι άζιζ Ρουχούν κενδι
ρεσουλλαρηνά Ιρσάλ Ιλουναδζαχηνή βάδ Ιδερək δζεβαπ έιλεδί. «Όταν
δє έλθη ο Παράκλητος, ον έγω πέμψω ύμιν, τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας,
ὃ παρὰ τοῦ Πατρὸς ἐκπορεύεται » (Ιωάν. ΙΕ. 26) γιάνι τεσελλά
ιδιδζι κελδικδє, άνή κι πέν σζє Ιρσάλ Ιδεδζέγιμ, κερδζεκλιγίν ρου-
χού, όλ κι Πεδερδέν σαδир ολουρ (καϊνάρ). Πού άσικιάρ δζεβαπλαρην
ούζερινє άζιζ Πατέρεσλερ μεζχεπιμιζίν σανδζάχη σεριφινδє (γιάνι
Πιστεύωδα) άζιζ Ρουχούν κουδβετί Ιλέ γιαζδηλάρ. « Καί εις τὸ
Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, τὸ Κύριον, τὸ Ζωοποιόν, τὸ ἐκ τοῦ Πατρὸς ἐκπο-
ρεύμενον » γιάνι χάκεζα Ιμάν Ιδέρим άζιζ Ρουχά, Ραππά, άмсυр
βεριδζιγє, όλ κι Πεδερδέν καϊνάρ δεγιού.

Δζεμιί Σύνοδοςλαρδα μεδδζουδ πουλουνάν άζιζ Πατέρεσλερ πουνού
καбилесдирдилєр, βє χєр κим πού дін σαχαδєтнамєсинє пир Ιώτα ζάμμ,
γιαχοδ тензил Ιδєр Ιтє ланєт (άνάθεμα) όλсούν δεγιού έμир που-
γλουρδουлар. Χριστός εφένδιμιζδєν 806 σєнє σύνα Εκκλήсалаρην
άιρηλμασηндάν άζ έββєл Ρώμα Πάπашη ούτζсундζсῶ Λέων, πού
σύμβολонου (дін σαχαдєтнамєсини) Αίρετικσλαρδάν λεκєσιζ χήφζ έί-
λεмєк Ιτζούν, κисυμός маδєνινдєн δόκмє πλάκαλαρην ούζєринє Ёл-
ληνικά βє Λατίν лисанларηндά тахир Ιδουπ, диндарларην χουζου-
ρηна βάζз έιλεδί, оузерлериндє їспου δζεбап Ιλέ. « Πєн Λέων, дін
хапарєт Ιλέ ορθοδοξiανην χήφζ олунмасә Ιτζούν πουνларή βάκф
έιλεδίμ. » Σάνιєν γίνє Ρώμα Πάπашη σєкизиндζи Ιωάννης Λατινλερ-
дєн ζάμμ олунан « Тὸ ἐκ τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ ἐκπορεύμενον »
γιάνι άζιζ Ρουχ, πού κι Πεδερдєн βє Огулдан καϊνάρ, їспου καί ек
тоῦ Υἱοῦ ζαμμηνή пир βєдζχилє πού Πάπα даχη капүүл Ιтмєгєрєк,
Ιστανпєл πατριγι Φώτιος εφένдиγє γιζдє ки, άζиζ Ρουχ Πεдєрдєн
βє огулдан καϊνάρ деγιού Ιμάν Ιδєνлєр χєр κимлєр Ιсє, πουνларή
Ιудас Ιлє πεрапєр пир Ιтипардā туутмāк фāрζдєр деγιού. Ζиє
νάσηл ки Огул дебирлердєн έббєл Пєдєрдєн доғар Ιсє, псгледзє
азиζ Ρουχ даχη дебирлердєн έббєл кадим Пєдєрдєн каϊнάρ βє паскā

κινє. Ιμάν Ιδєнлєр Αίρετικός ολουп, άζиζ Ρουχά, сипи βє ксфр Ιдєр-
лєр βє Εὐαγγέλιονμουζουν εμρινє κισрє άζиζ Ρουχά сєпи Ιδєнларє
нє πού дζичандā άφєллє βāрдєр, нєдє ρсῶзи махсєрдє.

8. Λάκιν Ρώμα πάπαλαρη ορθοδοξiαδαν άιρηλουп, дζисманι γс-
кымєт каζанмāк Ιτζούν, Εὐαγγέλιονα ζήт βє дζєми кουрулāн άζиζ
Сύνοδοςлара мунгāт βє тζок Ρώμα πάπαларηндан рєдд олунāн
« καί ек τοῦ Υἱοῦ » ζαμμηνή капүүл Ιтмєгилє, кєндουлерини Ιуданην
сирасηнā кодулар πού сєпєтдєн дζεмиі Λατινлєр даχη πουνού ка-
пүүл Ιтдиклєри Ιτζούν, елхāлєтєу хāзєхи άζиζ Ρουχά сєпи Ιтмєкдєн
дєүр олдуκларē γιόкдур πού Аїреσιс сāтєи тζок аїреσιслєрє сє-
пєт βєрди. Ζиє Πάπαлар дζεμισлєрини ορθοδοξiαдαν тєкмил άγирд
Ιδουп кєнди охдєлєринє алмāк Ιτζούν дζεсіт сєйлєр Ιдзāд Ιдουп,
тоғру γιулдан тєкмилāн саптєлāр, нāσηл ки κισрєдζєгилз.

9. Λάκιν пиз ορθόδοξσлар, άζиζ Εὐαγγέλιονμουζουν κсннєсдєн
парлāк дζεбапларηнā γιάνι Ρουχ-ουλ куддсєс γιαληνηζ Пєдєрдєн
садир олуд деμєсинє (δ παρὰ τοῦ Πατρὸς ἐκπορεύεται) εμρινєт βє
итипār Ιδουп, βє аллμ Πατέρεслєримиз γиєдл оумуи Σύνοδοςлардā
азиζ Ρουχούν кудбєтi Ιлє кабилєситидиклєрини капүүл Ιдουп ορθοδο-
ξiамηζдā тємєллi βє кадим калмамēζ Ιτζούν Ιηсυєс Χριστός εфєн-
диμιзє нāз Ιтмєкдєн дуүр олмаγилαгм тζούν ки Ιтпикāд Ιтдиγимиз
кипi тариф Ιтдi кєндуси, πού кипi άζиζ Ρєсуллєр дєλλαєтлiк Ιтди-
лєр βє πού кипi пизлєрдє Πατέρεслєримиз Ιлє πεрапєр Ιмāн έιλεдiк
βє ορθοδοξiαγi сахип олāн Πάπαлар даχη дін тахирини пизим Ιн-
рār Ιтдиγимиз кипi Ιнрār έιλεдилєр.

ΟΥΤΖΟΥΝΑΖΟΥ ΠΑΠ.

Λειτουργίαδε Λατινλερίν Ιστιιμάλ έτιγι μαγисιζ
έτмєк πεγιαρινδέ.

— 0 —

10. Ορθόδοξος καρηνδасларηмєζήн μαλсумлєрдир ки, Паπισταν-
лар (α) βє άνлєрє пакасāи Ёрменилєр άζиζ еϋχαριστίαдā μαγiαлē

(α) Παπιστāн Λατίν, Κατολiк (βє Ελληνικά лисанηндā Δυσι-
κός) деγiού Πάпaγi таηηγiанларā сōγлєνiлсүр.

ἐκρέκ γιερνὲ μαγιανὲ ἔτρεκ κουλλανερλάρ, βέ Αντιδωρονλαρη μα-
γιασὲ χαμουρδάν γιαπηλούρ. Νέ σεπεπδέν; « Ἰησοῦ Χριστὸς ἐφέν-
» διμιζ Γιαχουδιερὲν παῖραμὴ γιακλασθηκδὰ σκίρδλερινέ, κίδιν
» πάσχα σουφρασνηὴ χαζήρ ἰδιν δεγίου, ἔμρ πουγιουρδού, βέ ἀνλέρ
» δαχὴ σεχίρ κίδουπ Πάσχαγι: χαζήρ ἰτδιλέρ, βέ ἀλέρ ἰλὲ περα-
» πέρ σῆρρ τααμὴ (μυστικὸς δεῖπνος) γιεδὶ, ἀνδὲ κι Πάσχα ὀλδουγὴ
» ἰτζούν Γιαχουδιερὲν ἀδετλερινέ κίδρε, χαμουρσοῦζ ἐκρέκ γερλέ-
» ριδι » δεμὲκ ἰτερλέα.

11. Λάκιν Εὐαγγέλιονου δηκκάτ ἰλὲ κηρατ ἰτδιγιμιζδὲ νὲ που-
λούρουζ; Ἐφένδιμιζιν ταρίφ ἰτδιγι γιερδὲ Πάσχανην χαζήρ ὀλμασηνὴ
ἔμρ ἰτδιγι κίδιν μεγάλη Πέμπτη κίδιν ἰδὶ. βέ ἔγερ γιέθρι μεζκούρ-
δὲ Γιαχουδιερὲν Πάσχαση πᾶσανδὴ ἰσέ, Νωῦσην βέ νόμοσυν
ἔμρινέ ναζάρεν πέντζ σενπίχ κίδινδὲ ὀγλῆινδεν σόνρα Γιαχουδιλέρ
μαγιασὲ ἐκρέκ γιμεκλιγὲ πορτζλου ἰδιλέρ. Ὅλ κίδινδὲ ἐφένδιμιζ
ρεσουλλαρὴ ἰλὲ περαπέρ σουφραγιὰ ὀτουρδού, φάκατ δεγιεπιλούριμ
κι, ποῦ Πάσχα σουφρασὲ βέ τααμὴ δεγίλιδι: τζούν κι πῆρ βέδζχιλε
Εὐαγγέλιονου γιτζδηκλαρηνὰ μουταπήκ κελέμεζ: πῆρδζισί κι, ἐφέν-
διμιζ ταάμ οὔζερινδὲ ρεσουλλαρηνὰ σσίλὲ δζεβὰπ εἰλεδὶ: « Ἐπιθυμία
ἐπεθύμησα τοῦτο τὸ Πάσχα φαγεῖν μεθ' ὑμῶν πρὸ τοῦ παθεῖν με »
δζεφαλανμαδάν ἐββέλ ποῦ Πάσχαγι σίζιν ἰλὲ περαπέρ γιμεκλιγὲ πὲκ
ἀρζουλεδὶμ, γιάνι ποῦ Πάσχαγι, γιὰκ Γιαχουδιερὲν πᾶσχασην, ἴλλα
ποῦ γιενὶ βασιγετὶν πᾶσχασην, ἀνδὲ κι ρεσουλλαρηνὰ εὐχαριστιάνην
σηρρηνὴ ταρίφ εἰλεδὶ. Γιαχουδιερὲν πᾶσχασην γιμεκλιγὲ ἀρζου-
σοῦ γιόγουδου, ποῦ πᾶσχα γιενὶ νόμοσυν, γιενὶ ἰνσανὴν πᾶσχα-
σίγιδι.

12. Ἰκιδζισί, ταάμ οὔζερινδὲ ἐφένδιμιζ Ἰούδας πῆρ λοκμά οὔ-
ζαδὴπ βέ πουνδάν ἰλὲ βερλεδζεγινὶ εἰσιτδερέρκ, νὲ κι ἰσλεγεδζέκ
ἰσέν τῆζ ἐλδέν ἰσλὲ δεδιγινδέν, σκίρδλεριν πᾶζηλαρη (δέγιος Εὐαγ-
γέλιον) ζάν ἰδερλέριδὶ κι, Ἰούδας κεσεδάρ ὀλδουγουνδάν, Ἰητοῦς δὲ
παῖράμ ἰτζούν λιαζήμ ὀλάν νεσνελέρ σατοῦν ἄλ δεμὶς ἰδὶ δεγίου.
Ὅλ κίδινδὲ πᾶσχα ὀλσάγιδι, Ἰούδας νὲ σατὴν ἀλαπιλούριδι; Πάσχα
κίδιν ἀκδζὲ τουτοῦπ ἀλησῆρις ἰτρεκ Νόμοσα μουγαῖρ δεγίλμιγιδι;
βέ τααμδάν σόνρα Ἰησοῦς σκίρδλερινὲν ἀγιακλαρηνὴ νάσκα γεῖκα-
γιαπιλούριδι;

13. Οὔτζουνδζούσὸ, ἐφένδιμιζ Ζεῖτουνλουκδὰ πουλουνούρ ἰκέν,
πῆρ πόλὸκ ἀσκέρ ἰλὲ πᾶς κίλχινλεριν βέ-μυλλετ πᾶσλαρηνὴν χηζματ-

κίλκλαρὴ ὄνου δουτμαγὰ κελδιλέρ: βέ κηρὴ δούρμαγιπ κενδινὶ τεσ-
λίμ ἰτδικδὲ, ἀλὴπ Ἄνναγια βέ σάνιεν Κατάρχαγια κίδτουρδούλέρ,
σάχιδέρ δικδιλέρ, μουχακεμεσινὶ ἰτδιλέρ. Ποῦ βουκουατλάρ ἔγερ
πάτχα κίδιν ὀλδού ἰσέ, Γιαχουδιερὲν ἀδετλερινέ βέ Νόμοσλαρηνὰ
μουγαῖρ χαρεκετλέριδι. Σάνιεν δζουμαὰ κίδιν Ἰησοῦσοῦ μεδζλιπέ
κετουρδιλέρ, βέ οὔζερινέ τζεσίτ τοχμετλέρ χᾶμλ ἰδουπ, ὀλούμὲ μουσ-
ταχᾶκ κίδρδούλέρ: βέ πᾶδεχου, (δηκκάτ ὀλουναδζήκ κείφιέτδερ κι)
Βασιλερὶ πουληνὴν Πιλάτοσυν κοναγηνὰ κίδτουρδούκλερινδὲ, Για-
χουδιλέρ ἰδζερὸ κίρμεδιλέρ, νὲ σεπεπδέν; Ναπᾶκ ὀλούπδα πᾶσχα
κουρπάνην γιμεκλιγὲ λαῖκ ὀλάμαγιζ δεγίου. Δεμὲκ ὀλούγιος κι,
χάλιζ δζουμαὰ κίδιν δαχὴ πᾶσχα ὀλμασηνδὴ, βέ τίζ ἐλδέν τζαρ-
μηγὰ κερδικδέν σόνρα πᾶσχα κίδινδὲν κᾶλμαμακ οὔζερὲ περαπέρ
σταυρὸς ὀληνὴν ἰκὶ χηρσιζλαρὴν ἰνδζικλερινὶ κηρδηλάρ: τζούν κι ὀλ
κίδιν Παρασκευὴ ἰδὶ βέ ἔρτεσι κίδιν, δέγιος Ἰωάννης (Ἰω' 31). Σάβ-
βατο ἀζήμ κίδιν ἰδὶ (Πάσχα ἑορτησινὶν κίδιν ὀλδουγὸ σεπεπδέν).

14. Ποῦ γιτζδηκλαρημὲζ Ἰωάννησιν Εὐαγγέλιονου ἰλὲ μουταπήκ-
δερ. Κελελίμ σᾶρ Εὐαγγελιστησελέρ: ποῦ κείφετὶ ἰστέ Ματθαῖος νὲ
βέδζχιλε γιτζήγιος « τῇ δὲ πρώτῃ ἡμέρᾳ τῶν ἀζύμων προσήλθον
οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ λέγοντες, ποῦ θέλεις ἐτοιμάσωμέν σοι φαγεῖν
τὸ Πάσχα; » γιάνι χαμουρσοῦζ παῖραμηνὶν ἴλκ κίδινδὲν, σκίρδ-
λέρ Ἰησοῦς κελεπὸν δὰ δεδιλέρ, νέρδε ἰστέρεσιν κι, σανὰ Πάσχα παῖ-
ραμηνὴν γιμεγινὶ χαζηραγιαλήμ; Ματθαῖος βέ Μάρκος ἀζυμα (χα-
μουρσοῦζ) λογατὴ ἰλὲ πᾶσχαγι πεγίαν ἰδερλέρ, πουνού κι Λουκᾶς
δαχὴ ἰσπᾶτ ἰδέρ δεμέγιλε « ἤγγιζε δὲ ἡ ἑορτὴ τῶν ἀζύμων, ἡ λε-
γομένη Πάσχα » γιάνι χαμουρσοῦζ ἑορτησὶ γιανκλασθηκδὴ, ποῦ κι
Πάσχα δεινλούρ. Ἰμδι Πάσχανην πῆρδζι κίδιν, πᾶσχαταν ἐββελεκὶ
ποῦδουρ, ἀγιν ὅν οὔτζουνδζού κίδινδὲ βέ χαφτανὴν πεσινδζι (πεντζ-
σενπίχ) κίδινδὲ ζίρα νόμοσυν ἔμρινέ κίδιν πῆρδζι ἀγιν ὅν δὲρ-
δουνδζού κίδινδὲ ἀχσᾶμ γιανκὴν πᾶσχα κουρπάνην κεσερλέριδι
(Λευϊτικ ΚΓ'. 5. 6). « Ἐν τῷ πρώτῳ μηνί, ἐν τῇ τεσσαρεσκαίδε-
κᾷ τῷ μηνός, ἀνὰ μέσον τῶν ἐσπερινῶν, Πάσχα τῷ Κυρίῳ, καὶ
ἐν τῇ πεντεκαιδεκᾷ ἡμέρᾳ τοῦ μηνός, ἑορτὴ τῶν ἀζύμων τῷ Κυ-
ρίῳ ἑπτὰ ἡμέρας ἀζυμα ἔδεσθε » ὅν πεσινδζι κίδινδὲνδὲ Πάσχα
ἑορτησὶ ἰδζρά ὀλουνδούρδου. Ἰμδι πεντζσενπίχ κίδινδὲ (γιάνι πᾶσ-
χα κουρπάνην κεσελεδζεγι δζουμαὰ ἀχσᾶμηνδάν πῆρ κίδιν ἐββελε)
ἑορτηνὶ, γιανκλασθηκδὴ ἰτζούν, ρεσουλλέρ νέρδε χαζήρ ἰδελίμ δεγίμ

θεύλ ιτιδιέρ. Εφένδιμιζ δαχή μαχαλλινι ταρίφ ιτιδικδέν σόνρα, πάσχα κίουνι κίοζέτμεδι (σταυρός ελαδζαγηνή πιλδιγι ιτζούν) ἔλλα ὅλ κίουνδὲ γιενί πάσχαγι ιδζρά εἴλεδι, βὲ πέντζτενπιχ κίουνι ὅλ-
δουγού ιτζούν μαγιαλή ἐκμέκ γιεδι, ζίρα ἔρτεσι δζουμακ κόνσούνδεν
πάσχαγιπ νόμοσούν ἐμρί ὀζερὲ γιεδι κίουν χαμουρσουζ γιεμεγὲ πορτζ-
λοὺ ἰδιιέρ.

15. Βὲ πάσχαγι χαζήρ ιτιδικδέν σόνρα, δ' ἐβὰπ ἰδίγιου Ματθαῖος·
« ὁψίας δὲ γενομένης ἀνέκειτο μετὰ τῶν δώδεκα », βὲ ἀχσάμ ὅλ-
δουκδὸν, ἐφένδιμιζ ὅλ κίλέρ ἰλὲ σουφραγιὰ ὅτουρδοί. Λάκιν Πάσχα
κουρπκηνή Γλαχουδιέρ Νόμοσούν ἐμρινὲ κίωρὲ ἀγλακδὰ δουρούπ
γιερλέριδι, βὲ κουρπκνδὸν ἐββελ μαγιαλή ἐκμεγίν ἐσερὶ καλμάζηδη,
ζίρα χερ πὶρ μαγιαληγι ἀτεστὲ γλακαρλάρηδη· φάκατ πού σουφραδὰ
δὸρτ εὐαγγελιστηγερὶν γλαζδηκαρηνὰ κίωρὲ μαγιαλή ἐκμέκ βάρηδη,
δοί κι ἐφένδιμιζ παρτζαλαγιπ σκικιρτερε βερδι ἄλην γιέγιν, πού
πενίμ τενίμδιρ δεμέγίλε, κεζάλικ πάσχα κουρπκηνή γιεδικλερινδὲ,
χιτζ πὶρ σουλού γιεμέκ πουλουνάμαζηδη, ὅλ κουρπκνὴν ἀτεστὲ κη-
ζαρτμά ἐτινδὲν πασκά· λάκιν πού σουφραδὰ τζανὰκ δερουνινδὲ πντ-
κὰ ταάμδα βάρηδη (ζίρα πενίμ ἰλὲ ἐλινὶ τζαναγὰ πατηράν, πενὶ ἐλὲ
βερεδζέκδιρ, δεδι ἐφένδιμιζ).

16. Πουνλαρδὸν πεγλὸν ὀληνοὺρ κι, ἐφένδιμιζ Γλαχουδιέρ ἰλὲ
περαπὲρ πάσχα κουρπκηνή γιεμέδι, ὅλ σενεδὲ ἀζιζ κουρπκν, πιζίμ
κίουναχλεριμιζ ιτζούν κενδισινὶ ὀλούμὲ τεσλίμ ἰδὲν, λεκεσιζ κουρ-
πκν κενδουσι ὀλδὴ, βὲ Γλαχουδι Μιλλετὶ κενδού Πάσχα κουρ-
πανλερινὶ κεσμεζιζ, ἀζιζ κουρπκνὴν κεσιλμεσινὲ σεπέπ ὀλδουλάρ.
Αζιζ Εὐαγγελιστηγερὶν γλαζδηκαρηνὰ ναζάρεν πεντζτενπιχ κίουνι
Γλαχουδιερὶν χαμουρσουζ πῆραμηνδὸν ἐββελ, ἐφένδιμιζ γιενὶ βα-
σιετὶν πάσχαστην ἰδζρά εἴλεδι βὲ ἀνδὲ μαγιαλή ἐκμέκ γιεδι· πού
σεπέπδὲν Ἀνατολικὴ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησίαμης πού κίουνὲ καδάρ
μαγιαλή ἐκμέκ κουλλανήρ· βὲ Παπιστανλάρδα ἐφένδιμιζδὲν σόνρα
1053 σενετινὲ καδάρ μαγιαλή κουλλανηολάρηδη. Σάνιεν Ρώμα Πά-
πκση τοκουζουνδζού Λέων μαγιασηζή κενδού ἰστεγικὶ ὀζερὲ ἰδζάδ
ἰδοῦπ, πού Ἀἵρεσιγι δαχή Ἀκτινλερὲ καπούλ ιτιδιρδι. Πιζιέρ Ἀπόστο-
λοσλαρδὸν βὲ πατέρεσλεριμιζδὲν ταρίφ ὀλδουγουμουζοῦ χήφζ ἰδίγιου-
ρουζ. Ἀκτινλέρ ἰσὲ 1053 σενεδὲν σόνρα ἰδζάδ ὀλουανή καπούλ ιτ-
διιέρ πού σουρετδὲ χὰκ κίμιν γεδινδέδιρ; καὶ τυφλῷ δῆλον· κίωρ-
λερὲ δαχή κίουν κίπὶ ἀσικιάρδερ κι, χὰκ ὀρθόδοξοσλαρην γεδινδέδιρ.

ζίρα πιζ, ρεσουλλορδὸν περὸν ἀλδηκαρηνήζ χήφζ ἰδίγιουρουζ, Ἀκ-
τινλέρ ἰσὲ χάλια πού κίουνὲ καδάρ ἰτεδικλερινὶ ζάμμ βὲ χοσλάν-
μαδηκαρηνή τετζιλ ιτεκεδὲν δούρ ὀλδουκαρὴ γιόκδουρ.

ΔΟΥΔΟΥΝΔΖΙ ΠΑΗ.

Κοινωνίαῖ (γιάνι ἐφένδιμιζιν λεκεσιζ τὲν βὲ κανηνή)
ἰκὶ χεῖετ ταχδινδὲ ἀλμανήν πεγλιανινδὲ.

—ο—

17. Ἀκτινλέρ ἀζιζ Εὐχαριστίαγι παππᾶς ταῖρεσινὲ βὲ λαῖκοσλα-
ρὰ ταζίμ ἰδοῦπ, παππιζλκρὴ λειτουργία ὀζερινδὲ ἐφένδιμιζιν τετιν-
δὲν γιερλέρ βὲ κανηνδὸν ιτζερλέρ, λάκιν λαῖκοσλαρὰ γιάννηζ ἅγιος
Ἄρτοσδαν (γιάνι τετινδὲν) βιριρλέρ, βὲ κανηνδὸν πούτουν ὀμῶρλεριν-
δὲ μαχροῦμ ἰδερλέρ. βὲ πουνὰ μανὰ βερλερὲ κι, ἀζιζ κανήν δζεμιε-
τὲ δαγνηλμασνηλὰ καζάεν δόκούλμεσι ζουγούρ ἰδέρσε, κούναχ ἰτριζ
ὀλούρουζ, δεγιοῦ. Λάκιν ἰσὲ ἐφένδιμιζ κενδισὶ νὲ πηγλιουρούγιουρ (Ἰω-
άν. Κεφ. 5'. 51) « Ἐγὼ εἶμι ὁ ἄρτος ὁ ζῶν, ὁ ἐκτοῦ οὐρανοῦ κατα-
« θάς. ἐάν τις φάγη ἐκ τούτου τοῦ ἄρτου, ζήτεται εἰς τὸν αἰῶνα.
« Καὶ ὁ ἄρτος δὲ, ὃν ἐγὼ δώσω, ἡ σὰρξ μου ἐστίν, ἣν ἐγὼ δώσω
« ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς... ἐάν μὴ φάγητε τὴν σάρκα τοῦ
« υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, καὶ πῆτε αὐτοῦ τὸ αἷμα, οὐκ ἔχετε ζωὴν ἐν
« ἑαυτοῖς... ἡ γὰρ σὰρξ μου ἀληθῶς ἐστὶ βρωσίς, καὶ τὸ αἷμα
« μου ἀληθῶς ἐστὶ πόσις ». Γιάνι πὲν κίωκ γιούζούνδεν ἐνμὶς ὀμῶρ-
λού ἐκμέγιμ· ἔγερ πὶρ κίμσε πού ἐκμεκδὲν γιέρσε, ἐπέδι ὀμῶρλού
ὀλατζάκ, βὲ πενίμ βερεδζέγιμ ἐκμέκ πενίμ τενίμδιρ, ὀνού κι πὲν
δζιχανήν ὀμῶν ιτζούν βερεδζέγιμ· ἔγερ σιζ ἰνσάν ὀγλουνην τετινὶ
γιεμέζσεγιζ, βὲ κανηνή ιτζμεζσεγιζ, κενδουινδὲ ὀμῶρλουζ γιόκδουρ·
τζούν κι πενίμ τενίμ κερτζεκδὲν ταάμδερ, βὲ πενίμ κανήμ ἐσαχδὸν
ιτζκίδιρ. Πού δζεβαπλάρη ἐφένδιμιζ ἀσικιαρὲ σόγλεμιζ ἰκὲν, νάπηλ
χριστιάν δζεμιετινὶ, ἐφένδιμιζιν ἀζιζ κανηνδὸν μαχροῦμ ἰδεπλουρ-
λέρ; « Πίστε ἐξ αὐτοῦ πάντες », δζόύμλενιζ πού καδεχδὲν ἰτζιν δε-
γιοῦ πουγλιουρούγιουρ, πού τζόκ κίουναχλάρην ἀφβληγη ιτζούν δόλου-
λὲν κανήμδερ· παππασλάρ, σιζ γιάννηζ κανηνδὸν ἰτζιν, βὲ δζεμιετὲ
γιάννηζ τετινδὲν βέρνιμ δεγιοῦ ἐμρ ἰδίγιουρ; Νὲ δζεβὰπ βεριρλέρ

ἐφένδιμιζιν πού ευρινέ Ὁρθοδοξίαδαν οὐζάκ ὅλάν Ακτινιέρ; Κανσὴζ τέν ὀλάμαζ, γιάννηζ τενινδέν δζεμιετὲ βερίρσιεκάδε, τενδὲ κὰν βάρδην δερλέρ. Λάκιν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐφένδιμιζ τενινδὲ κὰνδὰ πουλουνδου- γουνού πίλμεδίμι; Νὲ σεπεπδέν, ἐκισινίδε ἰδζρά ἰδέσινιζ, γιάνι τε- νινδέν γεγέσιζ βὲ κανημδάν ἱ-ζέσιζ δεγιάν ἔμρ πουργιουρδού;

18. Ἐσὶ βκκητλαρδὰ δαχὴ δζεμίι χριστιανλάρ ἐφένδιμιζιν ἄζιζ τε- νινδέν βὲ κανημδάν χησσεμένδ ὀλουρλάρηδῃ χέμ σέχιδ Ἰουστίνος φιλό- σοφος Ἰησοῦς Χριστὸςδάν 120 σενέ σόνρα σού βεῖδζχιλε γικζήγιρ «Κυ- ριακὴ κλόνι καρηνδασλάρην σετζκιλίσι Εὐχαριστίαγι ἰδζρά ἰτδικδέν σόνρα,, Διάκονος ταπὶρ ὀλουανλάρ χαζηρδὰ πουλουνανλάρην ὀζόμα- λεσινὲ ἐκμεκδέν βὲ σού ἰλὲ καρησὴκ σαραπδάν ταγηδηλάρ βὲ χα- ζηρδὰ πουλουνμαγίαν καρηνδασλάρὰ δαχὴ κλόντουρδουλέρ». Ἀπόστολος Παῦλος δζέμι Χριστὸςδὰ ἱμάν ἰδενλερὶν ἰκὶ τζεσιτδένδε μούστερέκ ὀλμακληγὰ χακλὴ ὀλδουκλαρηνὴ πέγιάν ἰδερ δεμέγιλε. «Τὸ ποτή- ριον τῆς εὐλογίας ὃ εὐλογοῦμεν, οὐχὶ κοινωνία τοῦ αἵματος τοῦ Χριστοῦ ἐστίν; ὁ ἄρτος, ὃν κλῶμεν οὐχὶ κοινωνία τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ ἐστίν; ὅτι εἷς ἄρτος, ὃν σῶμα οἱ πολλοὶ ἐσμέν· οἱ γὰρ πάν- τες ἐκ τοῦ ἑνὸς ἄρτου μετέχομεν». (Κορινθ. Α' κεφ. Ι'. 16)· γιάνι μουπαρεκλιλιγὶν καδεχί, ὀνού κι μουπαρεκλέγιουρζ, Χριστοσούν κανημδάν μούστερεκλιγὶ δεγίλμιδρι; παρελεδιγιμιζ ἐκμέκ. Χριστο- σούν τενινδὲ μούστερεκλιγὶ δεγίλμιδρι; ζίρα πίζ τζοκλάρ δζόύμλεμιζ πὶρ ἐκμέκ βὲ πὶρ δζεσέτιζ, ζίρα χέπιμιζ πὶρ ἐκμεκδέν χισεδάρ ὀ- λούγιουρζ. Βὲ πὰσάκ μαχαλδὲ (Κορινθ. Α' ΙΑ. 26) δερ «ὁσάνικ» γὰρ ἂν ἐσθίητε τὸν ἄρτον τοῦτον, καὶ τὸ ποτήριον τοῦτο πίνητε, » τὸν θάνατον τοῦ Κυρίου καταγγέλλετε, ἄχρις οὗ ἂν ἔλθῃ » ζίρα χερ νὲ βκκὴτ πού ἐκμεκδέν γιέρσενιζ βὲ πού καδεχδέν ἱ-ζέρσενιζ, Ράππινιν ὀλούμουνού, ὀλ κελίνδζε μέδεκ, χαπὲρ βερίρσινιζ. Πού δζε- θαπλάρδαν πέγιάν ὀλγουνού κι ἐφένδιμιζιν τενινδέν βὲ κανημδάν μούσ- τερέκ ὀλμακληγὰ παρτζλούγιουζ ἱερέασην βὲ λαϊκασούν πουνδὰ πὶρ φαρκὴ γιόκδουρ, δζόύμλεμιζ πὶρ βουδζαῦδουζ, βὲ ἐφένδιμιζιν ἐμρινὲ κλόνε, χερ κίμ κανημδάν ἱ-ζμέζ ἰσέ, κενδισινδὲ ὀμδουρδού, βὲ χελασλη- γὰ οὔμιδι γιόκδουρ.

19. Ακτινλερὶν τζὸκ ἀλιμλερινδέν ἰσπὰτ ὀλουνοῦ κι ἐφένδιμιζδεν σόγγρα 1200 σενεσινὲ καδάρ δζέμι Παπιστανλάρ Εὐχαριστίαγι τεκ- μιλ ἀληρλάρηδῃ βὲ ἀνδέν σόγγρα δζεμιετὲ βερίρλιρ ἰκέν, δόκουλμὲ τεχλικεσί ὀλούρ παχανεσί ἰλὲ, ἄζιζ κκκὴ χισαποτὴ Κατολὴ δζε-

μιετλερινὲ βέρμαεκλιγὲ πασλαδηλάρ. Λάκιν 1200 σενὲ τεχλικεσί᾽ ἰδζρά ὀλουνοῦ ἰκέν, ἀνδέν σόγγρακ τεχλικὲ χατηρλαρηνὰ κελδί; χιζ. Νιστλερὶ τεχλικεδέν σακηνμάκ δεγίλ, ἔλλα πὶρ γιενὶ ἰδζὰδ ἰλὲ Ὁρθοδοξίαδαν οὐζάκ ὀλμάκ, βὲ κενδισινδὲ χαζμετδέν χαλὶ ἐτμέκ.

20. Ἀζιζ Εὐχαριστίανην σαραπηνὰ βιζ ὀλουαν σηδζάκ, σουγιούν (Ζέον) γιερινὲ δαχὴ Ακτινιέρ σοδούκ σού κουλλανηρλάρ, πού κι πού- τούν πόντουνὲ κλόνλῶκδουρ· ζίρα ἐφένδιμιζιν σταυρὸς οὐζερινδὲ ἄζιζ πόντουντὲν ἀκάν κὰν βὲ σού σηδζάκ ἰδλιέρ. Λάκιν πουνού δαχὴ ἰσταγιελερινὲ κλόνε τεπιδ ἰτδλιέρ. Ἀνατολικὴ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία- μὴζ λαϊκασλάρην δζόύμλεσινίδε, σαπὶ τζοδζουκλαρὴ δαχὴ ἐφένδιμι- ζιν κανημδάν βὲ τενινδέν μαχροῦμ πρακμάζ, τζούν κι Ράππιμιζ Ἰη- σουσούν βὲ ρεσουλλαρηνὴν ταριφλερινδέν τασρά πὶρ νοκτὰ ζάμ γιά- χουτ τενζιλ ἱτμεγὲ δζεσαρετὶ γιόκδουρ· φάκατ μεζχέπ, κλόνναχσὴζ κηγιχσὴ ἰλὲ πὶρ παππαζήν χόκουμετινὲ τεσλίμ ὀλουνοῦ ἰσέ, ἱσπου Ακτινλερὶν κουλλανδηγὴ μεζχέπὲ ὀνέρ.

ΠΕΣΙΝΔΖΙ ΠΑΠ.

Ἄζιζ Βάπτισμαδα οὔτζ δεφὰ πατηρσούπ τζηκαρμάκ
πεγιανινδὲ.

—ο—

21. Δζεμίι Ὁρθόδοξος χριστιανλάρ ἱμάν ἰδεριζ κι, Ἰησοῦς Χριστὸς ἐφένδιμιζιν ὀλούμδὸ δζέμι ἰνσάν δζινσινὶν χελὰς ὀλμασσηνὰ σεπέπ ὀλ- δού. Ἀλλὰχ ἰλὲ ἰνσάνην ἀρασσηνδὰ ἀδεμδέν περού ἱταατσζληγὴν βα- σπησὴ ἰλὲ χασὴλ ὀλάν δούσμενλίκ πού ὀλούμδὸν βασπησὴ ἰλὲ μὲν ὀλδού τζούν κι Ἀπόστολος Παῦλοςσούν τζεθαπλάρηνὰ ναζάρεν (Ρωμ. Ε'.) «Ἐχθροὶ ὄντες κατηλλάγημεν τῷ Θεῷ διὰ τοῦ θανάτου τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ» γιάνι δούσμεν ἰκέν κεντοῦ ὀγλουνοῦν ὀλούμδὸν ἰλὲ Ἀλλὰχ ἰλὲ παρσὴδῃ πού σεπεπδέν ἐφένδιμιζιν ὀλούμδὸν χατηρημζδὰ καδὶμ τουτμάκ ἱτζούν, Ἀζιζ ρεσουλλάρ ἐφένδιμιζιν ταριφὶ οὐζερὲ, βὲ ἄζιζ Πατέρεσλερ Ἐκκλησίαμζην χερ πὶρ σηρηνδὰ πού ὀλούμδὸν σου- ρετινὶν ἰδζρά ὀλουμασσηνὴ ἔμρ ἱτδλιέρ. Βὲ δζόύμλεσινδεν ζιαδὲ ἄζιζ Βάπτισμαδα ἐφένδιμιζιν ὀλούμδὸν ἰδζρά ὀλουνοῦ. Ζίρα, ἄζιζ Ἀθανά-

σιοςουν δ'εβαπτήν κίόρε, μαχημή ούτζ δεφά σουγιά πατηρήν βέ ούτζ δεφά σουδάν τζηκαρήν, Ιησούς Χριστός ούτζ κίούν μεζαρ- δά καλούπ, ούτζ κίούνδεν σόνρα διελδιγινί πεγιάν ιδερέκ. Παῦλος δαχτή πουνά σαχδετλάκ ιδέρ δεμέγίλε « Ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτί- σθημεν, εἰς τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐβαπτίσθημεν· συνετάφημεν οὖν αὐτῷ διὰ τοῦ βαπτίσματος εἰς τὸν θάνατον ». Γιάνι Χριστοσδὰ βαπτίς ολανλάρ, πουνούν δλούμουνδὲ βαπτίς δλδούκ. Ἰμδι βάπτισμα σεπέπι λὲ πουνούν δλούμουνδὲ περαπέρ δέφν δλδούκ. Πουνλαρδάν άτικιάρ δλούρ κι, μαχσουμή ούτζ δεφά σουγιά πατηρμάκ βέ ούτζ δεφά σου- δάν τζηκαρμάκ φάρζδερ, χέμ ἐφένδιμιζιν δλούμουνδὲν σουρετινί ιδζρά ιτμεκ, χέμ Ἁγία Τριάδαν ούτζ σφατηνή πεγιάν έίλεμεκ ιτζούν, ζίρα πεδερίν Ὁγουλουν βέ άζιζ Ρουχούν ισμινέ βαπτίς δ- λούρουζ.

22. Αάκιν Παπιστανλάρ πουνλαρην χιτζ περισινέδε δηκκάτ ἱμε- γερεκ, Εὐαγγέλιονα βέ Απόστολοσλαρα μουγαίρεν, βαπτίς ολαδ'άκ μαχημήν πασηνά έλλερί λὲ, γιάχδ κηλδάν γλαπουμά φούρτζα λὲ πέραζ σου σερπερλέρ, βέ πού ράντισμαχια (σου σερπμασινέ) Βάπτισ- μα ισμὶ βεριρλέρ· βέ τζούν κι Βάπτισμα λογατηνήν μανασηνά κίόρε (πὸ κι, σουγιά πατηρμάκ δεμέκδερ), βέ έσκι βακτηδάν περού Εκ- κλησίαμτζην καθινέ κίόρε, Αατινλέρ ούτζ δεφά σουγιά πατηρήν ούτζ δεφά σουδάν τζηκαρμάκ κηλκρη ιτζούν, ἱδπου χρεκετλερι Αί- ρεσις δλδουγουνδάν, άβάπτιστος γιάνι βαπτισλένμεμις σαγιλουρλάρ, βέ ἐφένδιμιζιν έμρινέ κίόρε σουδάν βέ ρουχδάν τέκραρ δόγμαδ κη- λαρη σεπέπδεν χαλασ κηλκρη γιόκδουρ· βέ Ὁρθοδοξίακι καπινλ ιδενλερι όλουρ ισέ, Εκκλησίαμτζ πουνλαρή τέκραρ βαπτίς ιδέρ· ζίρα κενδού βαπτισλερι σου σερπε δλδουγού ιτζούν, βαπτίς ολανήν κού- ναχλερινί άφδ ιδέμεζ, βέ άζιζ Ρουχούν παχσήσλαρηνή δαβέτ ιδέμεζ· τζούν κι Απόστολοσλαρην έμιολεσινέ κίόρε (Β'. Ζ'. κεφ. 45). « Ἔστι » τοίνυν τὸ μὲν βάπτισμα εἰς τὸν θάνατον τοῦ Κυρίου διδόμενον· » τὸ ὕδωρ, ἀντὶ τῆς ταφῆς· τὸ ἔλαιον ἀντὶ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου· » ἡ σφραγίς, ἀντὶ τοῦ σταυροῦ· τὸ μῦρον, βεβαίωσις τῆς ὁμολογίας· » ἡ κατάδυσις, τὸ συναποθνεῖν· ἡ ἀνάδυσις, τὸ συναναστῆναι ». Γιάνι σουγιά πατηρμάκ, Ράππινιν δλούμουνί πεγιάν ιδέρ· σου δέφν δλδουγουνού· έλαιον (γιάγ) άζιζ ρουχού· σφραγίς (μόχούρ) ιτμεκ, σταυροσου πεγιάν ιδέρ· μύρον, τακριρλιγιν καθιλανμεσινί· σουγιά πα- τηρμάκ, Χριστός λὲ περαπέρ δλμεκλιγί σουδάν τζηκαρμάκ, περαπέρ

διελμεκλιγί. Αάκιν Παπιστανλάρ πουνλαρή πλουρλέρ ιπέδε, πίοι- σινίδε ιδζρά ιτμεζλέρ· βέ πού βέδζχιλε, χέρ πίο χριστιάν ολανκ φάρζ όλάν άζιζ Βάπτισμαδαν δαχτή μαχσουμά δλδουλάρ. Βενεδικέ βέ σίρ τζόκ Κατολίκ πελδελερινίν Εκκλησίακρηνδκ πού κίούνέ καθάρ μερμερδέν γλαπλημά πόγιούκ Κολουθήθραλαρ πουλουνουρλάρ. Δεμέκ δλούρ κι, δλ βακτηλαρδκ Αατινλέρδε τεκμὶλ βάπτισμαχι ιδζρά ιδερ- λέριδι· πιτούν πιτούνε πατηρηνλὸπ τζηκαρήλμαχιαδζακ ολακίδε, δε- ριν Κολουθήθρακρην νέ ικτιζαλερι βάρηδν; πού σουρετδὲ Απόστο- λοσλαρην έμιολερινέ μουγαίρ χρεκετλερδὲ πουλουνδουκρηνή μερ- μερ τασλάρ δαχτή ισπάτ ιδίγιουρλαρ.

23. Απόστολοσλαρην βακτηλαρηνδκ, χριστιανληγή καπινλ ιδουπ βαπτίς ολανλαρά, βαπτιστέν σόγγρα Απόστολοσλαρ έλλερινί ανλερινί πασλαρηνά βάζ' ιδουπ άζιζ Ρουχούν νιμετινί πουνλαρην ούζερινά δαβέτ ιδερλέριδι. Σάνιεν πουνούν γιερινέ χρίσμα γιάνι Ἁγιον Μύρον τερτίπ όλουνδού, πού κι βάπτισμαδαν σόγγρα μαχημήν άζαλερινέ σούρουλδουκδὲ, άζιζ Ρουχούν παχσήσλαρηνή ιχάν ιδέρ, έββελδέν δοαλέρ λὲ βέ άζιζ Ρουχούν νιμετι λὲ άζιζλενδιγινδάν· βέ πόγλε- δζε έμιο πούγιουρούρ Χριστοσδάν 364 σενέ σόνρα κηδικτέ (Αποδίκεια) κουρουλάν τοπική Σύνοδοςσυν 48 ζινδζι κανονουνδκ « Ὅτι δαί τοῦς φωτισομένους, μετὰ τὸ βάπτισμα, κρίσσθαι χρίσματι ἐπουρανίῳ, καὶ μετόχους εἶναι τῆς βασιλείας τοῦ Χριστοῦ »· γιάνι χριστιανληγή καπινλ ιδενλερὲ βαπτισδέν σόνρα σεμαάι μύρον λὲ σούρουλμέκ βέ Χριστοσδὲν παδισαχληγηνδάν χησσεμένδ όλμάκ φάρζδερ, δεγιού πούγιουρούγιουρ. Αάκιν Παπιστανλάρ πού σερρή δαχτή, ραντίς (σου σερπμέκλε βαπτίς) ιδικλερι τζαδζουκλάρ ὅν ικί ὅν δάρτ γιάσηνά κελανέ καθάρ ιδζρά ιτμεζλέρ· βέ πού σεπέπδεν τζοκλαρηνή άζιζ Ρουχούν παχσήσλαρηνδάν κερὸν πρακκλάρ· ζίρα ὅν γιάσηνδάν έββελ όλενλέρ Ἁγιον Μύρον νάιλ όλμαξήζ κιδερλέρ. Ὁρθόδοξος Εκκλησία- μτζ Ἁγιον Μύρονου δαχτή Βάπτισμαδαν σόγγρα τεκμὶλ ιδουπ, Από- στολοσλαρην βέ Πατέρεσλεριν έμιολερινέ ινδιγι ίταατή βέ ικτιπάρη πουνδκ δαχτή ιπράζ ιδέρ.

ΑΛΘΗΝΑΖΗ ΠΑΠ.

Ρώμανην νὲ βέδζχιλε πινδζι Θρόνος ἁδδ ὀλδηγῆ
πεγμανινδέ.

24. Ἰησοῦς Χριστὸς ἐφένδιμιζ σεμαβιτὲ ἀλκνδηκδὴν σόνρα, Ἀ-
πόστολοσλαρη δούνγιαννὴν χέρ πῖρ ταρχηνά ταγνηλῆπ δελλαλετλῖα
ιτμεγὲ πᾶσλαδηκλαρηνδᾶ, πουνλαρδὴν Πέτρος βὲ Παῦλος δαχῆ
σίμδι Πάπαλαρην ἱκαμὲτ ἱδικλερί Ρώμα σχερινδὲ δελλαλετ-
λῖα ἰδούπ, Ρώμα Ἐκκλησίασθη τεμελλενδιιδιλέρ βὲ Ρώμα ἱμπερα-
τωροῦ δζαναθά, Νέρωνου βκτῆνδᾶ σχειδλιγῖν (Μάρτυροσλογουν)
ταδζηνήδᾶ Ρώμαδᾶ ἔγινδιλέρ· βὲ τζούν κι Παπιστανλαρὴν δεγῖστ-
λαρηνά κῖορὲ) Πέτρος Ρεπουλλαρὴν ἀρασνδᾶ πινδζι ἰδι, βὲ Χρι-
στοσοῦν βεκιλί ἰδι, πὸν σεπεπδὲν Πέτροσδᾶν σόνρα Ρώμα Ἐπίσκο-
ποσλαρη πουλουνᾶν Πάπαλαρ Πέτροσσουν βὲ Χριστοσοῦν δαχῆ κενδου-
σινὶν βεκιλλερί ὀλοῦπ, δζευῖτ δζιχνδᾶ πουλουνᾶν χριστιανλαρὴν πῖ-
ρινδζι Ἀρχιερέσλαρη βὲ δζέμ: Ἐπίσκοποσλαρην χόουμδαρλαρῆδᾶρ-
λαρ, δεμὲκ ἰστερλέρ· βὲ πουνὸν πῖρ Δῖν πᾶπῆ μισιλλοῦ, Πάπα Χρι-
στοσοῦν βεκιλί ὀλδουγουνὸν βὲ κῖδωνχσῆζ ὀλοῦπ ἀγῖζηνδᾶν χέρ νὲ
κελάμ τζηκᾶρ ἰσὲ Ἰησοῦς Χριστοσοῦν κενδὸν ἀγζηνδᾶν τζηκῆτς κῖπῖ
ἱμᾶν ἱτμεκλιγῖ ὀμμετλερί πουλουνᾶν Κατολικλερὲ τκαλίμ ἰδερλέρ·
φᾶκατ πῖζλέρ τεφδῖς ἰδελίμ βὲ Παπιστανλαρὴν δεγῖστλαρηνῆ Εὐαγ-
γέλιονουμουζουν σαχῖχ μανελερί ἰλὲ ρουπῆᾶρ ἰδελίμ, βὲ πῖρ Πάπανην
(γῖανι πῖρ Παπαζῆν) νὲ μκκδᾶρ χόκούμετ ὀλδουγουνὸν κῖορεδζέγιζ.

25. Ἰησοῦς Χριστὸς ἐφένδιμιζ, « Ἰσανλᾶρ πᾶνι κῖμδιρ κηγῖς ἰδερ-
λέρ » δεγῖοῦ ρεπουλλαρηνᾶ σουῖλ ἱδικδὲν σόνρα, ἄιρηδζα κενδουλερι-
νέδε σουῖλ ἰτδῖ κι, « Γῖλ σῖζ πᾶνι κῖμ διρ κηγῖς ἰδερσινιζ: » ὅλ βκκῆτ
Πέτρος δζεβάπ βερίπ δεδί, « Σὲν χᾶῖ (σᾶγ) Ἀλλαχῆν Ὀγλοῦ Χριστό-
σουν » ἐφένδιμιζδε Πέτροσα δεδί, « Σὺ εἰ Πέτρος καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ
πέτρᾳ οἰκοδομήσω μου τὴν Ἐκκλησίαν » γῖανι Σὲν Πέτροσσουν (γῖανι
τᾶζ) βὲ πὸν ταῖην ὀζερινὲ Ἐκκλησίαρην πῖνασνῆ κουραδζαγῆμ.
Ἰστέ Πάπα πὸν δζεβαπᾶ νὲ μανᾶ βερίρ, σὲν Πέτροσσουν βὲ σενὶν ὀ-
ζερινὲ Ἐκκλησίαρην τεμελλενδιρεδζέγιμ, βὲ Πέτρος Ρώμαδᾶ δελλαλετ-
λῖα ἰτδῖγῖ ἰτζούν, ἁσπλ Χριστοσοῦν Ἐκκλησίασθη Ρώμαδᾶ κουρουλδὸν,
βὲ Πάπα Πέτρος βεκιλί ὀλδουγουνδᾶν, κουσουρ Ἐκκλησίαλαρα χῖοκᾶ
ἱτμεγὲ χακκῆ βᾶδῆρ (δὲρ Πάπα). Ἀκκιν πῖζλέρ μανᾶ βερμεξῖζ,

ἰδῖδιν ἁζῖζ Αὐγουστῖνος νᾶσπλ Πάπαλαρην ἀγῖζλαρηνῆ δούρ ἰδῖγινορ.
« Σὺ εἰ Πέτρος, λέγει ὁ Χριστὸς, καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ, ἣν σὺ ὠ-
» μολόγησας εἰπὼν, σὺ εἰ ὁ Χριστὸς, ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος,
» οἰκοδομήσω μου τὴν Ἐκκλησίαν » γῖανι σὲν Πέτροσσουν, δὲρ Χρι-
στὸς, βὲ πὸν (Πέτρα) ταῖην ὀζερινὲ, ὀνοῦ κι σὲν ἱκᾶρ εἰλεδῖν, σεν-
σιν Χριστὸς χᾶῖ Ἀλλαχῆν Ὀγλοῦ, δεμὲκᾶ, ἰστέ πὸν ἱκαρληγῆγῆν
ὀζερινὲ Ἐκκλησίαρην πῖνασνῆ κουραδζαγῆμ. Πουνδᾶν πᾶγιᾶν ὀλοῦρ
κι, πὸν ταῖην ὀζερινὲ, γῖανι Πέτροσσουν τὸς κῖπῖ καβῖ βὲ σαγλᾶμ.
ὀλᾶν ἱκαρηνῆν ὀζερινὲ Ἐκκλησίαρην τεμελλενδιρεδί· γῖοκ Πέτροσσουν
ὀζερινὲ, ζῖρα πὸν τακῖρλῖα Πέτρος δεγῖλῖδι, ἴλλα Χριστοσοῦν κεν-
δισιδῖρ, βὲ κειδὸν ὀζερινὲ Ἐκκλησίαρην τεμελλενδι, Πέτρος δαχῆ πὸν
ἰτδῖγῖ ἱκαρληκδᾶν κουσουρ Ἀπόστολοσλαρην ὀζερλερινὲ ἄιρηδζα
πῖρ πὸνγιουκλὸν καζᾶνμαδῆ, ζῖρα πὸν τακῖρ δζόμλεσινιν ταρχην-
δᾶν ὀλδὸν δζόμλεσῖδε Ἀλλαχῆν κερτζεκδὲν ὀγλοῦ ὀλδουγουνᾶ ἱμᾶν
ἱτμῖσλερίδι· πὸν σεπεπδὲν Πέτροσσουν ἱκαρηνδᾶν σόνρα ὅν ἱκῖσινέδε
πῖρλῖκδὲ τενπῖχ εἰλεδί κι, Χριστὸς ὀλδουγουνὸν κῖμσεγε σὸγλέμα-
σινλερ δεγῖοῦ. Νιτζουν γῖᾶληνῖζ Πέτροσα βέρμεδι πὸν τενπῖχῖ;
πᾶσῖα μαχαλδέδε δεδί Ἀπόστολοσλαρᾶ (Ἰωάν. 15'. 28), « Αὐτὸς ὁ
» Πατὴρ φιλεῖ ὑμᾶς, ὅτι ὑμεῖς ἐμὲ πεφιλήκατε καὶ πεπιστεύκατε,
» ὅτι ἐγὼ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ἐξῆλθον » γῖανι Πεδὲρ κενδουσι σῖζι σεβέρ,
ζῖρα σῖζδε πᾶνι σεβδινῖζ βὲ Ἀλλαχδᾶν κελδιγιμὲ ἱνανδηνῆζ· ἱμῖδι
δζόμλεσῖδε ἱνανμῖσλᾶρηνῆ, βὲ Πέτροσα χέρ νὲ δεδί ἰσὲ, ἐφένδιμιζ
δζόμλεσινέδε σὸγλεδί. Ἐκκλησία Πέτροσσουν ὀζερινὲ τεμελλένμεδι,
ἴλλα Πέτροσσουν ἱκᾶρ ἰτδῖγῖ χᾶῖ Ἀλλαχῆν ὀγλοῦ Χριστοσοῦν ὀζερινὲ
τεμελλενδί· τεμῖλ Χριστὸς βὲ τεπρενμῖζ διρεκλερί ὅν ἱκῖ ρεπουλ-
λάρδῆρ. Πάπα γᾶρτελερί πὸν κῖρῖρετῖ τογροῦ μανασῖ ἰλὲ σᾶρχ ἰδερῆκ,
Εὐαγγέλιονου δζεβαπᾶρηνδᾶν κενδουσινὲ χόκούμετ πᾶῖδᾶ ἱτμεκδὲν
δούρ ὀλοῦν.

26. Σῖνιεν ἐφένδιμιζ Πέτροσα δεδί. « Καὶ δώσω σοι τὸς κλεῖς
» τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν: (Καὶ ὃ ἐὰν δήσης ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται
» δεδεμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς: Καὶ ὃ ἐὰν λύσης ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται
» λελυμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς ». Γῖανι, βὲ σεμαβῖ παδῖσᾶχληγῆν ἁ-
νᾶχταρλαρηνῆ σᾶνᾶ βιρεδζέγιμ· βὲ γῖερ γιούζουνδὲ χέρ νὲ κι παγ-
λᾶρ ἰσὲν, σεμακῆρδὲ δαχῆ πῖγλῆ ὀλαδζᾶκ, βὲ γῖερ γιούζουνδὲ χέρ
νὲ κι τζεζῆρ ἰσὲν, σεμαβῖτδὲ δαχῆ τζεζῖλμῖς ὀλαδζᾶκ, πὸν δζε-
βαπᾶρῆ Πέτροσα Χριστὸς σὸγλεδιγῖ ἰτζούν, Πέτροσσουν βεκιλί γῖᾶ-

ληνιζ πέν Πάπα, παγλαμακλήγ' βέ τζεζμεκλιγέ χακκήμ βάρδην
δέρ, βέ κενδού ακληνά κζόρε τζεννέτι σεριφίν αναχατλαρηνή ζαπ-
τηνά κατζίροπ όραγια κενδού ακληνδά δλκλαρδάν μάαδα κίμσεγι
όγράτμαγλαδζακ. Λάκιν έγερ πού αναχατλαρ βέ πού χόκούμετ γιά-
ληνιζ Πέτροσα βεριλδι ισέ, βέ άνδέν Πάπα βεκίλ έφένδιγε κατζί-
δι ισέ, κουσουρ ρεσουλλαρά γίνε έφένδιμιζδέν βεριλέν κίνε πού χόκούμετε
νέ ισίμ βερμελί; Ματθαίοςουν Εύαγγέλιονουνδα γλαζηλήδην κι έφέν-
διμιζ ρεσουλλαρην όν κινένδε χιτάπέν δεδι « Αμήν λέγω ύμίν, όσα
» άν δήσητε επί τής γής, έσται δεδεμένα έν τώ Ούρανώ, και όσα άν
» λύσητε επί τής γής έσται λελυμένα έν τώ Ούρανώ ». (Ματθ. ΙΗ.
48) γιάνι χέρ νέ κι γιέρ γιούζούνδε σιζ παγλάρσανηζ, σεμαβατδέν
δαχή πηγλή όλαδζακλάρ, βέ γιέρ γιούζούνδε τζεζδικλερινιζ σεμα-
βατδέν δαχή τζεζιλμιζ όλαδζακλάρ πού δζεβαπλαρδέν Πέτροσου
κουσουρλαρηνδέν άγίρδ ιδιγιόρμου; βέ διριλδικδέν σόνρα, κίνε
δζόύμλεσινε πύρλικδέν δεδι (Ιωάν. Κ'. 23). « Λάβετε Πνεύμα Άγιον,
» άν τινων άφήτε τας άμαρτίας άφίενται αύτοις, άν τινων κρατήτε,
» κεκράτηνται ». Γιάνι Άζιζ Ρουχού άλην' χέρ κιμλερίν ταξиратла-
ρηνή άφδ ιδέρσενιζ, άνλερέ άφδ όληνσουν, χέρ κιμλερίν παγλάρσα-
νηζ, παγλή όλσουνλάρ πού δζεπλάρη έφένδιμιζ γιάληνηζ Πέτροσα-
ρη σόγλεδί; Πέτρος κενδουσι νέ βκκήτ, πέν σιζίν άρανηζδέν πύριν-
δζίγιμ δεγερέκ πογίούκλουν ιδδισή έίλεδί; ιστέ νέ γλαζήγιορ πι-
ρινδζί ρισαλεσινδέν (Πέτρ. Α. 3—4) « Άλλαχήν σούρδουσόνδέν δζάνου
κίόνουλδέν κίόζέδιν, πουνλαρην όύζερινέ ζυρπάζ παγίν όλμούς κιπί
ρέι βίρμεγιν, έλλα σούρδουγέ χριστιανληγην όρνεκλερί όλουν ».

27. Πέτροσουν πού νασιχατλαρηνά νέ σεπέπδέν δκκκάτ έτμεγιορ,
βεκιλλιγέ κενδού κενδουνι μινατήπ κζόρεν Πάπα; Νέδιρ πού άζιζ
έφένδινιν έρκιάρη; Πάπα νέ δεμέκδιρ; Χριστοσδάν 500 σενέ σόγγρα
τζόκ Επισκουποσλαρα Πάπα δενιλούριδι βέ σίμδι έν ένδνά Παπαζάδα,
Πάπας, δενούρ φαρκή νέ Πάπα ιλέ Παπας λογατλαρηνήν; μαανασή
πεδέρ δεμέκδιρ, βέ κοσμικοςλάρ πού ισμι πουνλαρά βερδιλέρ κι,
έγερ πιζε πεδέρ ταρζή πούλκουνουρλάρ ισέ, πιζδε άνλερέ έθλάδ κιπί
πουλουναλήμ δεγίου. Λάκιν έγερ σέν ζορπάζλήκ ιλέ κενδουγγέ ιζ-
ζετλέρ ματλούπ ιδέρ ισέν, γιάνι χριστιάν όλάν σανά ιτιπάρ ιτμεγέ
κορκουλοσ πύρ ζορπάζ κιπί σενδέν διτρεμεγέ πορτζιλούδουρ ζάνν ιδέ-
ρισεν, έγίου πιλέσιν κι, σέν Χριστοζούν μεζχεπινδέν μούστερέκ δε-
γίλσιν. Άζιζ Εύαγγέλιονουμουζ πιζέ παπαζή πού κιπί ταρίφ ιτμεδι.

βέ πού κιπί δζεμειτλέρ άρασηντά ιτιπάρ βέ χόκούμετ άραγίαν Πά-
πα, γιάχου Παπαζ χέρ κιμ ισέ, Εύαγγέλιονου τανημάζ βέ έφένδιμι-
ζιν ταριφλερινδέν ζερρέ μνηκδάρ χαπερί γιόκδουρ: έφένδιμιζ Φαρι-
σελερί ζέμ ιδερέκ, ινσουλάρ άρασηνδέν ισίμ βέ σαλτανάτ καζανμακ-
λήγ' άρακλάρ, βέ χόδζα τζαγρηλμακ ιττερλέρ δεγίου βέ πουνλαρά
πεγγζέμεμεκ ιτζούν κενδού ρεσουλλαρηνά πούγλουρδού (Ματθ. ΚΓ'.
8—11). « Ύμεις δέ μή κληθήτε Ραββι, εις γάρ έστιν ύμών ο καθη-
» γητής, Χριστός. Πάντες δέ ύμεις άδελφοί έστε. Καί Πατέρα μή
» καλέσητε ύμών επί τής γής. Είς γάρ έστιν ο πατήρ ύμών ο έν
» τοις ούρανοις . . . ο δέ ΜΕΙΖΩΝ ύμών έσται ύμών Διάκονος ». Γιάνι, Άνδζακ σιζλέρ χόδζα τζαγρηλμαγιν, ζίρα πύρδιρ σιζίν χό-
δζανηζ Χριστός, βέ σιζ χέπινιζ καρηνδασλέρσινιζ, βέ γιερδέν χιτζ
κίμσεγε πεδερμιζδιρ δέμεγιν ζίρα πύρδιρ σιζίν πεδερνιζ, σεμαβατδέν
πουλκινάν βέ μουαλλιμλέρ τζαγρηλμαγιν, ζίρα πύρδιρ σιζίν μουαλ-
λιμνιζ, γιάνι Χριστός. βέ σιζίν έν ΠΟΓΙΟΥΓΙΟΥΝΟΥΖ, χηζμετκλα-
ρηνήζ όλσούν.

28 Βέ γίνε χόκούμετ βέ πεγίούκλουν άρζουσούνδέν πουνλαρηνή
μίζ ιτμέκ ιτζούν, δέρ « Οίδατε ότι οί άρχοντες τών έθνών, κατα-
» κυριεύουσιν αύτών, και οί μεγάλοι κατεξουσιάζουσιν αύτών. ούχ
» αύτως δέ έσται έν ύμίν. Αλλ' ός εάν θέλη έν ύμίν . . . είναι
» ΠΡΩΤΟΣ, έστω ύμών δούλος » (Ματθ. Κ'. 25—27). Γιάνι σιζ
πιλούρσινιζ κι, Μιλλετλερίν χόκούμαδλαρην άνλερί κενδού ζαπτλε-
ρινδέν τουταρλάρ, βέ πόγίούκλερί άνλερίν όύζερλερινέ χόκούμετ ιδερ-
λέρ. Λάκιν σιζλερίν άρασηνδέν πού κιπί όλμαγλαδζακ, έλλα χέρ κιμ
αρανηζδέν ΠΙΡΙΝΑΖΙ όλμακ ιστέρσε, κουλουνούζ, όλά. Ζίρα ινσάν-όγ-
λου δαχή χηζμέτ όλουνμαγιά κέλμεδι, έλλα χηζμέτ ιτμεγέ βέ τζοκ-
λαρην όγρουδέν δζανηνή φεδά ιτμεγέ κελδι δεγίου. Ίμδι έί Ρεσουλ
βεκιλι Πάπα! κιμέ σόγλενδέν πού άζιζ δζεβαπλάρ; Χέρ κίούν όκούρ
έσιδίσινιζ πουνλαρην, φάκκτ όύζερνιζέ άλμακλήκ χιτζ πύρ βακκήτ
χατηρηγηνζά κελμεζέμ; λάκιν χακσηζλήκ ιτμεγεγλιμ. Πάπαλαρ κεν-
δουλερινι Άλλαχήν κουλλαρηνήν κουλλαρηνήν τεσμιέ ιδερλέρ φάκκτ
Αλαμανιάλη Παπαζήν πύρσι, πού συνδανή Πάπαλαρ φίλβακή δερούνι
γιδουρεκδέν κηπούλ ιδίγιόρλαρ δεγίου άλδανήπ, Ρώμα Πάπαση δόρ-
δούνδζού Πίόσα πύρ μεκτουπ ιρσάλ Ιδουπ, μεκτουπουν όύζερινέ
« Δζόύμλεδέν μουτλου Πίόσα, Άλλαχήν κουλλα-
ρηνήν κουλουνα » δεγίου γλαζδηγή ιτζούν, πάδεχου Ρώμαγια

κελεδινὸν δὲ μαχίμους ἰλὰ ὀλουνοῦ· βέ ἰττέ πόγλεδζε Πάπανην
μουραϊληγὴ μεϊδανὰ τζηκδῆ.

29. Εὐαγγέλιον μουζ « Κεντουνὶ γιό δζελενδινὰ ἰττεγὲν κεν-
δουσινὶ ἀλτζακλινδρητῆν » δεγιοῦ, ποῦ κίπτι ἀβάζ ἰδερ ἰκέν, νέ σε-
πεπδέν, γιὰ ἀζίζ ἐφένδι, πῆρινδζι Ἀρχιερέασλην διβακηνδὰ κέζερ-
σιν, βέ δούνγιαβί χόκουμετινὶ τανήμαγινλαρην Αἰρετικὸς ταπῖρ
ἰδέρσιν; ποῦ ἀσηρδὲ, δόουκουλέρ ὀλοσὺν γιὰ ληνηζ Αἰρετικὸς τεσμιέ
ἰδοῦπ, ἀρρὸς ἰδεπλουόσιν· λίκιν ἀτῖα ζεμπανδὰ, Μέγας Ἀλέξανδρου-
σὺν γαβγαλερινδὲ τελέρ ὀλὰ δζανλαρδὰν ζιαδὲ, Αἰρετικὸς ἰρτιρασὴ
ἰλὲ χισαπὸνζ χριστιανλάρη ἀτεττέ γιανκδῆν· Γιὼκ κέρτζεκεδεν Αἰρετι-
κὸς ὀλδουκλάρη ἰτζούν, ἔλλα Πάπα χόκουμετινὶ τανήμακκληγὰ δζε-
σαρετ ἰτδικλερινδέν. Ἐγερ φίλ βακὴ Αἰρετικὸς πούλουνοῦλάρ ἰπέδε
χριστιάνημ δεγλενὶ γιανμαγὶά κεσμεγὲ νέ χακκὴ βέρδης; Ἐγερ κη-
ρητὰσὴν ἰτακτσζιλῆκ ἰδέρσε, πῖρ δεφά, ἰλὶ δεφά δζούτλεδικδέν
σόνρα, ὀτζζούντζούδὲ ρέδδ εἰλὲ, σόρδούνδεν τήσαρ ἄτ, σανά γιὰτ
μιλλέτ κίπτι ὀλοσὺν δεγιοῦ ἐφένδιμιζ πούγιουρούγιου. Νέρεδε πού-
λούγιου, Πάπα χόζετλερὶ, ἀτεσὲ ἀτμακκληγὴν φειβακηνή; Ἐγερ Αἰ-
ρετικοσλάρη γιανμακ ἰτζάπ ἰδέρσε, δζόύμελεσινδεν ἐββέλ Ρώμα
Παπαλαρηνὴ Παγδάτ φουρουνουνδὰν δαχὰ κέζγῆν βέ ἀτετῖ φουρουν-
λάρ γιανκῆπ ἐββελα πουνλάρη ἀτμάκ φαρζδου. Ζίρα χερ πῖρ Αἰρεσιγι
πουνλάρ τζηκαρδηλάρ· Ζίρα ἰσοκ Εἰσέτασις (γιάνι ἰστιντάκη Δινιέ)
δουλὲν μαχκεμεγὶ Πάπαλαρ ἰτζάδ ἰδδιλέρ, βέ Εὐρώπα ἐχαλυσινὶν
τζόκλαρην Αἰρετικὸς δεγιοῦ, μαλλερινὶ ζάπτ ἰτμέκ ἰτζούν κερανλῆκ
μαχπσελερδὲ τζόουρδουδούλερ βέ δαχὰ ζιαδετινὶ ἀτεσδὲ γιανκδηλάρ·
βέ ἄλιμ βέ πῖλκίλ ἀδεμελερὶν τζόκλαρην πούγιουδζόδδουλερ δεγιοῦ
κὰτλ εἰλεδιλέρ· τζούν κι ἰλμὶν σαφκὴ δζόύμελεσινδεν ζιαδὲ Πάπαλα-
ρ μουγαῖρ κελούριδι.

« Ἀ, ἄ, μὴ μοι τὴν δᾶδα πρόσφερε »

Ἀμάν, ἀμάν, σαφκὴ πανά γιανκλὰ στήρμα
δεγιοῦ Ἀριστοφάνησιν βῆτρ ἰτδιγι τζερκὶν ἐχτάρ κερὴ μισιλλῶ,
ἰλμινὶν σαφκηνδὰν ὀτζακ ὀλουρλάρηδην, τζερκὶν ἀμελλερὶ ἰλμὶν βη-
σητὰσὴ ἰλὲ μεϊδανὰ τζηκδηκλάρη ἰτζούν.

30. Ποῦ σεπεπδέν Εὐαγγέλιον μουζ δαχὴ, δζόύμελεδεν ἄλιμ ἐφένδιμι-
ζιν ταριφινὶ, δζεμιστε ὀκουμαζλάρ· βέ ὀκουγιανλάρδα μανετινὲ
ἀλῖαχ ὀλάμαζλαρ, Ζίρα ἐσὶλ Ἀκτὶν λισκηνδὰ γιανκλῆδης· βέ Εὐαγ-
γέλιον ποῦ λισκνδὰ πρὰκῆπ δζεμιστελερὲ Πάπανην κουββετινὶ,

κιδουναχσὴ ληνηγὴν βέ βεκιλλιγινὶ ταρίφ ἰδιδζι κιταπλάρ δαγηδηλάρ.
Εὐαγγέλιον μουζ γιανκδηκλαρηνδὰν χριστιανλάρ νέ καδάρ ζιαδὲ μα-
λιουματοσὴ κελουρλάρσα, Πάπαλαρ ὅ καδάρ ζιαδεσὶ ἰλὲ μεμνοῦ
ὀλουρλάρ. Ζίρα ποῦ ἀζίζ κιταπδὰ τεκδῖρ ὀλουνὰν μουραῖ Φαρισιλερὶν
ἀμελλερινὶ δζεμιστε δουγιουστμάκ ἰστεμεζλέρ, ἀνλερδέν κενδουλερινὶν
φαρκερὶ ὀλμαδηκλαρηνη πῖλδικλερὶ ἰτζούν. Φαρισιλερὶ χόδζα τζαγ-
ρημαγὴ ἰστερλέριδι.— Πάπαλαρ ἰσὲ, δζόύμελεδεν ἀζίζ, βέ Χριστὸς
μουραχχασλάρη, βέ Πέτρος βεκιλλῶν βέ πῶς Ἀρχιερέασλαρ τεσμιέ
ὀλουνοῦρλάρ.— Φαρισιλερὶ πῶς σεδιρλερὲ ὀτουρμάκ ἰστερλέριδι. Πά-
παλαρ παδισάχ σεραῖλαρηνδὰν δαχὰ παρλὰκ σεραῖλαρδὰ βέ ζῖικημέτ
κουρσούλερδὲ ὀτουρλουρλάρ.— Φαρισιλερὶ δούλ κερηλαρὴν χακλαρηνὴ
γερλέριδι.— Πάπαλαρ γιὼκ γιὰ ληνηζ δούλ κερηλαρὴν, ἔλλα Φράνσα-
δα, Ἰσπάνιαδα, Πορτοκιζδὲ, Ἰτάλικδα, Ἀλαμάνιαδα, νίχαῖετ πούτοῦν
Εὐρώπαδα πούλουνὰν δουκλαρηνδὰ, ἐβλιλερινδὲ ποῦ καδάρ σενελερδέν
περοῦ χανελερινδέν, βαριατλερινίδε γιερλέρ δούρλῶν σῆτανι ταρικ-
λέρ ἰλὲ, πᾶζηλαρηνὰ κιδουναχλαρηνὴν ἀφδληγηνὴ ἰχσάν ἰδερέκ, κίμι-
νιν βερὰτ ἰδέν ἀταλαρηνὴ δζεχεννεμδέν τζηκαρὰκ, πᾶζενλερινδὲ
κελεδζέκ ὀμύρδὲ Δζεννέτι ἄλιεδὲ ραχὰτ γιέρ χαζῖρ ἰδερέκ. Ἰμδι
ἐφένδιμιζδεν τεκδῖρ ὀλουνὰν Φαρισιλερδέν γιόυζ κὰτ πετὲρ δεγιλλέρ-
μι ποῦ γιενὶ μουραῖλάρ; ὀδύχρεσιζ πουνλάρην κερέκ μεζχεπὲ, κερέκ
πουνλάρὰ κενδουλερινὶ ἐμνιέτ ἰδέν δζεμιστελερὲ ἰσλεδικλερὶ οὔγιουν-
σοῦζ χερκετῖλερ Φαρισιλερὶν φανὰ ἀμελλερινδέν οὔστοῦνδούλερ.
Πενίμ πεσίμὲ χέρ κιμ δόύσμέκ ἰστέρσε, κενδουσινὶ ἰνκλάρ εἰλσεῖν,
δούνγιαβί σῆτερε μεῖλι ὀλμασῆν δεγιοῦ ἐφένδιμιζ ἀβάζ ἰδερ ἰκέν,
ποῦ δζεθαπλάρη γιέκπαρς ἐσίτμεμισῖλερ κίπτι ποῦ ἀζίζ βεκιλλέρ δούν-
γιαδὰ παδισαχλῆκ σούρμαδεδιρλερ· ἄλτοῦν κούμῶσὲ ἰτιπάρ ἰτμεγιν,
δέρ ἰκέν, πουνλάρ σικκὲ κεσμεγὲ κάρὰ βερδιλέρ· βέ δζεμιστελερὶ
μουραδλάρη ὀτζερε κουλλανμάκ ἰτζούν, κιαφφεί δζιχανὰ Πάπανην
χόκουμετινὲ ἰτατ ἰτμεκλιγὶν φάρζ ὀλδουγουνὸ κινδηρατζακ Καλό-
γεροσλαρ δαγητδηλάρ, ἀνλέρ κι τζεσίτ φιντεκλαρληκλάρ ἰλὲ Πάπα-
νην ζενκινλιγινὶ βέ κουββετινὶ ἀρτηρμακκληγὰ γαιῖρετ ἰδερλέριδι· πῖλ-
κισιζλερὶ ἄλδατμάγῃλε βέ ἰτατ ἰτμεγενλερὶ κελεδζέκ δζιχανὴν
γιάχοδ ποῦ δούνγιανὴν ἀλεβλερὶ ἰλὲ κορκουτμάγῃλε. Δῆπκη Ναβου-
χοδονόσορουν ἄλτοῦν τασβίρ κίπτι τῶσπελέρ ὀλοσὺν Πάπαγι Ἀλλάχ
γλερινὲ κογιούπ, ὅλ Παγδάτ ζορπάσσην δελλαλλαρὴ κίπτι δζεμιστε-
λερε τζαῖρηρηλάρηδην « ἄερ κιμ ποῦ σακτὰ δόουδῶπ Πάπαγια σετζ-
(ΕΛΑΖΒΙΠΕΙ ΔΙΝΙΕ)

δὰ ἱτμέζ ἰσέ, σιδδὲτ ἰλέ γιανὰν ἀλεζλι φουρουνὸν ἀτεσινὲ ἀτηλα-
τζάκδηρ », δεγιοῦ.

31. Βὲ πὺ ἀτέζ δζεβυπὴ γιάννηζ κορκὸ βερμέκ δεγίλιδι. Βαῖ,
Πάπα χακκηνά πὶρ δζεβὰπ σόγλεγενὶν χαλινέ! δὲρ ἀκὰπ ἰστιντάνη
Δινιὲ μεδζλισινδὲ (ἱερά Ἐξέτασις) μουχακερὲ ἰδουπ, Αἰρετικὸς δε-
γιοῦ, δζεμιετλερὲ δαχὴ κορκὸ βερμέκ ἰτζοῦν, διβὰν γιολλαρηνδὰ
γιακαρλάρηδη. Ἀλίμ Γαλιλαῖος, ἰσπὺ μεκλὰν ἰττιγίμζ δούνγιά πὶρ
δόνερ γιλήζδηρ δεδιγί ἰτζοῦν, ἀτεσὲ ἀτηλαδζάγηδη, ἔγερ πὺ κόυφ-
ροῦ πὶρ δαχὴ λισανηνά, ἄλμαμακ οὔζερὲ γιεμὶν ἱτμεσέγιδι. Λάκιν
δούνγιά δόνερ δόνμέζ, Πάπαγια νὲ ἰλισίριδι; Μεραμὴ δούνγιαδὰ πὶρ
ἰλιμδαρὴ γιόκ ἱτμέγιδι· δούνγιά δόνσὸν, δουρσοῦν, Πάπανην ἰσὶ τόν-
μελί.— Ἅγιος Βερθολομαῖος κιδζεσι Φράνσαδα πούλην Πρωτεσταν-
λαρδὰν 100,000 κιδιδὲν τεδζαβουζοῦ, πὶρ κεδζεδὲ κελιδικλερινὶ
δὲν οὔτζούνδζοῦ Γρηγόριος Πάπα ἐσιττιγινδὲ, Κατολικλερινὶ πὺ φού-
τουχατὴ ἰτζοῦν ἐμσαλοῦζ σενλικλὲρ ἰτζρά εἰλεδὶ, βὲ μουχαππὲτιν
Ράππισινε δοζολογίακαρ οκουδου, ἰσπὺ γιόκ χριστιανλαρὴν, ἔλλα
Εὐαγγέλιονα ἱμὰν ἱτμεγεν γιάδ μιλλετλερινὶ δαχὴ γιάπμαδηκλαρη
δζαναβαρλὴκ ἰτζοῦν οἰκούρλοκ κετουερεκ, πὲσινδζὶ Σίζτος (1585
σενεσινδὲ) Εὐαγγέλιονδα οκουνὰν δζεβαπλαρὴ « Πὲν δούνγιαγιά
μουχαππὲτ κοίμαγιά κέλμεδιμ, ἔλλα πούτζακ » πὺ σόζλερὶ ἄσηλ
μανεσὶ οὔζερὲ ἄλμαγιπ, ἔλλα λογάτ οὔζερὲ σέριχ ἰττιγί ἰτζοῦν, νὲ
καδὰρ ζιαδὲ ἰνσὰν κανὴ δόκουλόρσεγιδι, δερεδζεσιζ ἰφτιχὰρ ἰδέριδι·
βὲ πουνλαρὴν κἀγκησηνην Ἀντίχριστοσα γιάνκησὴρ ἀμελλερινὶ νάκλ
ἱτμεγὲ καδὶρ ολαπιλούριμ; Πάπα ἐμρὶ ἰλέ Κατολικλερινὶ Ἀλβιγαῖοι
δενιλὲν Αἰρετικοσλαρὴν οὔζερλερινὲ καλδερδηκλαρὴ πὶρ σεφερδὲ (ἐν-
δέκ: Λατὶν Ἐπίσκοποσλαρ σερασκερλὶκ ἰδερλέριδι) γιάννηζ Βιτερρά
σχερινδὲ ἰριλί οὔφακλὴ 60,000 δὲν μουτεδζαβὴζ νουφουσὴ πούτζακ-
δὰν κεντζουρδιλέρ· τεβαριχλερδὲν βὲ τζὸκ ἀλίμ ἀδεμλερδὲν ἰσπὰ-
δουνδουγουνά κιδόρ, πὺ Αἰρετικὸς δεγιοῦ κελιὲν Ἀλβιγαῖοσλαρην
μεσρεπλερὶ βὲ χερ πὶρ κιδὲ ἀμελλερινὶ Κατολικλερινὶ ἀμὲλ βὲ μεσ-
ρεπλερινδὲν δαχὰ ζιαδὲ ράπουταλὴ ἰδιλέρ. Πὺ κιδὲ βαχσίγιανὲ χα-
ρεκετλεριδὲ Χριστοσοῦν ἰσρὶ ἰλέ ἰδζρά ἰδουπ, ὅλ ἱσμι σερφι δαχὴ
λεκελενδερλεριδὲ!

32. Ρώμα Πάπαση οὔτζούνδζοῦ Παῦλος (1540 σενεσινδὲ) πὶρ ἀ-
φορισμὸς ἰδζὰδ εἰλεδὶ, πουνού κι πεχέρ σενὲ πάγιόκ πεντζσενπὲ κόυ-
νὸν Κατολὶκ Ἐκκλήσιαλαρηνδὰ οκουρλάρηδη. Πὺ ἀφορισμὸς ἰλέ Σύνο-

δοσλαρ Πάπαδαν οὔστὸνδουρλὲρ δεγενλερὶ, βὲ Παπασλαρδὰν χερὰ τζ
ἀλὰν παδισαχλαρὴ, βὲ πὶρ τοχμὲτ ἰσλεγεν Παπασλαρὴν σεραατλα-
ρηνὴ κασμεγὲ δζεσαρετ ἰδὲν χακιμλερὶ, βὲ Πάπαγι πὶρινδζὶ Ἀρχιε-
ρέας, βὲ πὶρινδζὶ χόκδουμδὲρ, βὲ δζόυμλετινδὲν ἀδὶλ χακίμ, βὲ κόυ-
ναχσὴζ βεκίλ βὲ ἀζιζ παδέρδιρ δεγιοῦ, ἱκράρ ἱτμεγενλερινὶ δζόυμλε-
σινιδὲ ἀφορὸς ἰδερλέριδι.

33 ἱμδὶ, σουλ ἰδέρμ χριστιὰν ολανά, πὺ κιδὲ χαρεκετλερ ἰλέ
Πέτρος Ἀπόστολοσα βεκίλλικ ολουρ μου; Βεκίλλικ δὲρ ἰσὲν, λαγικὴ
οὔζερὲ, βὲ Πέτροσα γιάνκησὴρ σουρετδὲ βεκίλλικ εἰλέ. Νὲ χάκκ ἰλέ
πὶρ ἐλιγγδὲ σκλιχ τζοπὰν ἀσασηνὴ βὲ ὅπιρ ἐλιγγδὲ κὰν ἀκκηνητζὴ
κηληδζὴ τασημάκ ἰστέρσιν; ρουχανὶ χόκδουμὲτ ἰλέ δζισμανὶ χόκδουμὲτ
πὶρ πὶρινὲ ἰκὶ μουγαῖρ σὲ πὶρ σούρετδὲ νάσηλ τατήγιαπιδούρσιν; ἐ-
φένδιμιζ πὺ κιδὲν κεδὰρ ἀβάζ ἰδὶγιόρ κι, πὺκὶμ Παδισαχληγὴ πὺ
δούνγιαδὰν δεγίλδιρ δεγιοῦ. Κενδουσινὶ Παδισαχληγὴ μόνουσὴπ κιδόρ
δζεμιετὶν ἀρασηνδὰν ἐφένδιμιζ φιδὴρ εἰλεδὶ, σὶζ κιδὲ ρουχανὶ τζο-
πανλαρὰ ἐμσὰλ πρκαμὰκ ἰτζοῦν εἰ ρουχανὶ Παδὲρ, εὐαγγέλιονουμουζ-
δα δούνγιαγὶ ἰνκίάρ ἱτμεκλὶκ πούτὸν ἐφένδιμιζ τανιφλερινδὲ ἐμρ
εἰλουινὲρ ἰκὲν, νάσηλ πὺ ἀζιζ κιδαπὲδὰν γίνε κενδουγὲ παδισαχ ταχ-
τὴ τζηκαρμάκ ἰστέρσιν; νὲ δερεδζὲ ζαμρισιζκιδὶρ; Βεκίλλικ γι-
ανκησὴρ ἰστέρμ; Πὺ κιδὲν χριστιὰν δζεμιετλερὶ χερ νὲ καδὰρ ἀρτήπ
τζογαλδηλὰρ ἰσέδε, λάκιν γίνε πὺ σὰτ πούτπερετλερ δζέμ χριστι-
ανλαρδὰν ζιαδὲ τζηκλουκδὰν γιανὰ οὔστὸνδουρλὲρ. Σούρῶδὲν τη-
σάρη, καγίπ ολμουζ κογιουνλαρὴ νίτζουν Χριστοσοῦν ἄσηλ σιτζκι-
λουερινὶν ἀραλαρηνδὰ ἀράσην; ἐλιγγδὲ πὶρ δαῖνέκ, ἀγιαπηγγδὰ
πὶρ τζαρκ ἰλέ, ἀσδὲτ εἰλέ. Βεκίλλικ ἰδεδζεκ γιερλὲρ γιόκμου ζάνν
ἰδὶγιόρσιν; Τζὶν τοπραγηνδακὴ, Κιντδεκί, ἱαπωνιάδακ πούτπε-
ρετλερ χατηρηγγδὰ γιόκμουδουρλαρ; βεκίλλικ ἔρχλαρδα ολουρ,
γιόκ κι Ρωμαδακὴ σερακλαρδὰ, πασηγγδὰ ἀσερλὲρ ζαπιτανλὲρ ἰλέ,
σαλτανάτ ἰλέ, ἀτλάρ, σαγισλὲρ, παρλὰκ λιπασλὲρ βὲ δούρλου ταμ-
λὲρ ἰλέ; βεκίλλικ ἰττιγὶν Πέτρος πουνλαρὴν χιτζ πὶρσινὲ νάτλ ὅλ-
δούμου; πούτὸν ἐμρῶνδὲ πὺ κιδὲ δούνγιαβὶ σὲιλερὶ ἀρζουλεδὶμ;
εἰ πιτζαρε Μουραῖ! Πέτρος πούτὸν ἐμρῶνδὲ πούτπερετλερ ἰλέ,
τεχαμμόλ ὅλουναμὸζ ζαχμετλερ βὲ δζεφκλάρ ἰλέ, ὀγρασδηκδὰν
σόγγρα, νίχαιετ κατὶλ κιδὲ κατὶλ ὀλούμὸν ἰλέ τελέφ ὀλδού· πὺ ἀ-
μελλερινὶ ἱμρενεπιδούρμσιν; ὅλ βακὴτ γίνε βεκίλλικ δεγίλ, ἔλλα πὶρ
ἀζιζ ἀδὲμ ἱττιπαρὴ πουλούρσιν. Λάκιν σιδικὶ ταβούρ ἰλέ Ἀπόστο-

Χοιλαρδαν σηφάτη ρουχανιέγγ τάρδ (καθαίρεσις) όλδοι. Εστ νέ έρμ
Ιδιόγορ Απστόλοσλαρην 83 τζούνδζού Κωνωνλαρή. « Επίσκοπος ή
» Πρεσβύτερος ή Διάκονος, στρατεία σχολάζων, και βουλόμενος αν-
» φότερα κατέχειν, Ρωμαϊκήν και ιερατικήν διοίκησιν, καθαιρείσθω.
» Τά γάρ Καίσαρος, Καίσαρι και τώ Θεού, τώ Θεώ ». Γιάνν
Έγερ πέρ Επίσκοπος, γιάχοδ Παππάς, γιάχοδ Διάκος, άσκερίδζε ισ-
λερίν κουμάνδατη ιλέ όγρασόηρ ισέ, βέ δούνγιαβι χόκουμετ ιλέ ρου-
χνι χόκουμετ ικισινι πινλικδε τασημάκ ιστέρ ισέ, τάρδ (καθαίρε-
σις) όλσούν. Ζίρα Καίσαρά γιανκσωνλαρή Καίσαρά βέ Αλλαχά γιαν-
κσωνλαρή Αλλαχά βιομέκ φάτζληρ, πού κανών όζερδ, παδισαχλήκ
ιδέν Πάπανην ρουχανίδζε χιτζ πέρ ρούτπεσι βέ Ιερωσώνηλιγε δαχή
γιόκδουρ.

34. Λάκιν πόγιέ ικέν ραχάτ δουρνόρμου; έφένδιμιζιν, δερ Πάπα,
κενδι κογιουνλαρηνή κούδέσιν δεγλου Πέτροσα έρμ ιδούπ χριστιανλη-
γή Πέτροσα έμνιέτ έιλεδι, βέ Πέτρος δαχή βεκιλλερι πουλούνάν Πά-
παλαρ. Ιμδι Ρώμα Πάπαλαρ σούρουνούν πινιτζι τζοπάνλαρ βέ
έμνιετλι χόκουμεδαρλαρήδηλαρ, δεμέκ ιστέρ. Ιστέ πού κεϊφιέτ νέ
βέδζχιλεδιρ. Εφένδιμιζ όλούλερδέν διριδικδέν σόγγρα Πέτροσα δεδι.
« Σίμων Ιωάν, άγαπές με πλείον τούτων; βόσκε τά άρνία μου ποι-
» μαινε τά πρόβατά μου ». (Ιωάν. ΚΑ. 15—17). Γιάνν Ιωάν όγλου
Σίμων, σέν πένι πουνλερδέν ζικδε σεβέρμισιν; όλ δαχή, πέλι, γιά
Ράππι δεδι. Ιησοϋς δαχή όνά δεδι, σέν πένιμ κουζουλαρηνή, πένιμ
κογιουνλαρηνή κούδέσιν βέ πού σόζού εφένδιμιζ όύτζ δεφά τεκραρ-
λαγιτζ, σέν πένι σεβέρμισιν δεγλου σουάλ έιλεδι. χάττη όύτζούντζού-
δε Πέτρος κεδερλενδι, Ιμδι νέ σεπέπδέν Πέτροσα πουνού όύτζ δεφά
τεκραρλαδής, γιάκ Πέτροσου κουσουρ ρεπουλλαρδάν άγίρδ ιδούπ,
πουνά ζιαδδ έμνιέτ ιτδιγι ιτζούν, έλλα εφένδιμιζ όύτζ κερρέ ινκιάρ
ιτδιγινι χατηρηνά κολουρμέν ιτζούν. σέν χέρ νέ καθάρ κενδιγγέ κού-
βενιτζ, γιά εφένδιμ. Έγερ σένι δζόυμλεσιδε τέρκ ιδέρσελερ, πέν σεν-
δέν βάζ κέτζμεγιδζεγίμ δεμις ικέν, πένι όύτζ κερρέ ινκιάρ έιλεδιν
ισέδε, γίνε σέν πένιμ ρεπουλούμσουν, πένιμ κογιουνλαρηνή κούδέσιν,
εφένδιμιζ Πέτροσα πού μανέ όζερδ σόγλεδι πού δζεβαπλαρή πουνού
σουπχεδδ πράκμαμακ βέ ινκιάρ ιτδιγινιν άφβληγηνή βερμεκ ιτζούν.
Πέτροσουν κεδερλενμεσίδε πουνή πεγιάν ιδέρ. ινκιάρ ιτδιγι χατηρηνά
κελδιγι ιτζούν άδζκνδής. Ιμδι πού δζεβαπλαρδά Πέτροσα κίζλου τεκ-
διρδέν πιάκ πέρ πογιόκλόυκ σηφάτη βάρμη; φάκατ Πάπα χιτζρετ-

λερί πού μανελερε κουλάκ βερίρμι; ευαγγέλιουνουν δζεβαπλαρηνή
ιστεδιγι μανγι βερίτζ, πόγιέ κλόυγού πιτούν πιτούνε ρέδδ ιδέν. Α-
ζιζ ευαγγέλιουνδαν κενδουσινε χόκουμετ τζηκρμάκ ιστέρ, εφένδιμιζ
ρεπουλλαρην δζόυμλεσινιδε πέρ κηγιτσδά τουτάρηδη, άζιζ Ρούχ
δζόυμλεσινιδε κελδι, βέ όν ικισινιδε όν ικί κούρσού βάζ έιλεδι, πού
δούνγιαδδ τζεκεδζεκερ δζεφαλαρά βέ ζαχμετλερε πεδελ, βέ δζόύμ-
λεσινδέν έδδελ εφένδιμιζε ικάν έιλεδινλερι ιτζούν.

35. Ανατολική Ορθόδοξη Εκκλησίαμτζ χιτζ πέρ βικητ φελάν
Επίσκοπος Εκκλησίανην σεβεριδερ, γιάχοδ φελάν Πατρικ Χριστοσουν
βεκιλιδερ δεγλου, τανήμαδη έλλα πινιτζι. Σύνοδοςδαν γκεδινδζιγέ
καθάρ δζεμίτ Πατέρσελερ Ιστανπόλ Πατρικλερι ιλέ Ρώμα Πάπαλα-
ρηνη, Αλεξανδρείας βέ Αντιοχείας βέ Ιεροσολύμων Πατρικλερι ιλέ πέρ
ιτιπινρδά τουταρλαρηδη, γιάληνηζ μεδζλισλερδδ βέ ιμζά ιτμεκδδ
Ρώμα σέχιρι Ρούμ παδισαχλαρηνήν έσκι παϊταχτή όλδουγού ιτζούν,
ρέσμεν Πάπα Ιεροϋδδ ότουσούρουνδου, σάνιε γινι Ρώμα γιάνε
Ιστανπόλ Πατριγι, σάλισα Αλεξανδρείας, ράπια Αντιοχείας, χάμισα
Ιεροσολύμων Λάκιν πινιπινλερινιζ όζερλερινε πέρ κινέ χόκουμετλερε
γιόγουνδου. Ζίρα πέρδερ πού Ρουχανι τζοπάνλαρην ρείσι, γιάνν Ιησοϋς
Χριστός εφένδιμιζιν κενδουσι, πουνλάρδδ μαπεινλερινδδ καρδάσδηρ-
λαρ βέ χέρ κάνγη Επίσκοπος Πάπα μισιλλού, δούνγιαβι χόκουμετ
βέ βεκιλλικ βέ κούναχσζλήκ βέ πιάς Αρχιερέάζληκ όύβανλερινι άλ-
μακληγιά σδβασήρ ισέ, Χριστοσου τανήμαγιπ Αντίχριστος ιλέ πέρ
ρούτπεδέδιρ.

36. Ρώμα Πάπαση, όύτζούνδζού Παϋλος, 1545 σενεσινδδ Αλα-
μανιάνην Τρίδενταν σέχιρινδδ πέρ Σύνοδος τεσκιλ ιδούπ, Ευαγγέ-
λιουνουν μουγαίρι διαράκ, Δινιμιζιν σανδζάγη σεριφι όλάν Πιστεώγια
όύτζ πένδ δαχή ζάμμ έιλεδι, κενδού πόγιόκλόυγιούνε χερ κασί κού-
τζούκ κεμαλετινδέν αληστήρημάκ ιτζούν. Ιστέ πού όύτζ πένδλέρ—
1. Ιησοϋς Χριστοσουν κερτζέκ σηρρή Ευχαριστιάνην χέρ νέ καθάρ πέρ
τζεσιδινδέν χησσεμέντ όλούγορ ισέμδε, τεκμιλ αλδηγηνή ικράρ
ιδέριμ—. 2. Ικάν ιδέριμ κούναχλαρηνήν άφβληγηνή βιριδζι άφβλήκ
κιαγηδλαρηνήν (συγχωρητήρια) κουββετινέ, πού κι Ιησοϋς Χριστο-
δάν Εκκλησίαγια βεριλδι βέ μεζκούρ κιαγηδλαρην ινσάν δζινσινέ
χελάζ ιτμεγέ κούδρετλερι όλδουγηνά έμνιετιμ βάρδερ βέ—. 3. Ρώμα
Αρχιερέάζη Πάπα, Χριστοσουν κερτζέκ βεκιλι βέ Πέτροσουν βελίπ
αχδή όλδουγού σεπέπδέν, πουνά τεκμιλ ιτκάτ ιδεδζεγιμι πεγιάν

εἰλεμέν. οὐζερὲ Ἀλλαχὴν ἰσμινὲ γιεμὴν ἰδέρμ, δεγιού. Πού κιπὶ
χαρεκετλερδὲν ἀσικλάρ ὀλούρ κι, Ρώμα Πάπαλαρη κενδού δούνηλαθ
νιγετλερινὴν ἰδζρασὴ ἰτζούν ἀζίζ μεζχεπὶ ἀλιὰτ ἰδούπ, ἰστεδικλε-
ρινὶ ζάμμ βὲ χοτλάνμαδηκλαρηνη τετζιλ ἰτμεκδὲν δοὺρ ὀλδουκλαρὴ
γιόκδουρ. Νάσηλκι σίμδι πίζιμ κίουνλεριμιζδὲ ἐλχάλετου χαζιχι
Πάπαληκ ἰδὲν τοκουζουνδζού Πίος, Ἰησοῦς Χριστὸς ἐφένδιμιζίν Ἀζίζ
Ρούχ κουβζετι ἰλὲ Βαλιδετουλλαχδάν μεβλουδ ὀλδουγού κιπὶ, Βαλι-
δετουλλάχ δαχὴ ἱρκὲκ ζούριετι ὀλμαγιουπ, ἀζίζ Ρούχ κουβζετι ἰλὲ
Βαλιδεσινδὲν δογδού δεγιού, πὶρ κὰτζ σενὲ ἐβζελ (Πίος Θ΄) ἰτζὰδ
ἰδούπ, πού ἀῖρεσιγι δαχὴ Κατολικλερὶν κστοὺρ ἀῖρεσιςλερινε ζάμμ ἰτ-
διγι μισιλλού, πού σεπεπδὲν Πάπαλαρ γιόκ γιόκληνηζ Πατέροσλαρην,
ἔλλα Ἀπόστολος Παύλοσουν δαχὴ ἀνάθεμασηνην ἀλτηνδὰδηρλαρ,
ζίρα Γαλατίαλουλαρα ἰσάλ ἰδιγι ρισαλεδὲ δέρ. « Θυμάζω, ὅτι
» οὕτω ταχέως μετατίθεσθε ἀπὸ τοῦ καλέσαντος ὑμᾶς ἐν χάριτι Χρι-
» στοῦ εἰς ἕτερον Εὐαγγέλιον, ὃ οὐκ ἔστιν ἄλλο· εἰμὴ τινὲς εἰσὶν οἱ
» ταρασσόντες ὑμᾶς, καὶ θέλοντες μεταστρέψαι τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ
» Χριστοῦ. Ἀλλὰ καὶ ἐὰν ἡμεῖς, ἡ ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ Εὐαγγελίζη-
» ται ὑμῖν παρ' ὃ εὐαγγελισάμεθα ὑμῖν, ἀνάθεμα ἔστω ». (Γαλ. Α.
6). Γιάνι τεσδζούπ ἰδέρμ κι πόγιλὲ τζιπὴκλὴκ ἰλὲ σιζὶ Χριστοσούν
ἰνεγετινὲ δαθετ ἰδενδὲν πὶρ γάιρη ἰντζιλὲ μεγίλ βερίσινιζ, πού κι
πασκὰ δεγίλδερ, ἔλλα πάζηλαρη βάρ κι, σιζὶ ἰχλάλ ἰδούπ, Χριστο-
σούν ἰνδζιλινὶ τεπτιλ ἰτμεκ ἰστερλέρ. Λάκιν ἰστέρ πίζ, ἰστέρ κίον-
δὲν πὶρ μελέκ πίζιμ σιζὲ χαπὲρ βερδιγιμιζδὲν γάιρη νεσνὲ σιζὲ ταρίφ
ἰδέρσε, ΛΑΝΕΤ ὀλσούν. Πού Λανετὶ γιεδὶ Σύνοδοςλαρ βὲ δζόύμλε
Θεοφόρος Πατέροσλαρ ὀκουδουλάρ δζεμὶτ Αἰρετικοςλαρὴν βὲ Εὐαγγέ-
λιονδαν πὶρ νοκτὰ τετζιλ γιόχοδ πὶρ ἰῶτα ζάμμ ἰδενλερὶν οὐζερλε-
ρινὲ, ἀνλερὶν κι πασδζηλλαρὴ Πάπαλάρδερ. Κίονδὲν Μελέκ δαχὴ
σιζὲ ταρίφ ἰδιγιμιζδὲν πασκὰ νεσνελέρ χαπὲρ βερίσε, λανὲτ
ὀλσούν.

37. Πού δζεβαπλάρ ἰσαάτ ἰδερὲκ Πατέρετλεριμιζ Ἀπόστολοσ-
λαρδαν καπούλ ἰδικλερὶ κιπὶ μεζχεπὶδὲ καβὶ δουρδουλάρ βὲ ἀνὴ
πόυνδζα Αἰρεσιςλερδεν λεκεσιζ βὲ χιλλεσιζ χήφζ εἰλεδιλέρ, βὲ Ράπ-
πιμιζ Ἰησοῦσά νιάζ ἰδελίμ κι, πίζλερὶ βὲ κελεδζέκ σιλοισιλεριμιζὶ
δαχὴ ἰσπὸυ πινίρ μεζχεπὶδὲ κηγιαμετέδεκ πὶρ δεβάμ βὲ πὶρ κα-
ράρ εἰλεσίν. Σιζλέρδε, γιὰ ρουχανὶ τζοπανλεριμιζ, « Νήψατε, γρη-
» γορήσατε, ὅτι ὁ ἀντίδικος ἡμῶν διάβολος, ὡς λέων ὠρυώμενος,

» περιπατεῖ ζητῶν τίνα καταπίη· ὃ ἀντίστητε στερεοὶ τῇ πίστει ». (Πέτρ. Α΄. Ε΄. 8)· ἀγὶκ βὲ ὀγλανήκ ὀλουν, ζίρα χασιμιρὶζ ὀλάν
ΣΕΪΤΑΝ κουδουρμούς ἀρσλάν κιπὶ δολασήπ κιμὶ γιουδαγίμ δεγιού
ἀραμακδὰδερ ἱμανδὰ καβὶ ὀλμάγηλε ὀνὰ καρσὴ, δούρουν· μουκαγέτ
ὀλουν δζέμι Ὀρθόδοξίανην σούρδουσούνε κι, ὀνούν οὐζερινὲ σιζὶ ἀζίζ
Ρούχ Ἐπίσκοποσλαρ νάσπ εἰλεδὶ. χάττα χάκκ τεάλενιν κενδὶ κανὴ
ἰλὲ χασήλ ἰδιγι Ἐκκλησίαγι κόρουγιάσηζ (Ἡράξεων Κ΄. 22). « Ἐγὼ
» γὰρ οἶδα τοῦτο, ὅτι εἰσελεύσονται μετὰ τὴν ἄφιξίν μου λύκοι
» βρεεῖς εἰς ὑμᾶς, μὴ φειδόμενοι τοῦ ποιμνίου, καὶ ἐξ ὑμῶν αὐτῶν
» ἀναστήσονται ἄνδρες, λαλοῦντες διεστραμμένα τοῦ ἀποσπᾶν τοὺς
» μαθητὰς ὀπίσω αὐτῶν· διὸ γρηγορεῖτε », Ζίρα δέγιρ Παῦλος,
κὲν κιτδικδὲν σόγγρα, σούρδουγίου ἀδζήμαγίαν γιαραμάζ κούρδλάρ
ἀραντζὰ κίρεδζεκλέρ, βὲ κενδουλερινιζίν ἀρασηνδανὶ φεσάδ σόγλεγεν
ἀδεμλέρ καλκαλαδζακλάρ, ἱμάν ἰδενλερὶ κενδού ἀρδλερινὲ τζεκμὲκ
ἰτζούν· ἀνὴν ἰτζούν ὀγλανήκ ὀλουν. Ζίρα σιζλέρδε ἐγιού πιλούρσινιζ
κι, Πάπαλαρ βὲ ἐτραφλερινδὲ πούλουαν πικπᾶς κηγιαφετλού δζα-
ναβαρλάρ, ἐσκι Φαρισιλέρ μισιλλού, Καραγι βὲ δεργιαγι δολασήρλάρ
πὶρ οὐρμὲτ καζανμάλ ἰτζούν· βὲ δζελεπ ἰδικλερὶ ἔγερ Ὀρθόδοξοσ-
λαρδαν ἰσὲ, πὶρ ὀρθόδοξοσταν πὶν πούτπερεσὲ καρσὴ τουταρλάρ, τζούν
κι λιανὲτ σῆτάν δαχὴ πιναμουσλαρὴ νὲ βακὴτ ὀλσὰ κενδού ρεφικ-
λερὶ πελλεγιουπ, χερ νὲ βακὴτ φαζιλετλού βὲ ἀδὶλ πὶρ κιμέσνεγι
δζελεπ ἰδέρσε, ὅλ βακὴτ σεβινδζινὴν δερεδζεσὶ γιόκδουρ.

ΠΙΕΛΙΝΔΖΙ ΠΑΠ.

Λατινλερὶν ἰτικὰδ ἰδιγι οὐζερὲ Πουργατόριο γιάνι
ἀχρετδὲ κίοναχλαρὴ τεμιζλεγιεδζέκ ἀτές (καθα-
τήριον πύρ) πεγιανινδέ.

— 0 —

38. Παπιστανλάρ Ἀπόστολος Παύλοσουν πὶρ κὰτζ δζεβαπλάρ
κενδού ἰστεδικλερὶ οὐζερὲ μανὲ βιρσούπ πὶρδε πουργατόριον (καθα-
τήριον) γιάνι κίοναχλαρὴ τεμιζλεγιεδζὶ ἀτές ἰδζὰδ εἰλεδιλέρ ὀσίλε
κι, βεφάτ ἰδὲν χριστιανλαρὴν δζανλαρὴ κίοναχλερινὲ κίόρπ πὶρ βα-
κὴτ γιανήπ δζεφακλινδκδὲν σόγγρα, πᾶδεχου δζεννετὲ κίρεδζεκλέρ.

βέ πού ατεϊδέν Πάπα Ιστεδιγι χαλδὲ (γιάνι ακδζέ κουδθετι ιλε) δζανλαρή χειά; ιτμεγέ κουδρετι βάρδην δεγίου πόγιε όλδουκδὰ, ἐπέδι δζεζά γιόκδουρ δεμὲκ Ιστερλέρ. Λάκιν ἐφένδιμιζ Εὐαγγέλιονδὰ ἀσικιάρ δζεβαπλάρ ιλε πού κίπὶ φασίδ βέ Ινσανήν κιστόλουμεγιούνουν ἀρτμασηνά σεπέπ βεριδὶ Πουργατόριον ατεϊνὶ γιόκ ιδέρ, δεμέγιλε (Ιωάν. ΚΕ΄.) Πέλι, πέλι, δέριμ σιζέκι, σατ κελίγιρ, βέ σίμδι χαζήρδην, χάτζαν όλούερ Ιπνουλλαχὴν σεδασηνὴ ἐσιδεδζεκλέρ, βέ ἐσιδενλέρ χαγιατὰ κελεδζεκλέρ βέ ἐγιω ἀμελλερί Ισλεγεγνλέρ νιχασσιζ δμδουρόν φεραχληγηνά βέ φεα χαρεκετλερί Ιδενλέρ νιχασσιζ γαζεπὶν ἐζιγιετινὲ κιδεδζεκλέρ πού δζεβαπλάρ νιζάρεν Ὁρθόδοξος Ἐκκλησίαμηζ πού κίπὶ ιδζαδλαρὴ Δίρετικὸς Ισλερί όλδουκλαρηνδάν ρέδδ ιτμεγέ χακκὴ βάρδην.

39. Ρώμα Πάππη οὐτζούνδζού Λέων (1517 σενεσινδὲ) κήζ κληνδασὴ Μαργαρίταγι ἐβλενδιρμεκλιγέ χαϊλη ακτζεδέν Ιχτιζασὴ όλδουγουνδάν Ἅγιος Πέτρος Ἐκκλησίασην γιαιπληρμακ παχανισὶ ιλε, Ἀλαμανίαγια βέ Εὐρώπνην κουσουρ πελδελερινὲ χισαπσὴζ Καλόγεροσλαρ ἱσάλ ἐίλεδὶ, ἀφβλήκ κλαγηδλαρὴ ταγηδὴπ ακτζέ τοπλαμάκ ιτζούν πού κλαγηδλάρ (άνλέρ κὶ Ινδου Ιρσσία ταπὶρ όλουνουρλάρ) χέρ κεσὶν γιόκ γιόλνηζ ιτδιγι, ἔλλα Ιδεδζεγι κλουναχλαρὴν δαχὴ ἀφβληγηνὴ βεριρλέριδὶ βέ ἔγερ ακδζέ σανδηγὰ ἀτηλὸν Ισέ, Πουργατόριον ατεϊνδὲ δζεφαλινάν δζανλάρ δαχὴ δζεννετὲ ἀτηλὸν δεγίου, δελλαλετλικ Ιδερέκ, χέρ ταραφὴ τολασηρλάρηδην (α) βέ πού κίπὶ μεζχέπ τούτζδζαρληγὴ ιλε χισαπσὴζ ακδζέ τοπλαρλάρηδην. Χάκεζα, σαδὲ γιαιγὴ βέ παλὴκ βέ ἔκ κλαγηδλαρὴ βάρδην, γιάνι πού κλαγηδλαρὴ ακδζέ βιρουπ σατὴν ἁλάν χριστιαν ἀφβληγηνὴ σατὴν ἁλδηνὴ ιτζούν πεχορίζερδὲ πκλήκ βέ γιαιγ, χιόχδ ἔτ γιεδιγι χαλδὲ κλουναχὴ ἁλμαζηδὴ κλαγηδλαρὴν φιατλαρὴ δαχὴ χέρ κισινί,

(α) Πού Καλόγεροσλαρδαν Τέζελλος ναιμινδὲ πὶρ πὶρ σεχιρδέν τζηκὴπ πιάσκὰ μαχαλλέ κιδέρ Ικέν, ἀσηλζαδὲ δελλ κανληγηνὴν πὶρ ρισὶ ἀτηνὰ σουδάρ όλούπ χιζμεδζιλερί ιλε περαπὲρ ἀρκασηνδάν γετισδινδὲ, γιαιπαδζαγὴ πὶρ κλουναχὴν πεδελ ακτζεσινὶ βεριπ, ἀφβλήκ κλαγηδηνὴ Ιστεδὶ βέ ἁλδηνδάν σόγγρα γουδζόμ Ιδουπ Τέζελλοσσουν ἐλινδέν ακδζέ σανδηγηνὴ ἁλμαγίλε, γιαιπαδζαγὴ κλουνάχ πού Ιδὶ δεγίου ζέδκ Ιδερέκ, ακδζέ σανδηγὴ ιλε περαπὲρ κερουγέ ἀδδὲτ ἐίλεδὶ.

κλουναχλαρηνὴν ἀγνηληγηνά κιδέρ Ιτδινλέρ πού Χριστοσούν μεζχέπινὲ λεκὲ ἔκτουρὲν τιδζαρετὶ τζόκ βακητλάρ Πάπαλαρ, Ἀλλάχου ἄζιμ σὺς ὁανὴν γαζαπινδέν δαχὴ κόρμαγιαρακ κουλλανδηλάρ βέ πού δερεδζεγέ δούσδουρδούλερ κὶ νιχαϊέτ Ἀλαμανία χριστιανλαρὴ Πάπαγι, πού οὐϊγουνσουζ χαρεκετλερί Ιτζούν τανήμαμακληγὰ κάραρ βιρδινλέρ, βέ πόγλεδζε Προτεστανληγὴ μεϊδανὰ τζηκαρδηλάρ, Προτεστανλαρηνδὰ τογροὶ γιόλδάν τζηκαμακληγὰ πού ἄζιζ βέ κλουναχσὴζ ἐφένδιλερ (Πάπαλαρ) σεπέπδινλερ (νάσηλ κὶ Ικινδζὶ τασαφδὰ κιδεδζεγιζ) ιτζούν κὶ τζόκ Πάπαλαρ πού δερεδζε φεναληκλαρὰ δούττούλερ κὶ χάττα ὁτουρδουκλαρὴ κονακλάρ φαχητσεχανελερὲ τεπδὶλ ὁλμουδλάρηδην βέ παπασλαρὴν ἐβλενμεκλιγινὶ κενδούλερὶ μεζ ιτμὶς Ικέν, τζόκ Πάπαλαρην ὁγουλλαρὴ βέ κηζλαρὴ βάρδην, τεβαριχλερδὲ κιδεδζουγιούμουζέ κιδέρ.

40. Σεκιζινδζὶ Βονιφάτιος Πάπα, οὐμουρὶ κλουναχλαρηνὴν ἀφβληκλαρηνὴ ἁλμαλερί Ιτζούν, δζέαι Κατολικλερὲ Ρώμαγια κελούπ Πέτρος βέ Παῦλος Ἀπόστολοσλαρην Ἐκκλησίασην ζιαρὲτ Ιτμεκλιγι ἔμρ ἐίλεδινδὲ, τεβαριχ κηταπλαρηνδὰ γιζζηλδηγὴ οὐζερὲ Εὐρώπνην χέρ πὶρ ταραφηνδάν 1,200,000 κισινδέν τεδζαβούζ νουφούς κελμέγιλε, Πηπνην χαζνεσινὶ χισαπσὴζ ακδζέ ιλε δολδουρδουλάρ βέ πού οὐμουρὶ ἀφβληγηνὴν γιόυζ σενεδέν γιόυζ σενεγέ Ιδζρά ὁλουνμασὴ, Ιδζαδ Ιδέν Παπαδαν τερτίπ ὁλημτὶς Ικέν, σόγγραδαν κελέν Οὐρβανὸς βέ Παῦλος νάμ παπαλαρ γιγινμὶ πὲς σενεδέν γιγινμὶ πὲς σενεγέ Ιδζρασηνὴν τερτίπ ἐίλεδινλέρ ὅλ σενελερδὲ Ρώμαγια ζιαρὲτ Ιδέν Κατολικλέρ Πάπα ταραφηνδάν οὐμουρὶ κλουναχλαρηνὴν ἀφβληκλαρηνὴ ἁληρλάρηδην. Νέ μουτλου ὅλ σενελερὲ νάιλ ὅλάν Παπιστανλαρά. Λάκιν πού οὐμουρὶ ἀφβληγὴ πὲ χέρ σενὲ Ιδζρά Ιτμὶς ὁλσαλάρηδην δαχὰ μούνασὴπ ὁλούρουδου. Ζίρα Κατολικλεριν δζόμλεσιδὲ δζεχεννέμ γιόυζού κιδρμεζιζ ἄζιζ Πεδερλερί Πάπα μαριφετὶ ιλε βέ πὶρ κὰτζ ἁλτούν κουδθετὶ ιλε δζεννέτι σεριφδὲ Ιστιραχάτ Ιδεπιλουρλέριδὶ, Πάπα χαζρετλερινίνδὲ χαζινεσι χιτζ πὶρ βακὴτ πὸς καλμαζηδην. — Ἀνατολικὴ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησίαμηζ πού κίπὶ Σιμωνίαγι (γιάνι ακδζέ ιλε ἄζιζ Ρουχούν παχόησλαρηνὴ σατμακληγὴ) Ικράχ ιδέρ, βέ γιόλνηζ κλουναχλαρηνὴ Ιτιράφ Ιδουπ, τόδπεγέ κελέν χριστιανὴν ἀφβληγὴ ιτζούν ἐφένδιμιζε νιόζ Ιδέρ χιτζ πὶρ βακὴτ ἐφένδιμιζδέν ἀφβ Ιτμεγέ βέ πκηλαμακληγὰ βεριλὲν χόκουμετὶ Πάπα μισιλλού τιδζαρὲτ γιόλου Ιτμεδὶ, βέ νέδε πουνδάν πόγλε Ιδεδζέλδιν.

41. Λατινλερίν Παπασλαρή έβλενμεζλέρ. Ορθόδοξος Έκκλησίαρχη. Επίσκοποςλαρα έβλενμεκλιγι. ούτζ σεπεπλήρ ιτζούν μεζ ιτιδι πινιν-δζισι, πικιρλικ ιλε δούρλερινι κετζιρουπ χέρ πέρ φαζιλετδέν γλανά κούτδούκλερι σούρουγέ δνέκ δλμαλερι ιτζούν, ικινδζισι τζούν κι τζόκ Επίσκοποςλαρ, έβλι πούλουνδουκλαρή χαλδές, επαρχιοκλαρηνην βέ Εκκλησίανην τζέκ σάιλερινι έβλαδλαρηνά μιράς πρκαπλουρλέριδι, βέ άγιάλ κερék τζοδζουκλαρηνιζή πεσλεγεδζέγιζ δεγιού χάμ ταμαά μεγιλλι δλαπλουρλέριδι. ούτζούνδζούσούδε, έβλενδικλερινδές, κετζινιές τελασεσινέ δούσούπ, σούρουλερινέ λαγικι σύζερé δηκκát ιδέμεζλέριδι. Λάκιν πού σεπεπλήρ, παπάς ταίφρεσινδές πούλουνμαδηκλαρηνδαν, αν-λερίν έβλι δλμαλερινέ ιζιν βεριλδί. Λατινλερ πού κειφιετδές δαχή Σύνοδοςλαρα μουγαίρ πούλουνουρλάρ. βέ πού έβλένμεμεκ χασεπί ιλε Λατίν Παπασλαρηνήν πούλουνδουκλαρή ουίγουντουζ χαρεκετλερι νακλ ιτμεγέ καλεριμ κλερου βαρμάζ (ο). — Βέ σούσλου δελι κανηληάρ

(α) 1864 Μαρτίου 10 ταριχί ιλε 'Ιζμυρίν 'Αμάλθια Γαζέτα-σηνδα ιστέ νέ μούσταχλά έγλεδίκ. α Μέγαν κρότον έκαμε κατ' αύσας έν Εύρώπη ή δίκη Γάλλου τινός μοναρχού, καταδικασθέντος εις έξασπή ειρκτήν. 'Επειδή κατηγών εις τά δόγματα της Αυτι-κής 'Εκκλησίας μίαν όλην οικογένειαν 'Εβραϊκήν, έφθειρεν ύπού-λως και άσυνειδήτως πάντε κόρας, όλας θυγατέρας της οικογε-νείας τούτης. Παραδόξως συνέπεσαν εις την Γαλλίαν έτεροι δύο δίκαι, καθ' ός έφωράθησαν έννοχοι κακοηθειών προς κόρας και άνη-λίκους. Λατίνοι ιερείς και μοναχοί. Πολλοί δέ έν Χαρισίοις έχουσι πεποίησιν, ότι αί ταιαύται καταχρήσεις είναι σήμεραν κοινότα-ται, αλλά δια λόγους τούς όποιους έκαστος καταλαμβάνει σκεπά-ζονται προς άποφυγήν των σκανδάλων κ. Γράνι.— Πού δερά άλτη σενέ μούδδέτλε μαχπούσθ χόούκμ όληνμής πέρ Φρανσής κες.σίν μουχακμεσί κιαφρεί Εύρώπαδε άζιμ πανταναγιά πής όλδή. τζούν κι μούσταχηλ πέρ Γιαχουδι φαμίλιασην Λατίν μεζχεπινέ τααλίμ βέ παλκήν ιδέρ ίκεν, χηγχανετλικ βέ ζαμιρσιζλικε μεζκούρ φα-μίλιανην πές νεφέρ κηζλαρηνήν πακιρελικλερινι ιζαλέ έγλεδί. άδζαίπατδέν όλαράκ, ό έσναδές Φράνσανδε γίνε πούλούγε ιτμεμις πύζη κηζλαρηνήν πακιρελικλερινι. ιζαλέ ιτμεκλε μούδδεχιμ όλημής Λατίν Παπασλαρηνήν βέ κες.σλερινιν ικί δααδασή ζουχούρ ιτιδι. βέ Παρίς έχαλισινιν έξερεισινιν έρκιαρηνά κίόρέ, πού άσιρδές πούτλε σουί χάλ βέ χαρεκετλερ πέκ τζόκ ισέδε, φάκατ χέρ κεςίν άγλα-

κίπι σκαλλαρηνή βέ πηγίηκλαρηνή τηράς ιδούπ Χριστοπού, χούζου-ρουνδά Λειτουργίγια ιδζρά ιτμεγέ τζηκαρλάρ, έφένδιμιζιν βέ Απόσ-τολοςλαρην βέ πού καθάρ Πατέροσλαραν σκαλλαρή βέ πηγίηκλαρ έβρίδουγινινι πλουρλέρ ίκεν τοκουζουνδζού. Λέων πάπανην βακτινά καθάρ κετζιμής Παπκλαρ σκαλλαρηνή τηράς ιτμεμισλέριδι. Λάκιν γεδινδζι Γρηγόριος τζόκ παπασλαρ βέ επίσκοποςλαρην δζέπρεν τη-ράς ιτιδιδίπ άζιζ Κλήμεντοσουν δζεβαπινά κίόρέ α Αζιζ δονανκηγέ σύζερλερινδέν καλδηρδή κ.

42. Πέρ Εκκλησίαδα πέρ κίούνδές Λατινλερ τζόκ Λειτουργίακλαρ γιηπαρλάρ. πού δαχή Σύνοδοςλαρα μουγαίρδερ, τζούν κι Λειτουργία. 'Ισπου κανσίζ κουρπάν έφένδιμιζιν δλούμούνούν σουρετίδερ. βέ νάσηλ κι πού δλόύμ πέρ δερά όλδου ισέ, πόγλεδζε σουρετί δαχή χέρ πέρ Εκκλησίαδα κίούνδές πέρ δερά ιδζρά δλμαλδήρ.— Κεζάλικ πέρ Λει-τουργίαδα πές όν τανέ παππας βέ διάκος χειροτονίς ιδερλέρ, λάκιν Ορθόδοξος Εκκλησία πέρ τανεσινδέν ζιαθεσινι καπούλ ιτμεζ, βέ πές παππασή άιρή άιμή πές κίούνδές χειροτονίς ιδέρ. Πιπιστανλάρ κο-λαγι βέ σκλητανατλησθ κανίγηση ισέ, όου γιαπαρλάρ. φάκατ δαχά κολαγινή άραρλάρτα, παππας δλαδζάκ άδεμι Εκκλησίαγια κίόττου-ρουπ διουμακλήδα ζαχμετλίδερ, Παπα χούζουρουνά τζηκαρλή, ό-νούν πέρ όυφούρμεσί ιλε γιηπταλήρ δαχά κολατδζά όλόύρ.

43. Ορθόδοξοςλαρην Εκκλησίαλαρηνδα Γουνικεϊόν, γίάνι κερηλα-ρην δουρδουκλαρή γιέρ άιρηδζα πέρ μαχκλδές όλουπ, δισέχλιλερ έρκέκ ταίφρεσινδέν ούζκκ δουρουρλάρ, βέ άζιζ κιταπκλήνδκ έμρι πούδου. Λάκιν Παπιστανλαρην Εκκλησίαλαρηνδα κερή έρκέκ κερησέκ πέρ μαχκλδές δουρδουκλαρηνδάν, μουσικήδε τζαληνδηγή βκκέτ, Εκκλη-σίανην Θεατροδαν χιτζ πέρ φερκή δλάμαζ. Ιπκδέτ, έζκιν γιόυρεγιλε. Αλλάχου άζιμούστανά νιάζ ιτμεκδέρ. Λατινλερίν ισέ πού ιδζάδ ιτιδικ-

γιαδζαγή σεπεπλήν τοκατ μαζαρρατήν μούνδερι ιτζούν μάχσας κίζλεγιόρλαρ, δεγιού.— Εύαγγέλιονουν σάοκηνά νάιλ δλμαχιν μιλετλέρ δαχή Σύδομαληλαρα γιηκλήν πού κίπι ισέρεδές πού-λουνμαζλάρ. Πού κίπι ισέρερίν Λατίν Παππασλαρηνήν άρασινδά ά-λεσσεβι όλδουκλαρηνή πού κειφιετδές Κατολικλέρ τακίερ ιδίγερλαρ. Χέρ Παππασά πέρ άβρέτ βεριλσέ, πινυλαρηνήν πινισίδε δλμαζ.

Κιάσκη Παππασλαρηνιζή μισιλλού 'Αρχιερέκσλαρηνιζδα έδλενέυδλερ.

λεοι μουσική δ'εμιστι. Ιπ'αδετδέν μεξ ιδούπ, τ'αλκηνήν τ'εσ'ιτ μα-
καρλονά μειλ βερεκλιγέ μεδ'π'ουρ ιδέρ. Αλλάχ ιπ'αδετδέν τεμίζ
ζαμ'ιρ βέ εζ'κ'ιν γιούρεκ ματλουπ ιδέρ, βέ π'ου κιπ'ι τ'αλκ'η έγ'ιλεν-
τ'εσ'ινι ικ'ράχ ιδέρ.

44. Εκκλησίαμ'ιζ έσκι βακπιλαρδ'αν περού Αζιζ Ειόνναλαρα ιι
τιπ'άρ ιδούπ, χέρ π'ιρ άζιζιν χεϊέτι άσληγεσινδέν ρέσ'ιμ όλμασινή πιζέ
ταρίφ έιλεδ'ι. βέ π'ου κ'ιόννέ καδάρ χέρ π'ιρ άζιζι κιταπ'λαρδ'αν ταρίφ
έλδουγουμουζα κ'ιόρε κενδού χεϊετινδέν ρέσ'ιμ ιδέριζ. Λάκιν Παπισταν-
λάρ, Βαλιδετουλλαχ'η π'ιρ διλπέρ κ'ιζ ρεσ'ιμινδέν ρέσ'ιμ ιδούπ, σατζλκ-
ρηνή αλαφράνια παγλαμάγιλεν κουλακλαρηνά ζ'ι'κ'η'ι'έτ κ'ουπελέρ
άσαρλάρ, βέ φουστ'ανλάρ ιλέ αλαυόδα τοναδηρλάρ βέ π'ου κηγιαφει-
δέν μουμδ'αν βέ άγατζδ'αν δαχ'η π'ουτουνού γι'απ'η'π, Βαλιδετουλλαχ'η
Γιακ'ήσ'μαγιαν κηγιαφ'έτ ιλέ κ'εγινδ'ι'οι'ρ. Απόστολοσλαρην δαχ'η βέ
κ'εσ'ούρ άζιζ'λεριν π'ου μισιλλού π'ουτλαρηνή γι'απαρλάρ π'ου κιπ'ι ιδ'αδ-
λαρην Εύαγγέλιονα βέ Π'κ'τέρεσ'λερε μουγα'ιρ όλδουκλαρηνή, δ'ζέμι όρ-
θόδοζος κ'αρηνδ'α'σ'λαρημ'ιζ φ'αρκ'ηνά β'αρηλάρ.

45. Σάββατον κ'ιόνν'ού Λατιν'λερ περχιζ ιδερλέρ. Π'ουνού δαχ'η Ιν-
νοκέντιος Πάπα ιδ'αδ έιλεδ'ι, δ'ζεχ'αρσενπέ κ'ουν'ούν'ούν περχιζ'ινι Σάβ-
βατον κ'ουν'ούνέ τεπ'δ'ιλ ιτ'μέγιλε. Λάκιν ι'σ'τέ Απόστολοσλαρην 69
αυνδ'ζού Κανωνλαρή ν'ε π'ουγ'ιουρούγι'ορ. « Είτις κληρικ'ός εύρεθ'η τ'ήν
» Κυριακήν ήμέραν νηστεύων, ή τ'ό Σάββατον, π'λήν τ'ού έ'ν'ος μ'όνον,
» καθαιρείσθω· ει δ'ε λαϊκ'ός άφορίζέσθω ». Έγερ παπ'π'ας ταί'ρεσιν-
δέν π'ιρ'ι, Κυριακή κ'ιόνν'ού, γι'άχ'οδ Σάββατον κ'ιόνν'ού περχιζ (όρου-τ'ζ)
ιδέρ ι'σ'ε, (γ'ι'άληνηζ π'ι'ο π'όγιόυκ Σάββατονδαν μααδ'ά) παπ'ασληκ'ιδ'αν
τάρδ' όλσούν. Έγερ κ'οσμικ'ός ι'σ'ε, άφορ'ός όλσούν. Ζ'ι'ρα Σάββατον κ'ιόν-
ν'ού Αλλαχ'ήν δ'ζέμι δ'ζι'χανή βέ άνδ'ε π'ουλουναυλαρή γι'απαρδ'η'π τεκ'μ'ιλ
ιτ'δικ'δέν σάγγρα, ραχ'άτ ιτ'δ'ι'γι κ'ιόνν'ούρ βέ π'ου κιπ'ι ραχ'ατ'ληκ' κ'ου-
ν'ούνδ'ε περχιζ (όρου-τ'ζ) τ'ουτ'μ'άκ β'αδ'ζ'ι'π δ'εγ'ιλ'διο. Κυριακή κ'ιόνν'ού
δαχ'η, έφένδ'ιμ'ιζιν όλ'αυ'ερδ'έν δι'ριλ'ι'π πιζέ χ'ελασληγημ'ι'ζ'ήν σεβ'ν-
δ'ζ'ινι παγησ'λαδηγή κ'ιόνν' όλδουγ'ού ιτ'ζ'ούν, περχιζ (όρου-τ'ζ) ιτ'μέγιζ.

46. Ανατολική Ορθόδοζος Εκκλησίαμ'ιζ Απόστολοσλαρδ'αν ταρίφ
όλδουγ'ού κιπ'ι Έφένδ'ιμ'ιζιν ιλλαχ'ι κ'ελαμλαρηνή βέ έμ'ιρ'εσ'ινι π'ου
κ'ιόννέ καδάρ λεκ'εσιζ βέ χ'ιλλ'εσιζ χ'ήφζ ιδέρ. Ιμ'δι, γι'ά Ορθόδοζος
καρηνδ'α'σ'λάρ, π'ου άζιζ μεζ'χεπ'δ'ε καβ'ι δουραλ'ημ, βέ π'ζ'ι τ'εσ'ιδ
φεντ'λερ ιλέ βέ έλλ'ερινδέν κιταπ'λάρ ιλέ δ'ζέλ'π ιτ'μεγ'ε δ'ζ'αχ'δ ιδερλέρ
ι'σ'ε, γ'ατ'ηρημ'ι'ζ'ά κ'ετουρελ'ιμ κι, λιανέτ σ'ε'ι'τ'ά δαχ'η έφένδ'ιμ'ιζιν καν-

δουτινι, Εύαγγέλιονδ'α γι'αζ'ηλδηγή ούζ'εσ'ε, κιταπ'ι σόζ'ι'έρ. ιλέ αλδ'ατ-
μαγ'ά σαβ'α'τ'η, βέ νάσ'ηλ κι σ'ε'ι'τ'άν δεδ'ι'ι'σ'ε « Ταύτα π'άντα σοι δώσω,
έν άν πεσ'ών προσκυνήσεις μοι » γι'άνι δ'ζ'όμ'ι'λε π'ου δ'ούνγ'ιαν'ήν παδ'ι-
σ'αχ'ληκλαρηνή σ'αν'ά β'ι'ρεδ'ζέγιμ, έγ'ερ δ'ούτ'ούπ π'αν'ά σεδ'ζ'δ'ά ιδέρ ι'σ'έν
δεγ'ιού. Πάπαγια δαχ'η, έγ'ερ δ'ούτ'ούπ σεδ'ζ'δ'ά ιδέν ήλουρ ι'σ'ε, έγ'ερ
Χριστοσ'ούν β'εκιλ'εσ'ιν δεγ'ιού τακ'οιρ ιδέν π'ουλουνούρ ι'σ'ε, μεζ'χεπ'ιν
κουσ'ούρ δ'ζ'όμ'ι'λε π'ενδ'λερινι κ'ραμ'άζ, δ'ζ'όμ'ι'λεσ'ινι'δε χ'ός κ'ιόρ'ό'ρ. Ιμ'δι
πιζ'ι ινδ'ζ'ι'τ'δ'ι'γινδ'ε, π'άσ'α δ'ζεβ'άπ β'ι'ρεκ'δ'έν, έφένδ'ιμ'ιζιν Σε'ι'τανά
δεδ'ι'γι κιπ'ι, « Έπαγε όπίσω μου Σαταν'ά, βέ Εύαγγελιστής Μάρκος'εν
σεκ'ιζινδ'ζ'ι π'ι'π'ηνδ'ά ότ'ού' ό'υτ'ζ'ούνδ'ζ'ι π'ενδ'δ'ε έφένδ'ιμ'ιζιν Πέτροσ'η α-
ζ'αρλαγ'ι'π έ'ι σ'ε'ι'τ'άν άρδ'η'ν'ά κ'ι'ν' Ζ'ι'ρα σ'έν Αλλαχ'ά μ'ετααλλικ'εσ'ι' φ'ι'κ'ο
ιτ'μεγ'ι'ουπ, ιν'σ'ανλάρ μ'ετααλλ'ι'κ'η όλ'ανλ'αρή δ'ούτ'ούν'ό'ι'σ'ούν δεδ'ι'γι κιπ'ι
δεγ'ι'π φ'εσ'άδ κ'ελαμλαρηνή κ'εσ'μ'εκ' έγ'ι'διορ, Π'άπ'α χ'αζ'ρετ'λερ'ι Πέτροσ'α
σ'έν καγ'ιάσ'ην, ι'σ'τέ π'έν π'ου καγ'ιά ούζ'ερινέ Εκκλησίαμ'η π'ιν'ά ιδ'εδ'ζέ-
γιμ κ'ελαμ'ηνά δ'ηκ'ι'άτ ιδέρι'σε, ν'ι'ζ'ούν σουρ'α'ι π'ου κ'ελαμ'η τεφ'εκ-
κ'ούρ ιτ'μέζ; π'ου μ'ουπ'αρεκ'δ'ε άζ'ιζ μεζ'χεπ'ι β'ι'σ'αφ ιτ'δ'ι'γιμ'ιζ Α'ρ'εσι'σ-
λερ ιλέ λεκ'ελενδ'ι'ρ'ι'π, π'ου σεπ'επ'δ'έν ι'ε'ρ'άχ όλ'ουνμαγ'ιά λαγ'ικ'η όλδου-
λάρ ι'σ'εδ'ε, γ'ινε, γ'ι'ά κ'αρηνδ'α'σ'λάρ, χ'ό'υ'σ'ομ'ετ ιτ'μεγ'ι'π. Ιη'σο'υς Χρι-
σ'τός έφένδ'ιμ'ι'ζε ν'ι'άζ ιδ'ελ'ιμ κι, π'ουλαρή δαχ'η άζ' β'ακ'ήτ ζ'ερφ'ηνδ'ά
τογ'ρου γι'ολ'ά κ'ουλακ'ουζ'λασ'ήν, νάσ'ηλ κι κ'ενδ'ουσι χ'ι'λαφ'σ'ήζ άγ'ζ'η ιλέ
π'ουγ'ιουρούγι'ορ ι'σ'ε, (Ιω'άν. Ι. 16). « Κ'α'ι έλλα π'ρόβ'ατα έχ'ω, α'
» ο'υκ' έστιν έκ τ'ής α'υ'λ'ής ταύτης, κ'άκ'ε'ι'ν'ά με δ'ε'ι' άγ'αγ'ε'ιν » Γι'άνι
π'άσ'α κ'ογ'ιουνλαρήμ δαχ'η β'άρδ'ηρ, άνλέρ κι π'ου σ'ούρ'ούδ'έν δεγ'ιλ-
λέρ, άνλ'ερί'δε κ'ετουρ'ι'π σ'ούρ'ούγ'ε κ'ατ'μ'άκ π'ιν'ά φ'άζ'δ'ηρ. — Βέ Κα-
τολ'ικ (Καθολικ'οι) ι'σ'μ'ι π'ιζ'λερδ'ε όλδουγ'ού σεπ'επ'δ'έν, π'ι'ρινδ'ζ'ι σ'ούρ'ού
π'ιζ' Παπιστανλάρ'ηζ δεγ'εδ'ζ'εκ' έλουρ'λάρ ι'σ'ε, δ'ζεβ'άπ β'ι'ρεσιζ κι, Κα-
τολ'ικ (Καθολικ'ή Εκκλησία) λογ'ατ'η ο'υμ'ομ'ι χ'ριστιαν'ληγ'ήν ούζ'ερινέ
μ'αχ'σ'ούς π'ιρ ι'σ'ι'μ'διορ π'ιζ'λέρ χέρ β'ακ'ήτ δι'νιμ'ιζιν σ'ανδ'ζ'άγ'η σ'ε'ριφ'ι
Πιστε'ύωδα τακ'οιρ ιδέριζ « Είς μ'ι'αν Αγ'ιαν, Καθολικ'ήν κα'ι Απ'οστο-
λικ'ήν Εκκλησίαν » γ'ι'άνι ιμ'άν ιδέριζ, π'ιρ Αζιζ, Ο'υμ'ομ'ι βέ Ρεσ'ουλ'ι'ε
Εκκ'λη'ταγ'ια δ'ζέμι δ'ζι'χανδ'ά π'ουλου'ν' άτ'ηλ Χριστοσ'ούν τεβ'απ'ι'λε-
ρινέ Καθολικ'ή Εκκλησία δ'ενούρ. — Βέ έγ'ερ σ'ιμ'δικ'ι χ'αλδ'ε, χέρ π'ιρ
χ'ριστι'αν δ'ζεμ'ι'ετινδ'έν π'ιζ'λέρ τ'ζ'οκ' όλ'τουγ'ουμουζ'δ'αν τογ'ρουλούκ
π'ιζ'δ'εδ'ι'ορ δ'ερλέρ ι'σ'ε, δ'ζεβ'άπ β'ι'ρεσιζ κι, π'ιρ β'ακ'ήτ Αρ'εσι'σ'δ'αν χ'ρισ-
τιαν'ληγ'ήν τ'ζ'οκ' ταο'αφ'η, π'άζ'εν Ρ'ούμ παδ'ισ'αχ'λαρή δαχ'η δ'ζ'ελ'π όλ'ουν-
δουλάρ ι'σ'ε, Ορθόδοζοσλαρ άζ' κ'αλμ'ησ'άληδ'η φ'άκ'ατ Ιη'σο'υς Χρισ'τός

ἐφένδιμιζ Ἀρειοσσοῦ τεθαπίλερι ἰλέ περαπὲρ ἄς βικητ ἀρασινδὰ νά
πεδιδ ἰδοῦπ, κενδοῦ κενή ἰλέ σατοῦν ἀλδαγῇ Ὁρθοδοξίαγι τέκραρ
σερρεφλενδιρδι, σιμδικὶ χάλ Κατολικλερδὲν ἄς ὀλδουγουμουζοῦν πιζέ
μεζχεπὶδζε ζιγιανή γιόκδουρ. Γιαχουδι μιλλετιδὲ γιενὶ βχαιετδὲν
ἐββελ δούνγιαδὰ ὅλ βικητ πούλουαν πούπερεστλέρ βέ γιάδ μιλλε-
τέρ ἰλέ βουππάρ ὀλουουρ ἰσέ, ἀνλερὶν γλκηνδὰ πέν ἀζδάν ἄζκηδῇ,
λάκιν πὸγλέ ἰκέν Ἀλλαχῇν σετζικιλι δζεμιετι ἰδί. Χατηρλαρηνὰ κε-
τουρσινλέρ Παπιστανλάρκι, πὸν ἀζιζ μεζχεπὲ δαβέτ ὀλουανλάρ
τζόκδουρλαρ, λάκιν σετζικιλουλέρ ἄζκηδῇλαρ.

Παπιστανλάρην πιζ χέρ Μιλλετδὲν ζιγιαδέγιζ δεμέκλε,
χακκινιετι κενδουλερινέ μάλ ἱμελερι πείχουδέδιρ. ἔγερετζι τζοκ-
λούκλα χακκινιετὲ μάλικ ὀλουουρ ἰσέ γιέρ γιόκδουνδὲ χάλια
πούπερεστλέρ χέρ μεζχεπὶ ὀυμετινδὲν δαχά ζιγιαδέδιρλερ.

Τοχαφὴ πουνδὰδῇρκι, πὸν δεφὰ Παιρισδὲ Κατολὶκ μεζχεπινδὲν
πιζή μεσχοῦρ Θεολόγοςλαρ βέ χουτουσὸν ἰλέ Ἀββὰ Γουεττέ Ροῦμ
Ὁρθοδοξία μεζχεπινὶ καπὸν ἐγλεδί.

Βέ Λόνδραδε Οὐίττιμινστερ Ἐπίσκοποςη Προτεστάν ὀλδαγῇ χαλ-
δὰ, Χριστιαν Μιλλετλερι ἰτζοῦν τεσλίφ ἰτογι Γαριχδὲ Ὁρθόδοξος
Ρουμλάρην Κίλσεσινε χάκκ βιρλιρ. Βέ κέτζενδὲ Ἀθίνα βέ Ἰζμὺρ
βέ Ἰστανπὶ λὰ κελούπ κδὲν Ἀζιππιαλάρ Ἀρχιεπίσκοποςη Λόρδ
Τράουερ Ροῦμ Μιλλετι ρουχπινλέρ ἰλέ μούλακὰτ ἰδερέκ, πιζίμ
Κίλσεμιζε χάκκ βιρδιγι δζόμλενιν μαλινουίδιρ.

Κέζαλικ Παθιέρα Δεβλετινὶν Θεολογικὸν Σχολεῖονη πὶς χόδζα-
ση Προτεστάν ὀλδαγῇ χαλδὲ χριστιαν μεζχεπλερινδὲν φάκατ Ὁρ-
θόδοξος Ροῦμ μεζχεπινὲ χάκκ βιρλιρ.

Κέζαλικ Ἀμέρικα ταρκερνδάν πὸν δεφὰ μάχτους Ὁρθόδοξος Ροῦμ
μεζχεπινὶ τεφδὶς ἱμερὸν ὀυζερὲ Μόσκθαγια κελμὶς ὀλάν 12 ρουχ-
πινλέρ πιζίμ Ἐκκλησίαμηζα χάκκ βιρδιλέρ.

Ἰστέ πὸν ἐδζιλδὲν Ὁρθόδοξία ἰλέ πὶρλεσμέκ ἐφκινι ἰλέ πὸν
δεφὰ Λόνδραδε πὶρ Σύνοδος τεσλίφ ὀληνδῇ, βέ τζοκ βακῇ κέτζ-
μεγιουπ, Χρυσόστομος λειτουργίασην δαχῇ ἰδζρά ἱμεγέ πῆσλα-
γινδζακλάρδῇρ πὸν σουρετδὲ Πάπαλουλαρ δαχῇ δονίζ σουγιρὸ
ταρζῇ πολασά πολασά γίνε, τέρκ ἰτοικλερι βαλιδελερι Ὁρθόδοξος
Ἐκκλησίαμηζα ἰλτιδζὰ βέ μουραδζατ ἰδεζεκλερι σούπερετζιδῇρ.

HAZBIHI AINIE.

KHESHI SANI.

SEKIZINAZI PAH.

Προτεστανλάρ πεγινινδὲ.

—ο—

17. Προτεστανλῆγῇ ἰδζὰδ ἰδὲν Λούθηρος νάμ πὶρ Καλόγερόσδουρ,
πὸν κὶ Χριστοσδάν σόγγρα 1483 σενεσινδὲ Ἀλαμανίαην πὶρ κασα-
πασινδὰ τογδού βέ κεράλι σεπχβατινδὲν ἰλμὲ χηζμέτ ἱμεγίλε
1508 σενεσινδὲ Σαζωνία Πατταχτὴ Βόρτεμπεργ σεχρινδὲκὶ πού-
λουαν Ἀρ-ὀλφσούνουον (Πανεπιστήμιον) ἰλμὶ Ἰλλαχὶ (Θεολογία)
χόδζαληγηνα νάσπου ταγὶν ὀλουουδού βέ πὶρ δεφὰ Ρώμα σεχρινὲ
κίτρις ὀλουπ, ὄραδα Πάπανη βέ μαγετινδὲ πούλουαν Καρδινάλ-
λάρην (γιάνι Ἐπίσκοποςλαρην) οὐίγουνσουζ χαρκετλερινὶ κίρδου ἰσέ,
Ρώμα σεχρινὶ Σόδομα βέ Γόμορρα σεχριλερινὲ πένζεδιπ κερουγέ
ἀβδὲτ ἔλλεδί βέ πουνδάν ἐββελ (γιενδινζὶ Παπὰ) βίσφ ἰτδιγιμιζέ
κίρδ, Πάπα ταρκερνδάν χισαπὸτζ Καλόγεροσλαρ Ἀλαμανίαδὰ δο-
λάτῃ ἀφδλήκ κίγηνδλαρηνὴ σατδκλαρὴ βακῇτλαρδὰ, Λούθηρος,
ἰσέπυ ρεζαλέτ χριστιανλῆγὰ γίακπὸμάζ χαρεκέτιρ, βέ πουνου γία-
πανλάρην νιετλερι δζεμιετι ἀλδαδῇπ ἀκδζε τοπλαμάκδῇρ δεγιού,
ἰλκινναμελέρ ταχίρ ἰδοῦπ Βόρτεμπεργ σεχρινὶν Ἐκκλήτα διβερηνὰ
γίαπῆσῃρδῇ ἰσέ, Πάπανην ζουλμουνδάν βέ ἀζιζ ἀμελλερινδὲν πῆκ-
κῇν ὀλανλάρ πουνλάρη μερνούνεν καπὸν ἰδοῦπ, Κατολικλερδὲν τζόκ-
λαρηνη δζεπὶ ἱμεγέ πῆσλαδῇλάρ. Πάπα πουνλάρὰ βακῇφ βέ ἀσινὰ
ὀλουπ, Λούθηροσσοῦ Ρώμαγίζ δαβέτ ἔλλεδί. Λάκιν Λούθηρος ἰτὰπ
ἱμεδικδεν μααδὲ Πάπαην κενδοῦ ἀλεῖχινδὲ γιζδῇγῇ σεδιδ ἀφο-
ρισμοσὸν δαχῇ χιτζ μεσαπείσινδὲ τουτοῦπ, Βόρτεμπεργ σεχρινδὲ
δζεμιετιν χουζουρουνδὰ γίακδῇ βέ πὸγλεδζέ Πάπανην χῆκὸζ ἰδλε-

ρίνι καρσὶ δουρμάγλης, χόκουμετινὶ δαχὴ πὶρ βέδζχιλε καπούλ ἱτμε-
δι, βέ πουνλαρὴν οὐζερὶνέ προτέστο εἰλεγιούπ κιταπκλαρδὲν πούτου
πούτουνέ ἀϊρηλδὴ· πού σεπέπδεν τεβαπλερὶ δαχὴ πού κλόνε καθάρ
Προτεστάν (Πάπανην οὐζερὶνέ προτέστο ἰδενλέρ) ταπὶρ όλουνουρλάρ.

48. Αὐθῆρος πού βέδζχιλε γιέκ πκσὴνὰ μεζχέπ·τανζήμ ἱτμεγέ
κασάδῃ, λάκιν Πάπαγια χριστιανηγὴν γισλουνού δγοεδίριμ δερ
λῶν, κενδουσί δζόμλεδεν ζιαδὲ χριστιανηκδαν ουζάκ ολδού· ζίρα
Εὐαγγέλιονα κενδού ἱτμεγικὶ οὐζερὲ δουρλέρ μανελέρ βιρούπ, ἐγλου
ἀμελλερὶν χελασληγημηζά όλάν φαϊδελερινὶ ἰνκίρ εἰλεδί· ἰνσανήν
ἐγλου βέ κλότῳ ἀμελλέρ ἱτμεκεκλιζέ όλάν χόκουμετινὶ τανήμαγιπ,
δζέμασσηνῆδ κεδερὲ (πρόνοια) βερδί· Ἀπόστολοσλαρδαν βέ Πατέροσ-
λαρδαν λισάν ἰλὲ Ἐκκλησίαμῆζα τεσλίμ ολμουζ ἀδετλερινὶ δζόμλεσι-
νίδε Σύνοδοσλαρ ἰλὲ περαπέρ καπούλ ἱτμεδι· ἀζιζ γιεδι σπρλαρδάν
γιάληνηζ ἰκισινέ (γιάνι Βαπτισμαγια βέ Εὐχαριστίαγια) γλαρήμ ἱτιπάρ
εἰλεγιπ κουσούρ πές ἀζιζ σπρλαρὴ ρέδδ εἰλεδί· ἀζιζ εἰκόναλαρα,
ἀζιζλερὲ, Σταυροσά, Βαλλιδετουλλαχὴν κενδουσινέ δαχὴ ἱτιπάρ ἱτμε-
κεκλιγε καρὰρ βερδί· Ἐκκλησίαγια βεριλὲ, ρουχανι χόκουμετι, βέ ἱε-
ρέας βέ· Ἀρχιερέκσλαρην ρούτπελερινὶ πὶρ κλόνε τανήμαδη. Αὐθ-
ῆροσταν πασά, Καλβίνος, Ζεβίγγλιος βέ σαῖρ τζόκλαρην χέρ
πὶρ ἀκλή ἰρδιγινέ κλόνε τζεσίτ βέ τζεσίτ Ἀἰρεσιτλερ ἰδζάδ εἰλεδι-
λέρ, τζούν κι Εὐαγγέλιονδαν βέ Παλαιαδάν πασά κιταπλάρ· ἱτι-
πάρ ἱτμεδικλερινδεν, Ἀἰρεσιάρχησλεριν χέρ πὶρ Εὐαγγέλιονουν κερ-
τζέκ μανελερινέ ἀκηλλαρηνην ἱρμεδιγινδεν ἀϊρηδζα πιρὲρ τζηκμάζ
γιολά σαπδῆλάρ.

49. Ἀζιζ Ἐκκλησίαμῆζδ· Ἀπόστολοσλαρδαν βέ ἀνλεριν χλιφε-
λερινδὲν τερτίπ οὐ τανζήμ όλουνμουζ βέ ζατηνδάν πούτου ἀζιζλερ-
δὲν χήφζ δὲ κελὲν τζόκ ἀδετλερδὲ βάρδερ· βέ χελασληγημηζ πού
ἀδετλερδὲν ἱπαρέτ δεγίλ ἰτέδε, τζόκ φαϊδελερὶ ολδουγουνδαν, ἱτι-
κὰδ ἰλὲ χήφζ ἱτμελίγιζ. Νέστω· Ἐκκλησίαμῆζην Παπασλαρὴ ἀζιζ
σπρλαρὴ ἰδζρά ἰδικλερὶ βακητδάν, βκδζιπ όλάν κηγιαφετλερὶ κέγι-
νιρλέρ, βέ χαραρετλὶ ἱμανήμηζην ἰσαρετινέ μουμλάρ γλακάρ κούν-
νὸκ ἰλὲ θυμιάς ἰδέριζ, δααλεριμιζίν· Ἀλλαχά σουνουλδουγηνὰ δε-
λαλέτ ολμάκ ἱτζούν Σταυροσούν νισάννη δαχὴ ἐλιμιζ ἰλὲν οὐζερ-
μιζέ τζηκαρήρηζ, Σταυροσά· μνηχανάν Ἰησοῦσά όλάν ἱμανήμηζην
ἡσπιατηνὴ κλόνεστούρεκ. Ἀγιασμός οκάρουζ, Ράππινιν βέ βίπτισμα-
μῆζην ζαρινέ, ἱπαδὲτ χανιλερὶ ἀζιζ εἰκόναλαρ ἰλὲ δοναδῆρηζ, χάττα

πουνλάρ· πακδῆκδζα, φάρζ όλάν τεβαζού ἰλὲ πουνλαρδάν ἱσάρετ
όλάν ἀζιζλερὶ χατηρημηζά κετουρελίμ, δουρλού εορτηλέρ τουτάρηζ
Ἀλλαχὴν ἰναγετλερινὶ γιάχου πού Ἀλλαχά μακπούλ όλάν ἀζιζλεριν
νίμμετλὶ ὀμδουλερινὶ ζίρ ἰδερέκ, πουνλαρδάν ἀζιζ χαραρετὲ βέ
δινδαρληγὰ καμετλενμὲκ ἱτζούν, βέ πού φαρζλάρ δζόμλε χριστιαν-
λαρὴν χήφζ ἱτμεγέ πορδζλου ολδουκλαρηνὴ Εὐαγγέλιονουν βέ Ἀπό-
στολοσλαρην ἱσπκτλερὶ ἰλὲ Προτεστανλαρὰ πιρὲρ πιρὲρ κλόνερε-
δζέγιζ· τζούν κι χριστιάν καρηνδασλαρημηζά μαλιούμ ολδουγού οὐ-
ζερὲ, Προτεστανλάρ γιάληνηζ Εὐαγγέλιονουν βέ Ἀπόστολοσλαρην
ρίσαλελερινὶ βέ Τεβράτη σεριφι καπούλ ἰδερλέρ, κουσούρ Σύνοδοσλα-
ρην ἐμιρλερινέ βέ ἀζιζ Πατέροσλαρην γλαζδηκλαρηνὰ ἱτιπάρ ἱτ-
μεζλέρ· πού σεπέπδεν πίζδε καπούλ ἰδικλερὶ κιταπλάρδαν κεν-
δουλερινὶ ἰσκιὰτ ἰδουπ κανδηρμακληγὰ γαῖρετ ἰδεδζέγιζ.

ΤΟΚΟΓΖΟΓΝΑΖΗ ΠΑΗ.

Μακπούλιμιζ όλάν 24 κούτούπι σεριφεδὲν πασά διλ-
δὲν διλὲ πού ἀνέδεγιν καλμηζ όλάν ἀκαῖδ βέ σεραιτί
καπούλ ἐγλεμεμιζ φάρζ ἰδουγι πεγιαρινδέ.

50. Προτεστανλάρ, Τεβράτη σεριφδὲ βέ Εὐαγγέλιονδ· βέ Ἀπό-
στολοσλαρην ρίσαλελερινδὲ βέ ἀμελλερινδὲ γλαζηλὴ όλανλαρὴ κα-
πούλ ἰδουπ κουσούρ λισάνεν ταρῖφ όλουνάν, βέ ὅτεδὲν περὸ Πεδερ-
δὲν ὀγουλὰ τεσλίμ όλουνάν κερὲκ ἀδετλερὶ κερὲκ ἀζιζ σπρλαρὴ κλα-
φεινίδε ἰνσάν ἰδζκδλαρὴ τεσμιέ ἰδερὲκ ρέδδ ἰδερλέρ. Λάκιν ἰστέ
ἀζιζ Δουκῆς Εὐαγγέλιονουνουν πιρινδζὶ πκπηνδάν νέ βέδζχιλε γλαζή-
γιου. « Ἐπειδὴ περ πολλοὶ ἐπεχείρησαν ἀναταξασθαι διήγησιν περὶ
» τῶν πεπληροφορημένων ἐν ἡμῖν πραγμάτων, καθὼς παρέδοσαν
» ἡμῖν οἱ ἀπ' ἀρχῆς αὐτόπται καὶ ὑπηρεταὶ γενόμενοι τοῦ Λόγου,
» ἔδοξε καὶ μοι, παρηκολουθηκότι ἄνωθεν πᾶσιν ἀκριβῶς, καθεξῆς σοι
» γράφαι . . . κτλ. » γιάνι τζούν κι τζόκ κιμέσνελερ ὅλ βουκουατ-
λαρὴν χικιαγεσινὶ τερτίπ ἱτμεγέ μουπασερέτ εἰλεδιλέρ, ἀνλερὶκι πίζ
ἀραμηζδὰ σαχὴχ πιλούριζ, νίδζε κι ἀνλερὶ κενδού κλόνελερὶ ἰλὲ κλόν-
ρενλέρ βέ Κελαμουλλαχὴν χηζμετδζιλερὶ όλανλάρ πίζε νάκλ ἱτμετ-

λέρδιρ. Πέν δαχή έββελινδέν άχιρινέδεκ δζόύμλεσινε βακήφ βέ άσινά
 όλδουγουμδάν σπρασή ιλέ σανά γιαζμακληγή μούνκσήπ κιορκδούμ.
 πού δζεβαπλαρδάν πεγιάν όλουνούρ κι, νάκλ ιδενλέρ έμνιετλού κιμέσ-
 νελερ όλδουκδά λισάνεν ταρίφ όλουνανλαρά έτιτιπάρ ιτμέκ φάρζδηρ.
 Ζίρα Αζίζ Λουκάς δαχή ικράρ ιδίγιόρ κι, γιαζαδζαγήμ νεσνελερί,
 κλόζλερί ιλέ κλόρενλερδέν λισάνεν ταρίφ όλδούμ δεγλού. Παύλος Τι-
 μόθεοσα γιαζήγιόρ (Β'. Κεφ. Α'. 13). « Έποτύπωσιν έχε υγιαινόντων
 » λόγων, ών παρ' έμου ήκουσας έν πίστει και άγάπη τη έν Χριστώ
 » Ιησοϋ » γιάνι, πενδέν έσιτδιγίν σαχίχ κελαμλαρήν ρεσινι Ιησοϋς
 Χριστοσά όλάν ιμάν βέ μουχαππέτ ιλέ χήφζ έίλέ. Σελανικλιερέ
 (Β'. Κεφ. Β'. 15). « Άρα οϋν, άδελφοί, στήκετε και κρατείτε τας
 » παραδόσεις, ας έδιδαχθητε είτε δια λόγου, είτε δι' έπιστολής ή-
 » μων » γιάνι, έμδι για καρηνδασλάρ, καβι δούρουν βέ κερək κε-
 λαμνηζ ιλέ (λισάνεν) κερək ρισαλεμιζδέν ταρίφ όλδουκλαρνηνηζή
 πεκδζέ τούτουν· βέ Κόρινθοςλουαρα (Α'. Κεφ. ΙΑ'. 2). « Έπκινω δέ
 » υμάς, άδελφοί, ότι πάντα μου μέμνησθε, και καθώς παρέδωκα
 » υμίν τας παραδόσεις κατέχετε » γιάνι, σιζι μέδχ ιδέριμ, γλζ
 καρηνδασλάρ κι, πένι χέρ δαίμα χατηρνηηζά κετουρίσινιζ, βέ σιζε
 λισάν ιλέ ταρίφ ιτδιγιμ ούζερé ταριφλεριμι χήφζ ιδέρσινιζ.

51. Έμδι έγερ Προτεστανλαρήν καθλίνδζε λισάνεν ταρίφ όλουναν-
 λαρά έτιτιπάρ όλουνμάζ ισέ, Απόστολοσλαρ, λισάνεν ταρίφ ιτδικλερι-
 μιζι χήφζ έγιλέγιν δεγλου νάσηλ γιαζήγιόρλαρ; Νέ σεπεπδέν Παύλος
 πού λισάνεν βερδιγι τένπιχλερί χήφζ ιδενλερί μέδχ ιδίγιόρ; Εφέν-
 διμιζ ρεσουλλαρά (Ματθ. ΚΗ'. 19), κίδιν δζόύμλε μιλλετλερί ταρίφ
 έγιλέγιν, άνλερί Πεδερίν βέ όγουλουν βέ άζιζ Ρουχούν ιτμινέ βεπτίς
 ιτμέγιλε δεδιγι τακδιρδé, νάσηλ ταρίφ ιτδιλέρ; λισάνεν ταριφε έτι-
 πάρ όλουνμάζ δεγερək, δζέμασηνηδα γιαζαρλάρμιγιδι; βέ γιαζμακ-
 ληγάδα βακτητλαρή βάρμι ιδί; λισάνεν ταρίφ ιδέσιζ δεγλου έφένδιμιζ
 έμρ ιδούπ, σιζι δινλεγέν πένι δινλέρ βέ σιζι ταχκίρ ιδέν πένι ταχκίρ
 ιδέρ, διμέκλε, πού ταριφλερέ κουβέτ βερδι.

52. Απόστολοσλαρδαν λισάνεν ταρίφ όλάν ιτπου κελαμλάρ, κιζ-
 λού γιερλερδé ταρίφ όλούνμαδηλαρ, έλλα σεχιρλερίν καλαπαληκλή
 μαχαλλερινδé, διβάν γιολλαρνηδά, χόκουμεδαρλάρ χουζουρλαρνηδά,
 βέ Ιησοϋς Χριστοσά ιμάν ιδενλερίν δζόύμλεσίδε πουνλαρή όλ βα-
 κητλαρδά έσιτμισλέριδι, βέ πεδερδέν όγουλά χήφζ όλούπ άζιζ Πα-
 τέροσλαρνηηζα καδάρ κελδιλέρ, άνλερ δαχή δζέμασηνη καλεμέ

ακούπ, πουνδάν πόγλε πουνλαρά κερək ζάμμ γιέχοδ πουνλαρδάν πέρ-
 νοκτά τένζιλ όλμασην δεγλου σεδίδεν γιατάγ ιτδιλέρ. Εκκλησίαμηζδα
 χέρ νέ κι βάρ ισέ, άδετλερίν βέ σπρλαρήν κιαφесίде ακλι δεγίλδιρ-
 λερ, έλλα τεμελλερί Εϋαγγέλιονδα βέ ρεσουλλαρήν μακτουπλαρνηδά
 βέ άνλερίν ταριφλερινδé πουλουνουρλάρ. Ιστέ πού κείφετιν ούζερινé
 Μέγας Βασίλειος νέ βέδζχιλε γιαζήγιόρ (πρός Αμφιλόχ. Κεφ. ΚΖ'.)
 « Εκκλησίαμηζην σπρλαρνηδάν πάζηλαρνηη άζιζ κιταπλαρδάν ταρίφ
 όλδούκ, βέ πάζηλαρνηη Απόστολοσλαρην λισάνεν ταρίφ ιτδικλεριν-
 δέν· βέ έτικιδ ιλέ πουνλαρή καπούλ ιτμεγέ χέρ πέρ χριστιάν πορτζ-
 λούδουρ· τζούν κι χριστιάν όλδουγουμουζού ισπάρ ιτμέκ ούζερé
 Στυρδός νισαννη τζηκαρήρηζ· πουνού κάνγη κιταπδά ταρίφ όλδούκ;
 Ιπιδέτ ιτδιγιμιζδé κλόν δογού ταραφηνά δουρμακληγή νέρεδεν τα-
 χίμ όλδούκ; Αζίζ Κοινωνίαδα βέ Βάπτισμαδα βέ κουσουρ άζιζ σπρ-
 λαρδά όκουάν άζιζ δσαλερί κιμδέν όγρενδίκ; Άζιζ Μϋρον ιλέ γιαγ-
 κανμακληγή βέ σάιρ τζόκλαρνηη κάνγη κιταπ πέρερ πέρερ άγιριδζα
 ταρίφ ιδέρ; » Πουνλαρή σούπχεσιζ Απόστολοσλαρ βέ άνλερίν χαλι-
 φελερί λισάνεν ταρίφ ιτμισλέριδι; Εκκλησίαμηζην όλ ζεμνλαρδά
 τζεσίδ δούσμενλερινίν βέ πούτπερεστλερίν τζακλουγουνδάν πουνλαρή
 τερτίπ ιδούπ, σάνιεν Πατέρεσλεριμιζιν γιαπιτηγή κιπλ δζέμασηνη κι-
 ταπλара δέρδζ ιτμεγέ βακτιή γιόγουδου. Έλλα δούσμενλέρ μαγλουπ
 όλούπ Μέγας Κωνσταντίνοσουν ιλλαχι μεζχεπλ καθλαγιδζιλαρνηνην
 έλλερινδέν σερπέστλενδιρμεσινδέν σόνρα μεζχεπιμιζιν δζεμιι σπρ-
 λαρνηά βέ άζιζ σαρτλαρνηά σόχρετ βεριδί. Εφένδιμιζ Ιορδάν ιρ-
 μαγνηδά βαπτίς όλδού, λάκιν σάνιεν κολουβήθραλαρ ιδζάδ όλδουλάρ·
 έφένδιμιζ άζιζ Εϋχαριστίαννη σπρρηνη γιόκ Εκκλησίαδα, έλλα άδετα
 πέρ σουφρά ούζερινδé ιδζρά έίλεδι, γεγιπ ιδζέρικεν ρεσβλλαρά ταρίφ
 έίλεδι· γιόκ λειτουργία βέ έζκίλερ ιλέ βέ Αρχιερέαζλαρνην σιμδικι
 παρλάν κεγιμλερί ιλέ. Λάκιν ό δάρ βακτητλαρδά άνδέν ζιαδé όλά-
 μαζηδη· σιμδικι δεβιρδé βέ πουνδάν τζόκ σενελερδέν έββελλερινδέν
 περού μεζχεπιμιζ Ζορπαλαρή φέτχ ιδούπ σερπέστλενδι, σίμδι πιζλερί
 όλδούρμεκ ιτζούν άραγιάν Φαρισιέρ, γιαχοδ μεζχεπιμιζι ινκίάρ ιτ-
 διρμεκ ούζερé δζεζαλανδηραδζάκ πούτπερεστ χόκουμεδαρλάρ γιόκδουρ·
 σούπχεσιζ σίμδι σόχρετ ιλέ, πόγιόκ σαλτανάτ βέ παρλακλήκ ιλέ
 πουνλαρή ιδζρά ιτμεγέ πορτζλούγιουζ Άζιζ Πατέρεσλεριμιζιν βερδικ-
 λερί τερτιπέ κλόρέ.

53. Έμδι σουάλ ιδελίμ πιζλέρδε Προτεστανλαρά, τζούν κι λισάνεν

ταρίφ όλανλαρή καπούλ ιτμεζσινιζ, κάνγη κιταπδά πουλδουνούζ
 Αγία Τριές λογατηνή; Αγία Τριάδαγια Προτεστανλαρήν ιμανή βάρ-
 δηρ, βέ Πεδερέ Όγουλά βέ αζιζ Ρουχά, ούτζ σφφατλή πέρ Άλλαχά
 ιμάν ιτμεκλιγι Εύαγγέλιονδαν βέ ρεσουλλαρδάν όγρενιριζ, νάσηλ κι
 Ιωάννης δερ (Επιστολ. Α. Κεφ. Ε'. 7). « Τρεῖς εἰσιν οἱ μαρτυροῦν-
 » τες ἐν τῷ Οὐρανῷ, ὁ Πατήρ, ὁ Λόγος καὶ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, καὶ
 » οὗτοι οἱ τρεῖς ἐν εἰσι » γιάνι, ούτζδούρ κλόκδὲ σαχιδέτ ιδενλέρ,
 Πεδερ, Όγουλ βέ 'Αζιζ Ρουχ, βέ πού ούτζού πέρδερ πού δζεβαπλαρ-
 δά ούτζ σφφατλή πέρ Άλλαχά πεγλάν ιδέρ, φάκατ, Αγία Τριές
 λογατή βάρμη; Πού λογατή δζεμι χριστιανλέρ ιλέ περαπέρ καπούλ
 ιδέν Προτεστανλάρ, λισάνεν ταρίφ όλανλαρ ά ιτιπάρ ιτμεζ ινέν, πού
 λογατή νέρεδε πουλδουλάρ; κίμ έββελα πουνού ιστιμαλ έγλεδι, κάν-
 γη κιταπδά ιπιδιδα ταρίφ όλουνδού; δζεβάπ βιρέμεζλερ, ζίρα λισάνεν
 ταρίφ όλδουγουνδάν Πεδερδέν όγουλά πού κλόνέ καδάρ κελδι βέ
 δζούμλεμιζ ιτιπάρ ιδέριζ. Χάκεζα δινιμιζιν σανδζάγη σεριφι Πι-
 στεύωι πουνού κι Προτεστανλάρδα καπούλ ιδερλέρ Παπιστανλαρήν
 ζαμμή ιλέ (α), πού Πιστεύωι ρεσουλλαρδάν κάνγηση ταχέρ έγλεδι;
 Εύαγγέλιονουν κάνγη ταφατηνδά δήπκηση γιζζηλήδηρ; Πουνού Σύνο-
 δοσλαρδα χαζήρ πουλουνάν Πατέρεσλερ Εύαγγέλιονουν μανελερι ού-
 ζερé γιζζηλάρ. Ιμδι Σύνοδοσλαρη καπούλ ιτμεγεν βέ Πατέρεσλερι
 χιτζ μεσάπεςινδὲ τουτάν Προτεσταν, νιτζουν Πατέρεσλερδεν γιζζηλ-
 μής ικέν πού Πιστεύωιδε καπούλ ιδέρσιν; γιόκ ισέ ιστεδικλεριγγι
 καπούλ ιδούπ, χοσλάμαδηκλαρηγγή ρέδδμι ιδέρσιν; Λάκιν πού κίπ
 μεζχέπ δλάμαζ' όλ βακίτ χέρ κίσι πέρ μεζχέπδὲ όλούρ, ζίρα μεζ-
 χέπ χέρ πέρ κιμέσνεβιν ιραδετινέ πρακκληδηγή άνδὲ, χέρ κίσι ιστε-
 διγι κίπ πέρ μεζχέπ ιδζάδ ιδέρ, νάσηλ κι Προτεστανλαρά ζούχρ
 έγλεδι ισέ πού κλόν Προτεσταν ισμι ιλέ ταπέρ όλανλάρ τζ φηρκαί
 τεδζαβούζ ιτιδιέρ, βέ πουνδάν πόγλε δζογαλαδζαγτήδα ιχτιμάλδερ

54. Ιμδι λισάνεν ταρίφ όλάν άδετλερέ βέ σηρλαρά ιτιπάρ ιτμεκ-
 λιγιν φάρζ όλδουγουνού Όρθόδοξος κληνδασλαρημτζά ρεσουλλαρήν

(α) Προτεστανλάρ Πιστεύωγιού καπούλ ιδερλέρ, λάκιν Παπισ-
 τανλαρήν ζάμμ ιτιδικλερι « καὶ ἐκ τοῦ Υἱοῦ (βέ Όγουλδάν) » Αἴ-
 ρεσιγίδε περαπέρ καπούλ ιδερλέρ. Πιστεύωλαρη Παπιστανλαρηνηκή
 ιλέ πέρδερ.

ισπατλερι ιλέ γιοκαρηδά κλόστερδίκ. Χριστιανληγην ιλκ σενελερινδὲ
 ρεσουλλαρήν εγλαμηνδά γιζζηλή χιτζ πέρ σέι γιόγουδου, σάνιεν δζε-
 μιςλεριν άρζουλερι ούζερé Εύαγγελιστησλέρ Εύαγγέλιονλαρη γιζζη-
 λάρ, πολλί βέ πιόγιόδα βουκουατλαρή χαρπὶ ταρίκ ιλέ δερδζ ιδερέκ.
 ζίρα Ιωάννης Θεολόγοςουν δζεβαπηνά κλόρε έφένδιμιζιν δούνγιαδά
 ιτιδιγι μούτζζατλαρήν βέ ταρίφ ιτιδιγι ιλλαχί κελαμλαρήν δζεμα-
 στήδα γιζζηλημής όλσάγηδη, γιζζηλάν κιταπλάρ δούνγιαγιά σηγάμα-
 ζηδη. Ιμδι πουνλαρήν τζοκλαρηνη λισάνεν χριστιάν ταΐφεςινέ έμανέτ
 ταρζή σακλαγίπ τεσλίμ έιλεδιδιέρ. βέ Όρθόδοξος Εκκλησίαμητζδα πού
 κλόνέ καδάρ πουνλαρήν δζεμασνηάδα ιτιπάρ ιτμεδέν δούρ όλδουγού
 βέ πουνδάν πόγλε δούρ όλαδζαγή γιόκδουρ.

ΟΝΗΝΔΖΗ ΠΑΠ.

Έγιού έμελλέρ πεγιανινδὲ.

— ο —

55. Προτεστανλαρήν πάζηλαρη (ζίρα γιοκαρηδά βλσφ ιτιδιγιμιζέ
 κλόρε Προτεστανλάρ τζόκ φηρκαί όλδουκλαρηνδάν, πειρινίν δεδιγι
 πασκάσηνην δζεβαπηνή ιλέ μουταπήκ κέλέμεζ) έγλιού άμελλερν ιν-
 σανλαρήν δζάν σελαμετλικλερινέ όλάν φαΐδελερινίδε ινκίάρ ιδερλέρ.
 Έγερ τεκμίλ ιμανήν βάρ ισέ, χελάς όλούρσουν, φάκατ άμελλερνιδέν,
 κερέκ έγλιού, κερέκ φενά, σανά φαγιδέ γιόκδουρ δερλέο. Προτεσταν-
 ληγή ιδζάδ ιδενλεριν έγλιού άμελλερνί όλμαδηγηνηδαν, κλόρουνούρ κί,
 πού έφκίάρ ιλέ κενδού ζαμιρλερινί ραχατκινδηρδηλάρ βέ πού καδάρ
 δζέλπ ιτιδικλερι ινσανλαράδα φεναληγην τοχουμουνού εκδιδέρ. ζίρα
 έγλιού άμελλερνι φαΐδεσι γιόκ ισέ, ινσανλαρήν κάνγηση έγλιού άμελλέρ
 ισλεμεκλιγιέ γαΐρετ ιδέρ; πού ραφαζηλήκ (αΐρεσις) γιόκ γιζζηλητζ
 Εκκλησίαμητζα, ιλλα ινσάν ταπιατηνά δαχή ζήτδηρ τζούν κι Ιάκωβος
 Απόστολοσουν πούγιουρδουγουνά κλόρε « Ἡ πίστις χωρὶς τῶν ἔργων
 νεκρά ἐστίν » ιμάν έγλιού άμελλέρ όλμαδηκδζα όλούδούρ, ιμάν έβ-
 βέλδερ, λάκιν έγλιού άμελλέρ όλμαδηκδζα όλούδούρ, ζίρα έγλιού άμελ-
 λέρ, ιμανήν μεΐβελεριδερ, άνλερι κι ιδζρά ιτμεγεν χριστιάν χελάς
 δλάμαζ' έφένδιμιζιν κενδουσι (Ιωάν. ΙΔ'. 24). Εύαγγέλιονδα πύγιου-

ροῦρ κι «Πένιμ ἐμιρλεριμι τουτάν βέ χτφζ ιδέ», πένι σεβέν ὄδουρ »
 γιάνι ἐγίου ἀμελλερδὲ πουλουνμάκ, Χριστὸς ἐφένδιμιζι σεβμέκδιρ.
 βε δζεμιῦ Εὐαγγέλιονδα ἐφένδιμιζ, πiri πiriλερινιζι σεβέσινιζ, δούσ-
 μανλερινιζ ιτζούν δοά ιδέσινιζ, μαγροῦρ βέ ταμακκιάρ ὀλμαγιάση-
 νηζ κενδυλερινιζιν χούλάνμαδηγνη πασκαλαρά δαχῆ γιάπμαγιάσηνηζ
 δεγίου τενπιχ ιδέρ· ἔγερ πού κιπι ἀμελλερin φαϊδελερι γιόκ ισε, νέ
 σεπεπδέν ἐφένδιμιζ δηκκὰτ ιλέ βέ δεφατῆ ιλέ τενπιχ εἴλεδι; Εὐαγ-
 γέλιονα ἱμανῆ ὀλανά, ἐγίου ἀμελλέρ φαϊδεσίζδιρ δεμέκ, νέ δερεδζέ
 κιορλόυκδούρ; φαζηλὲτ ἀμελλερινδὲ πουλουνμαγινλαρα, νάσηλ χε-
 λασλήκ ὀλάπιλουρ; ιστέ νέ δζεβᾶπ ιδίγιουρ ἐφένδιμιζ πού κιπι φα-
 ζηλετοῖζ δινδαρλαρῆν χακκηνδᾶ (Ματθ. Ζ'. 21). « Πανᾶ, γιά Ράππι,
 γιά Ράππι, δεγενλερδέν χέρ πiri κιοκ γιούζου παδισαχληγνηνᾶ κίρμε-
 γεδζέκδιρ, ἴλλα πεδερимin μουραδηνῆ ἰσλεγεν, τζῆκ κίρμελερ πανᾶ
 ὀλ κιοῦνδὲ δεγεδζεκλέρδιρ; Γιά Ράππι, πιζ σενin ἰσmin ιλέ πεῖγαμ-
 περlik ἴτμεδίκμι; βέ σενin ἰσmin ιλέ δζινλερι κόβμαδῆκη; βέ σενin
 ἰσmin ιλέ τζόκ μουδζιζατλάρ ἴτμεδίκμι; Ἐμμα πέν ὀλ ζεμάν ἀνλερὲ
 δεγεδζέγιμ κι, πέν σιζι χιτς πiri βακῆτ τανῆμαδημ, οὔζᾶκ ὀλουν
 πενδέν γιαραμαζληγῆ ἰσλεγιδζιλέρ ». Ἰμδι πού Εὐαγγέλιονδα ζικρι
 κετζέν ἀδεμλεριν πού δερεδζέ ἱμανλερι βάρηδη κι, δουνγλαδὲ πεῖγαμ-
 περlik βέ δούρλου μούδζιζατλάρ δαχῆ ἱτμισλέριδι. Λάκιν ἐγίου ἀ-
 μελλερδὲ πουλουνμαδηκλαρη ιτζούν, γιάλκνηζ ἱμανλερινδέν φαϊδὲ
 κιορέμεδिलер, βέ οὔζᾶκ ὀλουν πενδέν δεγίου, πουνλαρῆ ρέδδ εἴλεδι
 ἐφένδιμιζ, νάσηλ κι ἐγίου ἀμελλερin φαϊδεσινι ἰνκιάρ ιδέν Προτεσ-
 τανλαρῆδα ρέδδ ιδεδζέκ ισέ· πού σεπεπδέν, γιά Ὁρθόδοξος καρην-
 δασλάρ, κενδουλεριμιζι τεκμιλ ἱμάν ιλέ βέ ἐγίου ἀμελλέρ ιλέ κου-
 σαδῆπ χελασληγνημῆζῆν γαῖρετινδὲ ὀλαλήμ· ζίρα γιάλκνηζ ἱμάν ιδέ-
 ρισεκ, νέ καδάρ ἱμανημῆζ ὀλσᾶ, ἱμάν ιλέ πεῖγαμπερlik κεραμετινὲ
 δαχῆ ναῖλ ὀλσᾶκ, ἐγίου ἀμελλέρ ἰσλέμεδίκδζε, χελάς ὀλάμαγιζ, νά-
 σηλ κι, γιάλκνηζ ἐγίου ἀμελλέρ ιλέδε Ἰησοῦς Χριστὸς ἐφένδιμιζε
 τεκμιλ ἱμάν ἱτμέζισεκ, χελασλήκ πουλάμαγιζ· ἱμάν βέ φαζιλέτ ιλέ
 κενδουλεριμιζι τοναδαλήμ, βέ ἐφένδιμιζε νιάζ ιδελίμ κι, πού ζεβαλλῆ
 βέ σούρδουδέν τασῶρ φιαρ ιδέν κογιουνλαρῆ, βέ πού σαπμῆς ὀλάν
 Προτεστανλαρῆ δαχῆ κενδου ἀζιζ βέ σετζικιλι σούρδουσούν δαχίλ εἴ-
 λασίν.

ON PIRINAZI PAH.

Ἀζιζ Λειτουργία πεγινανινδέ.

—ο—

56. Ἰησοῦς Χριστὸς ἐφένδιμιζ Γλαχουδिलерε тариф ἱτδ:γι Ἰλλαχῆ
 κελαμλαρῆν ἀρασηνδᾶ δεδι (Ἰωάν. Γ'. 51). « Πέν κιοκδέν ἐνμιζ δ-
 » μούρλου ἐκμέγιμ, ἔγερ πiri κίρσε πού ἐκμεκδέν γιέρ ισε, ἐπεδι
 » δμούρλου ὀλαδζᾶκ· βέ πένιμ βερεδζεγιμ ἐκμέκ κενδου τενίμδιρ...
 » ἔγερ ἱνσάν ὀγλουνούν τενινι γιεμέζσινιζ, βέ καννηνῆ ιτζμέζ ισενιζ,
 » κενδουνιζδὲ ὀμρόυνούζ γιόκδουρ ». Γλαχουδилер πού δζεβαπιαρῆ
 εἰσιδικλερινδὲ δεдилер « Σκληρός ἐστιν οὗτος ὁ λόγος, τίς δύναται
 αὐτοῦ ἀκούειν »; Γιάνι, πού δζεβᾶπ πεκ σέρτδιρ, πουνου κίμ διγγλε-
 γὲ πιλούρ; πιζ πουνου τενινι νάσηλ γιεγλεπιλούριζ; Γλαχουδилерin
 πού φικιρλερινὲ μουταπῆκ χριστιάν ἰσmin τασηγιάν Προτεστανλάρδα,
 ἐφένδιμιζιν κενδου ἀγζηνδάν τζηκᾶν κελαμλαρᾶ δηκκὰτ ἴτμεγερεκ,
 ἀζιζ Εὐχαριστίαδα (Λειτουργίαδε) ἐκμεγιν, ἐφένδιμιζιν ἀζιζ τενινὲ
 βέ σαραπῆν ἀζιζ καννηνᾶ (πουνα κι Μετουσίωσις δενίρ)· τεπδιλ ὀλδου-
 γουνᾶ ἱμάν ἱτμεζλέρ, ἴλλα ἐκμέκ κίνε ἐκμέκδιρ βέ σαραπ κίνε σ-
 ραπῆδιρ δεγίου, κιοῦφρ ἰδερλέρ. Λάκιν ἀζιζ Εὐαγγέλιον πουνλαρῆν
 ἀγνηζλαρνηνῆ τουτάρ δεμέγιλε (Λουκ. ΚΒ'. 49). « Καὶ λαβὼν τὸν ἄρ-
 » τὸν εὐχαριστήσας, ἔκλασε καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς λέγων: Τοῦτό ἐστι
 » τῆ σῶμά μου, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν διδόμενον· τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν
 » ἀνάμνησιν· ὡσαύτως καὶ τὸ ποτήριον μετὰ τὸ δειπνῆσαι λέγων.
 » Τοῦτο τὸ ποτήριον ἡ καινὴ διαθήκη ἐν τῷ αἵματί μου τὸ ὑπὲρ
 » ὑμῶν ἐκχυνόμενον »· γιάνι, ἀνδέν (ἐφένδιμιζ) ἐκμεγί ἀλήπ μου-
 παρεκλεδι βέ παρελεγιπ ἀνλερὲ βερδι δεγερέκ· πού πένιμ τενίμδιρ
 κι, σιζιν ιτζούν βεριλίγιουρ· πουνου πένιμ ζικριμ ιτζούν ἐγιλέγιν· βέ
 γιεδικδέν σόγγρα καδεχι δαχῆ βεριπ δεδι, πού καδᾶχ σιζιν ιτζούν
 δούκουλὲν κανημδᾶ ἄχδη δζεδιδδιρ (γιανι βχοιέτδιρ) ἴμδι ἐφένδιμιζιν
 ἀζιζ ἀγζηνδάν, πού πένιμ τενίμδιρ, πού πένιμ κανῆμδῆρ δεγίου ε-
 σιτιγιμιζδὲ, πασᾶ νέ μανᾶ βερεπιλούριζ; χᾶῖρ, πού ἐκμέκ κίνε
 ἐκμέκδιρ βέ σαραπ σαραπῆρ δεμεκλιγιν καπιλι βάρμη; χᾶσα. Λά-
 κιν ιστέ κενδουλερινι γιάλκνηζ Εὐαγγέλιονουν τεβαπилерi τεσιμέ ιδέν
 Προτεστανλάρ, πού κούφρου ἀγνηζλαρνηδάν τζηκαρμαγιά δζεσαρέτ
 ἱτдилер, βέ ἀζιζ Εὐχαριστιανην σερρηνην ἀζιζлигинi ἱπτάλ ἐγιλεдилер.

Απόστολοσλαρην δζόμλεσιδε εφένδιμιζιν χιλαφσήζ αγζηνδάν έσσι-
δικλερί κιπί ιμάν έγιλεδιλέρ, πιζλέρδε πουνλαρά ιταάδ ιδερέκ ιμάν
ιδέριζ κι, άζιζ Ευχαριστίαδα χαζήρ πουνλουνάν σαράπ βέ έκμεκ όλ
σακτδά άζιζ Ρουχούν κελμεσι ιλέ κερδζεκδέν εφένδιμιζιν τενί βέ
κέρδζεκδέν κανή όλουρλάρ, βέ πασκά δούρλου ιμάν ιδέν Αίρετικός
βέ Αντίχριστόσδουρ. Ζίρα εφένδιμιζιν κενδού Ιλλαχι κελαμλαρηνά
καρσή δουρούρ.

57. Εφένδιμιζιν κελαμλαρηνήν εύζερινέ Κούδις έρεφιν πινινδζι
Επίσκοποσου Ιάκωβος Αδελφόςθεος άζιζ Λειτουργίασην γιαζδή, γιάνι
κανσήζ κουρπάνή, χάττα εφένδιμιζιν ικινδζι κελισινέ καδάρ, κενδού
κανηνδάν βέ τενινδέν δζέμι χριστιανλάρ χρησεμένδ όλμάγηλε, χέρ
δαγίμ κενδού όλούρμουνούν βκτησσή ιλέ πιζλερέ ιχσάν έγιλεδιγι ινα-
γέτ βέ παχσήσλαρή βέ χελασληγημηζ ιτζούν κίστερδιγι μουχαπ-
πεσι γιέρ γιουζούνδ έατηρημηζά κετουρελίμ, ζίρα χέρ νέ βακήτ πού
έκμεγι γιέρσενιζ βέ πού κλασεγι ιτζέρσενιζ, Ράππινιν όλούρμουνού
ιχπάρ βέ ιχτάρ ιδέρσινιζ, δερ άζιζ ρουχούν καπή Παύλος (Κορινθ. Α.
ΙΑ. 26). Απόστολοσλαρην ρισαλερενδέν κισύν κιπί άσικιάρδερ κι,
άζιζ Ευχαριστίαδα εφένδιμιζιν έσαχδάν τενιν βέ έσαχδάν κανηνήν
χαζήρ πουνλουνδουγουνά Απόστολοσλαρ τεκμιλ ιμάν ιδερλέριδι, βέ
πόγλεδζεδε ταρίφ ιδερλέριδι. Πουνλαρην βακτηνδά Αντιόχεια (Αντέ-
κια) Επίσκοποσλουγου ιδέν Θεοφόρος Ιγνάτιος Ρώμαληλαρ γιαζήρ.
« Άρτον του Θεού θέλω, άρτον ούράνιον, άρτον ζωής· θ έστι σάρξ
» του Χριστού, Υιού του Θεού, και πόμα θέλω τó αίμα αυτού » γιάνι
Ιλλαχι έκμεγι ιστέριμ, σεμαβί έκμεγι, όμδούρδέν έκμεγινί, πού κι
Αλλαχήν Όγλου Ιησούς Χριστόςουν τενίδιρ· βέ ιτζάκ ιστέριμ, πουνούν
κανηνή.

58. Ιουστίνος Φιλόσοφος βέ Μάρτυς, εφένδιμιζιν δούνγιαδέν όμδούρ
κετζουρδιγι σενερεδέν άζ σόγγρα (120 σενασινδέν) πού βετζχιλε για-
ζάρ βέ άζιζ Ευχαριστίαδα έκμεγι γιέριζ, εφένδιμιζιν έσαχδάν κενδού
τενί όλδουγουνά ιμάν ιδερέκ, βέ σαραπή ιτζέριζ, έσαχδάν κενδού
κανή όλδουγουνά ιμάν ιδερέκ. Ζίρα γιεδιγιμιζ τακμλαρην μιδεμιζδέν
χάζμ όλυδπ, άκλημηζ ίμεξιζ κανά τεπίδιλ όλμάγηλε βιτζουτουμιζι
πεσεδικλερί μιαιλλού πόγλεδζε άκλημηζδέν όυστούν βέ σήρραν
έκμεκ βέ σαραπ άζιζ Ρουχούν τενατζζουλι ιλέ εφένδιμιζιν κενδού κα-
νηνά βέ τενινέ τεπίδιλ όλουρλάρ· πόγλεδζε ιμάν ιδέριζ· βέ κίσουναχ-
λαρημηζδάν τεμιζλενίπ λαγικη όύερε πουνλαρδάν μούστερεκ όλδου-

γουμευζδά, έπεδι όμδούρ ναιλ όλούρουζ. Ιμδι όλ άτίκ ζεμπνδά δαχή
δζέμι χριστιανλαρην πουνά έμνιετλερι βάρηδ· εφένδιμιζ Ευαγγέ-
λιονδέν έκμεδί κι, πού έκμεκ τενιμίν σουρετιδιρ βέ πού σαραπ κανη-
μήν σουρετιδιρ, έλλα έκμεγι βερίρικεν πού πενίμ τενίμδιρ, βέ σαρα-
πή βερίρ ικέν, πού πενίμ κανήμδιρ, δεδί· φάκατ, σέν γιλά Προ-
τεσιάν έγερ έκμεκ νάσηλ τέν όλάπιλουρ, βέ σαραπ νέ βεδζχιλε καν
όλάπιλουρ δεγίου, έμνιετσιζλικ ιδέρισεν, όλ ζεμάν τέμαμεν χριστι-
ανληγή ινκίλρ ιδέρσιν· Ζίρα πουνά άκληδάν βέ ταπιατδάν όυστούν
όλδουγού ιτζούν έμνιετ ιτμεζ ίσέν, Ιησούς Χριστός εφένδιμιζιν τεκ-
μιλ Αλλάχ βέ τεκμιλ ινσάν όλδουγουνά νάσηλ ιμάν ιδεπιλούρσιν·
Ζίρα πού δαχή ινσάν άκληνδάν όυστούν πέρ κειφιέτδιρ. Ιμδι γιλά ικι-
σινί πινδέν καπούλ ιδούπ, ιμάν ιτμεγέ μεδζπούρσουν, γιάχοδ χρισ-
τιάν ισμινί πιζλερέ πρκαήπ νέ μιλλέτ όλδουγουγγού χαπέρ βερμε-
λίσιν.

59. Άζιζ Βασίλειοςουν βέ Ιωάννης Χρυσόστομοςουν (α) λειτουρ-
γίαλερινίδε καπούλ ιτμεζλέρ. Προτεστανλαρην Εκκλησίαληνδέν λει-
τουργία όκουμάζ· νέ σεπεπδέν· Ζίρα Πάπα λειτουργία ιδζρά ιδέρ·
Πάπαδαν άγίρδ όλούρουζ δερ ικέν, χριστιανληκδάν γιέκπαρε ούζάκ
όλδουλάρ· όλ άζιζ Πατέροσλαρημηζην λειτουργίαλην Ευαγγέλιονουν
δζεδαπληρηνά μουταπήκδιρ. Απόστολοσλαρδάν αλδηκλαρή κιπί τερ-
τιπ έγιλεδιλέρ, πιζλέρδε πουνλαρή τεκμιλ ιμάν ιλέ καπούλ ιδέριζ.
Προτεστανλάρ πουνλαρά πασκά μανά βιρέμεγίτουπ, ινσάν ιδζαδλαρή-
δηρλαρ δεγίου βεδδ ιδερλέρ. Αάκιν πού μανανίν νιχαετι γιόκδουρ.

(α) "Ανδζακ πού άραλήκ 'Αγγλικανή 'Εκκλησίαγχε ταπί
όλάν 'Ιγγλιζ Προτεστανλαρή 'Ορθοδοξία μεζχεπινίν κιαφφεί
χριστιάν μεζχεπλερινίν έσαση όλδουγηνί άνλαγιαράκ, καθανίν βέ
σερατίσινί χεϊεσι ιλέ καπούλ ιτμεγέ μεϊλιέτ κίστερμισιέρ βέ
χάττα Ιωάννης Χρυσόστομος Λειτουργίασην τερδζιχ ιπδικλεριν-
δέν, πού γιακηνλαρδά ίσπύου λειτουργίαί ιδζρά ιτμεγέ πασλαγια-
δζακλαρή μεμνούνεν μεσμουσουμύζ όλμηζ.

Βέ 'Ανατοληδέν πουνλουνάν 'Αγγλικανή 'Εκκλησία Μισσιονερλε-
ρινίν γιενί αλδηκλαρή τακλιματά κίόρε, Χριστιανή χριστιανληγά
δαθετ ιτμεκ, Ευαγγέλιονουν έμρινέ μουγαίρ ιδουγινδέν, πουνδάν
πόιλέ χριστιανλαρή δαθετ ιτμεκδέν δούρ όλαρακ, Μιλέλι γαί
'Ιησεβιέ δαθετ ιτμεκλε μεσγούλ όλαδζακλαρημηζ.

τζούν κι ινσάνην δουνγιαδά γιαζδηγηνά, βέ αζίζ άδεμλεριν έμμελερινέ,
 έμμε ιδενλέρ, γιαζανλάρ ινσάνηρλαρ δεγιού ιτιπάρ ιτμερεκ λαζήμ
 κελούρ ισέ, νεγέ ιτιπάρ ιτμελί; όλ βκλήτ, Προτεστανλάρην έφκλα-
 ρηνά κίόρε, πούτουν πούτουνέ μεζχεπί ινκίάρ ιτμελί. ζίρα Απόστο-
 λοσλαρ δαχή ινσάνηδηλαρ. Πού σεπέπδεν Όρθόδοξος καρηνδασλαρημά
 νασιχάτ ιδέριμ κι, πουνλαρήν χιτζ πέρ δζεβαπλάρηνδάν αλδάνμασην-
 λαρ. Ιμανδά ζαίφ όλανή πουλατζάκ όλουρλάρ ισέ, όνου μεζχεπί
 βέ μεσρεπί χελάκ ιδιδόζι ταριφλερί ιλέ ζεχιρλεγιπ κενδουλερινδέν
 πετέρ ιδερλέρ. Όρθοδοξίαδα καθι δούρουν πού μεζχέπ χαζρέτι Α-
 δεμδέν περού τζόκ σιτδετλού πόραλαρ κειζουρδί. Δουνγιαβι χόκδ-
 μετι ιλέ κουσανμής ιμανσής ζορπάλάρ ελινδέν αζίζ Ρουχούν κουβ-
 βετι ιλέ χελάκ όλδού πού κίπ κιαβκίρ βέ καθι τεμελλέρ ιλέ τε-
 μελλενμής Όρθοδοξίανην πίνασή, Προτεστανλάρδάν ατηλάν τζακλή
 τασλαρηνδάν γινηλούρμι; δζεχεννεμίν καπουλαρή πιλέ, Προτεσταν-
 λαρά μεδετκλαρλήκ ιτσελέρ, πού Όρθοδοξίαγι ζαπτλερινέ αλμαγά
 καδίρ όλάμγιαδζακλαρ. «Καί πύλαι άδου ου κατισχύσουσιν αυτής».

ΟΝ ΙΚΙΝΑΖΙ ΠΑΠ.

Αζίζ βέ κηίμετλού Σταυροζά ταραφημηζδάν ιφασή
 φάρζ όλαν ιζζέτ πεγιανινδέ.

—ο—

60. Ιησούς Χριστός εφένδιμιζ μαχσέρ κίουνούνούν νέ βέδζχιλε
 όλαδζαγηνή κενδού ρεσουλλαρηνά άτικίάρ ιδερέν δέρ. « Τότε φανή-
 σεται τó σημεϊον του Υίου του ανθρώπου εν τω Ούρανw ». (Ματθ.
 ΚΔ'. 30). γιάνι, όλ ζεμάν κίόκδέν ινσάν όλγουνούν αλμαετι κίό-
 ρούνεδζέκ πού αλλαμετ αζίζ Σταυρός δουρ, όνούν κι ούζερινδέ εφέν-
 διμιζ κενδού μουραδή ούζερé βεφάτ ιτμέγιλε, χελασληγημηζή τεκ-
 μιλ έίλεδί. Πού σεπέπδεν Όρθόδοξος Ανατολική Εκκλησίαμηζ εφένδι-
 μιζιν σεμαβατέ αληνμασηνδάν περού, αζίζ Σταυρός πίζιμ χελασ-
 ληγημηζήν νισανεσι όλδουγού ιτζούν, βαδζιπ όλαν ιτιπαρή βερίρ.
 Ζίρα έγερ εφένδιμιζιν έτεκλερί χασταλαρά σιφαλήκ βερδιλέρ ισέ,
 έγερ ινσάν σεβιόζι. Ιησουσουν τούκούρουνγι αναδάν δογμα αλιλιν

κίόζλερινι σφκλανδηρδή ισέ, νέ καδάρ ζιαδέ κουββετι βάρδερ πού
 Σταυρος άγαδζήνην, όνούν ούζερινδέ κι έλλερινι ούζαδήπ, αζίζ κανηνή
 δόκμέγιλε, ινσάν δζινσινι σεϊτανήν ζαπτνηδάν χελάς έγιλεδί; Λάκιν
 πού καδάρ σενελερδέν περού δζέμι χριστιανλαρδάν ιζζετλενέν Τίμιος
 Σταυρός ιτζούν νέ δζεβαπλάρδάν πουλουνουρλάρ 1520 σενεσι τα-
 ριχινδέ μεϊδανά δζηκάν Προτεστανλάρ; Σταυροζά ιτιπάρ ιδενλεριν
 (δέρ πουνλάρ) πούτπερεσπελερδέν φαρκλαρή γλόκδουρ. Σταυρός ρεζ-
 λετλικ άγαδζήδηρ, άδετα άγάτζδερ, όνούν κι ούζερινδέ φενά όλόμ
 ιλέ κιατλλερί όλδούλέρλεριδί βέ πόγλεδζε Σταυροσουν κερék νισανη-
 νή, κερék ρεσμινι καπούλ ιτμεζλέρ. Πού σεπέπδεν Εύαγγέλιονα βέ
 Απόστολοσλαρα νέ δερεδζε μουγαίρ πουλουνδουκλαρηνή Όρθόδοξος
 καρηνδασλαρημηζά κίόστερεδζέγιζ.

61. Απόστολος Παύλος σταυροζά ιτιπάρ ιτμεγενηλεριν ούζερινέ
 δέρ. « Ο Λόγος ό του Σταυρού, τοίς μέν άπολλυμένοις μωρία έστι,
 « τοίς δέ σωζομένοις ήμιν δύναμις Θεού ». (Κορινθ. Α. ΚΑ. 18).
 γιάνι, Σταυρός χουσουσουνδάν όλαν κελάμ χελάκ όλανλαρά δζεχαλét
 κελούρ, έμμα πίζ χελάς όλανλαρά κουδρέτ-ουλλάχδερ, βέ Φίλιππε-
 λουλερε (Γ'. 18) γιαζάρ. « Νύν δέ κκι κλαίωv λέγω, τούς έχθρούς
 » του Σταυρού του Χριστού, έν τó τέλος άπώλεια » γιάνι, βέ
 σίμδι σιζέ Χριστοσουν σταυροσουνήν δούσμενλερινι άγλεγιπ σόγλέ-
 ριμ, άνλεριν κι σονού χελακλήκδερ. άνλεριν Αλλαχή καρηνλαρηνδά-
 δηρ βέ ιζζετλερί άριπλάρηνδάδηρ, ζίρα γιάληνηζ δουνγιαβι νενελερε
 μουκαγέτδερλερ πού δζεβαπλάρ Προτεστανλάρ ιτζούν δεγιλλέρμι;
 Νέ δζεβαπ βερμεγέ καδίρδερλερ Παύλοσα σταυροσουν δούσμενλερί;
 Μεζχεπιμιζ γιάληνηζ Εύαγγέλιονου τανημάκδερ δεγιού δζαχιλλερί
 δζελπ ιτμεγέ γαιρέτ ιδερλέρ, νίτζουν Παύλοσουν πού δζεβαπλάρηνά
 κίόρε αζίζ Σταυροζά ιτιπάρ ιτμεζλέρ; Έλλα πουνλαρήν Αλλαχή κα-
 ρηνλαρηνδάδηρ βέ γιάληνηζ δουνγιαβι νενελερε μουκαγέτδερλερ;
 ζίρα σταυροσουν κηίμετινι πιλμεζλέρ, Παύλος δζαγηρήρ ικέν. « Εμοί δέ
 » μή γένοιτο καυχασθαι, εί μή έν τω Σταυρw του Χριστού, δι' ου δ
 » κόσμος έσταύρωται, καγώ τω κόσμw ». (Γαλατ. Γ'. 14). έμμα
 πέν, δέγιωρ, Αλλαχ κίόστόόρμεσιν κι, εφένδιμιζ Χριστοσουν Σταυρο-
 σουνδάν γαιρου νεσνέ ιλέ τεφαχχούρ έγιλεγιζίμ (κίόυβενεγιμ), όνούν
 βασπασή ιλέ κι δουνγιαζ Σταυρός όλδού, πέν δαχή δουνγιαζ ιλέ.

62. Πού κίπι σεχαδετκικλερί αζίζ Εκκλησίαμηζ κίόρενέκ βέ Σταυ-
 ρός ιτζούν πείγαμπερλερδέν δζέμι σόγλενέν βέ τεκρίλ όλαν πείγαμ-

περλικερὲ κανὶ δλαράκ, ἀζίζ Ἡλένη σουλτανδάν Σταυρὸς ἀγαδζή πουν-
λουνδουκδάν σόγγρα, ἔμρ εἴλεδὶ κι πουνά σεδζδὰ ιδελίμ, ζίρα χε-
λασληνημηζήν ἀζίζ ἀλκτὴ ἐλδου, βὲ δλόυλερδὲν διριλμεκλιγμιζίν
νιτάνεσίδιν « Προσκυνεῖτε τῷ ὑποποδίῳ τῶν ποδῶν αὐτοῦ, ὅτι ἅγιός
» ἐστὶ » γιάνι, Ράππινιν ἀγλακλαρηνὴν πασαμαγινδὰ σεδζδὰ κήλην,
ζίρα ἀζίζδιν δεγιού, ἀβάζ ιδίγιου χαζρέτε Δαβιδ Σταυροσούν οὔζερινὲ
πεῖγαμπερλικ ιδερέκ. Νάσηλ πίζ πού σεϊτανλαρὴ φέτχ ιδὲν σιλαχη-
μηζή ἄδετα πὶρ ἀγὰδζ κιπὶ τουταπιδούριζ ; Κερτζεκδὲν Σταυροσούν
ἀγαδζή πάγλαγ πὶρ ἀγὰδζηδη, φάκατ πουνου ἐφένδιμιζ ἀζίζ ὁμουζ-
λαρηνά ἀλήπ, ζαχμέτ τζεκερέκ, κενδου τερί ιλὲ πουνου ἡσλαδαράκ
Γολγοθα δεινιὲν μαχαλλὲ τζηκαρδὴ ισέ, ὅλ βακκὴτ πού ἀγαδζή ἀζίζ-
λεδὶ ὅλ σαάτ μουτλου, μουπαρεκλι, ὁμῶρ ἀγαδζή ὀλδου, βὲ σκινεν
ἀζίζ βῆδζουδὶ πουνου οὔζερινὲ μηχλανδὴ, βὲ ὁμῶρ βεριδζι βὲ λεκα-
σίζ κανὴ πουνου οὔζερινὲ δόλιδουδὸς ισέ, ὅλ ζεμάν Προτεστανλαρδάν
ἄδετα ρεζαλετλικ ἀγαδζή δεινιὲν πού Σταυρὸς νιαμετλενδὶ, φέτχ
ὀλουμμάζ κουββετλέρ καζανδὴ, βὲ ἱμάν ιλὲ σεδζδὰ ὀλουνδουκδὰ
δζόυμλε πιναμουσλαρὴ, Αἰρετικουσλαρὴ βὲ πουνά σεππ ιδενλερί, ὁ-
ζρενδὲ ἔλλερινὶ οὔζαδὴπ γιούδζελενενὶν κουββετὶ ιλε χελάκ ιδέρ.

63. Τεβράτη σερφ βὲ ινδζίλι σερφδὲν ὄγρενδιγμιζὲ κζόρε, Γικ-
χουδὶ μιλλετὶ τζὸκ πεῖγαμπερλερί βὲ Ἀλλαχὴν πὲκ τζὸκ σεβκιλουλε-
ρινὶ κάτλ ιτδὶ ισέδα, χιτζ πίρισινι Σταυρὸς ὀλόυμῶ ιλὲ ὀλδούρμεδὶ
πού σεπεπδὲν ἐφένδιμιζ πεῖγαμπερλερδὲν γιαζηλανλαρὴ ἐδὰ εἴλεμεκ
οὔζερὲ, πού ρεζιλ ὀλόυμ ιλὲ, πού κατιλλερὲ μουσταχάκ ὀλαν ὀλόυμ
ιλὲ τεκμὶλ ὀλμακληγὴ κενδουσι μουράδ εἴλεδὶ, ἔμδι νασηλ κι, πιλκι-
σίζ ἀδεμλερί κενδουσινὲ ρεσοῦλ ιδουπ ἀλιμλενδιδριδὶ ισέ, πόγλεδζε
ἐββελινδὲν ρεζιλ βε πού πετδοαλὴ Σταυρὸς ἀγαδζηνὴ κενδου κανὴ ιλὲ
ἀζίζλενδιδριδὶ, σεδζδαγζὰ λαγικ εἴλεδὶ Πού σεπεπδὲν, Ὁρθόδοξος κα-
ρηνδὰσλαρμηζὰ Ἰωάννης Χρυσόστομος ιλὲ περαπὲρ ἀβάζ ιδέριμ κι
« Ἀντὶ μαχαίρας ἐπὶ κλίνης κρεμάσωμεν τὸν Σταυρὸν, ἀντὶ μοχλοῦ
» ἐπὶ θύρας γράψωμεν, ἀντὶ τείχους τῇ οἰκίᾳ περιγράψωμεν » γιάνι,
πούτζαν γιερινὲ γλατὰκ ὀταλαρμηζὰ Σταυροσού ἀσαλήμ, κόουσῶ
γιερινὲ καπουλάρ οὔζερινὲ ρεσμινὶ γιαζαλήμ, διβάρ γιερινὲ χανελερι-
μιζίν δόρτ ἐτραφηνὴ Σταυρὸς ιλὲ τοναδσλήμ, ζίρα πουνου κουβ-
βετὶ ιλὲ σεϊτανλὴν ζαπτηνδάν χελάκ ὀλδουκ, ζίρα πουνου ρεσμινὶ κη-
ζήλ δεινζίν οὔζερινδὲ Μωῦσῃ ἀσασὴ ιλὲ Ἰσαρέτ ιτδὶ ισέ, δεινζίν σου-
λαρηνὴ ταξίμ ιδουπ Ἰσραηλὲ κίτζουρδὶ, βὲ Φαρκωνὸς ἀτληλαρὴ ρε

ἀραπάλαρὴ ιλὲ περαπὲρ γάρκ εἴλεδὶ. Πουνου κουββετὶ ιλὲ Μωῦσῃ
Σταυρὸς ρεσμινδὲ ἔλλερινὶ γιούδζελενδιδρερέκ Ἀμαλικ μιλλετινὶ φέτχ
ιδέριδὶ βὲ χριστιανληγὴν δούσμενὶ Παραβάτης Ἰουλιανὸς πούτπε-
ρεστλεριν πὶρ πούγλῶχανετινδὲ, σεϊτανλάρ πᾶσηνὰ τοπλανδηκδὰ
(Θεολόγος Γρηγόριοςσιν βασηνὰ κζόρε) πᾶσὰ ταρίκ ιλὲ ἔλλερινδὲν
χελάκ ὀλάμαγιούπ, νίχαιετ Σταυρὸς νισαννὴ ἱμεγὲ μεδζπούρ ὀλδου
ισέ, ἔερ ἀκὰπ σεϊτανλάρ ἀζίζ σιλαχὴ κζόρδουκδὲ, τάρουμάρ ὀλδουλάρ
ἔμδι πίζλέρδε πού κιπὶ φέτχ ὀλουμμάζ σιλάχ ιλὲ κουσάνηπ Προτεσ-
τανλαρὰ καρσὴ δουραλήμ, βὲ ἔγερ πού δζιχανδὰ σεδζδὰ ἱμεζλέρ
ισέ, σούπχεσιζ μαχζέρ διβανηνδὰ (Ματθ. ΚΔ'. 30) Ἰνσάν ὀγλουνου
ἀλικμετὶ σεμαβχτδὲ κζόρδουδουγιούνδὲ, ὅλ βακκὴτ πού ἀλλαμετὶν ἱ-
τιπάρ λαγικ ὀλδουγουνου κζόρεδζεκλέρ, λάκιν νὲ μουτλου κζόρμε-
γίπδε τεκμὶλ ἱμάν ιλὲ ἱτιπάρ ιδενλερέ !

ON OITZOYNDAZI PAH.

Βαλιδετουλλάχ πικὶρ Μεριεμὲ ταραφημηζδάν ἱφασὴ
φάρζ ὀλάν ἱζζέτ πεγιανινδὲ.

— o —

64. Βαλιδετουλλάχ πικὶρ Μαριάμ ἀζίζ Ρουχδάν χαμιλὲ ὀλδουκ-
δάν σόγγρα, χηστηὴ Ἐλισαβετὶ κζόρμεγὲ κιτδιγινδὲ, Ἐλισάβετ Βα-
λιδετουλλάχην σελαμνη ἐσιτδιγι ἀνδὲ, ἀβάζ εἴλεδὶ (Λουκ. Α'. 42)
« Σὲν ἀβρετλέρ ἀρασηνδὰ μουπαρεκλίσιν βὲ ραχμιγγίγγδε μεῖεσῃ
» μουπαρεκλίδιν. Πού μούρῶβετ πᾶνὰ νερεδένδιν κι, Ράππινιν Βη-
» λιδεσὶ πᾶνὰ κζέ ; Ζίρα ἰστέ σελαμνηγὴν ἀβάζὴ κουλακλαρμηὰ
» δειδιγι κιπὶ, ραχμιμδὲ μαχσὴμ φεραχηνδάν σιτζηραδὴ » Μαριάμ
δαχὲ δζεβαπ βεριπ δεδὶ. « Ράππι δζαριγεσινὶν χακαρατινὲ ναζάρ
» εἴλεδὶ ἰστέ πουνδάν πόγλε δζεμῖ σιλσιλελέρ πένι μουτλουαν-
» δηραδζακλάρ ». Πικὶρ Βαλιδετουλλάχ ἀζίζ Ρούχ κουββετὶ ιλὲ πού
πεῖγαμπερλιγι εἴλεδὶ, βὲ ἔσαχδαν πού κζούνε καδάρ ἱμανδὰ καβὶ
δουράν δζεμῖ Ὁρθόδοξουσλαρ χελασδζημηζ τεκμὶλ ἱνσάν βὲ τεκμὶλ
Ἀλλάχ Ἰησουσὺ τεβλιδ ἱτδιγι ἱτζούν, βαδζιπὶ οὔζερὲ ἱζζετλερλέρ
φάκατ Προτεστανλάρ κενδου κζόρ κουλαουζλαρηνδάν ταρίφ ὀλδουκ-
λαρηνὰ κζόρε ἀζίζ Σταυροσὺ πούλουνδουκλαρὴ μισιλλου, Βαλιδετουλ-

λαχά δαχή πῖρ κῑόνε ἰτιπάρ ἱτμεγιούπ, Εὐαγγέλιονουν χιτζ πῖρ
ταραφηνδὰ Χριστὸς πουνὰ βαλιδέ δέμεδι, ἔλλα ἄδετα καρὴ ἱσμι ἰλὲ
δζαγνηρδὴ, βέ πουνὰ ἰζζέτ ἱτμεκλιγι πιζέ Χριστὸς ταρίφ ἱτμεδι βέ
νίχαῖστ ἐφένδιμιζι τεβλιδ ἰτδικδὲν σόγγρα Ἰωσηφὲ ἐχλιαλλήκ ἰτδι
δεγλου κῑούφρ ἰδερλέρ· βέ πουνλαρὴν δζέμασση Εὐαγγέλιονουν δζε-
βαπλάρη ἰλὲ ἰπράζ ἱτμέκ ἰστερλέρ· λάκιν πιζλέρδε, πού ἀζιζ κιτα-
πὴν μανερινὲ ἀκηλλαρὴ ἱρμεδιγινδεν πού κούφουρλερὲ δούσδουκλε-
ρινὶ βέ χριστιανληκδὰν τεκμίλαν οὐζῖκ ὀλδουλαρηντ· Βαλιδετουλλα-
χὴν ἰναγετὶ ἰλὲ κῑνε Εὐαγγέλιονουν δζεβαπλάρηνδὰν ἀνλερὲ κῑστέ-
ρεδζέγιζ. (α)

65. Ἐφένδιμιζ Γλαχουδιλερὶν ἀρασηνδὰ δελλαλετλῖκ ἰδουπ, πέν
κῑοκδὲν ἐγμῖς ἐκμέγιμ δεδιγι βακὴτ, Γλαχουδιλέρ πουνούν μανεσί νέ
ὀλδουγουνού πῖλμεδικλερινδεν, μηρηλδαγίπ δερλέριδι· πού Ἰωσηφὴν
ὀγλου δεγίλμιδιρ, κῑ παπκσηνὴ χέμ ἀνασηνὴ πῖλουριζ; νάσηλ πού
πέν κῑοκδὲν ἐνδὶμ δεγεπῖλουρ· ἐφένδιμιζ δζεμεστιν πού κηγισηνὴ
καβιλεσδίρμεμεκ οὐζερὲ, βαλιδεσινὲ βαλιδέ δέμεδι· ζῖρα ἄδετα ἰν-
σανλάρ κῑπὶ βαλιδεσινὲ πουλουνμοὺς ὀλσάγιδη, ἰσανλάρ μαπεγινινδὲ
Ἰωσηφὴν βέ Μαριαμὴν ὀγλου κηγιὰς ὀλουκαδζάγνη. Ἐφένδιμιζιν ἰσέ
μεραμὴ, πού δούνγιαδὰν ὀλμαγιουπ σεμαβιλερδὲν κελδιγινὶ πῖλδιρμέ-
γιδι. Βαλιδεσινὶ χιτζ πῖρ βακὴτ ἰνκῑάρ ἱτμεδι, ἔλλα ζῖαδεσὶ ἰλὲ ἰ-
τιπάρ βερίπ, πουνούν κουσούρ ἀβρετλέρ κῑπὶ τεβλιδ ἱτμεδιγινὶ πῖγλιν
ἱτμέκ ἰστέριδι· πού δούκλαρὴν βέ Μαριαμὴν ὀγλου δεγίλμι δεδικ-
λερινδὲ, κῑμδιρ πένιμ βαλιδέμ δεδι, γῖνκ βαλιδεσινὶ ἰνκῑάρ ἱτμέκ
μεραμὴ ἰλὲ, ἔλλα σού μανὲ ἰλὲ κῑ, ἔτ Γλαχουδιλέρ! σῖζιν ζάνν ἰτδι-
γινιζὲ κῑορὲ Βαλιδέμ πένι Ἰωσηφδὲν ἄλμαδη, ἔλλα ἀζιζ Ρουχδὰν χα-
μιλὲ ὀλουπ πένι τεβλιδ ἔτλεδι· ἰσαν δζῖνσινὴν χελασληγὴ ἰτζούν
Μαριαμὴν λεκεσῖζ ραχρινδὲ τοκούζ· ἄτ ἔλινμεκλιγι ἰρτικῖαπ ἰδὲν,
νάσηλ βαλιδέ δεμεκλιγι ἰνκῑάρ ἰδεπῖλουριδι; ἀταλαρὰ φάρζ ὀλάν
ἰζζετὶ ἐδὰ ἱτμεκλιγι Μωῦσηγὲ βερδιγι ὄν τεμπιχλερδὲ ἔμρ ἰδὲν, νά-
σηλ βαλιδεσινὶ τανήμαμακληκ ἰδεπῖλουριδι; Λάκιν γῖουδζέ σπρητ,
γῖάνι ἀζιζ Ρουχδὰν δογμακλήγῃ ταρίφ ἰδερεκ βαλιδέ τεσμιέ ἱτμέ-
δι, ταπῖατ οὐζερὲ Ἰωσηφὴν βέ Μαριαμὴν ἐβλαδὴ κηγιὰς ὀλουνμαμακ

(α) Πού δερά Ἰγγλιζ Προτεστανλαρὴ φάρκ ἰδερεκ, Βαλιδετουλ-
λαχὰ βαδζῖπ ὀλάν ἰζζετὶ ἰρὰ ἱτμεγὲ γῖουζ τουτουπ, ἀεφατινὶ
δαχὴ τασδῖκ ἱτμεγὲ πασλαμῖαλάρ.

ἰτζούν· βέ πῖκῑρ ἱσμι ἰλὲ δαχὴ δζαγὴρμαδη, γῖουδζέ σπρητ φαρ-
κηνὰ βάρμαγλαν Γλαχουδι δζεμεστινὶν, ἔγερ πῖκῑρ ἰσέ πουνδὰν νάσηλ
μεδλουδ ὀλδου δέμεμεσι ἰτζούν· ἔλλα καρὴ ἱσμινὶ ἰστιμῖαλ ἔγλεδι κῑ,
πού δζεβαπ πῖκῑρ κῑζῖαδ, βέ βαλιδεγέδε δενλεπῖλουρ.

66. Λάκιν καρὴ τεσμιέ ἰτδιγι ἰτζούν, Βαλιδετουλλαχὴν πῖκῑρλιγι
ἰπτάλ ὀλμῖκ καπῖλμιδιρ; (ζῖρα Προτεστανλάρ πού ἀβρετ λογατηνὴ
Εὐαγγέλιονδὰ ἐσιτδικλερὶ ἰτζούν, Βαλιδετουλλαχὴν πῖκῑρ καλδηγηνὴ
δαχὴ ἰνκῑάρ ἰδερλέρ). Χάσα! Ζῖρα Πεδεριμιζ ἰακῶβ καγὶν Πεδερὶ
Λαβανδαν ναριζετλῖσι Ραχῆλ ματλουπ ἰδερεκ, βέρ πανά ἀβρετιμὶ
δεδι (Γενέσ. ΚΘ'. 21), κῑ Ραχῆλ πῖκῑρ κῑζῖαδ. Πῖκῑρ Γλαραδῆλάν
Εὐα ἰτζούν, Τεβράτη σεριφδὲ Ἀλλαχ ἀβρετὶ γιαρατδὴ δεγλου γιαζη-
λήδηρ· πουνλαρδὰν ἀνλασηλὴρ κῑ, καρὴ (γυνὴ) λογατὴ ἐβλὶ βέ πῖκῑρ
διζέχλιλερ δενεπῖλουρ. Ἰμδι ἐφένδιμιζ Εὐαγγέλιονδὰ Βαλιδεσινὶ καρὴ
τεσμιέ ἰτδι ἰσέδε, Βαλιδετουλλαχὴν πῖκῑρ καλδηγηνὰ πῖρ κῑόνε δο-
κουνμάζ, ζῖρα πῖγαμπερὶν ἀγζὴ ἰλὲ ἰσπῖτ ὀλουνοὺρ κῑ, ἰστέ πῖκῑρ
κῑζ χαμιλὲ ὀλαδζῖκ, βέ πῖρ ὀγούλ δογουραδζῖακδηρ, ὀνούν κῑ ἀδηνὴ
Ἐμμανουὴλ τεσμιέ ἰδεδζεκλέρ (δῖκ Ἀλλάχ πῖζιμ ἰλὲ, δεμέκδιρ)—
Πού δζεβαπλάρ Μαριαμὴν πῖκῑρλιγινὶ βέ Ἀλλαχὴν ὀγλουνοὺ τεβλιδ
ἰτδιγινὶ ἰσπῖτ ἰδερλέρ· νέ δεγεπῖλουρλέρ πουνλαρὰ Βαλιδετουλλα-
χὴν δούσμενλερῖ;

67. Κελελῖμ Προτεστανλαρὴν ἰκινδζὶ δεγῖσζατλαρηνὰ. Εὐαγγέλιον-
δὰ γιαζηλήδηρ κῑ, Ἰωσηφ Βαλιδετουλλαχὴ περαπερινὲ ἀλδηκδὰν σόγ-
γρα, ἀνὴ τανημάζηδη, τάκι μουβαχῖδ ὀγλουνοὺ τεβλιδ ἰδινδζεγιέ-
δεκ (Ματθ. Α'. 23 Καὶ οὐκ ἐγίνωσκεν αὐτὴν ἕως οὗ ἔτεκε τὸν
υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον)· σάνισιν τανηδὴ βέ Ἰωσηφ ἰλὲ Μαριάμ
ἔρ ἀβρετ ὀλδουλάρ δεμέκ ἰστερλέρ (ἄφβ ἐγλὲ κῑσσερμεζού, γῖα Βαλι-
δετουλλάχ!). Λάκιν πού δζεβαπλάρ Προτεστανλαρὴν κηγιὰς ἰτδιγι
μανὲ οὐζερὲ γιαζήλμαδηλαρ· ὀλ βακητλαρδὰ Γλαχουδιλέρ ἐφένδιμιζιν
ἀζιζ Ρουχδὰν μεδλουδ ὀλδουγουνού ἰνκῑάρ ἰτδικλερὶ ἰτζούν, βέ πού-
νου Ἰωσηφὴν ὀγλου ζάνν ἰτδικλερὶ ἰτζούν, ἀζιζ Ματθαῖος πού κῑπὶ
ἀσικιαρὲ γιαζδὴ κῑ, Μαριάμ ὀγλουνοὺ τεβλιδ ἰδινδζεγιε κῑδάρ, Ἰω-
σὴφ πουνού τανήμαδη δεγλου, Βαλιδετουλλαχὴν πῖκῑρ καλδηγηνὴ βέ
Ἐφένδιμιζιν ἀζιζ Ρουχδὰν δογούπ Ἰωσηφδὲν ὀλμαδηγηνὴ πῖλδιρμέκ
ἰτζούν· βέ τεβλιδ ἰτδικδὲν σόγγρα δαχὴ τανήμαδηγηνὴ δινδαρλαρὴν
δζόρμεσῖδε κενδου ἀκηλλαρὴ ἰλὲ πούλμακληγὰ καδίρδιρλερ· ζῖρα
πού ἀζιζ Ρουχούν καπῖνὰ, πού γῖουτζελερδὲν γῖουδζέ Ἀλλαχὴν με-

κλιανηνά, Χερουβειμλερδέν κηίμετλου βέ Σεραφειμλερδέν όσχετλου
 πικίρ Μαριαμά, σαθήκ Ιωσήφ νάσπλ γιακλατάπιλούριδι; Πού πικίρ
 δέν μεβλουδ όλάν αζίζ ρουχδάνδερ βέ κενδού καθμηνή κίουναχλε-
 ρινδέν χελάς ιδεδζέκδιρ δεγιού Ραπίπινιν μελαγικεσινδέν έσιδέν Ιω-
 σήφ, πού άδιλ βέ Νομικός όλουπ Γεβράδη σερινβίν βέ δζέμι πείγαμ-
 περλεριν γιαζίκηλαρηνά βακήφ όλάν Ιωσήφ νάσπλ πού μουπαρεκλεν-
 μίς πικιρι τανημακληγά δζεσαρέτ ιδεπιλούριδι; Ιωσήφ, πιλμέζμιγιδι
 κι, Μωύση Σινά ταγηνδά Αλλάχου άζιρδούσάν χαζρετλερι ιλέ μόν-
 κιαλεμέ ιδέρ ικέν, αζίζ ταγά γιακλασάν όλούρ ιτέ, όλούμ ιλέ όλ
 δούρδούλδούρδούδου, ζμιδι Αλλαχην κελαμηνήν, αζίζλεριν αζίζιν μεκλάν
 κουρδουγού μαχαλλέ, νάσπλ γιακλασάπιλούριδι; Πού σεπεπδέν Ραπί-
 πινιν μελαγικεσι κίουρουνουπ Μησερά κηιμεκλιγι έμο ιτδιγι βακήτ,
 ούγινηπ τζοδζουγού Βαλιδεσι ιλέ περαπέρ αλάσπν βέ Μησερά κα-
 τζάσπν δεγιού τενπίχ έιλεδι νίτζουν, άθρετιν Μαριαμή τζοδζουγού
 ιλέ δέμεδι; τζούν κι, άρτηκ Ιωσήφ σηρεά άκλαχ όλμαδούδου τζο-
 δζουγούν βέ Βαλεδεσινιν γιαλκηνήζ πεκτζιοίγιδι βέ αζίζ σηρεήν τεκ-
 μιλ όλμασή ιτζούν ιιτικαδ ιλέ Ισραηλήν χαλασετδζισινέ χηζμέτ ι-
 δέριδι.

68. Ἀζίζ Εὐαγγέλιον δα, δογουρούντζαγιάδεκ τανήμαδη δεγίου
γιαζηλή ισέδε, σάνιεν δαχή τανήμαδηγη ἰστέ νάσηλ ἀσικιάρ ολόουρ,
ἄζιζ κιταπλαρδὰ πού μισιλλού τζῶκ ἐρσαλλάρ βάρδερ. Χαζρέτι Νῶε,
σου τουφανηνδάν σόγγρα, σουλαρήν τζεκιλμεσινι ὄγρενμὲκ οὐζερέ,
καργαῖ σεφινεδέν τζηκαρήπ κιόνδούρδου ισέ, καργά κερουγιέ ἀβδὲ
ἴτμεδι, δέγιορ τάκι γιέρ γιουζούνδεκι σουλάρ κουρουγιούντζαγιάδεκ
« Καὶ οὐκ ἐπέστρεψεν ἕως οὗ ἐκόπασε τὸ ὕδωρ ἐκ τοῦ προσώπου τῆς
γῆς », χάλ πού κι σουλάρ δζεκιλδικδέν σόγγρα καργά κερου κελ-
δίρι; Χάσα! Δαβιδ πείγαμπέρ δερ (Ψαλμ. 110) « Ράππι πένιμ
ράππιμε δεδί: σάχ ταραφρηδὰ ὁτούρ τάκι πέν δούσμανλαρηγῆ ἀ-
γιακλαρηγὰ πασαμάκ κογιζγίμ ». Ἰμδι πού δζεβαπλαρδα, Ράππι
δούσμανλαρηγῆ φέτχ ἰδικδέν σόγγρα σάχ ταραφρηδὰ ὁτούρμαμη
δεμὲκ ἰστέρ; Χάσα! Δάκιν Προτεστανλάρ πού κιπί μανελέρ τζηκα-
ρὰκ ἰστερλέρ. Ἰμδι Ἰωσήφδε Βαλιδετουλλαχῆ τανημάζηδη μουβα-
χιδ ὀγληνῆ δογουρούντζαγιάδεκ, σάνιεν τανηδήμη; χάσα! Ζίρα ἄζιζ
κιταπλάρ ἰμάν ἰδενλερίν καθι ἰμανλερινὲ κιούβενερέκ σερπέστ για-
ζαρλάρ κιζλού μανελερινι διנדάρ ὀτάν φάρκ ἰτμεγὲ πορτζιλούδουρ.
Προτεστανλαρήν γιαπτηγῆ μισιλλού χάρφ πὲ χάρφ (κατὰ γράμμα)

καταπλάσσει μανὲ βροχόεσσι, ἄσπλη μανέσι ἀνλασπλήμαδι γῆνδ' αὖ πρὸς
 κίπτι Δ' ἔρρεσι πλασ πείδ' αὖ οὐρόν.

69. Πρωτότοκος λογατηνήν δαχὴ μανασηνά ἀκτῆλαρ ἑρμεδιγίν-
 δεν, Βαλιδετουλλαχὰ πᾶσὰ ἐβλαδλάρ δαχη βερνιλέρ. « Ἔως οὐ ἔτε-
 κε τὸν Υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον » γιάνι πῆρ γιάχοδ πῆρινδζι ὀγ-
 λουνοῦ τεβλιδ ἰδίνδζεγὲ καθάρ δερ Ματθαῖος Πῆρινδζι ὀγλοῦ δεμεκ-
 δέν, δερ Προεστανλάρ, πῆριάν ὀλοῦρ κι, σάνιεν Ἰωσηφδέν Μαριαμ
 πασιὰ ἐβλαδλάρ τογουρδού χάσα ! Πρωτότοκος λογατὴ ἵστὲ πούραδα
 νὲ πηγιάν ἰδέρ. Ἰησοῦς Χριστὸς ἐφάδιμιζ Βαλιδετουλλαχὴν πῆρινδζι
 ὀγλούδερ· ζῖρα χαζρέτι Ἀδεμδέν περοῦ ποῦ κῆπὶ ὀγούλ δηνγιά ὀζε-
 ρινδὲ νὲ μεβλουδ ὀλδὴ νὲδε ὀλνδζάκ ζῖρα πῶ κῆπὶ ἀκτῆλδαν ὀυστόν
 μεβλουδι, ποῦ κῆπὶ ἄζιζ ρουχδάν τογμακκλῆκδὰ, ἱλκδερ, πῆρινδζιδιρ
 βὲ πῆρδερ. Τεβράτη σερφιὼν τζοκ μαχκλλερινδὲ πρωτότοκος λογατὴ,
 γιάκπηνζ πῆρ ὀγούλ, μουδαχιδ ἐβλάδ ὀζερινδὲ ὀγλνενδι. Ἰσαρήλ
 δζεμμετὶ πένιμ πῆρινδζι ὀγλούμδουρ, δέγιουρ Ἀλλάχ. Ἰκινδζι ὀγλοῦ
 κίμιδι; δεμέκκι, γιάκπηνζ ὀγλοῦρ, σετζῆιλὶ βὲ σεβῆ.λὶ ὀγλούμ.—
 Εὐαγγέλιονδὰ ἐφένδιμιζιν καρδαστῆλῆρ δενιλενλέρ, Ἰωσηφὴν ἔπιτιδακι
 ἄβρετλερινδέν ἰδιλέρ· κῖσστερσινλέρ πῆρ ταρσῆνδὰ κι, Ἰωσηφδέν βὲ
 Μαριαμδάν φελάν τογδού, βὲ Ἰησοῦσούν πῆρ ἀναδάν καρδαστῆδερ
 δεγιού, κῖσστερεμέζλερ, ζῖρα χιτζ πῆρ μαχαλδὲ γιαζῆλῆρ δεγιλδερ·
 λάκιν ἄζιζ κῆταπῆλῆρ τογροῦ μανσερινὲ κῖσρλῶκκλερινδέν βὲ ἱτι-
 κῆδσῆζλῆκκῆσῆνδάν ἐγούλ μανεῖερ βροεπιλουρλέρ.

70. Ἰαδὶ Ἀνατολικῇ Ὁρθόδοξῃ Ἐκκλησίᾳ μὴ Εὐαγγέλιον βέ
 Ἀπόστολοσλαρην ἀζιζ κελαμλαρηνά ἴταατ ἰδοῦπ ποῦ ἀϊουε καδά
 ἀζιζ Ρουχοῦν μεκλανή ὅλαν Βαλιδετουλλαχά βαδζιπ ὅλαν ἰζζετι βέ
 σεδζδαγι σουνάρ, ζιρα ἀζιζ Ρουχά πουνούν ὀζερινέ ἀελδι βέ γιούδζε
 Ἀλλαχὴν κουββετι πουνού κιδάκελενδιρδι, ποῦ σεπεπδεν κενδουσι
 ἀζιζλενδι· ζιρα ὀζιχανήν χελαστετζισινι τοκουζ ἄι λεκεσίς πικιρ
 ραχμινδὲ δασηή, βέ πουνούν ἀζιζ τερινδέν τέν ἀλμακληγῆ Ἀλλαχὴν
 κελαμὴ κενδουσινέ μουνασήπ κιόρδου· ζιρα ζούριετσιζ χαμιλε ὀλουπ,
 σεμαβατδὲ Χερουβειμλεριν βέ Σεραφειμλεριν κιόρμεγὲ καδιρ ὀλμα-
 δηκλαρηνῇ τεβλιδ εἰλεδι βέ πουνδάν μεβλουδ ὅλαν ἰνσάν σεβιδζι
 Ἰησοῦς χέρ γιούζουνδε πουνού ἰζζετλεδικδεν σόγγρα, σεμαβατδὲ
 δαχῆ περλάκ λιπκσλάρ ἰλὲ τοναδηπ, ὀζιχανήν σουλτανή ὀλδουγού
 ἰζζούν, κενδού σάγ ταρσφηνδὰ ὀτχρτδού· χέρ κίμ πουνά βαδζιπ ὅλαν
 ἰζζετι βέ σεδζδαγι σουνάρ ἰσε, ἀνδέν μεβλουδ ὀλκνά δαχῆ μουχαπ-

πετὶ ὀλδουγουνού κλόστερί. Νάσηλ κι ὀγλουού σεβέν Πεδερίδε σεβέρ.
 ἰσέ, πόγλεδζε Βαλιδετουλλαχὴ σεβέν, ὀγλουού δαχὴ σεβέρ. Πού σε-
 πεπδέν πικίρ Μαριμά νιζ ἰδελίμ κι, πίζλερί κενδού μουχαππετιν-
 δέ καδίμ εἴλεγιπ, ἴτπου γιολδάν τζηκάν Προτεστανλαρήδα τογρου-
 λουγὰ κουλαουζλασήν !

ΟΝ ΔΟΡΔΟΓΙΝΔΖΙ ΠΑΗ.

Ἀζίζ Εἰκόναλαρα βέ αζίζ Λεῖψαναλαρα ταραφημιζ-
 δάν φάρζ ὀλάν σεδζδὲ βέ τεβαζού πεγιανινδὲ.

71. Πίρ βακὴτ πάζη Ρούμ Κραλλερί Αἰρετικοσλαρδάν καμετλεν-
 μέγλε, χριστιανλαρὴν ταραφηνδάν αζίζ Εἰκόναλαρα βεριλέν ἱτι-
 παρὴ πούτπερεστίλ κηγιάς ἰδερὲκ πούτουν Ἐκκλήταλαρδάν αζίζ
 Εἰκόναλαρη τοπλαμάγιλεν, ἀτεσὲ ἀτδηκλαρὴ, βέ καρσὴ δουράν αζίζ
 ἀδεμλερί φενά ὀλούμλερ ἰλὲ ὀλδουρδούκλερί χέρ πέρ Ὁρθόδοξος
 χριστιανὴν μαλλουμίδιρ. Πιναμουσλουγούν πούτζαγὴ ἔλλερινδὲ ὀλ-
 δουγού ἰτζούν, πού Εἰκονομάχοσλαρ πέρ ἐγλαμέ καδάρ αζίζ εἰκόνα-
 λαρα ἱτιπάρ ἰδενλερὲ γαλεπὲ ἰτιδiléρ, λάκιν νιχαετινδὲ (783 σενε-
 σινδὲ) Κωνσταντίνος βέ βαλιδεσί Εἰρήνη, νάμ Ρούμ Κραλλερί,
 ἴζνικ σεχρινδὲ γιεδινδζι Σύνοδοσον κουρουλμασπὴν ἔμρ ἰτιδiléρ
 ἰτὲ, χαζήρ πούλουνάν 367 αζίζ Πατέρεσλερ Εἰκονομάχοσλαρην ὀυ-
 ζερινὲ ἀνάθεμα (νανέτ) ὀκουδουκδάν σόγγρα, αζίζ Εἰκόνκλαρα βα-
 δζιπ ὀλάν ἱτιπαρὴ βερμεκλιγὶ δζεμίτ Ὁρθόδοξοσλαρα ἱλάν ἰτιδι-
 λέρ πού δζεβαπλάρ ἰλέ. « Αζίζλέρ νέ καδάρ ζιαδὲ Εἰκόναλαρδα
 γιζηληρλάρ ἰσέ, ἀνλερί κλόρενλέρ αζίζλερί χατηρλαρηνά κετιριπ,
 κενδού ὀμούρλερινὶ ὀλ αζίζλερίν κετιρδικλερί ὀμούρὲ πένζετμεκ-
 λιγὲ γαίρετ ἰδερλέρ βέ πού Εἰκόναλαρα ὀλάν ἱτιπαρηνμηζὴ πε-
 γιάν ἱτμέκ ὀυζερὲ σεδζδὰ ἱτμεκλιγὶ ἔμρ ἰδέριζ, γιζκ ἀνλερὲ ταπμακ-
 ληγὴ, ζίρα ταπμάκ (Δατρεία) γιζληνηζ Ἀλλάχ μαχσούσδουρ. Ἰλλα
 ἀνλερίν νάσηλ κι αζίζκικλερινὲ ἱτιπάρ ἰδέρισεκ πόγλεδζε σεδζδὰ
 ἱτμελίγιζ. Ζίρα Εἰκόναγλα ἰτιγιμιζ ἰζζέτ Εἰκόναδα γιζηλη πού-
 λουνάν αζίζιν κενδουσινὲ κιδέρ, βέ Εἰκόναγλα σεδζδὰ ἰδέν, ἀνδὲ γιζ-
 ηλάν αζίζιν ἄσηλ κενδουσινὲ σεδζδὰ ἰδέρ ».

72. Πού κίπὶ δζεβαπλάρ ἰλὲ Αζίζ Πατέρεσλερ Εἰκόναλαρα σεδζδὰ
 ἱτμεκλιγὶ ἔμρ ἱλεδιλέρ. Λάκιν Ὁρθόδοξίανδάν ὀζάκ ἱλάν γινεὶ Εἰ-
 κονομάχος Προτεστανλάρ νέ δερλέρ ; Ἀλλάχου ἀζιμούσπὴν χαζρετ-
 λερί Μωῦσηγὲ βερδιγὶ ὄν τενπιχλερίν ἱκινδζισινδὲ ἔμρ ἰδέρ κι, « κεν-
 δουγὲ πούτ βέ τασφίρ γιάπμαγιάσην, νέ γιζκαρηνδὰ κλόκδὲ, νέ ἄ-
 σαγηνδὰ γιερδὲ βέ νέ γιερίν ἀλτηνδακὴ σουλαρδὰ πούλουνάν νεσνε-
 λερδέν χιτζ πέρινιν σουρετινὶ γιάπμαγιάσην, βέ πουνλαρά σεδζδὰ ἱτ-
 μεγέτιν, νέδε ἱπαδὲτ ἰδέσιν πουνλαρά ». Ἀλλαχὴν ἰτὲ πού τενπι-
 χινὲ ἱτακτ ἰδιγιζουζ δαγλού κενδού εἰκονομάχοσλουκλαρηνη κίζλε-
 γέμεζλερ. Ζίρα πού τενπιχὶ βιρὲν Ἀλλάχ, κίνε Μωῦσηγὲ σεχαδετιν
 δζαδτηρηνὴ νέ βεσιμδὲ γιζπαδζαγηνὴ ἔμρ ἰτιγιινδὲ, Μωῦσῆς Ἀλλα-
 χὴν ταριφινὲ κλόρὲ τζαδτηρὴν ὀυζερινὲ κίλ Χερουβίμ τασφίρλερί γιζπ-
 τὴ βέ δζεμιετιν ταραφηνδάν Μωῦσῆς βέ Ἀρῶν κελίπ, δζεβαπ ἰδι-
 γιζορ Τεβράτη σερίφ (Ἀριθ. Κ'). Σσεχαδὲτ δζαδτηρηνὴν χουζουρουνδὰ
 γιζούζ ὀυστού καπανὴπ σεδζδὰ ἰτιδiléρ. Ἰμδι Ἀλλαχὴν κενδουσινδέν
 ὄν τενπιχλερί ἱλάν Μωῦσῆς πούτπερέσμι ἰδί. Χάκεζα, Ἰσραήλ ἐβ-
 λαδλαρηνὴν τζοκλαρηνη τζόλδὲ πούλουνάν ζεχιρλί γιζανλαρὴ τελέρ
 ἰτιδικλερινδὲ, Ἀλλαχὴν ἔμρὶ ὀυζερὲ Μωῦσῆς δζεμιετιν ὀρτασπηνδὰ
 πακηνδάν πέρ γιζάν τασφίρ γιζπὴπ δικδὶ, βέ γιζανλαρδάν ζεχιρλε-
 νενλέρ, δέρακαπ σεγινδὶπ πακὴρ τασφίρ πικαδηκλαρὴ ἀνδὲ, ἐγλού
 ὀλουρλάρηδπ πού γιζάν βεσιμὶ Εὐαγγέλιονδὰ γιζηληδτηγὴ ὀυζερὲ
 (Ἰωάν. Γ'. 14). Χριστὸς ἐφένδιμιζιν Σταυρὸς ὀλμασπὴν πεγιάν ἰδέ-
 ριδι, Ἰμδι Γιζχουδι δζεμιετὶ πούτπερέσμι ὀλδού ; ὄν τενπιχλερί
 βιρὲν Ἀλλάχ κίνε κενδουσί πού πικὴρ γιζανὴν γιζπηλμασπηνὴ ἔμρ
 ἱτμεδίμι ; Σδούπχεσιζ πακηνδὲ πέρ κεραμέτ γιζγουδου, φάκκτ πού
 τασφίρ ἰλὲ πεγιάν ὀλουνάν Χριστοσούν νικμετὶ ἰλὲ γιζανλαρδάν ζε-
 χιρλενενλέρ σιφὰ πούλουρλάρηδπ. Ἰτὲ πίζιμ αζίζ Εἰκόναλαρηνμηζην
 ἱτιπαρὴ ὀλ βακητδάν κουρουλδού. Νέ δεγεπιλουρλέρ Προτεστανλάρ,
 Γιζ Γιζχουδι δζεμιετὶ χαζρέτι Μωῦτῇ ἰλὲ περαπέρ πούτπερεστίγιζ
 δούσμούσδου, βέ Ἀλλαχὴν τενπιχλερί πέρ πέρινὲ μούταπὴκ δε-
 γίλδιρ δαγλού ἱκάρ ἐλεσσουνλέρ (βέ ὀλ ζεμάν χριστιάν ἱσμίδε ὀυζερ-
 λερινδέν καλκάρ), γιζχουδ αζίζ Εἰκόναλαρα βαδζιπὶ ὀυζερὲ ἱτιπάρ ἱ-
 γιλεσινλέρ. (α).

(α) Πού δερά ἰσὲ Ἰγγλιζ Προτεστανλαρὴ Εἰκόναλαρην σεδζ-
 δεσί αἰνὲ ἱλίσμεγιζεδζεγινὶ βέ χάττα φαράτζι δινιεδέν πέρ φάρζ

73. Πῶς Ὁρθόδοξοι τενπὶχιν χιλσφηνή ἱτρίε δλμάγιζ, ζῖρα ἔβδελα κῑόρδύνμεγεν βέ συνοροῦ δλμαγῖαν Ἀλλαχῇ Εἰκόνα οὔζερινδὲ τασφῖρ ἱτμέγιζ, τζούν κι μούρκινσίζδῖρ. Ἐλλα χελῶς ἰδιδζιμιζ ἰν-
σάν σεκλινδὲ κῑόρδυνδούγιου κῑπὶ βέ δνά σαδακάτ ἰλὲ κουλλοῦκ ἰδέν
ἀζιζλερὶ τασφῖρ ἰδέριζ. Σάνεν, πῶς Εἰκόναλαρα Ἀλλαχῇ κῑπὶ ταπ-
μάγιζ, ἔλλα ἀνλερὲ πακδῆκδζα, ὅλ ἀζιζλερὶν ἔγιου ἀμελλερινὶ χατη-
ρημηζῇ κῑεριπῇ χαραρετλενμὲκ οὔζερὲ σεδζδὲ ἰδέριζ βέ Εἰκόναλαρα
ὅλάν σεδζδασμῖζ, ταχταλαρὰ βέ πογιαλαρὰ βέ κησῖτε βέ οὔσταση-
νῇ σεναατηνὰ δλμῶζ, ἔλλα ὅλ Εἰκόναλαρδαν ἰσῖρετ ὅλουαν χελῶς
ἰδιδζιμιζ βέ ἀζζλερὲ ἱτικαδτημηζῇ βέ ἰζζετιμιζ ἱτακδῖν ἰδέριζ.
Χριστοσοῦν Εἰκόνασηνα σεδζδὲ ἱτιδιγιμιζδὲ γῖαυσεγιμιζῖν ἱτακ-
νῇ, ἱμαντημηζῇ, ἱπαδετιμιζ βέ οὔμῖδιμιζ Χριστοσοῦν κενδουσινὲ
τεσῖμ ἰδέριζ. Ἀκῖν ἀζιζλερὶν Εἰκόναλαρσηνα ὅλάν σεδζδασμῖζ φαρ-
κῇ βάρδερ ζῖρα πού σεδζδὲ γιῶληνηζ ἀζιζλερὲ πῖρ τεβουζούδουρ, κῑ
ὅνλερὰ ὅλάν μouxαπῖετιμιζ ἰσῖπῇ ἱτζούν βερῖλῖρ, πού φικῖρ ἱλέ κι,
Ἀλλαχῇ μακπὸυλ ὀλδουῶρ, βέ σαδῆκλαρὴν βῖδζαλερὶ Ἀλλαχῇν χου-
ζουρουνδὰ κουβετῖ ὀλδῆγηνδάν, πῖζῖμ ἱτζούν δαχῇ Ἀλλαχῇ νῖζ
ἱτμελερὶ ἱτζούν.

74. Ἀκῖν ἔγερ πῖρ χριστιαν πούτοῦν ἱτικαδτηνῇ πού Εἰκόναλαρα
βῖρουπ, πῖτόῦν οὔμῖδινὶ πουνλαρὴν κῑραστεσινὲ βερῖρσε, γῖανὶ πῖρ
Εἰκόναδα ὅ πῖρ Εἰκόναδαν δαχῇ ζῖαδὲ ἀζιζλῖκ βάρ ζάνν ἰδέρῖσε, βέ
χελασληγηνὲν οὔμῖδινὶ φάκατ ὅλ εἰκόναδαν πῖκλερ, βέ κενδὸ εἰκό-
νασηνδαν πασῇ εἰκόναγια σεδζδὲ ἱτμέζ, βέ τονανκηλῇ Εἰκόναγια
τονανκησηζδὲν ζῖαδὲ ἱτικαδ κῑόστουρόρ, γῖαχὸδ ἔσκι εἰκόναγια γε-
σινδὲν ζῖαδὲ ἱτιπάρ ἰδέρ, γῖαχὸδ εἰκόνα πούλουνμαδῆγη γῖερδὲ κῑού-
νῇχ κηγῖλῇ ἰδερὲκ ἱπαδῇτ ἱτμέζ, ἔγερ πῖρ χριστιαν πού κῑπὶ χαρε-
κετλερδὲ πούλουνοῦρσε, πῶγιόκ κῑόνῶχ ἰδούπ, χριστιανληγῖν κῑ-
τῖεκ μεζχεπῖνὲ πῶγιόκ μεζῖλλῖκ κῑτουρῖρ, βέ πῖετπερεσῖλῖγὲ δούτζάρ
ὀλούρ.

75. Ἰμδῖ γῖοκαρηδὰ βῖσφ ἱτιδιγιμιζὲ κῑόρὲ εἰκόναλαρα βῖδζῖπ

ὀλδῆγηνὶ ἰδράκ ἰδερὲκ, Κελῖσαλαρσηνα ἰδῶλ ἱτμέκ νῖγιετινδὲ πού-
ληνμησῶλῶρ βέ ἀζ βῖκῖτ ζαρφηνδὰ Ὁρθόδοξῖανν ἀκατὸ βέ σε-
ραῖτινὶ γῖεατ ἱλέ βέ μούστακῖλλῖν καπῖλ ἰδερὲκ, ζῶ ὀλμουῖ
κογιουνῶρ ταρζῇ γῖνε Ὁρθόδοξῖα μάνδρασσηνα ἱτιδζὰ βέ μού-
ραδζατ ἰδεδζεκλερὶ οὔπῇρεσῖζδῖρ.

ὀλάν ἰζζετὶ βερῖγιμιζδὲ. Προτεστανλαρὴν ζάνν ἱδικλερὶ κῑπὶ, πῖρ
κῑόνὲ κῑόνῶχ ἱτμέγιζ ζῖρα πῖζῖμ ἱτιπάρηνηζ κῑερεταγὲ δεγῖλ,
ἔλλα εἰκόναδα γῖεζπῖλ ὀλάν ἀζζῖν κενδουσινέδῖρ. Πού σεπῖπδὲν ἀζζῖ
Ἀπόστολοσλαρ βέ ἀνλερὶν χακῖφλερὶ πούλουαν ἔσκι Πατέροσλαρη-
μηζ, χῑετῖπῖνλαρὴν τζῖκλαρῇ (ὀλ βῖκῖτλαρδὰ) ὀκουμῇ πῖλμεδικλε-
ρινδὲν, ἔφένδιμιζῖν βέ ἀζιζλερὶν τασφῖρλερινὶν γῖαπῖλμασηνῇ μούνα-
σῇπ κῑόρδούλερ κι, ἔφένδιμιζῖν ἱτιδιγὶ μουδζζατλαρὴν βέ ἀζιζλερὶν
ἱσῖκενδζελερινὶν τασφῖρλερινὶ κῑόρδὸπ, κενδὸν δῶμῶρλερινὶ δαχῇ πού
κῑπὶ ἔγιου ἀμελλῆρ ἱλέ τονακῖκῖλῖγῇ γῖοῖρετ ἔρῖλεσῖνῶρ δεγῖού.
Ἰμδῖ γῖα ὀρθόδοξῶς κῑρηδῖαλαρσημηζ, νῶσηλ κι πεδερλεριμιζ ἔσκι
εἰκονομάχοσλαρη ἱκῶχ ἰδούπ χῑσῖπῖλζ δζεφακῖρδὲν σόγγρα μεζ-
χεπλερινδὲ βέ ἀζζῖ εἰκόναλαρην ἱτικαρηνδὰ καβὶ δουρδουῶρ ἱπῇ,
πῖζῖλῶρ δαχῇ ἀνλερὶν κῑετῖεκ ἔβλαδῖλαρῇ ὀλδουγῑουρζούν ἱσῖατη
ἱτζούν, πού γῖανὶ εἰκόνα δούρμενλερὶ Προτεστανλαρὰ δζεσῖρετ ἱλέ
κῑεσῖτ δουραλῖμ, βέ τζῖδὲ ὅλ πῖκῖρ γῖλαν τασφῖρ ἱλέ πεγῖλῖν ὀ-
λουαν ἔφένδιμιζῖν κῑεβῖετ ἱλέ Εἰκῖκῖσῖαρηζῖν ἀζιζλερινὲ βῖδζῖπ
ὀλάν ἰζζετὶ βῖρεμκδὲν δούδ ὀλμαγῖλῖημ.

76. Χῑκεζῖ ἀζζλερὶν ἔγῖα λαῖφαναλαρσηνα δαχῇ ἱτιπάρ βέ σεδζ-
δὲ ἱτμεκῖγὲ πορτζῖλούγιουζ, ζῖρα πού ἰζζετ Ἀπόστολοσλαρην βῖκ-
τηνδαν πῑροῦ πῖζὲ καλῖμῖτῖηρ, ἔσκι χῑεσῖπῖνῶρ ἱπαδετῖανλερινὶ
ἀζζῖ Μάρτυροσλαρην δῶρ ὀλδουκῖλῖγῇ γῖερλερδὲ γῖαπῖλῖκῖγῇ μού-
οὔτεπῖρ τουταρῖαρηδῇ, Χριστοσοῦν ἱσῖ ἱτζούν πού καδὰρ ἔζῖετῖλῶρ
τζεκῖπ, δζῖανλερινὶ χακῖλερὶ ἱλέ κῑεφῖρλερὶν ἔλλερινὲ τεσῖμ ἰδέν ἀζζῖ
Μάρτυροσλαρην λαῖφαναλαρσηνα ἰζζετ ἰδερῖλερῖδῖ, τζούν κι ρεσουῖλα-
ρὴν ἀμελλερινδὲ (Κεφ. ΙΘ'. 42) γῖεζῖπῖλῖγῇ οὔζερὲ, Παύλοσοῦν πε-
σεμαλλερινὶ βέ γῖαγῖλῖκῖλῖαρηνῇ χατῖαλαρὴν οὔζελερινὲ ἀτῖκῖκῖ-
ρηνδὰ, χῑεσῖτῖκῖλῶρ ἀνλερδὲν κῑεῖρεδῖ, βέ νῶπῖκ ρουχῶρ ἀνλερδὲν
τζῖκῖκῖλῖγῇ βέ Πέτροσοῦν κῑετῖγῖ μαχαλλερδὲ (Κεφ. Ε'. 45). Χῑ-
ταλερὶ τζῖρῖσῖλῖγῇ τζῖκῖκῖλῖγῇ, ἀνλερὶ δῶσεῖλῶρ βέ κῑεβετῖλῶρ οὔζε-
ρινὲ βῖζ ἰδερῖλερῖδῖ, τῖ κι Πέτρος κῑελῖγῖ ζεμῖν, πῑρὶ οὔοῦν κῑελ-
ῖεσῖ ἀνλερὶν πῑρῖσινὲ γῑετῖε. Ἰμδῖ ἔγερ ἀζζῖ ἀδερῖλερὶν κῑόλῖελερὶ
δαχῇ δζεσῖδ μουτζῖζατῖῶρ ἱδικῖλῶρ ἱπῇ, νῇ καδὰρ ζῖαδὲ ἀζζῖ λαῖφ-
ναλερὶ, γῖανὶ Χριστοσοῦ τακῖρ ἰδέν δουρδῖκῖλῖγῇ, βέ δζεφακῖλερὶ τζε-
κῖν δζῖμῖ ἀζζλερὶ; νῶπῖλ πούλαρὰ σεδζδὲ ἱτμεγῖλῖμ.

77. Γῖαχουδῖλῶρ Μῖσηρδαν τζῖκῖκῖλῖγῇ ἱτικαδ ἱλέ ἱωσηφῖν
κῑεμῖκῖλερινὶδὲ πῖραπῖρ ἀλῖδηλῶρ κῑνε Τεβράτῖ ἀρῖφδὲ κῑόρδούρῶζ κι

(Δ'. Βασίλ. ΙΓ'.) βεφατ ιδέν πῖρ ἀδερμὶν δζεσετί Ἐλισσαῖος πεῖγαμ-
περίν κεμικλερινέ τοκουνδουγουνδὰ δέρακαπ διριλδί, βέ ἀγλάκ οὔζε-
ρινέ καλκδή. Ἰμδι ἀζίζ κιταπλάρ ἄγια Λείψαναλαρην νῆμετινὶ ἰσπάτ
ιδερλέρ γεδινδζι. Σύνοδος πουνλάρη σιφαλῆκ πουνλάρη, βέ χελασλῆκ
τζεσόμελερι τέσμιε ιδέρ, ἀνλερί κι βασητασῆ ἰλέ Ἀλλάχ ἰνσανλαρά
τζόκ ταρικλέρ ἰλέ ἐγλουλικλερι ἰχσάν ιδέρ βέ πού σεπέπδέν Γάγγρα
σεχρινδὲ κούρουλάν Σύνοδος Μάρτυροσλαρην (σουχεδανήν) λείψαναλα-
ρηνη ἰκράχ ιδενλερίν οὔζερερινέ ἀνάθεμα (λανέτ) δκουδού. τζούν κι
ὄλ βακητλαρδὰ Προτεστανλάρ μισιλλού, Εὐσταθιανός ἰσμί ἰλέ
πῖρ τακήμ Αἰρετικοσλάρ Μάρτυροσλαρην Λείψαναλαρην ἰκράχ ιδερ-
λέριδι.

78. Κούδους σερίφ Πατριγι ἅγιος Κύριλλος λείψαναλαρα ἱτιπάρ
ἱμεκλιγι ναισιχάτ ιδερέκ δέρ. « Ἀζίζλερίν γιόκ γιγλήνηζ δζανλερί
ἰζζετὲ βέ τεθαζζουγιὰ λαγίκοδρηλαρ, ἔλλα δζανστζ βούδζουλερίδε,
ἀνλερδέμ, κουθβέτ βέ ιδζρά ἰδιδζι νῆμετ μεθδζούτδουρ. » Ἰωάννης
Χρυσόστομος πού κείριστιν οὔζερινέ δζεβάπ ιδερέκ δέρ νέ μουτλού
Ῥώμα σεχρινέ, ἀνδὲ κι Πέτρος βέ Παῦλος Ἀπόστολοσλαρην Λείψανα-
λαρην πουλουνούρ, « βέ Ἰτάλιζδε κι Μιλάν σεχρινὶν Ἐπίσκοποσου ἀζίζ
Ἀμβρόσιος δζεβάπ ιδέρ. » Ἐγερ πῖρ κιμέσνε πανά σουάλ ιδέρσε κι,
τζούρουγιούπ ταγηλάν βούδζουδὶν νεσινέ ἱτιπάρ ιδέρσιν; δζεβάπ
βερίριμ κι, πού ἀζίζ λείψαναλαρην ἰζζετλεμέγιλε Ἰησοῦς Χριστοσου
ἰσμί ἰτζούν Μάρτυροσλαρην ἀλδηκλαρῆ γιλαραλάρ ἱτιπάρ ιδέριμ.
Ἐφένδιμιζι τακρίρ ἱτμέγιλε ἀζίζλενέν Λείψαναλαρα ἱτιπάρ ιδέριμ.
ἰζζέτ βέ ἰκράμ ιδέριμ πού βούδζουδλερὲ ἀνλέρ κι χελάς ἰδεδζιμι
σεδμεκλιγι, βέ πουνούν μουχαππετί ἰτζούν ἄσλα δλούμδέν κόρκμα-
μακληγῆ πανά ταρίφ ιδερλέρ. Νίτζουν ἱτιπάρ ἱτμεγελιμ πού βού-
δζουτλερὲ, ἀνλέρ ἰλέ κι Χριστὸς σόχρετλενδί; ἀνλέρ κι διριλδικλε-
ρινδὲ σαλτανατὴν παδισαχληγηνδὰ ὀνοῦν ἰλέ περαπέρ παδισαχλῆκ
ιδεδζεκλέρ; »

79. Πού δζεβαπλάρη χατπλεριμιζδὲ χήφζ ἔιλεγερέκ, πού κῆδονέ
κκδάρ ζεδελενμεζίζ τζόκ μαχαλλερδὲ πουληνάν ἀζίζλερίν βέ τζόκ
Μάρτυρετλερίν ἄγια λείψαναλαρην ἱτιπάρ ἱτμεκδέν δούρ ὀλμαγί-
λαμ. Ἰβρα νάσηλ κι (Τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος τῶν ὁσίων αὐ-
τοῦ), Ἀλλαχὴν χουζουρουνδὰ κενδού βελιλερινὶν δλούμδὸν κηῖμετλι
ἰσῆ, πόγλεδζε ἀζίζλερινὶν δαχῆ βούδζουδλερίδε κηῖμετλιδιρλέρ.

ΟΝ ΠΕΣΙΝΔΑΖΙ ΠΛΗ.

Ἀζίζλερίν χακκημηζδὰ ὄλάν σεφαατλερί βέ δούνγλα-
δέν κετζμισλερίν δζανλάρη ἰτζούν ιδζάπ ιδέν δοα-
λέρ πεγιανινδέ.

—ο—

80. Προτεστανλάρ δζεμί κετζέν ἀζίζ ἀδεμλερί βέ Χριστοσου
ἰσμί ἰτζούν κανλαρηνή δόκέν χισαπσῆζ Μάρτυρεσλερι βέ μεζχεπῆ
Αἰρετικοσλαρην ἔλλερινδέν τζόκ ζαχμέτ βέ μινετλερ ἰλέ χελάς ιδέν
ἀζίζ Πατέρεσλερι, δζόμλεσινίδε ἐγίου ἀδεμλέρ τέσμιε ἰδούπ, ζερρέϊ
μικδάρ ἱτιπάρ ἱτμεδινδέν κάτιεν νάζάρ, πιζιμ ἰτζούν Ἀλλαχὴν χου-
ζουρουνδὰ ἰδικλερί ρεδζαλαρῆ βέ σεφαατῆ δαχῆ καπούλ ἱτμεζέρ βέ
ὄλάν ἀδεμλερίν δζανλερί ἰτζούν πού δούνγλαδὲ βερίλάν σαδακλαρην
βέ χέρ νέ κι ἀνλέρ ἰτζούν γιανηλουρ ἰσῆ, ζερρέ καδάρ φατδελερί
γιόκοδουρ δερλέρ, βέ ιδενλερίδε ζεβὲ ἀληρλάρ φάκκτ τεφδὶς ιδελιμ
ἀζίζ κιταπλάρην ἐμιρλερινέ πουνλάρμι ἰταάτ ἰδὶγιορλαρ, γιόκ ἰσῆ
Ὁρθόδοξοσλάρμη (α).

81. Ἐφένδιμιζ κενδού ρεσουλλαρηνὰ δεδί (Ἰωάν. ΙΓ'. 23). « Κερ-
τζεκ δέριμ σιζέ κι, Πεδερδέν πένιμ ἰσμίμ ἰλέ χέρ νέ κι διλεγεδζέκ
ὀλουρσανηζ, ἀνῆ σιζε βιρεδζέκ. » βέ σάϊρ μαχαλδὲ (Ματθ. ΙΘ'. 28)
δεδί, ἰνσάν ὀγλού κενδού σόχρετινὶν ταχτηνὰ ὀτουρδουγού ζεμάν, σιζ
δαχῆ κι πανά ταπί ὀλδουνούζ, ὄν ἰκὶ κλούρσού οὔζερινδὲ ὀτουρούπ,
Ἰσραηλὶν ὄν ἰκὶ καπῖλεσινέ χόκμ ιδεδζέκσινιζ. » Ἰμδι πού καδάρ σόχ-
ρετί πουνλαρὰ βιρὲν ἐφένδιμιζ, νάσηλ πουνλαρὴν διλεκλερινὶ καπούλ
ἱτμεζ; βέ ἀνλέρ νέ διλεγεδζεκλέρ; κενδού κλόνναχλαρηνὴν ἀφβλη-
γηνήμη; χάσχα! ἔλλα δζέμι δζιγανὴν χελασληγῆ ἰτζούν, δζέμι Χρισ-
τοσὰ ἰμάν ιδενλερίν κλόνναχλερί ἰτζούν, κερὲκ ρεσουλλάρ, κερὲκ βα-

(α) Ἰβερὶ Προτεστάν φηρκαλαρῆ βέ χουσουσού ἰλέ Ἰγγλιζ
Προτεστανλαρῆ μουάχηρεν ἀζίζλερίν σεφαατῆ πῆπνῆ, βέ δούν-
γιαδέν κῆδὶς ἱτμισλερίν δζανλαρῆ ἰτζούν δοῶ ἱτμεμίζ φάρζ ἰδου-
γινὶ τασῶκ βέ καπούλ ἱτμεγὲ πῆσλαδηκλαρῆ μερνούνενμ σεμουου-
μούζ ὀλμουσῶρη, βέ χάττα ἄζ βακῆτ ζαρφηνδὰ σού Ἰγγλιζ Προ-
τεστανλαρηνήν Ὁρθόδοξοσλαρδάν ἄσλαδζα φάρκ ἱτμεμα δερεδζε-
σινέ βασῆλ ὀλαδζακλαρῆ μερμούλ ὀληνούρ.

λιδετουλλάχ βε δζέμι αζίζλερ εφένδιμιζε μιαδζαλήκ ιδούπ νιαζ ιδεδζεκλέρ. Ιωάννησιν Αποκάλυψινθε (Κεφ. Ε'. Β') οκούρουζ. «Και » οί εικοσιτέσσαρες προσδύτεροι έπασον ενώπιον του άρνίου, έχοντας » έναστος κιθάρας και ψάλλας χρυσάς, γεμούσας θυμιαμάτων, αϊ » εϊσιν αϊ προσευχαί των Αγίων» γιάνι, βε γιρμι δόρτ Πιρλέρ Κου- ζουρουνά χουζουρουνά δούστουλέρ, βε χ-ρ πριμίν τανπούρι βε που- χορ ιλέ δολού αλτούν κίσελερι βάρηδη, άνλερ κι αζίζλερην δουλε- ρίδιρ. Ιωδι αζίζλερ νε ιτζούν Αλλάχά δοά ιδερίλερ; εδύπχεσιζ ιν- σουλκερην κίουναχλερι ιτζούν βε κίόρδούρδουσόν πού δζεθαπδάν κι, αζίζλερην ιπαδετλερι πούχορ κίπι Αλλάχην χουζουρουνά καπούλ όλουνουράρ; έγερ πούλαρδάν κινι όλμαζ ισέν, εϊτ Τεθράτη σεριφ- δε νε γιζαλίγιορ. (Τωβίτ ΙΒ'.) « Εγώ ειμι Ραφαήλ, εις εκ των επτά » Αγγέλων των Αγίων, οί προσαναφέρουσι τας προσευχάς των Α- » γίων, και εισπορεύονται ενώπιον της δόξης του Αγίου» ισέν, γιεδι αζίζ Μελεκλερην πρι Ραφαήλ, άνλερ κι αζίζλερην ιπαδετλερην Αλ- λαχά σουναρλάρ, βε αζίζι σελτανατηνέ χουζουρουνά κίσερλέρ. Πού δζεθαπδάρ κίόστεριμλέρ κι, αζίζλερην ιπαδετλερην Αλλάχην χουζου- ρουνά τζηκμερμάν ούζερε γιεδι αζίζ Μελεκλήν βεμυόρδουρ, βε άνλε- ρην ιπαδετλερι Αλλάχην χουζουρουνά μιαπούλδουρ. Πού σεπεπδέν πικίρ Βαλιδετουλλάχ βε δεσουλλάρ βε δζεμί αζίζλερην ζουμρεσι, ε- φένδιμιζιν μουρσίν αλιγεσι ούζερε εϊσόν κίετζουρδικλερηνδέν, όνουν χουζουρουνά πίζ κίουναχλερλάρ ιτζούν δαχή σεφατ ιτμεκλιγέ σελαχιστερι βάρηδη, (Ιωα Παύλουσιν δζεθαπηνά κίόρε (Εφεσ. Β'. 19). « Ουκέτι έσμεν ξένοι και πάροισι (έν τή οικία του Πατρός), » αλλά συμπολιται των Αγίων και οικισται του Θεού. » πού αζίζλερ Πιερην χανεσινδε εδζεπτι βε γαριπ κίπι δαγυλλέρ, έλλα αζίζλερην χαμύσεχρλερι βε Αλλάχην γιανκνλαρλήθηλάρ όλ σεπεπδέν Αλλάχδάν χερ νεκι διλέρλερ ισέν, κίπι δλάνκνλαρ. (Ιωα Παύλουσιν δζεθαπηνά κίόρε)

82. Βε όλέν αδαμλερην δζανλερ ιτζούν βερδγυμιζ σαδακαλέρ, βε μνημόσυναλάρ βε λειτουργιάλάρ, Πουτεστανλερην δζεθαπλαρηνά κίό- ρε φαίσεσιζ δεγίλδιρλερ ζεα Πατέρεσλερμιζ κίταπλάρδάν τατρά χίτς πιρ σεϊ τερτίπ ιτμεδிலέρ. Παύλουσιν δζεθαπηνά κίόρε, δζόμλεμιζ πιρδέν κεμαλδ εϊσόν ιτζούν. Ιησους Χριστός εφε διμι- ζαν ικινδζι κελσινε καθάρ όλέν σαδηκ βε αζίζ αδελλέρ, τεκμιλ ε- γλουλικλερηνιγ ούζερετινι άλμαζλάρ, κίουναχλερλάρ δαχή φενά α- μελλερηνιν δζεζαλαρηνή τέμαμεν άλμαζλάρ, πού σεπεπδέν όλενλερην

κίουναχλερι ιτζούν Δευτέρα Παρουσίαγια καθάρ μερχαμετλου Ράπ- πιμιζε νιάζ ιδερίζ, βε τζεσιδ δοαλέρ οκούρουζ, άνλερην κι καπούλ δλαδζαγηνά ιτιμαδημηζ βάρηδη, πού αδετ τζόκ εσκίδιρ. Τεθράτη σε- ριφδε (Μακκαβ. ΙΒ'.) κίόρδούρδουζ κι, Γιαχουδιλέρ καθγαδά δούσεν- λερην κίουναχλερηνιν αφβληγή ιτζούν νιαζα δουρδουλάρ βε Ιούδας Μακκαβιός όλενλερην κίουναχλερι ιτζούν κουρπάν σουνηλμακ ούζερε δζεμιετδέν ακδζε τοπλαγιπ Κούδισ σεριφε (Ιερουσαλημ) Ιρσάλ εγλεδι. Τωβίτ κίταπή (Κεφ. Δ'.) έμρ ιδέρκι « Έκχεον τούς άρτους σου και τον » οϊνόν σου επί τούς τάφους των δικαίων και μη δδς τοις άμαρτωλοις. » γιάνι, εκμεγιγγι βε σκραπτηγγή σαθηκλαρην μεζαρλαρηνην ούζερινε δσέκσιν, βε κίουναχκίαρλαρά βέρμεγέσιν πού δεμεκδιρ κι, βερ φακην- λαρά γισινλέρ βε ιδζσινλέρ όλενλερην δζανλερι ιτζούν, πού αζίζ αδε- δι Ορθόδοξος Εκκλησίαμηζ πού κίούνε καθάρ χήφζ εϊλεδι, φακην- λαρά σαδακαλάρ βερίρ, βε δζάν εκμεκλερι ταπιο όλουνάν ζιαφετλερι όλενλερην ζικρι βε δζανλαρηνην σελαμετι ιτζούν ιδζρά ιδέρ.

83. Πού αδετλερ όλόυμλού κίουναχλαρά φαίθε ιδέμεζλερ έλλα Ευαγγελιστής Ιωάννησιν δζεθαπηνά κίόρε (Α. Επιστ. Ε') χερ γιαρα- μαζλήκ κίουνάχδηρ, έμμα πάζη κίουνάχ βάρ κι όλόυμλού δεγίλδιρ. Πού σεπεπδέν έμρ ιδέρ κι, καρδασηγγήν κίουναχή όλόυμλού δεγίλ ισέν, όνουν ιτζούν δοά ιδέσιν. Εκκλησίαμηζ δαχή πού έμιρε ιμτισάλεν χερ βακήτ κανσής κουρπννηννήν (σεριφ λειτουργιάνην) ιδζρασηνδάν όλέν κερηνδασλαρμηζην πού κίπι κίουναχλερι ιτζούν εφένδιμιζε νιάζ ιδέρ, τζόκ κερηνδασλερμιζ Πνευματικοσλαρδάν κίουναχλερηνιν αφβλη- γή ιτζούν βεριλέν κανόναλαρη ιδζρά ιτμεζιζ σεφατ ιδερίλερ, γιάχοδ ανσηζδαν όλόυρλερ, πουνλάρ ιτζούν δαχή Εκκλησίαμηζ μνημόσυνα- λαρη τερτίπ ιδίπ Αλλάχου αζιμουσάνην μερχαμετινι ματλουπ ιδέρ, χέμ τάμ Αλλάχ χέμ τάμ ινσάν Ραππινά Ιησους νιαμετι ιλέ βε αζίζ Ρουχούν αζίζλεγιδζι κουβδετι ιλέ, βε κενδού εβλαδλαρηνά όλέν μου- χαππετινι ιπράζ ιδερεκ δζεμί όλενλέρ ιτζούν πάζεν κίουνλέρ τερτίπ εϊλεδι (των ψυχών), άνλερδε κι εζκίν δοαλέρ ιλέ εφένδιμιζιν ιναγε- τινι βε μερχαμετινι θαθετ ιδέρ. Πού τερτιπλερ αζίζ κίταπλάρην ούζερλερηνε τεμελλανμίσδιρ βε αζίζ Πατέρεσλερμιζ εϊτεδέν περού πουλδουκλαρην κίπι πίζλερε ταρίφ ιτδιλέρ πίζλέρδε άνλερε ιταάτ, βε δζέμι τερτιπλερηνι ιδζρά ιτμεγέ πορτζλούγιουζ πού αδετλερδέν ισέν, εϊλικδέν μααδέν, ινσάν σεβιτζιλικδέν πασνά, σάιρ πιρ κίόνε φενά- λήκ, γιάχοδ μεζχεπιν πιρ πενδινε τοκουνούρ πιρ κειφιέρ χασήλ όλαν

πλουρμι; Προτεστανλάρ Παπκην ιδζαδ ιτδιγι Πουραγατόριονου, γιάνι κίουναχ τεμζλεγιδζι ατεσι φεσχ ιτμεκ ουζερε, γιανηλαράχ χριστιανληγην που κίπι μουχαππέρ αμελλερνι δαχχ ινκίαρ ιδουπ Εακλησίαν πουτόν πουτόνε ούζακ ολσουλάρ.

84. Εκκλησία πέρ νιζαμλή βέ κίουζελ σούρτουλου μούττεφικιέτδερ ανήν Πασέ, βέ τεμζλ ταση Χριστοσδάν κενδουσιδερ βέ που δούνγιαδερ ρουχανι κορουγιουδζουλάρη Πατριαρχησαρ, Επίσκοποσαρ βέ Ιερέα-λάρδερ, ανέρ κι Ιησους Χριστοσδάν κενδουλερινέ έμανέτ ολουνάν σούρτουγέ δελλαετλικ ιδερλέρ, βέ ανήν μουραδηνή δζεμιετέ ταρίφ ιδερλέρ, αζιζ Βάπισμαγια βέ Κοινωνίαγια δζόύμλεμιζι μούστερεκ ιδερλέρ, ζαμιρλεριμιζι ραχατλανδηρήπ κίουναχλεριμιζιν αφσ ολμαση-ννήν ταρικλερινι πιζλερε πειγίαν ιδερλέρ βέ εφένδιμιζιν ανλερε σφλε-γιπ βερδιγι ρουχσατά κίρε ατβ ιτμεγεδε κενδουλερινιν ρουγατατλαρή βάρδερ, « Λάβετε Πνεύμα άγιον· αν τινων αφήτε τας άμαρτίας, » άφίενται αυτοίς· αν τινων κρατήτε, κεκρατήνται.» γιάνι αζιζ Ρούχ άλλην· χέρ κιμλεριν κίουναχλερινι αφσ ιδέρσινιζ, αφσ ολσουλάρ· χέρ κιμλεριν παγλάρσανηζ, παγλή ολσουλάρ. Δούθρος βέ Καλθίνο; βέ σαίρ χισαπσέζ Προτεσταν φηρκαλαρηνήν χόδζαλαρη πουνλαρή πέκ έγιου πλουρλέριδι· φάκατ Παπκην χόκμούνου ιπτάλ ιτμεκ βε ονού ζαγιφντμακ ιτζούν, εφένδιμιζιν Εκκλησίαγια ιχσάν πουγιουρδουγού χόκούμετι δαχχ ιπτάλ έγλεδιλέρ. Πού σεπεπδέν Εκκλησίασης καλ-δηλάρ, που σεπεπδέν αρχλαρηνδά Αίρεσισαρι αρτηρδηλάρ. Ευαγγέ-λιονου γιούδζε κελαμλαρή χέρ πέρ Προτεστανήν άλληνήν ιρδιγινέ πουρακηλδή· που σεπεπδέν νέ αζιζ, νέ βελι τανηδηλάρ· τεϊτανήν σφ-ζερινέ κορκουλου βέ κουββετλου ορούδζ βέ πεχρίζ (α) σιλαχλαρηνή φαϊδεσίζ κηγιός ιδερέκ, μεζχεπλερινδέν έσερλερινι πουράκμαδηλαρ, βέ πουνλαρδάν πασκά αζιζ μεζχεπιν κάνηη πινδινέ ιλιτμεδελερ; που-νούν ιτζούν Ορθόδοξος κερηνδσλαρημηζά νασηχέτ ιδέριμ κι, Ορθο-δοξίανην που δούσμενλερινδέν ούζακ ολσουλάρ, τζεσίτ σείτανι φενδ-λερινδέν κενδουλερινι σακηνησηνλάρ, ζίρα πείγαμπεριν δζεβαπηνά κίρε (Ψαλμ. 5) ανλεριν άγζηνδά τογρουλουκ γιόκδούρ, αλεριν καλπι για-ραμαζλήκδερ· ανλεριν πογαζή ατζηκ μεζάρδερ βέ διλλαρι ιλέ χιλλέ ιδερλέρ, καλπλερινι τενβίρ έγλε, γιά Ράπκι, κι γιολσουζ νιγετλεριν-

(α) Ήγγλιζ Προτεστανλαρήν μουάχηρεν περχίζδε τερτίπλου-τανζήμ ιτμίζ ολδηλαρή έσιδιλμίσδερ. Μουσαχχίλ.

δέν δουρ ολσουλάρ, βέ σαπμήζ ολδουκλαρή σούρτουγέ αβδέρ εγλε-σινλέρ!

85. Πουνλάρ έλλερινδέν Ευαγγέλιον ιλέ, τατλή κελαμλάρ ιλέ, μου-ρανιδζε φαζιετλερ ιλέ Ορθόδοξ· σλαρα γιανκλασηλάρ· φάκατ δούν-γιαγιά· Αντίχριστος δαχχ που γιολδά κέμμεγεδζέκμι; Ήμδι Ορθόδο-ξος ολτουγουνουζού Ιπράζ έγιλέγιν, ζίρα κητουρ μιλλετλερε όλ καδάρ δηκατ ιτμεγιπ Ορθόδοξοσαρη δζέλπ ιτμεγέ γαιρέτ ιδερλέρ· νάσηλ κι μελουν σείταν πιναρους άδεμλερι κενδού ρεφικλερι πελλεγερεκ αζιζ βέ αδιλ άδεριν πινι δζέλπ ιδέρε, πιν κίουναχκίλάρ καζανμήζ κίπι φεράχ ιδέρ· έγερ ακτζε κουββετι ιλέ δαχχ δζέλπ ιτμεκ ικτιζά ι-δέρε, ακτζεγίδε έσιρκεμιζλέρ, φάκατ πέρ κίσι κενδού δζανηνή σεί-τανά νάσηλ σαταπλουρ· κενδού δζανηνή καγίπ ιδένιν δούνγια μαλιν-δέν νέ φαϊδεσι ολούρ; Ήμδι αλδάνμαγιασηνηζ γιά κερηνδσλάρ! Ε-φένδιμιζ Ιησουσδάν έμερλερινδέν βέ Ρεσουλλαρην βέ Πατέρεσαρην τα-ριφλερινδέν καβι δουρουζ ζίρα νιχαετιζ όμούρου καζανμακηγην γιολού· πουδού· έγερ που πκτλή δούνγιαδέν πουνλαρδά δόβλετ βέ σόχρετ κίόρούρενιζ, χατηρηγηζδά ολσούν κι πιζ που δούνγιαδέν δεγίλιζ, πιζίμ σόχρετιμιζ κερτζε βκτανμηζδά ολαδζάκ· ζίρα· Αλ-λαχην κενδού σαλτανατηνή κίόρδουγιούμούνδέν, όλ βακίτ χέρ πέρ έγιουλιγέ ναίλ ολαδζάχηζ. Ήμδι που τεδζρουπέ γιερινδέν, που φανέ δούνγιαδέν μεζχεπμιζδέν καβι δουρουπ Προτεστανλαρά βέ Παπισταν-λαρά κερσέ δουραλήμ, κι, Πεδερλεριμιζιν Αλλαχχ δζόύμλεμιζι τού-κενμεζ όμούρουν σερασηνά ναίλ έγιλεσιν! Αζιζ μεζχεπμιζ εφένδιμι-ζιν χιλαφσής άγζηνδάν ταρίφ ολουνδού. Απόστολοσαρ αλδηκλαρή κίπι δζιχανά δελλαετλικ ιτдилέρ· βέ γιεδι ούμουμ! Σύνοδοσαρδκ μεδδζουδ πουληνάν αζιζ Πατέρεσαρимиζ πουνλαρή αζιζ Ρουχούν κουβ-βετι ιλέ καβιλεδιλέρ! Ορθόδοξία που κίουνέ καδάρ δζέμι Αίρεσι-σαρι φέτχ έίλεδι. Αίρετικοσαρην χόδζαλερι που μεζχεπι Ορθόδο-ξοσαρδαν ταρίφ ολδουκλαρηνή ινκίάρ ιτμεζλέρ βέ πλουρλέρ κι που κίουνέ καδάρ αζιζ κιταπλάρ πέρ ιώτα ζάμμ. βέ πέρ νοκδά τετζιλ ιτμεζιζ κερτζεκλιγι χήρζ ιτμεκδέδερ. Αζιζ σηλαρή Ιάκωβος Αδελ-φόθεοσδαν, Μέγας Βασίλειοσδαν, Ιωάννης Χρυστόστομοσδαν αλδηγέ κίπι ιδζρά ιδέρ, αζιζ μεζχεπμιζιν τεπρενμεζ γιεδι διρεκλερι όλαν· αζιζ Σύνοδοσαρ, Ορθόδοξος χόκμυδαρηνή βκτηνδά βέ Ορθοδο-ξίανην άρασηνδά κουρουλδουλάρ, βέ εφένδιμιζιν ταριφλερι Απόστο-λοσαρην βκτηνδάν που κίουνέ καδάρ Πατέρεσαρимиζιν γαιρετλερ

Ιλὲ λεκεσίζ χήφζ δλονδουλάρ. Ὁρθοδόξια χιτῆ πῖρ βκκῆτ κερτζεκ-
λικδὲν οὐζάκ ὀλμαδῆ. Λάκιν Παπιστανλάρ, Προτεστανλάρ δόννηαβι
μουρατλαρηνά μεζχεπί ἀλέτ ιτμεκ ισταδικλερινδὲν, κερτζεκλιγι πῖρ
ταράφ ιτδιλέρ, βέ σούρουδὲν ἀγερηλήπ γιολού γαίπ ιτμῖς κογιουνλάρ
κίπῖ, τζηκμάζ γιολά γιόρσούγιρλαρ, δνούν κι νιχαῖετῖ χελακλήκδῆρ.
Ἐῖ πιτζαρελέρ! Ἰησοῦς Χριστὸς ἐφένδιμιζιν Ἰλλαχί ἰσμινὶ κίμλερδὲν
ταρίφ ὀλδουνούζ; Ἰνσάν σεβιδζι Ἰησουσούν ταριφλερινί ἔπιτιδα κάνγη
λίσανδὰ ὀκουδουνούζ; Νέ σεπέπδὲν κερτζεκ Βαλιδενίζ ὀλάν Ὁρθόδο-
ξος Ἐκκλησίαγια ναμκλόρλουκ κλόστερίορσουνουζ; Λάκιν ὀλ κίνε σῖζ
τόβπεγέ κελδιγινιζδὲ ρέδδ ιτμεζ, ἀγνηλὴν καπουλαρῆ ἀτζήκδῆρλαρ
ζὀρ ἰλὲ, φένδ ἰλὲ κίμσεγι ιτζερὸ ἄλμαζ, φάκατ κενδὸ ραδετῖ ἰλὲ
κελενίδε χέρ σαάτ καπούλ ιτμεγέ χαζήρδῆρ.

86. Ἰμδῖ πιζλέρδε, γιὰ Χριστοσούν σεβκίλι δζεμισιτῖ, γιενί Ἰσραήλ
ἰσμί ἰλὲ σερεφλενὲν Ὁρθόδοξος Καρηνδασλάρ, Ἰησοῦς Χριστὸς ἐφέν-
διμιζιν πιζλερὲ ἰχσάν ιτδιγι πὸ νιαμετῖ (γιάνι Ὁρθόδοξος τογμακ-
ληγῆ) τανημάγῆλε, δζάνου γιόρσεκδὲν πὸ λεκεσίζ μεζχεπί ταρίφ ὀλ-
δουγουμεουζὰ κλόρὲ τεκμῖλ χήφζ ἰδελίμ, βέ πὸ Ἐκκλησίαδαν ἀῖρηλ-
μακκληγῆ ὀλὸμ κηγιάς ἰδερὲκ πίναμους Αἵρετικοσλαρδάν κενδιμιζῖ
σακηναλῆμ, βέ πὸ ταρζὰ πουλουνδουγουμεουζδὰ, μουχαπῖετῖν Ἀλλα-
χῆ, ὀλ κι ἀζιζ σούρουσούνὲ ναζάρ ιτμεκδὲν δούρ ὀλμαζ, δζόύμλεμι-
ζιδε ἐγίου ἀμελλερὲ κούλαουζλαγιαδζάκδῆρ, βέ πούτὸν δούρδουζδὲ
πιζλερῖ Παπιστανλαρῆν κησγανδζληγηνδάν βέ Προτεστανλαρῆν τζε-
ῖτ φενδλερινδὲν ζιγιανσῆζ σακλαγιαδζάκδῆρ.

HAZBI Hİ AINIE.

KHSMH SAAIS.

ON AATHNAZH PAH.

Ρουμιάν Μιλλετῖ ἰλὲ Ἑρμενιάν Μιλλετῖ Κίλσελερι
μαπεγινινδὲ βακῆ ὀλάν πάζη φερκλαρῆν πεγιανιν-
δέδιρ (α).

87. Ἰησοῦς Χριστὸς ἐφένδιμιζδὲν 420 σενὲ σόγγρα, Ἀδζεμιστάν
ὀχλὶ ἰσδιγέρδῆς Ἑρμενιστανῆν ὀζερινὲ χούδζὸμ ἰδοῦπ Ἑρμενιάν
Μιλλετινί ὀλ βακῆτ Κατοσῆς πουλουνάν πῖρινδζι Οὐσέπ ἐφένδι ἰλὲ
περαπῆρ Ἀδζεμιστανά ἐπῖρ κλότῶρδου, βέ Οὐσέπ ἐφένδι ἀτεσὲ ταπ-
μακκληγῆ καπούλ ἰτμεγερεκ ιζὸκ Ἑρμενιάν Ὁρθόδοξος καρηνδασλαρη-
μῆζ ἰλὲ περαπῆρ Μάρτυρες (σεχιδλίκ) ὀλὸμὸ ἰλὲ τελέφ ὀλδουλάρ
Ἑρμενιστάν πὸ πιτζαρελικλερδὲ πουλουνδούγὸ σεπέπδὲν, 434 σενε-
σινδὲ Καδῆ κιογιουνδὲ (Χαλκηδονδὰ) Εὐτυχῆς βέ Αἰόσκουρος νάμ
Αἵρετικοσλαρῆν ὀζερινὲ κουρουλάν ἀζιζ δόρδούνδζὸ Σύνοδοσα Ἑρμε-
νιλέρ κενδὸ ταρφαρηνδάν Ἐπίσκοποσλαρ ἰρτάλ ἰδέμεδικλερινδὲν-
πὸ δόρδούνδζὸ Σύνοδοσου τανῆμαμακκληγὰ καράρ βιρδιλέρ, δόρδου,
Σύνοδοσα πουλουνάν Πατέρεσλερ, χέρ νέ καδάρ Εὐτυχητῖν ὀζερινὲ
ἀνάθεμα (λανετ) ὀκουτουλάρ ἰσέδε, Νεστόριοσούν Αἵρεσιςινε δόντῶν

(α) Ἰσῖπου Ρισαλὲ Τούρι Σινῶ Ἀρχιεπίσκοποσου βέ Ἰστανβὺλ
Πατριγῖ μούτεδερὰ μεσῶρ ἄλλιμ Κωστάντιοσούν Ρουμίζε ἰνσῶ
ιτδιγι Ρισαλεδὲν τερδζουμέ ὀληνημῆσδῆρ, βέ Ἰσῖπου ρισαλενῖν Τόύρκ-
δζε τερδζουμεσῖ πῖσκά γεῖετῖδὲ ὀλαράκ πουνδάν 6 σενὲ μουκάδ-
δεμ Ἀνατολή πῖσμαχανεσινδὲ Ἑρμενιόζε χουρουφῶτ ἰλὲ Τόύρ-
δζε λίσανηδὰ πῖσλημῆς ἰδῖ.
Μουσαχχίχ.

λέρ δεγίου παχινί ιδερέκ. Μελούν Εύτυχής Ιησοῦς Χριστός ἐφένδιμι-
ζιν Ἀλλαχληγηνή βέ Ἰνσανληγηνή πῖρλεστίρεκ πῖρ ταπίατὰ καρσ-
τηρήρ, βέ πόνγεδζε πῖρ ταπίατ βερμέγιλε τεκμίλ Ἀλλάχ βέ τεκμίλ
Ἰνσάν ὀλδουγουνού Ἰνκίλρ ἰδέριδι, βέ Ἀλλάχδάν ἱκραχλή Νεστόριος
Ἰησοῦς Χριστός ἐφένδιμιζι ἱκί σουρετέ ταξίμ ἰδούπ, Ἀλλαχὴν κενδού
κελαμή πασκά βέ Μαρίαδαν μεβλουδ ὀλάν Χριστός πασκάδερ δέριδι.
Πού σεπέπδεν Βαλιδετουλλαχὴν ὀζερινέδε Θεοτόκος λογατηνὴ καπούλ
Ἰτμεγερεκ Χριστοτόκος ταπίρ ἱτμέκ ἰστέριδι.

88. Λάκιν Ὁρθόδοξος Ἐκκλησίαμῆζ ἱκτινίδε ἱκράχ ἰδερέκ, Ἀλλα-
χὴν κέλαμή Βαλιδετουλλαχὴν λεκσεῖζ ῥαχμινδέν τέν ἀλδή βέ ἀνδέν
μεβλουδ ὀλδού, βέ τεκμίλ Ἀλλάχ βέ τεκμίλ Ἰνσάν δεγίου ἱκράρ βέ
ἱμάν ἰδέρ· βέ πῖρ σουρετῆ τεκμίλ Ἀλλαχλήκ βέ τεκμίλ Ἰνσανλήκ
μεβλζουδ πούλουνδουγουνά δζόύμλεμιζίνδε τεκμίλ ἱμανημῆζ βῆρδερ.
Λάκιν Ἑρμενιλέρ Ἰσανλαρηνὴν κησαληγηνδάν βέ πού γιούδζε σερρή
πεγλάν ἱτμεκλιγέ λογατλαρὴ ἄλμαδηγηνδαν, Μονοφυσίτησλερδεν γιά-
νι πῖρ ταπίατὴ καπούλ ἰδέν ραφαζηλαρδάν δζεῖλπ ὀλουνδουλάρ (τζούν-
κι, Εὐτυχισὴν ἀρκαδατὴ Διόσκουρος, δόρδούνδζού Σύνοδοςδα ὀζερινέ
ἀνάθεμα ὀκουνδουκδάν σόγγρα, Ἑρμενιστανά κατζδῆ, βέ Ὁρθόδοξο-
λαρὴ ζέμμ ἰδερέκ Ἑρμενιλερί τογρού γιολδάν τζηκαρδῆ). Ἰμδι δόρ-
δούνδζού Σύνοδοςου καπούλ ἱτμεμέγιλε, Ὁρθόδοξιαδαν ἀῖρπληκ κίόσ-
τούρδουλέρ. Εὐτυχιστὴν ἡερέκ Νεστόριουσιν τεβαπίλερι Ἰσταμπολδάν
κοβαλανῆπ Ἑρμενιστάν βέ Ἀδζεμιστάν ταρφαρηνά ταγηνδηκλαρην-
δὰ, Ἑρμενιλέρ φαρκηνά βῆρμαγῆρακ, πουνλαρὴν ταριφλερινέ κίόρε
ἱμάν ἰδερλέριδι.

89. Βέ ὁ σεμτλερέ ἡδέν Αἰρετικοσλάρ χέρ πῖρ πῖρ δούρλου ἐφ-
κίρδὲ ὀλδουκλαρηνδάν, Ἑρμενιλέρ χέρ πῖρινδέν πῖρ Αἵρεσις καπούλ
ἱτδιλέρ. Ἀντέκια Ἐπίσκοποςου Κασαρδζή (Κναφεύς) Πέτροστάνδα,
Τρισάγιονα ζάμμ ὀλουνάν « Ὁ σταυρωθεῖς δι' ἡμᾶς » γιάνι πῖζιμ ἱ-
τζούν δζεφά τζεκέν λαφζηνὴ καπούλ ἰδούπ, Θεοπσχίτησλεριν, γιάνι
Ἀλλαχλήκ Σταυρός ὀζερινδὲ Ἰσκενδζελενδὶ δεγενλερίν Αἵρεσιςιν^ε
δούστουλέρ, ζῖρα Ἑρμενιλέρ, Ἅγιος ὁ Θεός, ἅγιος ἰσχυρός, ἅγιος ἀ-
θάνατος, ὁ σταυρωθεῖς δι' ἡμᾶς, ἐλέησον ἡμᾶς, δεγίου ἐκουρλάρ· βέ
πού Τρισάγιον δοασὴ ἀγία Τριάδανην ὀζερινέ ὀλδουγουνδάν, Ὁ σταυ-
ρωθεῖς δι' ἡμᾶς (πῖζιμ ἱτζούν Σταυρός ἑλάν) δεδικλερινδὲ, ἀγία
Τριάδανην ὀτῆ σσητηδὰ, Πεδέρ, Ὁγούλ, Ἀζιζ Ρούχ, Σταυρός ὀλδού
δεμέκ ὀλούρ· πού ζάμμ ὀληνάν δζεβαπλάρὴ πόντουν Ὁρθόδοξοσλαρ

(Παπιστανλάρ δαχῆ) πῖρ βέδζχιλε καπούλ Ἰτμεδιλερ, χάττα ἄλτην-
δζή Σύνοδοςδα πούλουνάν Πατέρεσλερ 81 ρινδζι Κανωνλαρηνδὰ πού
κίπῖ ὀκουγινλαρὰ ἀνάθεμα (λανέτ) ὀκουδουλάρ (α).

90. Βακῆτ μιράρ ἱτδιλδζε, Ἑρμενιλέρ Ὁρθόδοξοσλαρδαν οὐζάκ
μαχαλδὲ πούλουνδουκλαρηνδάν, βέ πολιτικὰ δαλγαλαρηνδάν οὐνου-
τουλδουκλαρὴ σεπέπδεν, ἰσταδικλερί κίπῖ μεζχεπλερινέ πασκά σουρέτ
βερδιλέρ Νηστειαλαρηνὴ βέ ἑορτηλερινὶ τεπδὶλ ἐγλεδιλέρ. Χριστού-
γενναδαν ἐββέλ ὀλάν 40 κίούν περχίζιν πῖρ χαφτασηνὴ τουτουπ πῖρ
χαφτασηνὴ γιερλέρ (β). Βέ Θεοφάνεια κίούνουνέ καδάρ πόνγεδζε κί-
δερλέρ, βέ ὅλ κίούνδὲ Χριστούγεννα ἑορτησηνὴ δαχῆ ἰδζρά ἰδερλέρ·
χάκζεζα Βαλιδετουλλαχὴν βεφατηνδάν ἐββέλ ὀν πὲς κίούν περχίζι
γιάνηκ πῖρ χαφτά τουταρλάρ· Ἀπόστολοσλαρην κανωνλαρηνά μου-
γαῖρεν πόνγιόκ Κυριακῆδέν (Πάσχαδαν) Ἀνάληψις ἑορτησινέ καδάρ
κῆρκ κίούν ἑτ γιερλέρ, δζαχαρσένπῖχ βέ δζουμακ κίούνλερινέ δηκκάτ
ἱτμεγερεκ, βέ Τελώνης βέ Φαρισαῖος χαφτασηνδὰ γιεδὶ κίούν ἀρτζι-
βούρτζι περχίζι τουταρλάρ· βέ χέρ νέ καδάρ πουνούν ὀζερινέ Ὁρθό-
δοξοσλαρην ἀρασηνδὰ κέλπ περχίζι δεγίου πῖρ μασάλ βῆρ ἰσέδε, χιλὰφ
ὀλδουγουνού δζόύμλεσινε χηπέρ βερίριζ· ζῖρα ἐφένδιμιζε ἱμάν ἰδέν
Ἑρμενιλέρ πού δερεδζε διβκνέμι ἰδιλέρ κί, πῖρ κελπὶν σαδηκκαναληγῆ
ἱτζούν περχίζ ἰδζάδ ἰδούπ, μεγάλη Τεσσαρακοστηδέν ἐββέλ πουνού
τουτσουνλάρ; πού μασάλ ἱκί μιλλετὶν ἀρασηνδὰ δούσμενλιγὶ βέ

(α) Ὁρθόδοξος Ἑρμενιλερίν σὺ λαφζὴ φάκατ Χριστός ἐφένδι-
μιζε χητάπῶν ἱστίμάλ ἐγλεδικλερί μουαγέν ἰσέδε, ὀτῆ σσηπα-
δὰ πῖρ Ἀλλαχὰ χητάπ ὀλάν δοαδὰ σὺ λαφζὴν μούνασεπῆτῆ
ὀλάμαγιδζαγηνδάν, πενζῖλ ὀληναδζαχῆ καρίνι μεμμούλδερ.

Μουσαχχίχ.

(β) Σὺ χαφτά ἀσηρὴ περχίζ τουτράκ ἐββέλ βακητλαρδὰ πῖζ-
λερδὲ δαχῆ βῆριμις, βέ χάττα Ἰωάννης Χρυσόστομος Ἰσταμπολ-
δάν Κόμαναγια νεφὶ ὀλδηκδὰ, πουνδάν ὄραγια βαρὴνδζαγιάδεκ
χέρ βαρὴγῆ πῶλδεδὲ πῖρὲρ ἀζιζὶν ἰσμινέ πῖρὲρ χαφτά περχίζ
πούλμῆς, βέ πού μαδδὲ κενδουσινέ πὲκ τεσῖρ ἱτδιγινδέν, Ἰνσααλ-
λάχ ἱτλακῆμ τζηκάρδα Ἰσταμπολὰ ἀδδὲτ ἰδέρ βέ γίνε Πατρίκ
νάσπ ὀλούρ ἰσέμ, σὺ χαφτά περχίζλερινὶν δζόύμλεσινίδε πῖρλεσ-
τιρεγῆμ δεγίου ἄχδ ἐγλεμῖς, βέ φίλ βακῆ Ἰσταμπολὰ ἀδδεπινδὲ
πῖρλεστίρῖπ, κῆρκ κίούν περχίζινὶ τεσῖλ ἐγλεμῖς. Μουσαχχίχ.

χούθουμενι ἀρτηρόν. Ἰστέ τογρυσού νέδιρ. Ἀ ρ ἄ τ ς ἄ θ ο ρ ἄ τ ς Ἑ ρ -
μενι λισανηνδᾶ ἔλκ κελέν ορούτζ δεμέκδιρ. Ἐσκι βακητλαρδᾶ Ἑρμενι-
λερι σκακλανδηράν (Λυσταθουρίτζ) ἄζιζ Γρηγόριος Ἀρμενίας, πού Τελώ-
νης βέ Φαρισαίος χαφτασηνδᾶ τουτδουκλαρῆ περχιζι μεγάλη Τεστα-
ρακοστηγέ πῖρ χαζηρλήκ ὀλμάκ ούζερὲ τερτιπ ἐγλεδί. Ἰμδι Ἀ ρ ἄ τ ς
ἄ θ ο ρ ἄ τ ς βέ γιόκ Ἀρτζιβούρ, χαζηρλήκ περχιζι δεμεκδιρ. Λάκιν
χέρ νέ κεδᾶρ χαζηρλήκ περχιζδε τουταρλᾶρ ἰσέδε, πόγιόκ δζουμακ
ἰρτεσι κίουνού, γιεδί χαφτά πιζιμ ἰλὲ περαπὲρ νηστειά ἰδικλερι
πόγιόκ τεσσαρακοστηγι γιέμι μεζούρδε Ἀπόστολοσλαρην κανονλα-
ρηνᾶ μουγαῖρεν πενίρ βέ πάλκ βε γιουμουρτά γιμεγίλε ποζμουδ
ἔλουρλᾶρ πού πόγιόκ Σαθβακτονδαν μακδὲ ἀλτή κίουνλερι δαχῆ βάρ-
δερ (ἄνλέρ κι δζέμι πόγιόκ ἑορτηλεριν παραμονηλεριδερλερ) ἄνλερδὲ
κι ἀχᾶμ ἑσπερινουσλαρηνδᾶν σόγγρα [πάλκ, γιουμουρτά βέ πενίρ
γιερλέρ βέ πού κίουνλερὲ Ν α θ ἰ α δ ἰ κ δερλέρ.

91. Δόρδουνδζού Σύνοδου ἰνάδ ἰλὲ ρέιδ ἐγίλεδῖλέρ βέ πουνᾶ
μελλί κίόρουνέν Ἑρμενιᾶν Ἐπίσκοποσλαρην, γιάνι ἄσηλ κερτζεκλιγι
φάρκ ἰδενλερι. Καδὴ κίότ Αἰρετικοσλαρῆ δεγίου ζεφκὲ ἀληρλᾶρηδῆ.
Λάκιν πεσινδζι Σύνοδοςδαν σόγγρα Ὁρθοδοξία ἰλὲ πῖρλεσμεκλιγὲ νέ
σεπέπλερι καλδὴ; Ζίρα, δόρδουνδζού Σύνοδος πᾶζεν Ἐπίσκοποσλαρην
(Μισίς Ἐπίσκοπου Θεόδωρου, Ἐδεσσα Ἐπίσκοπου Ἰωάννη, βέ Θεο-
δώρητοσσουν πᾶζεν γιζῆκηλᾶρ ἰτζούν) Αἰρεσιλερινε δηκκᾶτ ἰτμεδι
δεγίου ἀρηλμαλερινὲ πεχᾶνὲ κίόστεριρλέριδι βέ γίνε τεχνουδ ἰδικ-
λερινδέν, πεσινδζι ἄζιζ Σύνοδος πουνλορῆν δζούμελεσινιν ούζερινὲ ἀ-
νάθεμα ὀκουδού. Τερσοῦς Ἑρμενιᾶν Ἀρχιεπίσκοπου Νερσὲς ἐφένδι
κενδού ἀραλαρηνδᾶ κουρουλᾶν Σύνοδοςδᾶ δζεβαπ ἐγίλεδί. « Νίτζουν
ἄρηλῆγιορουζ Ὁρθοδοξίαδαν; πίζ Χριστοσᾶ χέρ ἰνάκ χέρ Ἀλλάχ
θέριζ, βέ Ὁρθόδοξος Ρουμλᾶρ Χριστοσούν ἰκί ταπιατή βάρδερ δερ-
λέρ δεμέκκι φαρκημῆς γιάληνῆς δζεβαπλαρδᾶδῆρ βέ ἔγερ πουνού
τογρουλούκ ἰλὲ τεφδῖς ἰδὲρ ἰσέκ, ἄνλερὲ κερσῆλῆκ δεγεδζέκ πῖρ δζε-
βαπῆμῆς γιόκδουρ ἑορτηλερι, περχιζλερι βέ σᾶρ ἀδετλερι δέρσινιζ,
ἄνλέρ χριστιανλῆκ ἀρασηνδᾶ μουχαππὲτιν μεῖθαλεριδερλερ. Ἰμδι νέ
μουδζιπ πού ἀδετλερι χῆφζ ἰτμέκ ἰτζούν, Χριστοσδᾶ ὀλάν μουχαπ-
πὲτδέν ούζᾶκ ὀλαλήμ; Ἀνατολικὴ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία χριστιαν-
ληγῆν πουναρῆ βέ τεμελίδιρ, ἄνδὲ κι πίζ Ἑρμενιλέρ νέ κι βᾶρ ἰσὲ
ἀλδῆκ βέ δζέμασηνῆδᾶ πού Ἐκκλησία τεπδῖλ ἰτμεζιζ χῆφζ ἐγλεδί.
Ἰμδι πού Ἐκκλησιαννὴν πίζε βερδικλερινι, Πεδερλεριμιζιν ἄζιζ βασιετι

κίπι μουχαππὲτ ἰλὲ καπούλ ἰδελῖμ, Ζίρα γιᾶπνδζηλαρδᾶν ἄλμαγιο-
ρουζ, ἔλλα Πεδερλεριμιζδέν. » Νίτζουν πού ἄλιμ βέ ἄζιζ Νερσὲς ἐ-
φένδινιν πού δζεβαπλαρηνᾶ ἰτάτ ἰτμεδιλέρδε, Κατοοκὸς Μωβσεσῆν
δζεβαπλαρηνᾶ πακτιλᾶρ; Ζίρα Ρούμ Κηραλῆ Μαυρίκιος (591 σε-
νεσινδὲ) Ἐκκλησίαλαρην πῖρλεστιρμέκ ούζερὲ πού Μωβσεσί Ἰσταμπολᾶ
δαβέτ ἰδιγινδὲ, Ἀλλάχ κίόστουρμεσιν! δεδί. Ἀζζᾶτ ἰρμαγηνῆ κε-
τζιπδε μαγιαλῆ ἐκμέκ ἰλὲ βέ σοῦ ἰλὲ κερσῆλῆκ σᾶρᾶπ ἰλὲ λειτουργία
ἰτμεκλικ πᾶνᾶ κησμέτ ὀλμασην! πού καπούλ ἰτμεδιγι σᾶιλερι ζεβαλλῆ
Μωβσεῖς Αἰρεσις πᾶλλέριδι τζούν κι ἰλερουδὲ κίόρεδζεγιμιζὲ κίόρε Εὐ-
χαριστίαννῆ σᾶραπηνᾶ σοῦ κατμαζλᾶρ πού Μωβσεῖς κίπι πιλκισιζ
Μιλλέτ πᾶσηλαρῆ Ἑρμενιᾶν μιλλετινι Ὁρθοδοξίαδαν ἀγιορδῆλᾶρ, βέ
πουνλᾶρ ἰλὲ Ὁρθόδοξοσλαρην ἀραλαρηνδᾶ πουλουνᾶν χουσουμετέ σε-
πέπ βερδικλέρ ἔλπατδε Χᾶκ Τεᾶλε χαζρετλερι λαγῖκ ούδζρετλερινι
βερδι.

92. Ρούμ Κραλλερι βακῆτ βακῆτ Ἑρμενιᾶν μιλλετινι Ὁρθοδοξία
ἰλὲ πῖρλεστιρμεγὲ διν χαραρετι ἰλὲ σᾶι βέ γαῖρετ ἰδερλέριδι βέ πᾶζῆ
Κατοοκὸσλᾶρ μουχαππὲτὲ βέ πῖρλεσμεγὲ μελλί κίόρουνδούλέρ ἰσέδε,
Ἑρμενι δζεμιετι ἐνανιγέτ κίουδέν καπᾶ βέ πιλκισιζ ἀδεμλερδέν κα-
μετλενμέγίλε, πῖρλεσμεκλιγὲ χασῆλ ὀλάν ούμιδι χέρ βακῆτ κεσερέκ
Ὁρθοδοξίαδαν σεπέπσιζ ἀῖρηλῆρηδῆ βέ Ἀρμενιστανᾶ γλκκῆν πῶλουᾶν
Κιόρδζισιᾶν ἐχαλινδέν πῖρ ἐμᾶλ ἄλμαδηλαρ Ζίρα Γκιόρδζιούλέρ
Ὁρθοδοξίαδᾶ καβι δουρουπ Ἑρμενιλεριδὲ τζόκ δεφᾶ πῖρλεσμεκλιγὲ
δαβέτ ἰδερλέριδι. Χάττα Ἑρμενιστανῆν Τοπῖν σῆχρινδὲ μερκουμ
Μωβσεῖς Σύνοδος κουρουπ (551 σενεσινδὲ) ἄζιζ δόρδουνδζού Σύνοδο-
σουν ούζερινὲ ἀνάθεμα βέ πεττοαλᾶρ ὀκουδουκδᾶ, Γκιόρδζισιᾶν Ἐπί-
σκοπου Κῦρος, κερτζεκλιγῖν χαραρετλού δελλαλῆ ὀλμάγῆλε, Ἑρμε-
νιλεριν Εὐτυχῆς Αἰρεσίσινε δούστουκλερινι πεγῖᾶν ἰδούπ, Δόρδουνδζού
Σύνοδοςουν παγλαδηκλαρηνῆ τεμάμεν καπούλ ἐγλεδί πού βᾶσφ ὀλου-
νᾶν Μωβσεῖς Ἑρμενιλερι Ὁρθοδοξίαδαν πούτουν πούτουνὲ γιάδ ἰτμέκ
ούζερὲ, ζεμμὲ λαγῖκ γίενι πῖρ σενὲ χισαπῆ ἰδζᾶδ ἐγίλεδί βέ Ἰησοῦς
Χριστὸς ἐφένδιμιζδεν περοῦ σαγιλῆπ κελέν σενελέρ, κερῖ πουρακῆπ,
κουρδουγού Σύνοδοςουν σενεσινδέν (γιάνι 551 σενεσινδέν) πᾶσλαγιπ
σενὲ σᾶμκκληγῆ Ἑρμενιλερὲ ἔμρ ἐγλεδί πού δζέμι χριστιανλαρᾶ
μουγαῖρ χαρεκὲτ ἰλὲ, ἐφένδιμιζιν δουνγῖαγῖᾶ κελῖπ μεβλουδ ὀλμα-
σηνῆ 551 σενὲ κερὸ δούστουρδού βέ πουνούδᾶ κερὲκ πῖρ κιτάπ
γιζῆκησηνᾶ μουταπῆκ, κερὲκ Πατέρεσλεριν ταριφλερινδέν ἀλῆπ γιάπ-

μαδη, φάκατ γιάληνηζ σενέ χισαπλάρηδα 'Ορθόδοξοσλαρην χισαπ-
λαρηνά πενζέμεμεκ ιτζούν.

93. Μωβσεσδέν σόγγρα Κατοούκς όλάν πινινδζι Αβραάμ δαχή
δνιν φενά έφκλαρλαρηνά ουϊάνν κίρδούνδζι. Ζίρα Γκίουσδζούλεριν
Επίσκοποσου Κύροσυν Ερμενιλέρ ιλέ πινλεσμέγιπ 'Ορθόδοξινδα καθι
δουρδουγουνί κίρμέγιλε, κίνε Τοπίν σεχρινδζι δν Ερμενί Επίσκοπο-
λαρ ιλέ μεδζλις κουρούπ, δόρδούνδζι Σύνοδοσυν ούζερινέ πού δαχή
άναθεμα όκουδού, βε Αίρετικοσλαρά (γλάνι Ρουμλαρά) γλαρδήμ ιδεν-
λερι, βε 'Ορθόδοξοσλαρ ιλέ τιδζαρέτ ιτζούν μούστερεκλικ ιδενλερι
βε κήζ αλήπ βιρηνλερι άφορός έγλεδλ, κίόγιπ 'Ορθόδοξοσλαρην ουλ-
φετλερι ιλέ κενδού λεκεσίζ ιμανλερινί κηλέτμεμεκ ιτζούν. βε Κούδις
σεριφέ δαχή κημεκλιγι Ερμενιλερέ γλασάγ έγιλεμίσιδι, ολταραφλαρ-
δα ολ ζεμάν πουλουνάν άζιζ άδεμλερδέν, γλάνι Μέγκας Εύθύμιοσδιν,
άζιζ Σαββαδαν βε όσιος Θεοδόσιοσδαν κορκδουγού σεπεπδέν, Ζίρα
πουνιάρ δόρδούνδζι Σύνοδοσυν άζιζ πινδλερινέ σαχαπέτλικ ιδούπ
Αίρετικοσλαρή άζιζ κελαμλαρή ιλέ φέτχ ιτμεκδζι ιδιλέρ. Ερμενιστα-
νήν Δαρών έγιαλετινδζι πουλουνάν Επίσκοποσλαρ, πού Κατοούκσλαρην
'Ορθόδοξία ούζερινέ κίρστερδικλερι Ιραχιστι, κενδού φεναληκλαρηνά
βιερέκ βε νεφσανιετδέν ιπνρέτ ολδουγουνού φέχμ ιδερέκ, κενδού ά-
ραλαρηνά ούτζούνδζι όκννές έφένδιγι Κατοούκς νάσπ έγιλεδிலερ,
πού κη Ερμενιστανήν Ρουμλαρά ταπί όλάν ταραφηνδζι οτουρδού βε
μερκούμ Αβραάμ Αδζεμλερέ ταπί όλάν ταραφηνδζι Ικαμέτ ιδερίδι.
Αβρααμδάν σόγγρα Κατοούκς όλάν Κομιδός έφένδι ιϊτικατλή βε 'Ορ-
δόδοξος Ισχάκ Μέντζ Κατοούκσυν Ισμινί βιερέκ κάλπ βε τακλιδ
πιν κητάπ τζηκαρδζι, βε οραδα Ιησους Χριστός έφένδιμιζιν κενδού
Αίρεσιλερινέ κίόρε Εκκλησίμηζην ότεθεν περού Ιμάν ιτδινινέ μου-
γαζι, πιν ταπιατδαδζι δεγιού Ερμενιλερέ ταριφ ιδέρ. βε πόγλε-
δζε τεκμιλ Αλλάχ βε τεκμιλ Ινσάν ολδουγουνού Ινκιάρ ιδέρ. Ζίρα
πιν ταπιατδζι ολδουγού χηλδζι, γιληνηζ Αλλάχ γιάχσδ γιληνηζ ιν-
σάν ολάπλουρ, Εύτυχιανοσλαρην Ιμάν Ιτδικλερινέ κίόρε (α).

(α) 'Ερμενιάν Μιλλετι πιζ-ζατ πιζ Ρουμλάρ κη πι Ιησους Χρι-
στοσού πιν σηφαττά βε Ικί ταπιατδζι καπύλ ιδερελέρ. βε δόρδούν-
δζι Σύνοδοσυν άχκλαρηνή βε άκατδ βε σφαττι Δινιγμεζδέν δαχή
νετζε νετζε σείλερι καπύλ ιδερέκ, πιζε πεκ γλακήν καλδηλαρή
Ηντανδηρακάν νάμ πιν νεφις μεζχέπ κηταπλαρηνά ζήκω

94. Ατίκιν 628 σενεσινδζι Κατοούκς Ετδρας (Εζρ) 'Ορθόδοξία ιλέ
πινλεσμέκλιγι χαραρετλού άρζού κίρστερδζι Ζίρα Ρούμ Κηρική Ηράκ-
λειος Αδζεμλερι φέτχ ιδούπ κερουγέ άδδζι ιδέρ Ικέν, Εσδραση Ερζε-
ρούμ σεχρινέ δαβζι έγιλεδλ, πού δαχή σάιρ τζόκ Ερμενί Επίσκο-
ποσλαρ ιλέ περαπέρ κελίπ, δόρδούνδζι Σύνοδοσδα καπύλ όλουνάν
Πιστεύωι Ηράκλειοσταν ματλούπ έγιλεδλ. βε κίρδούνδζι σόγ-
γρα κερτζεκλιγι φάρα Ιτμέγιλε, γλακρηδζι βάσφ όλουνάν Μωβσεζ βε
Αβραάμ Κατοούκσλαρην χαρεκτελερινί ρεδδ έγιλεδλ, βε δόρδούνδζι
Σύνοδοσδα άκδ όληνάν πινδλεριν τογρουλουγουνού Ικράρ έγιλεδλ.
Χάττα ολ βακητιδάν περού Ρούμ Κραλλαρηνήν συνορλαρηνά πουλου-
νάν 'Αρμενιλέρ 'Ορθόδοξος Εκκλησίανην διν σανδζάγη σεριφινί (Πι-
στεύωι) βε έρετλερινί, βε περχιζλερινί βε σάιρ άδετλερινί καπύλ
έγιλεδிலερ βε πού κίόσν δαχή άζιζ Εύχαριστίαδα μαγιαλή εκμεκ βε
σού ιλε καρσκή σκράπ κουλανηράρ. Πού 'Ορθόδοξος 'Αρμενιάν
καρηνδισλαρηνήζ Σιβαζ έγιαλετινέ ταπί δν Ικί κίόιλερδζι οτουρ-
λάρ κασαπαλαρή Φουράτ (Εύφράτ) ήμαγηνά γλακήν Εγινδιρ, βε Ερζε-
ρούμ 'Ορθόδοξος Μητροπολιδουνούν Ιδρεσινδζι ολουπ πού κίόνζι καδάρ
Χαίχορούμ ('Αρμενορωμαίσι) ταπίρ όλουνουράρ.

95. Πού μουχαππέτ τζόκ σόύμεδλ. Ζίρα Ερμενιλέρ άζιζ Εσδρα-
ση Ρουμλαρην ταραφηνή τζεκδλ δεγιού ζέμμ ιδούπ, δζούμλεσιδε
'Ορθόδοξοσλαρ ιλέ πινλεσμέκλιγι Ινκιάρ Ιτδிலέρ. πουνδάν σόγγρα
648 σενεσινδζι Κατοούκς όλάν ούτζούνδζι Νερσές έφένδι κίνε δόρ-
δούνδζι Σύνοδοσυν καπύλ Ιτμέκ ούζερζι Τοπίν σεχρινδζι Σύνδο-
κουρδού. φάκατ ένανιγέτ βε νεφσανιετ ιλέ καρσκή δουράν Ερμενί Ε-
πίσκοποσλαρηνή Ιτκιάτ Ιδέμεδινινδζι, βε δζεμιετιν Ιλερουδζι που-
λουνάν ζεβατλαρή πουνλαρά μεϊλλι κίόρδούνδζι κηρινδζι, κενδού βα-
τανή Δαίκ σεχρινέ τζεκιλδλ. βε Βαρταπέτ 'Οαννές Ισμινδζι πιν-
σι Βεκιλ ταζγιν όλουνδού. πού γλαραμάζ άδζι Μαναζγζι σεχρινέ
φιράρ ιδούπ, οραδα (654 σενεσινδζι) κενδουσι κηπ γλαραμάζ άδεμλερ
ιλέ πιν Σύνδοκος κουρδού, βε άζιζ δόρδούνδζι Σύνοδοσυν ούζερινέ

όληνούγιωρ κιάσκη σού Ηντανδηρακάν νάμ κητάπζι μούστε-
ταπην Μιλλετεϊνιν μεζχέπδζι φαρκλαρηνά δαίρ πινδλερι Ρουμ-
λίσανά τερδζουμε ολάτλιδζι, σού 'Ερμενιάν Μιλλετινιν μεζχέπδζι
Ρουμλαρδάν φαρκή σογάν ζαρή καδάρ [καλδηγή άνλασληλάχδιν.
Μουσαχχίχ.

βέ ονοῦ καποῦλ ἰδενλερίν οὔζερινέ βέ Κατοοκός Ἐσδρασην Ἐρζερουμ-
δὰ κουρδουγού Σύνοδοσσαν οὔζερινέ ἀνάθεμα (λανέτ) ὁκουδού. Πού
τακλιδ Σύνοδοσδα κίνε ἐφένδιμιζιν τεκμὶλ Ἀλλάχ βέ τεκμὶλ ἰνσάν
ὀλδουγουνού ἰνκιάρ ἰδοῦπ, πῖρ ταπιατή βάρδερ δεγλού καράρ βερδι-
λέρ, βέ πόγλεδζε Ἀλλάχην γαζεπινέ ναῖλ ὀλάν Εὐτυχησὴν Αἰρεσισινε
δούστούλέρ· νέ ἰσλεδικλερινίδε κενδουλερί δαχὴ φάρκ ἴτμεγερεκ· πῖρ
ταραφδάνδα πού Εὐτυχησέδε ἀνάθεμα ὁκουρλάρ· Ὁρθόδοξοσλαρην
χακκηνδὰ Ἐρμενιλερίν πού δερεδζε χούσσυμετλερί βάρηδὴ κι, χίττα
Βαρτάν ναμινδὲ πῖρ ἀλιμελερί τοχάρ νεβινδὲν ὀλαράκ, Ὁρθοδοξία ἰλὲ
πῖρλεσμέγε μεῖλλι κῑόρουνὲν πούτουν Ἐρμενὶ Κατοοκὸσλαρην Ἀἰρετι-
κός ταχδηνδὰ τουτάρ.

96. Ἰσταμπὸλ Πατριγὶ ἀλὶμ βέ ἀζίζ Φώτιος Ὁρθόδοξοσλαρ ἰλὲ
πουνλαρὴ πῖρλεστίρλεκ οὔζερὲ δερεδζεσίζ δζάχτ βέ γαῖρετ εἰλεδὶ·
χάττα 864 σενεσινδὲ Ἐρμενιστανὴν Ἄνι ὀεχρινέ Ἰσνὶκ Ἀρχιεπίσ-
κοποσου Ἰωάννησι ἰσάλ εἰλεδὶ, Ἐρμενιλερί μουχαππέτε βέ πῖρλεσ-
μεκλιγὲ δαβέτ ἴτμεκ οὔζερὲ, βέ ὀλ ζεμανδὰ Κατοοκός πουλουνάν
Ζαχαρίας πουνά τζὸκ γιαρδὴμ ἰτδὶ ἰσέδε, γίνε Ἐρμενὶ Ἐπίσκοποσλα-
ρη ἰναδλαρηνδὰ καβὶ δουρμάγλη, δόρδουνδζού Σύνοδοσσαν πενδλε-
ρινέ κανμησάλ ἰκέν, τζεσὶδ σεπέπλερ ἰλὲ πῖρλεσμέγι καποῦλ ἴτμεδι-
λερ· βέ 960 σενεσινδὲ Βαγανὶρ ἰσμινδὲ πῖρ Κατοοκὸσλαρὴ, Ὁρθο-
δοξίαγια χαραρετλὶ κῑόρουνδουγῑσύνδεν, κενδού Ἐπίσκοποσλαρην πού-
νου, τογρού γιολού πουνλαρά ταρίφ ἰτδὶγὶ ἰτζούν, Κατοοκὸσλουκδάν
ἀζλ ἐγίλεδιλέρ.

97. Πού δαχὴ ἰσάρετὲ ὀαγλάνδερ κι, Ἐρμενιλερί Χριστοσοῦν μεζ-
χεπινδὲ ὀαβκλανδερὴν βέ πουνλαρὴν πῖρινδζὶ Ἀρχιερέκσλαρην ὀλάν
ἀζίζ Γρηγόριος, δζέμασσην Ὁρθόδοξος Ἀνατολικὴ Ἐκκλησίαδαν ἀλδὴ
βέ ἀνδὲν σόγγρα κελὲν Κατοοκὸσλάρδα τεκμὶλ μεζχεπὶ ἀνδὲν ἀλ-
δηκλαρὴ κῑπὶ χήφζ ἐγίλεδιλέρ. Λάκιν 451 σενεσινδὲ, γλάνι δόρδουν-
δζού Σύνοδοσσαν σόγγρα Ἐρμενὶ μελλετὶ Ἀδζεμελερδὲν κοβαλανήπ
βέ Χριστοσοῦν μεζχεπινὶ ἰνκιάρ ἰδοῦπ ἀτεσὲ ταπμάκ ἰτζούν Ἀδζεμ-
λέρ ταραφηνδάν τζεσὶδ ἰσκενδζελέρ ἰλὲ ρενδζιδὲ ὀλμακδὰ πουλουν-
δουγουνδάν, Αἰρεσισλερε δηκκάτ ἴτμεγὲ βακτὴ ὀλμαδη. Ἰμδι 485
σενεσινδὲ Εὐτυχησὶν Αἰρεσισι Ἀρμενίαγια ταγνημαγὰ πῑσάδὴ· βέ
Ρούμ Κραλληγηνδάν κοβαλανάν Εὐτυχιανοσλαρδάν βέ Σουργλανὶ Ἐ-
πίσκοποσλαρδάν καμετλενμέγιλε Ἐρμενὶ Ἐπίσκοποσλαρὴ δαχὴ ἀσ-
λῑνὴ πῑλμεζίζ δόρδουνδζού Σύνοδοσσαν καποῦλ ἴτμεμεγε νιέτ εἰλεδὶ·

λέρ. Ἀσπὴλ πουνλαρὴ τογρού γιολδάν τζηκαφάν Ἰάκωβος ἰσμινδὲ πῖρ
Σουργλανίδερ, ἀνδὲν κι Ἰακωβίται τεσμιέ ὀλουνουρλάρ· Εὐτυχησὶν
μεκρούχ Αἰρεσισινδὲν σάῖρ τζὸκ Αἰρετισλερ πειδὰ ὀλουνδουλάρ, Θεο-
πασχῑταιλερ, Σεθριανοῖλερ, Κηπητλέρ, Μονοθελήτκσλερ κῑπὶ, πού
σογγρακιλέρ Εὐτυχίς ραφαζηνὴν Χριστοσοῦν πῖρ ταπιατή βάρ, δεδι-
γὶ ἰτζούν ἐγερ πῖρ ταπιατή βάρ ἰσὲ πῖρ δε ἰστεγινὶ βάρδερ δεδιλέρ,
(βέ πού σεπέπλερ Μονοθελήταιλερ ταπῖρ ὀλουνδουλάρ). Λάκιν πουν-
λαρὴν δζόμλεσὶ δε Ὁρθοδοξίαγια μουγαῑδῑρλερ, βέ Ἀκέφαλοι (πῑσ-
σῑζλάρ) ταπῖρ ὀλουνουρλάρ, τζούν κι πῑσλαρὴ βέ τεμελλερί ὀλμα-
γῑπ χέρ πῑρὶ κανδηγὴ οὔζερὲ πῖρ γιόλ τουτμουσλάρ· Ἐρμενιλέρδε
πουνλαρὴν ἰτζλερινδὲ δαχίλδῑρλερ.

98. Χριστὶς ἐφένδιμιζδεν 1166 σενὲ σόγγρα Κατοοκός δόρδουν-
δζού Νερσὲς ἐφένδι Ἐρμενιλερίν Ὁρθοδοξίαδαν ἀῖρηληκλαρηνά νετιδζε
βερμεκ οὔζερὲ, Ρουμλάρ Κραλὴ Μανουήλ μεκτουπλάρ ἰσάλ ἰδοῦπ,
πῖρλεσμέκλιγὲ ὀλάν χαραρετινὶ βέ Χριστοσοῦν ἰκὶ ταπιατδὰ ὀλδου-
γουνά τογρού ἰμάν ἰτδὶγινὶ ἰφадὲ εἰλεδὶ. Λάκιν Ρούμ Κραλὴ ἰλὲ
ὀὐλφὲτ ἰδοῦπ Πατρικλὶκ οὐνβαννηνὴ ἀλμακληγὰ ἀρζουσοῦ βάρηδερ δε-
γλού πουνού δαχὴ Ἐρμενιλέρ ζέμμ ἰδεολέρ· φάκατ πού δζεβαπλάρην
χιλάφ ὀλδουγού ἀσῑκῑάρδερ. Ζίρα Κατοοκός (Καθολικός) νέ δεμῑκδῑρ;
πῖρ σερπέστ Ἐκκλησίανην πῖρινδζὶ κορουγλουδζουσοῦ δεμεκ δεγίλμῑ;
Καθολικός λογατηνὴν οἰκουμενικός λογατηνδάν πῖρ φαρκὴ γιόκδουρ.
Ἐγερ πού κῑπὶ δούνγῑαβὶ σόχρετ βέ πῑγῑούκλῑκ ἀρζουσουνδὰ πού-
λουνδού ἰσὲ, νίτζουν Νερσὲς ἐφένδιγὶ ἀζίζλερίν σῑρασηνά κατδῑλάρ;
Πουνούν βεφατηνδάν σόγγρα γιεγενὶ δόρδουνδζού Κερκὴρ ἐφένδι (πού
κι Δηγὰ ταπῖρ ὀλουνούρουδου) κίνε μουχαππέτε πῑγῑούκ χαραρετ
κῑόστερμέγιλε, κῑούτζούκ βέ πῑγῑούκ Ἐρμενιστανὴν 33 Ἐπίσκοποσ-
λαρην ἰλὲ Σύνοδος κουρούπ Ἐκκλησίαλαρην πῖρλεστίρδὶ· λάκιν (ἰλερου-
δὲ κῑόρεδζεγῑμιζὲ κῑόρε) τζὸκ Αἰρεσισλερινὶν βέ ἀδετλερινὶν ὀλδουκ-
λαρὴ κῑπὶ καλμασηνὴ Ἐρμενὶ Ἐπίσκοποσλαρην Ἰσταμπὸλ Πατριγινδὲν
ματλουπ ἰτδὶκλερί ἰτζούν, κίνε πῖρλεσμέγε σεκτὲ βεριλδὶ, βέ ὀλ
ἐγλαμδὲ Μανουήλ Κηραλὴν βεφατηνδάν σόγγρα Ἰσταμπολδὰ ζου-
χούρ ἰδὲν καρησῑηκῑηκλαρδάν, βέ σάνιεν Ἰσταμπολὸν Λατινλερδὲν
ζάπτ ὀλουνμασηνδαν, Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία Ἐρμενιλερὲ πῑκμαγὰ βα-
κῑτ πούλῑμαδῑ· πού σεπέπλερ σάνιεν Κατοοκός ὀλανλάρ Ἐρμενιλερί
Ὁρθοδοξίαδαν τεκμὶλαγ οὔζακ ἰτμέγιλε πούτουν Ἀνατολὰ ταγνηλῑν.

Ακτίν Σταυροφόροσλαρδαν (α) τ'εσιδ Λατίν αδετλερίδε ζάμμ ιτμέ-
γίλε, Έκκλήταλαρνην Κατολίκ Έκκλήσασην γλακηνατδηλάρ' ζίρα
τζουκούρ οβαδά (Κιλικίαδα) πούλουαν Έρμενι πείλερι Σταυροφό-
ροσλαρ (έχλι σαλιπέρ) ιλέ μεδετκίερ ολμάγπλε, άνλερι χούσνυδ
ιτμέκ ιτζούν, τζόκ Λατίν αδετλερι καπούλ έγίλεδιλέρ' πού δζιχετδέν
Έρμενι Έκκλήσλαρνην γλαπηλαρή βέ παππσλαρνην έγίμελερι
Λατινλεριν τερτιπλερινέ ούϊκούνδσλαρ' λάκιν πουνλαρή δζέλπ ιτμεγέ
Πάπαλαρ δερεδζεσίζ γαϊρετλερδέ πουλουνδουλάρ ισέδε. Πάπανην Αϊ-
ρεσισλερινδέν λεκελένμεδιλέρ.

99. Γλσκαρηδά ζήκρ ολουαν Ρουμλάρ Κηραλή Μανουτλιν γιζεγι
Αλέξιος (1165 σενεσινδέν Μισίς σεχιρινδέν πουλουνούρ ιλέν, Κατολός
ούτζούνδζού Κιρκόρ έφένδι Έκκλησίαλαρνην πινλεσμέλερι ιτζούν δζε-
βίπ ιτμέκ ούζερé κερηιδατή Νερσές έφένδιγι Αλέξιοςα Ιρσάλ έγίλε-
δί. Αλέξιος δαχή Ορθόδοξοσλαρ ιλέ Έρμενιλεριν άρασηνδά πουλουνάν
φαρκαρήν δεφτερινι ματλούπ ιδούπ, Ισταμπολά κελδικδέν, Μανουήλ
Κηραλά κίστερδι' βέ ολ κίσυνλερδέν Κιρκόρ έφένδι βεφατ ιδούπ
Νερσές έφένδι Κατολός νάσπ ολδουκδάν σόγγρα, Μανουήλ Κηράλ
πουνούν ιλέ μεκτουπλασήπ πινλεσμέγέ ολάν άρζουστουνού κίσρδου ισέ,

(α) Εύρώπανην Κατολίκ Δούβελλερι Πάπαλαρδαν καμετλενμέ-
γίλεν Ίσλαμλαρδάν ζάπτ ολουαν άζιζ τοπρακλαρή, γιάνι Ίερου-
σαλημι χελάς ιτμέκ ούζερé, Άνατοληγιλά χισαπτήζ άσκερλέρ
κλόνδουρδούλερ, βέ ομουζλαρνηνδέν κηρηιζή πζέν πινέρ Σταυρός
τασηδηκλαρή ιτζούν, Σταυροφόροι γιάνι έχλι σαλιπ ταπίρ ολου-
δουλάρ' τζόκ ζαχμετλερδέν βέ τελεφιατδάν σόγγρα Ίσλαμλαρδάν
άζιζ γερλερι άλδηλάρ ισέδε, ιτμιακτηζληκλαρή ιτζούν Ίερουσα-
λημδέν χόχουμετλερι τζόκ βακίτ σούρμεδι, Ίσλαμλάρ κίνε πουν-
λαρή ονδάν σούρδούλερ.— Πού Σταυροφόροι Λατινλέρ 1204 σενε-
σινδέν Ίσταμπολού δαχή χηγιανετλικλερινδέν ζάπτ ιδούπ, Όρθό-
δοξοσλαρα δερεδζεσίζ κλόντλούκλέρ ιτμίλερ, φάκατ 56 σενεσινδέν
σόγγρα Ρουμλάρ δέρα Ίσταμπολού έλλερινδέν ζάπτ έγίλεγιπ
χριστιανλαρή πού Σταυροσού ομουζλαρνηνδέν τασηγιάν δζαναβαρ-
λαρδάν χελάς έίλεδιλέρ' Έρμενιλέρ έξερι αδετλερινι πινυτύν
κούτζούκ Άνατολά ταγιγλάν Λατινλερδέν άλδηλάρ, ζίρα πουνλάρ
κίτδικλερι μαχαλλερδέν δζεμιετλερι Παπιστανληγιά δαβέτ ιτμεκδέν
δούρ ολμαζλάρηδη. Πάπα πού κλόννέ καδάρ πού γαϊρετι χέρ πιν
Λατινδέν ματλούπ ιδέρ.

κινδουσί δαχή ζιαδεσί ιλέ χαραρετέ κελμέγιλε, κινδού ταφαρηνδέν
άλιμ Θεωριανοσού Κατολόςα Ιρσάλ έγίλεδί' ολ δαχή τζουκούρ Οβα-
νίν (Κιλικίανην) Ρούμ καλεσί δεινιέν σεχιρινδέν Νερσές έφένδιγι που-
λούπ Μανουήλ Κηραλήν μεκτουπινού τεσλίμ έγίλεδί' βέ πινλεσμέ-
γιέ Κηραλήν πέν χαραρετλού ολδουγουνού λιτάνενδε πειγίαν έίλεδί.
Ίμδι Νερσές έφένδι Θεωρικνός ιλέ, χάϊλιδζε Έρμενι βέ Σουργιανόι
Επίσκοποσλαρ χάζιρ πουλουνδουκλαρή χαλδέν έβελλα Χριστοσούν ικί
ταπιατή ούζερινέ μούκλαλεμέ ιτμεγέ πασλαδηλάρ' Θεωρικνός άγάζ
ιδούπ, Ευτυχέλιονδέν έφένδιμιζιν τέν άλμασή ιτζούν οκουνάν α Καί ο
λόγος σάρξ έγένετο » δζεβαπλαρνηνδέν ούζούν ποίλου μανλερινι βερ-
δικδέν σόγγρα πουνλαρή κανδηρδή, έφένδιμιζ δεδί, πικιρδέν τέν άλ-
μάγπλε, τεκμίλ Αλλάχ βέ τεκμίλ Ινσάν μεθλουδ ολδού, πινλικδέν ικί
ταπιατή βάρδερ, φάκατ άνλερι πινι πινινέ κηρηιμαζήζ τατήρ' βέ
πού ικί ταπιάτ πιν σουρεττέ μεδδζούδδουρ' Ινσανληγή Ινσάν, βέ
Αλλαχληγή Αλλαχλήκδερ. Αγία Τριάδανην ούζερινέ πιν ταπιάτ βέ
ούτζ σιφατ ικράρ ιδέριζ, λάκιν Χριστοσούν ούζερινέ ικί ταπιάτ βέ
πιν σιφατ τακρίρ ιδέριζ, σάνιεν Μέγας Βασίλειοσδαν, Γρηγόριοσδαν
βέ Κύριλλοσδαν πουνλαρή ισπάτ ιδιδζι δζεβαπλάρ κειτιρούπ, τεκμί-
λαν πουνλαρή τογρουλουγιά κανδηρδή, έγερ πιν ταπιάτ τακρίρ ιδέρ-
σενιζ, μελουν Ευτυχισίν Αϊρεσισινε δούσέρσινιζ, δεδι, όνούν κι ούζε-
ρινέ δόρδούνδζού Σύνοδος άνάθερα οκουδού, έγερ ικί ταπιάτ βέ ικί
σιφατ ικράρ ιδέρσενιζ, Ικρχλή Νεστόριοσούν Αϊρεσισινε δούσέρσινιζ,
ονού κι άζιζ ούτζούνδζού Σύνοδος ρέδδ έίλεδί' ζίρα πού, έφένδιμιζε
ικί σιφατ βερερék, Αλλαχληγή πασκά σουρετδέν βέ Ινσανληγή πασκά
σουρετδένδερ δέριδι' βέ πιν ογουλού ικί σιφατ ταζίμ ιδέριδι. Νιχαίετ
Νερσές έφένδι κανι ολουπ, σίμδι ρουχούμ ραχατλανδή, δεδικδέν,
Σουργιανι Επίσκοπος Ιωάννης, σέν Ρουμλαρήν δζεβαπλαρνηνδέν
δεγιώ τεκδερ ιτιδι ισέ, Νερσές έφένδι δεδί. α Πέν έγερ κερτζεκλιγι
κίσρμεζ ισέμ νέ Ρουμλαρά, νέ Κηραλλαρνηνδέν Παιτρικλερινέ κανά-
ρημ, λάκιν σίμδι τογρουλουγού, βέ κερτζέκ γιόλου φάρκ ιδούπ Ιν-
κιάρ ιτμεγέ βέ άζιζ Πατέρεσλερε καρσή δουρμαγιά καδερ δεγίλιμ. »
έγερ δζέμι Έρμενιάν Επίσκοποσλαρ πού άζιζ έφκιαρή τασημής ολ-
σαλάρηδη πινλεσμέκλιγέ νέ κλόντζλόκ βάριδι;

100. Αλλά Θεωρικνός χέρ πιν σούπχεγι μέν ιτμέκ ούζερé, δόρδούν-
δζού Σύνοδοσούν πινδλερινι βέ άνδέν έβελλκι Πατέρεσλεριν ταριφλε-
ρινι κηρατ έίλεδι ισέ, Κατολός δζεβίπ ιδούπ, πέν, πουνλαρήν δζέ-

μασηνηνδα Ὁρθοδοξίᾳ ἰλὲ μουταπήκ ὀλδουκλαρηνή τακρίρ ἰδέρῃ
δεδί· βέ ἔγερ πάζηλαρη δόρδούνδζού Σύνοδοσου ἰκράχ ἰτδιλέρ ἰσέδε,
ἰνσανλαρήν χελασληγηνὰ πούγζ ἰδέν μελούν σείτανδάν κουλαουζλαν-
δηλάρ. Γιαζήκ Ἑρμενιάν μιλλετινέ κι, πού ἄζιζ Νερσές ἐφένδι πού
τακριρλερί ἰτμῖς ἰκέν, βέ σάῖρ Κατοόκοςλάρ Ὁρθοδοξίανην τογρου-
λουγουνού πουνλαρά χαπέρ βερμισλέρ ἰκέν, κίνε νεφσανιέτ κῑδούδούπ
αῖρὴ ὀλμακληγὴ βέ Αἰρετικοσλαρήν δεφτερινδὲ πουλουνμακληγὴ κα-
πούλ ἰδερλέρ· φάκατ καπούλ ἰδερλέρῃ; τοχαφὴ πούδουρ κι ἀνλέρδε
Ὁρθόδοξος Ρουμλαρὴ Αἰρετικὸς κηγιάς ἰδερλέρ· φάκατ χακσὴζ ὀλ-
δουκλαρηνή, πῑζιμ ἀλιρλεριμῖζ, πῑζιμ κιταπλαρημῖζ ἄσικιάρ ἰτμεζ-
λέρσε, γιλάχοδ πῑζέ κινὶ ὀλμαζλάρ ἰσέ, Νερσές ἐφένδι βέ γιοκαρηδὰ
βάσφ ὀλουνάν δῖξερ ἄζιζ Νερσές ἐφένδι βέ Ἑσδρας βέ σάῖρλαρη, κεν-
δού Κατοόκοςλαρὴ ὀλδηκλαρὴ τακδιρδὲ κενδουλερινὶ τεκδιρ ἰδερλέρ·
ζῖρα πού γιαζήκλαρημῖζ ἰδζέμασῖδὰ κενδού κιταπλαρηνδὰ βέ λι-
σανλαρηνδὰ δαχὴ γιαζήκλήδκλαρ. Ἑρμενιλεριν μαπεγινινδὲ μαλιό-
μακτλού ὀλανλάρ πού κεῖφιετλερί τανηλάρ, φάκατ δουνγιά ἰντερέ-
σαση ἰτζούν Ἑρμενιάν δζεμιετινὶ Ὁρθοδοξίαδαν οὐζάκ ἰδερλέρ·
δζεμιέτ ἰσέ νέ πιλούρ; νεδέν χαπέρ βάρ· κῑδούναχὴ μιλλέτ πῑσῖηλα-
ρήν βέ πουνλαρὴ φάρκ ἰδούπδὲ πῑρλεσμέκλιγὶ μῑζ ἰδενλεριν οὐζερινέ
δούσεδζέκδιρ. Χριστὸς ἐφένδιμιζ δζεβαπῖνη ἀνλερδέν σιβάλ ἰδε-
δζέκδιρ.

101. Ἀλίμ Θεωριανὸς ἐφένδιμιζιν ἰκὶ ταπιατδὰ ὀλδουγουνού κα-
πούλ ἰτδερδικδέν σόγγρα, τρισάγιονα ζάμμ ὀλουνάν ὁ σταυρωθεῖς
δι' ἡμᾶς δζεβαπλαρηνή ἰκράτζ ὀλουνματηνὴ ματλούπ ἔλλεδί· ζῖρα
πού τρισάγιον Ἀγία Τριάδανην οὐζερινέ ὀλδουγουνδάν, πού ζάμμ ἰλὲ
ὀκουνδουγού χαλδὲ, Ἀγία Τριάδανην οὐτζ σηφρατῖδὰ Σταυρὸς ὀλδού
μανεσί τζηκάρ βέ Κασαρτζὴ Πέτροσουν βέ Σουργελνοιλεριν μεκρούχ
Αἰρεσιςλερινε δούσμούς ὀλούρτσουνουζ δεδί· λάκιν Νερσές ἐφένδι πού
δζεβαπλαρὴ τρισάγιονδαν τζηκαρμαγῖλ ραζῖ ὀλμαδῖ· πῑζ πουνού
Ἀγία Τριάδανην οὐζερινέ ὀκουμάγιζ, ἔλλα ἰκινδζῖ σηφρατῖν γιάνι
Χριστοσούν οὐζερινέ ὀκούρουζ δεδί. Θεωριανὸς δαχὴ δζεμῖ ἄζιζ
Πατέρεςλεριν βέ Σύνοδοσλαρην μαριφετὶ ἰλὲ πού ζάμμ ὀλουνάν (ὁ
σταυρωθεῖς δι' ἡμᾶς) δζεβαπλαρὴν ρέδδ ὀλουνδουγουνού ἰπράζ ἰδούπ,
ἔγερ σιζλέρ, δεδί, τογρουλουκ ἰλὲ Χριστοσούν οὐζερινέ δαχὴ Τρισά-
γιονου ἄλῃρ ἰσενίζδε, λάκιν σάῖρ χριστιανλαρδάν ζέμμ ὀλούνμαμακ
ἰτζούν, πού δζεβαπλαρὴν τενζῖλ ἰλὲ δούζετμεγὲ πορτζλούδουρουζ

δεδί ἰσέ, Νερσές ἐφένδι δζεβᾶπ βιρούπ, κουσοῦρ ἄδετλεριμῖζ τεπδῖλ
ἰδεπιλούριζ, βέ ἐφένδιμιζιν ἰκὶ ταπιατηνὴ ἰκράρ ἰδέρῖζ, φάκατ πού
δζεβαπλαρὴ τρισάγιονδαν ἰκράδζ ἰτμεκλιγιμῖζιν καπῖλ γιόκδουρ,
δεδί· βέ νέ σεπεπδέν; τζούν κι, Ἑρμενιλεριν κουσοῦρ Αἰρεσιςλερι
γιάνι μαγιασῖζ ἰκμέκ κουλλανμακληγὴ βέ κοινωνίαγλα σου κάτμα-
δηκλαρὴ βέ σάῖρλαρη κῑζέ κῑδούρῃμεδικλερινδέν, παππᾶς ταῖφεςῖ
Ὁρθόδοξοσλαρην ἰδζρά ἰτδικλερί μισιλλού καπούλ ἰτδικλερινδὲ, δζε-
μιετὶ δαχὴ βακῖτ κετζῖκῑδζε κανδηραπῖλούρ. Λάκιν πού τρισάγιον
γέβμιε λειτουργίαδὰ βέ σάῖρ ἀκολουθίαλαρδὰ χέρ βακῖτ ὀκουνδουγού
σεπεπδέν, ὁ σταυρωθεῖς δι' ἡμᾶς, δζεβαπλαρὴ ἰκράδζ ὀλδουγού ἀνδὲ
Ἑρμενὶ δζεμιετὶ πουνού γιενὶ ἰδζᾶδ κηγιάς ἰδερέκ, τζεσῖτ βαθελελερὲ
σεπεπ βερῖρ δεγιού, Νερσές ἐφένδι πουνού τεπδῖλ ἰδέμεμ δεδί· λάκιν
πουνού δαχὴ τακρίρ ἔλλεδί κι, ἔγερ πῑρλεσμέκλικ ὀλούρσα, καπῖλινὲ
πουλμακληγὰ γαῖρετ ἰτμεκδέν δούρ ὀλμάμ δεγιού.

102. Πού κῑδούνε καδάρ Ἑρμενιλερ τρισάγιονου Ἰησοῦς Χριστοσούν
οὐζερινέ ὀκούρουζ δεμεκδέν φαριγ κελμεζλέρ, λάκιν ἔγερ πού κῑπῖ
τογρουλουκδὰ ἰσελέρ, ὁ σταυρωθεῖς δι' ἡμᾶς, δζεβαπλαρηνὴ τενζῖλ
ἰδούπ, σάῖρ χριστιανλάρ γιανηνδὰ Αἰρετικὸς κηγιάς ὀλούνμασαλαρ,
δαχὴ μακπούλ δεγίλμι; Ζῖρα Ἀπόστολος Παῦλος (Α. Κορινθ. Η΄.)
δζεβᾶπ ἰδέρ κι « Εἰ βρώμα σκανδαλίζει τὸν ἀδελφόν μου, οὐ μὴ
» φάγω κρέας εἰς τὸν αἰῶνα, ἔ, α μὴ τὸν ἀδελφόν μου σκανδαλίσω. »
γιάνι, ἔγερ γεμῖκ καρηνδασημῖν ἱῖτικαδηνὰ χαλῆλ βερῖρ ἰσέ, πέν
καρηνδασημὰ χαλῆλ βέρμεμεκ ἰτζούν ἔπεδαν ἔτ γῖμεγεγῖμ. Ἰνδὶ ἔγερ
γιεμῖκ οὐζερε ἄζιζ Ρεπούλ πού κῑπῖ δζεβᾶπ ἰδῖγιουρ ἰσέ, Ἑρμενιλερ
κουσοῦρ χριστιανλαρὰ σκάνδαλον βέρμεμεκ οὐζερε, πού δζεβαπλαρὴ
τρिसάγιονδαν ἰκράδζ ἰτμεγὲ δαχὰ ζιγῖκδὲ πορτζλούδουρλαρ.

103. Θεωριανὸς πουνούν δαχὴ δζεβαπῖνη ἰτδικδέν σόγγρα, Χρι-
στούγεννα ἑορτησί ἰλὲ Θεοφάνεια ἑορτησινὶ περαπέρ πῑρ κῑδούνδὰ ἰδζρά
ἰτδικλερινέ χακλαρὴ ὀλμαδηγηνη κῑόστερδί. Ζῖρα ἄζιζ Πατέρεςλερι-
μιζ Αὐγουστος Καῖτάρην ἐμρί οὐζερε Γιαχουδιστανδὰ πουλουνάν νού-
φούσλεριν γιαζήκληγητ ταριχῖ Ρώμαδα κι ταχοιράτ δεφτερλερινδέν
βουκούφ ὀλούπ, ἐφένδιμιζιν μεβλούδ ὀλδουγού κῑδούν Δεκέμβρισσουν
25 σινὲ δούστουγιούνι δζέμι Χριστιανλαρὰ πεγλάν ἰτδιλέρ, βέ Ἰωάννης
Χρυσόστομοσσουν Χριστούγεννα οὐζερινέ γιαζδηγὴ λόγοςλαρδὰ κῑόσ-
τερδῖγινὲ κῑόρε, ὅλ κῑδούνδὰ ἑορτὴ ὀλμασηνὴ ἔμρ ἰτδιλέρ. Νερσές ἔτ

φένδι πουνά δαχή Ισκιλτ όλούπ δούζελτμεσι πέκ κολάϊδηρ δεγιού τακρίρ έίλεδί.

104. Σάντεν αζίζ Μύρονου γλαπηλμασή τεφτις όλουνδουκδά, Νερσές εφένδι « πίζ μύρονου σισάμ γλαγή ιλέ καίναδηρήζ, ζίρα Ερμενιστανδά χαβανήν σόβουκλουγουνδάν ζεϊτουνλουκ πουλουνμάζ, πού σεπεπδέν πουλουνάν γλαγδάν μύρονου γλαπάρηζ », δζεβαπή βιρδι ισέ, Θεωριανός δαχή, πέν πούραδα τζουκούρ δβαδά (Κιλικίαδα) τζουκ ζεϊτουνλουκ κλόρδούγιουρ βέ ζεϊτούν γλαγήδα πουλουνούρ δεδί. Λάκιν, Νερσές εφένδι, γιοκαρηδακή Ερμενιστανδά (άσπλ Αρμενίαδα) πειριντζι Κατοοκόςουμουζούν ικαμετκλαχί όλούπ, μύρονου καίνατδηγημήζ Έτς-μιαζινδές, ζεϊτουνλουκ πουλουνμάζ ισέδε, φάκατ πουνούνδα καπλι πουλουνούρ, βέ ιστεδιγιμίζ μαχαλδέν ζεϊτούν γλαγή κετιρτιπ μύρονου καίναδαπιλούριζ δεδί.

105. Τεσδζούπ όλουναδζάκ κειφιετθένδιρ κι, ζικρ όλουνάν Νερσές εφένδι ιλέ άλλμ Θεωριανοςούν άρασνηδά βουκού πουλάν έςπου μούκλαλεμεδέ, Ερμενιερίν αζίζ Εύχαριστίανην (παδααραγήν) σαραπηνά σου κάτμαδηκλαρηνην βέ μαγιασήζ έκμεκ κουλλανδηκλαρηνην πέρ κλονέ δζεβαπή όλμαδη. Εύχαριστίανην σαραπηνά σου κάτμαμακ Αίρεσισινι Ερμενιέρ αλτηνδζή Σύνοδοσδαν έββέλ ιδζάδ έγιλεδιλέρ· βέ κενδουλερινέ σεπεπτι σουάλ όλουνούρ ισέ, Ιωάννης Χρυσόστομοσου ισπάτ κετουριλέρ· ζίρα πού αζίζ Πεδεριμίζ ύδροπαραστάτησλεριν (γιάνι Εύχαριστίαδα σαραπην γιερινέ γιάληνηζ σου κουλλανανλαρήν) Αίρεσισινιν χιλάφ όλδουγουνού κλόστερμεκ ιτζούν, νέ σεπεπδέν εφένδιμιζ διριλδικδέν σόγγρα σου ιτζμεδι, έλλα σαραπ, δερις όλδουγουνδάν, πού δζεβαπ ιτζούν Ερμενιέρδε σου κατμαζλάρ. Λάκιν ιστέ αλτηνδζή Σύνοδοσδουν ό-τούζ κινδζι κανωνού νέ πουργιουρούγιουρ. « Τζούν μαλιουμιμίζ όλδού κι Αρμενίαδα κανσήζ κουρπική ιδζρά ιδενλέρ Ιωάννης Χρυσόστομοσουν δζεβαπλαρηνά ιταάτ ιδίγιουρού κηγισή ιλέ αζίζ Εύχαριστίανην σαραπηνά σου κατμαζλάρημης, πιλσινλέρ κι πού αζίζ Πεδεριμίζ όλ δζεβαπλαρή ύδροπαραστάτησλεριν γιάνι γιάληνηζ σου ιλέ Εύχαριστίαζ ιδζρά ιδενλεριν σύζερινέ σόγλεδί· ζίρα πού Αίρετι-κοςλάρ σαραπ γιερινέ γιάληνηζ σου κουλλανηρλάρηδη. Ίμδι πουνλα-ρήν Αίρεσισλερινι κλόκδέν κεσμεκ σύζερé, νέ σεπεπδέν εφένδιμιζ δι-ριλδικδέν σόγγρα σου ιτζμεδι, έλλα σαραπ; δεγιού δζεβαπ έγιλεδί. Ίμδι εφένδιμιζιν αζίζ πόγγρουνδέν καν βέ σου τζηκδηγηνή, χέρ δάγιμ κανσήζ κουρπικήν ιδζρασνηδά ζικρ έγιλεμεμίζ ιτζούν, σαραπά σου

κατμάκ δζούμλεμιζε φάρζδερ· εφένδιμιζ κερηνδαση Ιάκωβος, άλλ κι Κούδης σεριφιν πειριντζι Επισκοποσου όλδου, βέ Ιωάννης Χρυσόστομος βέ Μέγας Βασίλειος σαραπά σου κατμακλήγη κενδού λειτουργίαλα-ρηνδά πιζε ταρίφ ιτιδilər· πού σεπεπδέν έγερ πέρ Επισκοπος γιάχουδ Παππας Απόστολοσλαρην έμιρλερινέ ιταάτ ιτμεγιουπ σαραπά σου κατμάζ ισέ, αζίζ Εύχαριστίανην σερρηνή τεκμιλ ιδζρά ιτμεδιγι, βέ Πατέρεσλερδέν πιζε ταρίφ όλανλαρή γιενι ιδζατλάρ ιλέ ιπτάλ ιτιδιγι ιτζούν ιερέασληκδάν αζλ όλσούν. » Ίμδι πού δζεβαπλαρά καρσήληκ Ερμενιέρ νέ δεγεπιλουρλέρ; έγερ Ιωάννης Χρυσόστομος σου κατ-μακλήγη καπούλ ιτμεσέγιδι, κενδού λειτουργίασνηδα ταρίφ ιδέρμι-γιδι; Ορθοδοξίαδαν Ερμενιάν δζεμιστινι ούζάκ ιτμεκ ιτζούν, πουνού-δα Κατοοκόςλαρηνδάν πέρ ιδζάδ ιτμισδερ.

106. Χάκεζ αζίζ Εύχαριστίαδα μαγιασήζ έκμεκ κουλλανμσλα-ρήδα γιενι ιδζάδδερ· ζίρα Λουσαβοριδζ αζίζ Κιρκόρ εφένδι (Γρηγό-ριος ό Φωτιστής) Ορθόδοξος Εκκλησίαδαν αλδηγή κίπτι Εύχαριστία-δα μαγιαλή έκμεκ κουλλανήρηδη, βέ άνδέν σόγγρα Μέντζ δειλέν Ισχάκ εφένδινιν βακτηνά καδάρ κετζέν Κατοοκόςλάρ δαχή μαγιαλή έκμεκ τανηρλάρηδη· δσρδούνδζού Σύνοδοσδαν σόγγρα Ορθοδοξία δσύ-μενλερι Μωσές βέ Αθραάμ. Κατοοκόςλαρήν βακτηνδά μαγιασήζ έκ-μέκδε ιδζάδ όλουνδού· ζίρα όλ ζεμάν πουνλάρ δσρδούνδζού Σύνοδο-σου άνάθεμα ιδούπ, Τρισάχιονα ζάμμ όλουνάν δζεβαπλαρήδα· σουρ-γιανοιλερδέν καπούλ βέ μαγιασήζ έκμεκ ιλέ Εύχαριστίανην ιδζρά όλ-λουνμασνηή έμρ ιτιδilər. Μαγιασήζ έκμεγι Ορθόδοξος Βακλίσιομη νέ σεπεπλέρ ιτζούν καπούλ ιτμεδιγινι Κήσμη έββελδές Ακτινλερέ δζε-βαπηνή βερμίσιδικ. Εφένδιμιζ Γιαχουδilereν Φάσκασην γιέμεδι βέ Μυστικός Δείπνοσδα χαμουρσουζ κουλλάνμαδη· Εύαγγέλιονδα ισέ, εφένδιμιζ έκμεγι σουφραδάν άλλάγιλε παρτζαλαδη βέ Ρεσουλλαρά βερδι δεγιού γλαζηλούδερ· μαγιασήζ έκμεκ όλσάγιδι, αζιμαγι (χα-μουρσουζού) αλδή δεγεδζέγιδι· ζίρα χαμουρσουζ παίραμηνδάν Γιαχου-δilereν σουφραλαρηνδάν έκμεγιν έσερ πουλουνμάζηδη. Απόστολοσλα-ρην γιστριμινδζι κανωνλαρή πού κίπτι Γιαχουδι χαμουρσουζουνού κα-πούλ ιδέν Παππαςλαρή βέ Επισκοποσλαρη ιερυσύνηδέν αζλ, βέ λαί-κοςλαρή άφορδς ιδέρ. Ερμενιάν κερηνδασλαρημήζ πουνλαρή έγιουδζε-πιλουρλέρ, Απόστολοσλαρην κανωνλαρηνή καπούλ ιδερλέρ, βέ αζίζ Σύνοδοσλαρα πόγιουκ ιτιπερλαρή βάρδερ, λάκιν νέ τζαρέ κι πέρ δε-φά μαγιασήζ καπούλ ιτμίζ όλδουλάρ, τεπδιλ ιτμεγε νεφσανιέ

ίζιν βέρμεγιωρ. Άνδζακ Ιησοϋς Χριστός εφένδιμιζ καλπλερινί σαφ-
λανδηρσήν κι, δούνγιζι σεπεπλερί πέρ ταράφ ιδερέκ, άζιζ Βαλιδε-
λερί Ορθόδοξος Άνατολική Έκκλησία ιλε πινλεσμεκλιγέ γαιρέτ έλλε-
σινλέρ, ζίρα μουκαδδεμελερί πουτπερεσλιγίν δερίν καρανληγηνηδά που-
λουνουρλάρ ικέν, χριστιανληγήν δμύρ βεριδζι σάυδυνί που Έκκλη-
σίαδαν έμδιλέρ.

407. Καλελίμ Νερσές εφένδι ιλε άλιμ Θεωριανουσούν μαπεινινδέν βη-
κού πουλάν μόνκλαλεμενίν πακηγιέσινε, άζιζ Μύρονουν ούζερινέ δζεβάπ
ιδερίν ικέν, έσπερινός βακτ ή κελουπ, Έρμενί παππασλαρή κενδού
άδετλερί ούζερé Έκκλησίαδαν δησάρή (Νάρθηκαδα) δουρουπ έσπερινοσού
όκουμαγιά παάλαδηλάρ ισε, Θεωριανός σεπεπινί σουάλ ιτδέν, Νερσές
εφένδι δαχή, εκκι χοδζαλεριμιζίν τριφλερινέ κίόρε, πιζ γιάληνηζ
λειτουργίαγι Έκκλήσανην δερουνινδέν ιδζρά ιδέριζ βε κουσουρ άκολου-
θίαλαρη Έκκλήσαδαν δησαρνηδά όκούρουζ, δζεμιέτ δαχή κίόυναχκίάρ
όλδουγουμουζού χατιριμιζε κετμεριμιζ ιτζούν δησαρνηδά δουρμακληγιά
πορτζλούδουρ, δζεβαπ ή βιρδί. άλιμ Θεωριανός δαχή, Πατέρεςλεριμιζ
χριστιανλαρά δησάρή δουρμακληγή κίόυναχλαρηνην δερεδζελερινέ
κίόρε τερτίπ ιδερίνιδι. βέ χάττα πινινδζι Σύνοδοςουν όν πινινδζι
Κανωνού άχκικμηνά κίόρε, έγερ πέρ χριστιάν νατζάρεν μεζχεπινί ιν-
κίάρ ιδούπ, δεφατή ιλε κερτζεκδέν τάβπεγέ κελούρ ισε, ούτζ σενέ
Νάρθηκαδα δουρουπ, κατηχούμενοσλαρ ιλε περαπέρ δησάρή τζηκμα-
γιά πορτζλούδουρ, ζίρα κατηχούμενοσλαρ, γίνι χριστιανληγή τα-
ρίφ όλμακδά ολούπ, βαπτίς όλμαγίανλαρ, εκκι βακτητλαρδά Άγιαλαρ
τζηκαδζαγή βακ ήτ πιτόύν πιτόυνέ Έκκλήσαδαν δησάρή τζηκαρλαρη-
δη, (χουσουσού ιλε δησάρή τζηκαλαρή ιτζούν διάκονοσλαρδαν όλ
βακ ήτ σόγλενέν δζεβαπλάρ λειτουργίαδε κίνε που ανέδεκ σόγλενίρ.
« Οί Κατηχούμενοι προέλθετε μήτις τών κατηχουμένων, όσοι πιστοί
κτλ. » γιάνι, δίνι μουστακμηζι ταλκήν όλανλάρ άρτηκ ιλερού κισιν-
λέρ, πουνλαρδάν χιτζ πiri χαζήρ πουλήνμαγιουπ, φάκατ δινδαρλάρ
χαζήρ πουλουνοσνλάρ δεγιού, ιμιδι μεζχεπι ινκίάρ ιδέν χριστιάν ικί
σενέδε άμβωνανην άρκασηνδά δουρουπ, κατηχούμενοσλαρ ιλε περαπέρ
κίνε τζηκαλήδηρ. ικί σενέδε δζεμιέτ ιλε περαπέρ τεκμιλινέ καδάρ
ίπαδέν ιδούπ, Κοινωνίαδαν μούστερέκ όλμαμακλήδηρ. Ιμιδι δζεμιγιστιν
χέρ βακ ήτ Έκκλήσα δερουνινδέν ίπαδέν ιδέρ ιδουγι που τερτιπλερδέν
κίόρουνόυρ, κατηχούμενοσλαρδαν μάαδα όλούμλεό κίόυνάχ (θανάσι-
μος άμαρτία) ιόλεγενλέρ δαχή, κίόυναχλαρηνην άφθ όλουμασηνά

καδάρ, Έκκλήσαδα πουνλάρ ιτζούν τερτίπ όλουαν μαχκκληρδέν δουρ-
μακληγιά πορτζλούγιουδουλαρ φάκατ πούτόύν δζεμιέτ χιτζ πir βα-
κ ήτ δησαρνηδά δουρμάζηδη. Ιμιδι νίτζουν σιζλέρ, δεδι Θεωριανός, δζε-
μιετι ιτζερού κίρμεδέν μεζ ιδέρσινιζ; βέ νέ σεπεπδέν άκολουθίαγι
δησαρνηδά όκούρσυνουζ; Νερσές εφένδι, πουνδά δαχή χακλερί όλμα-
δηγηνη ικάρ ιδούπ, κολαίλήγηηα δόζελεδζεγινί βάδ έιλεδί.

408, Ιμιδι που Αζρεσισλεριν δζεβαπλαρηνη τεκμιλ ιτδικδέν σόγ-
γρα, άζιζ Νερσές Θεωριανοςά νιάζ έιλεδί κι, χάττα Ισταμπολά άβ-
δετινδέν, Οίκουμενικός Πατριάρχης κενδού βέ σάιρ τζοκλαρηνην πir-
λεσμεκλιγέ όλάν χαραρετλερινί ίραδέν έιλεγιέδε, Πατρικ εφένδι Άρ-
χιερατικασηνη κέγινερέκ, χαγιατδέν βέ μεματδέν πουλουαν Έρμενε-
λεριν χελασληκλαρή ιτζούν Ιησοϋς Χριστός εφένδιμιζε νιάζ έιλεγιέ-
βέ Νερσές εφένδι Ορθοδοξίαγία όλάν άρζουσυνου πιλδιρμεκ ούζερé
Μανουήλ Κηραλά άιριδζα μεκτουπ ταχρίρ έγλεδί. Θεωριανός Ισταμ-
πολά βασήλ όλδουκδά, Μανουήλ Κηράλ όγρενίπ δερεδζεσιζ φεράχ
έιλεδι, βέ ικί Έκκλήσαλαρην πirλεσμελερί κενδού ζεμαννηδά τεκμιλ
όλμακ ούζερé κινινδζι δεφά άλιμ Θεωριανοςού ίρσάλ έιλεδί. Πατρικ
εφένδι δαχή άιριδζα Νερσές εφένδιγε ναμέ ίρσάλ ιδούπ, ικί Έκκλή-
σαλαρην άρασηνδά τεκμιλ πirlik βέ μουχαππέτ όλμακ ιτζούν, Εύτυ-
χησιν ούζερινέ ανάθεμα όκουμαλαρηνη, βέ Ιησοϋς Χριστός εφένδι-
μιζιν πir σηφαττά ικί ταπιατή όλδουγουνού ικάρ έιλεμελερινί, βέ
δóρδóυνδζού Σύνοδοςου καπούλ ιτμελερινί, βέ Τρισάγιονα ζάμμ ό-
λουαν ό σταυρωθείς δι' ημάς δζεβαπλαρηνην τετζιλ όλουμασηνη,
βέ άζιζ Εύχαριστίαδα μαγικλή εκμέκ κουλλανμακληγή, βέ άαραπ ή
ήλ ήκ σου (ζέον) κατμακληγή, βέ άζιζ Μύρονου ζεϊτούν γιαγή ιλε
καϊνατμακληγή, βέ άκολουθίαλαρη Έκκλήσα δερουνινδέν, βέ δζεμιε-
τιν χουζουρουνδά όκουμαλαρηνη, βέ Χριστούγεννα έορτησινί Δεκέμ-
βριοσουν 25 σινδέν ιδζρά ιτμελερινί. βέ περχιζλεριν δζέμισινι Ορθό-
δοξοσλαρην τουτδουγού μισιλλού καπούλ ιτμεκλιγι, χάσηλη, πουνλα-
ρην δζέμασηνην χεϊετι ιλε ιδζρά όλουμασηνη Νερσές εφένδιδεν ματ-
λουπ έιλεδί. τζούν κι πούτόύν Αζρεσισλερι πουνλάρδηρ, βέ πουνλαρην
σεπεπινέ Ορθοδοξίαδαν ούζακ όλούγιωρλαρ.

409. Λάκιν Αλλάχου άζιμόύσσανην σηρλαρή ινσάν άκληνδάν ούσ-
τόύνδουρλέρ. Νερσές εφένδι Έκκλήσαλαρην πirλεσμεσινέ που δερεδζε-
δέν χαραρετλι ικέν, άρζουσηνά ναίλ όλάμαδη. ζίρα Θεωριανός κινινδζι
δεφά Αρμενιστινά κηδικδέν σόγγρα 1173 σενεσινδέν Νερσές εφένδι

βεφάτ εΐλεδι, βέ Κατοοκροσλουγά γιεκενί δόρδούντζού Κιρκόρ εφένδι νάσπ όλουνδού, όλ κι χάκεζα πινλεσμεκλιγι ζιαδεσι ιλέ αρζουερίδι. Που σεπέπδεν χαρρετ ιλέ Αρμενιστανήν πούτουν Επίσκοποσλαρνην βέ αλιμερινί δααβέτ ιδούπ, Ρούμ καλέ σεχρινδέν Σύνοδος κουρδού, άνδέ κι σάτρ τζόκ αλιμελερδέν πάσκα 33 Ερμενί Επίσκοποσλαρ βέ Σουργιανουλεριν Αρχειπίσκοποσλαρνην βεκιλλερί χαζήρ πουλουνουρ- λάρηδη. Ίμδι γιοκρηδά βάσφ όλουνάν πενδλέρ τζόκ δζεβαπλαρδάν σόγγρα, Τερσούς Αρχειπίσκοποσου Νερσές εφένδινιν γαϊρετι ιλέ δζόύμ- λε Ερμενί Επίσκοποσλαρδαν καπούλ όλουνδουλάρ, βέ δζόύμλεσίδε ιμ- ζιλαδηκδάν σόγγρα Μανουήλ Κηραλά μεκτουπ Ίρσάλ ιδούπ πινλεσ- μεκλιγιν τεκμίλ όλδουγουνού χαπέρ βερδιλέρ φάκατ Σύνοδοςδαν τα- γηλήπ χέρ πέρ Επίσκοπος κενδού επαρχίασηνα κιτδικδέν σόγγρα, βαδλερινδέν δούρμαγιπ, κίνε έσκι Αΐρεσιλερινιν κιάμιλαν χήφζ ιτμεκ- δέ πουλουνδουλάρ βέ Μανουήλ Κηράλ βεφάτ ιτδικδέν σόγγρα, Λα- τιν Σταυροφόροσλαρνην Ανατοληγιά ταγηλμακλαρνηδάν βέ σάνιεν Ισταν- πολά δαχή χούδζόύμ ιδούπ ζάπτ ιτδικδέν σόγγρα Ρουμλαρά πώγιόκ φεναληκλάρ ιτδικλερινδέν βέ Ερμενιστανδά δαχή ζουχούρ ιδέν καρη- σηκκληκλαρδάν, πινλεσμεκλικ δζεβαπλάρη κερου καλδή, βέ Ορθόδοξος Ρουμλαρην ταραφηνδάν σάρφ όλουνάν που καθάρ ζαχμετλέρ Ερμενί Επίσκοποσλαρνην πιλκισιζλιγινδέν βέ νεφσκιετλερινδέν ποσά κιτδι, Ζίρα πινλεσμεγέ μειλ κίόρδουνέν πάζη Κατοοκροσλαρά άνλέρδε γίαρ- δήμ ιτμής όλσαλάρηδη, πινλεσμεγι κιμ μεζ ιδεπιλούριδι; που άδεμ- λεριν σεπέπινε πέρ μιλλέτ που κίουνε καθάρ γιοκρηδά βάσφ όλουνάν Αΐρεσιλερδε καλδή βέ Ορθοδοξιάδαν ούζακ όλδού.

110. Λατινλέρ Ερμενιάν μιλλετινί κενδού Εκκλησίαλαρνη ιλέ πινλεσ- διρμεγέ ζιαδεσι ιλέ δζάχδου γαϊρετ ιτδικτέρ. Τζουκούρ όβκδά (Κιλι- κιάδα) όλ βακητλαρδά πουλουνάν Ερμενί πειλερι 1290 βέ 1300 σε- νελερινδέν Σίς βέ Ταρτούς σεχρινδέν που καϊφιέτ ιτζούν τζόκ δεφά Σύνοδοςλαρ τερτίπ ιτδικτέρ Ισέδε, Ερμενί Επίσκοποσλαρνη πέρ κίόνε Λατινλέρ ιλέ πινλεσμεκλιγέ μειλ βέρμεδிலέρ χάλ που κι Λατινλεριν τζόκ άδετλερινί καπούλ έίλεδிலέρ σόίλέ κι, Λατινλέρ κίπ πέρ λει- τουργιάδα τζόκ παππας βέ διάκονοτλαρ χειροτονίς ιδερλέρ, Κατοο- κροσλαρή βέ Επίσκοποσλαρνη Λατινλεριν ούζούν βέ ινδζέ πουργουλού Μίτραλαρνην κέγινιρλέρ, βέ Ορθόδοξος Επίσκοποσλαρνη Μίτραλαρνην Ερμενί Παππασλαρή βέ Διάκονοσλαρνη κέγινιρλέρ. 1182 σενεσινδέν Ρώμα Πάπαση Δούκιος Ερμενί Κατοοκροστού Παρσέγ εφένδιγε βάσφ

όλουνάν όρτασή πός ικι πουργουλού Μίτραδαν πέρ άδετινί χιδαγέ κίόνδουρδού, όλ δαχή χούλανεπ κέγινμεγέ πάσλαδη, βέ σάνιε δζόύμλεσινέδε άδέτ καλδή, χάκεζα Πάπαδαν αληνμά άδετλερδέν που δαχή καλδή κι, Κατοοκροσλαρ βέ κουσορ Ερμενί Επίσκοποσλαρ παρ- μακλαρνηδά πινέρ γιούζόκ δακνηνηλάρ, παππασλαρην κέγινδικλερι φελώνιαν δαχή Παπιστανλαρην φελώνιλερινιν ρεσμινδέδερ.

111. Τζουκούρ όβκδά πουλουνάν Ερμενί πεϊλιγινιν Μηστήρ Δερε- πειλερινδέν (1441 σενεσινδέν) ζάπτ όλουνμασηνδάν σόγγρα, Σίς σεχι- ρινδέν Κοτοοκροσλάρ Πατρικχανελερινί Έδζμιαζιν σεχρινέ καλδηρ- δηκδά, κίνε Πάπαλαρ Ερμενί μιλλετινί δζελπ ιτμεκδέν δούρ όλμαζ- λάρηδη, χάττα 1678 σενεσινδέν Ρώμα Πάπαση ΙΑ΄ ινδζι Ιννοκέντιος Κατοοκός Ιάκωβος χιδαγέ όλαρακ πέρ άδέδ ζίκημέτ κίόρσοό Ιρ- σάλ έίλεδι, όνούν ούζερινδέν κι που κίουνε καθάρ Κατοοκροσλάρ Έτζ- μιαζινδέν λειτουργιάδα ότουρουλάρ, λάκιν Ερμενιλέρ κίνε αλδάνμα- δηλαρ βέ τεεδζούπ ιδέριζ κι, Ορθοδοξίαγι δαχή καπούλ ιτμεγέ Ισκιλάτ όλμαγιαν Ερμενί μιλλετι που κίουνλερδέν Προτεστανλαρδάν δζελπ όλουνμαγια πάσλαδηλάρ (α).

112. Ίμδι πίζλέρ Ερμενιλεριν Ορθοδοξιάδαν νέ σεπέπλέρ ιλέ ού- ζακ όλδουκλαρνην βέ Αΐρεσιλερινιν κάνγη πενδλέρ ούζερινδέν όλδουκ- λαρνην βέ Ορθόδοξοσλαρνη πουνλαρή τογρού γιολά κέτουρμεκ ού- ζερε βακήτ βακήτ σάρφ ιτδικλερι γαϊρετλερι, κενδού Τεβαριχλεριν- δέν γιαζηλδηγή μισιλλού ιφαδέν έγιλεδικ, βέ κενδουλερίδε που άσικιάρ όλάν σείλερι ινκίάρ ιτμεκλιγέ καδιρ όλάμαζλαρ. Ίμδι δζέμι δζιχανήν κερτζεκλιγι τανγηήπ χελάς όλμασηνέ Ιστεγέν Κελαμουλλάχ Ραππινά Ιησοús Χριστός, κενδού άζιζ Ισμινίν σόχρετι ιτζούν, Ορθοδοξία ιλέ πινλεσμεκλιγιν αρζουσουνού πούτουν Ερμενιάν μιλλετινί ιχσάν έίλε- σιν, βέ πουνλαρην ακηλλαρνην κερτζεκλιγιν Ρουχού ιλέ κουλαουζλα- μάγιλεν άζ βακήτ ζαρφηνδά κενδού άζιζ σούρούσούνε δαχίλ έίλεσιν! Αμήν.

(α) Προτεστανληγιά Ιλτιδζά βέ μουραδζαάτ ιτμεκλικ πουνδάν έββελδζε πέρ άραλήκ Ερμενιάν Μιλλετι άρασηνδά μόδα κίπ πέρ σεί όλμής ιδι Ισέδε, μουάχρεν Προτεστανλαρην δεσισελερινί άν- λαδηκλαρνηδάν, άρτηκ δούρ όλμουσλάρδερ βέ χάττα μουκαδδεμ- λερι προτεσταν όλανλάργινε άν άσλή μεζχεπλερινέ κελμισλέρ όλ- μάγηλε, μιγζανελερινδέν καλάν Προτεσταν δζόύζιατδένδερ.

Ἰσπίου κιτάπη μούστειάπ διπαῶξινδὲ ἱφαδὲ ὀληνδῆγῃ
 ὀύζερὲ, Φερτέκ χανεδανινδὲν μεχαράτλου σιὸρ Σαμουήλ Ἀλεκτο-
 ρίδησδεν τερτίπ. βὲ τερδζουμέ ὀλαράκ πᾶδ-ετ-τασχιχ πᾶσηλμάκ
 ὀύζερὲ τάρᾶφη ἄδζιζανεμιζὲ κινδούρῳυλμίζ.

Πιζλέρ σηπαρηδζή ὀύζερὲ μούμκιν μερτεπὲ τασχιχ βὲ ἄσρι γα-
 ζηρὴν πολιτικασηνᾶ ἐλβίρμεγεδζεκ πᾶζη λαφζλαρὴ τεπῶιλ ἰδερέκ,
 πᾶσμαγιά βερδίκ,

Φάκατ Ὁρθόδοξος Ἑρμενιὸν Μιλλετι σίμδικι χαλδὲ σιὸρ Σα-
 μουηλὶν κηγιάς ἱτδιγι κιπὶ ὀλμαγιουπὶ, γιούζδὲ τοξάν φαρκλῆδερ,
 βὲ ἔγερδζι σιὸρ Σαμουήλ σίμδικι Ἑρμενιὰν Μιλλετινὶν μαλιου-
 ματλουλαρὴ ἱλὲ κινδούσμιζ βὲ Ἦν τανδηρακᾶν νᾶμ πῖρ νεφίς
 κιταπλαρηνὴ δηκατληδζᾶ μουταλιᾶ ἱτμίζ ὀλσάϊδῃ, Ἰσπίου κιταπὴ
 πᾶσᾶ χεϊῆτ βὲ σουρετδὲ τερτίπ-ου τανζήμ, βὲ φίλ βακὴ Ἑρμε-
 νιέρδῃ Ὁρθόδοξος ὀλμουσλάρ δεγγιὺ τακρίρ ἰδεδζέγιδι.

Ζήκρ ὀληνᾶν Ἦν τανδηρακᾶν νᾶμ κιτάπη νεφισὶν μεελινὲ
 κινδὲ, Ἑρμενιὰν Μιλλετι ἱλὲ Ρουμιὰν Μιλλετι ἄρασηνδᾶ μουπκ-
 χασᾶ ὀληνᾶν τοκούζ πένδ βὲ ἔξερὶ ἄδῃτ ὀλούπ, γιεδισὶ κιάμιλαν
 καπούλ ὀληνμῆς βὲ ἱκισινὶν καπουλινὲ κινδούζλῳκ κάλμαμῆς, βὲ
 ταραφεινὶν Μιλλετλικλερὶ βὲ Κελίσαδζᾶ ἰδαρελερὶ αἶρῃ αἶρῃ
 ὀλαράκ, ρουχανιέτδζε πῖρλεσμέκλικ (Πνευματικὴ ἔ-
 νωσις) χεμᾶν ἱκὶ Μιλλετιν ἰστεϊκινὲ μενούτ πῖρ κεϊφιῆτ πούλην-
 μῆς, πουνῆδα ἱκὶ Μιλλετιν Διν ρεϊσλερινιν, βὲ Μιλλέτ πᾶσηλα-
 ρηνῇν μούσειεπλιγινὲ χᾶμλ ἰδερίζ.

Χέρ νὲ χάλ ἰσὲ ἱκὶ Μιλλετιν Διν ρεϊσλερὶ βὲ Μιλλέτ πᾶσηλα-
 ρὴ χέρ νὲ καδᾶρ μούσειεπλικ, ἰδερέκ, μουσαμεχᾶ ἱλὲ βαπᾶλ ἄλ-
 τηνδᾶ καληρλάρ ἰσέδε, κᾶϊδ ἴτμεσινλερ, ἱκὶ Μιλλετδὲ ἄλιμ βὲ
 μαλιοματλου βὲ διραγιετλου βὲ μουτασηπληκδᾶν πῖρου ἄδεμλέρ
 ἄρτδῆκδζᾶ, σού πῖρλεσμέ μαδδεσι Διν ρεϊσλερινὲ χαδζέτ καλμα-
 ξῆς χέρ χαλδὲ ταπιατῇ ἱλὲ ζουχούρ ἰδεδζέκδιρ.

Εὐαγγελινὸς Μισαηλίδης
 μούελλίφι Γαζετᾶ Ἀνατολή.

HAZBIŖEİ AINIE.

KHEMII PAHI.

ΔΗΛΑΔΖΕ.

—ο—

Τεβράτη σεριφτὲ βὲ ἄζιζ Εὐαγγέλιονδᾶ πᾶζη γιζζηλάρ πούλου-
 νούρ κι, μανελερὶ σουαλ ὀλουνδουκδᾶ, Ὁρθόδοξος καρηνδᾶσλαρημῆζ-
 δᾶν τζόκλαρη σερχινδὲν χαπερδᾶρ ὀλμαδηκλαρη ἱτζούν τζεβαπλαρηνὴ
 βερμεγὲ καδῖρ ὀλάμαζλαρ, βὲ πού κιπὶ σουαλλερίδῃ σουᾶλ ἰδενλέρ
 σίμδικι δεβιρδὲ τζόκδουρλαρ. Ἰμδι ἄνλεριν ὀύζερινέδε σιλαχσῆς κάλ-
 μαμαλερι ἱτζούν Παλαιαδᾶν βὲ Εὐαγγέλιονδᾶν τζεσίδ σουαλλέρ δερδζ
 ἰδούπ, δζεβαπλαρηνῆδα χάρπιδζε πεγιᾶν ἐγιλεδικ βὲ ἔγερ χοσνουν-
 λούκ βὲ καπούλ ὀλουννὺρ ἰσὲ, πούτῶν Εὐαγγέλιονου βὲ Ἀπόστολοσ-
 λαρὴν ρισαλελερινὶ βὲ Ἰωάννησιν Ἀποκάλυψισινι πού ταρζᾶ χαρπὶ βὲ
 ἄζιζ Πατέρεσλεριμιζιν σερχλερινδὲν ἄληνμᾶ δζεβαπλάρ ἱλὲ σέρχ (ἐ-
 ξηγῆς) ἰδεδζέγιζ. Χριστιὰν πούλουνᾶν κιμέσινε ἄραμῆζδᾶ κογιλὺν κη-
 γιαφετλι κούρδ καλπὶλ κέζεν πῖρ τακῆμ διν κᾶβαφλαρηνδᾶν ἄλδᾶν-
 μαμακ ἱτζούν κενδὸν μεζχεπινὶ τεκμὶλ πῖλμεγὲ πορτζλούδουρ.

Τεβράτη σεριφ βὲ Ἀχδῃ δζεδιδὶν πᾶζη μούσκούλα-
 τηνῇν χαλλὶ πεγιανινδὲ.

—ο—

Ἐββελᾶ Τεβράτη σεριφιν.

—ο—

1. Σουᾶλ.— Νὲ σεπεπδὲν Ἀλλάχου ἄζιμούσᾶν χαζρετλερὶ ἐ-
 γιουλιγι βὲ κινδούλῳγιὺ τανημακληγῇν ἄγαδζηνῇ ἱλκ ἄταλαρημῆζ
 (HAZBIŖEİ AINIE)

γιασάγ έιλεδί; ζίρα ελ αγαδζδάν γεσελέριδι πιλέ εγλουλιγι βέ κισ-
τούλουγιού ζιαδεσι έιλε άγίρο ιδεπιλουρλέριδι;

Δζεβάπ.— Εγλουλιγι βέ κιστούλουγιού τανήμαμακ χαϊβάν ταπια-
τηνά μαχσοόδουρ, έλκ άταλαρημητζ εγλουλιγι βέ κιστούλουγιού φάρκ
ιτμεγέ κουδρετλερι βάρτη. Αδάμ άταμητζ πέκ αλλιμ γιαρχδηλδή,
φάκατ Αλλάχ πουλουνδουκλαρή άζιζ βέ μουτλου όμύρδέν μαχρήμ
όλμαμαλερι ιτζούν, φενά άμελλεριν ιδζρασηνή πουνλαρά μεζ εγίλεδι,
ιστέ σου μανέ έιλε Αλλάχ άνλερέ δζεβάπ έιλεδί. εγλουλιγι βέ κιστού-
λούγιού φάρκ ιδέρσινιζ, λάκιν δηκκάτ εγίλέγιν κι, φεναληγην μεϊθα-
σηνδάν δατμαγιασηνηζ, γιάνι φενά άμελλερέ δούσμεγέσινιζ. ζίρα
χέρ κάνγη κισουνδέν δούσέρσενιζ έλόύμ έιλε έλεδζέκτινιζ. Ίμιδι έλκ άτα-
λαρημητζ που έμιρέ ιταάτ ιτμεδικλερι ιτζούν που γαζεπέ μουσ-
ταχάκ όλδουλάρ. Γιεδικλερι μεϊθά νέ μεϊθασήγιδη; νέ ινδζίρ, νέ
έλμά, νέ πασκά πιρ γιεμίς. μαγρουρλουγούν μεϊθασήγιδη. ζίρα που-
λουνδουκλαρή μουτλουλουγά καναάτ ιτμεγλουπ, Αλλαχην ταπιατηνή
δαχή άνλαμάκ ιστεδιλέρ, Αλλαχληγά δαχή άρζούτζεκδιλέρ. ζίρα
γιλάν πουνλαρά σίζδε Αλλάχ όλαδζάκσηνηζ δεδιγι κίπι, μαγρουρ-
λουκ, κίπιρλικ άρζουσού πουνλαρή ιταατσηζληγά καμετλενδιρδί. Πα-
τέρεσλεριμιζ που μανεγι βεριρλέρ.

2. Σουάλ.— Όλ αγαδζδάν γιεδικδέν σόγγρα, νίτζουν Αλλαχην
δζεβάπηνά κισρέ, δερ άκάπ όλμεδιλέρ, έλλα όνδάν σόνρα 930 σενέ
γιασάδηλάρ;

Δζεβάπ.— Δζεννετδέν δητάρη κοβουλμάκ, βέ Αλλαχην μουχαπ-
πετινδέν μαχρούμ καλμάκ βιδζούδ έλζουμούνδέν άγής δεγίλμιγιδι;
Αλλάχ δερ άκάπ έβελκι μουτλουλουγού βέ σόγγρακι πιτζαρελιγι
ρουππάρ ιδουπ, ταζιρατλαρηνήν πόγιόυκλούγιούνό φάρκ ιτμελερι
ιτζούν όλμεγέ ρουχσάτ βέρμεδι, δζεννετδέν δητάρη κοβουλδουκλαρή
σαατδάν κενδουλερι βέ πούτόύν ζουριετλερι όλόύμ βέ κισουναχά δού-
τζάρ όλδουλάρ, βέ πόγλεδζε Αλλαχην τεκδιρι τεκμιλ όλδού.

3. Σουάλ.— Εύαγι αλδαδάν γιλάν κάνγη λισανδά σόγλενδί;

Δζεβάπ.— Έλκ άταλαρημητζήν λισανηνδά. ζίρα Εύα γιλανά πιλδι-
γι λισάν έιλε δζεβάπ βερδι, λάκιν ελ λισάν σίμδι δούνγιαδά πουλου-
νάν λισανλαρδάν κάνγησήδηρ; πουνού πεγιάν ιτμεγέ καθιρ δεγίλιζ,
πέλκι Γιαχουδι για Σουριανί λισανήδηρ.— Γιλάν νέ πιλούριδι ελ λι-
σανή; ζίρα σείτανήν γιλάν αλετίγιδι, σείτανήν ελ λισανή σόγίλεμε-
σινδέν πιρ κούτζλέδη γλόκδουρ, χέρ λισανή σόγίλερ.

4. Σουάλ.— Πετδοαδάν έββελ Γιλάν νάσηλ γιόρόόρούδου;

Δζεβάπ.— Γιλάν ελ βακήτ σούρουνμέζιδι, έλλα δια γιόρόόρούδου.
νάσηλ κι σίμδικι χαλινδέτε τζόκ δεφά που ταρζά δουρούρ.— Πάζη-
λαρηνην δεδικλερινέ έμνιέτ έλουνούρ ισέ, γιλάν τοπράκ γιεμέζ ιμίς,
έγερ φιλ θακί τοπράκ γιέμεγιор ισέ, όμρούγγού τοπράκ γιεμέγιλε
κετζιρέσιν δεγιού Αλλαχην ιτδιγι πετδοά, Εύαγι αλδαδάν γιλανδά
τεκμιλ όλμούσδουρ, ελ πιρινδζι γιλάν σείτανά αλετ όλδουγού ιτζούν
όμρούνóυ τοπράκ γιεμέγιλε κετζουρδι, βέ καρηνην όύζερινδέν σού-
ρουνμέκ όύζερέ βεριλέν πετδοά όνούν ζουριετινέ δαχή μιράς καλδή.

5. Σουάλ.— Κάιν Άβελι όλδούρδουκδέν σόγγρα κίμσε άνή έλ-
δούρμεμεκ ιτζούν Αλλάχ πουνά νισάν κούδóυ, δέγιор Τεβράτη σεριρ,
κάτζ άδém βάρηδη ελ βακήτ δούνγιαδά κι, που κίπι νισάν κίτιζά έ-
γίλεσιν;

Δζεβάπ.— Δούνγιανήν γιαραδηλμασηνδάν 430 σενέ σόγγρα Κάιν
Άβελι όλδούρδóυ. που σενελεριν άρασηνδά Αδεμίν ζουριετι Αλλαχην
έμρι όύζερέ άρτιδή βέ τζογαλδή. Αδεμίν κενδóυ έβλατλαρηνδάν πασ-
κά, Κάινιν βέ Άββελιν δαχή τζοδζουκλαρή άρμπσάληδη. χάττα
ελ βακήτ δούνγιαδά γιόκ πές όν τανέ, έλλα γιόυζλέρ έιλε δζεμιέτ
βάρηδη.

6. Σουάλ.— Αλλάχ ινσανλαρήν όμρόνέ γιόύζ γιγιρμι σενέ συνόρ
κοίμούς ίκεν, νίτζουν πέκ άζ άδεμλέρ που καθάρ γιασάγιαπιλουρλέρ;

Δζεβάπ.— Έγερ πούτόύν ινσανλάρ βαδζίπι όύζερέ βιδζουδέ ζι-
γιανλή βέ δζανά κεδερλι ισλερδέν φαρίκ όλαράκ Αλλαχην έμιρλερινέ
κισρέ όμóυ κετζουρσελέρ, μούδζερρέτ Αλλάχου άζιμούστανήν που-
γιουρδουγού βαδενίν νιχαετινέ καθάρ γιασάρλάρ. Λάκιν βιδζουδóυν
τζεσίδ ισταχλερινέ μεϊλ βερδικλερινδέν κενδóυ όμóυρλερινί κησαλ-
δήγιорλαρ.

7. Σουάλ.— Σού τουφανή όλδουγουνδά νίτζουν χαϊβανλάρδα ιν-
σανήν ταζιρατλαρηνά μύóτερέκ δεγιλλέρ ίκεν χελάκ όλδουλάρ;

Δζεβάπ.— Γιέρ γιόύζóυνδέν πουλουνάν χαϊβανατή βέ μαχσουλατή
Αλλάχ χαράπ ιτδινιנדέν, που δζανσήζ σείλερι τερπιγέ ιτμέζ, έλλα
ινσάν δζινσινί. ζίρα ελ χαϊβανλάρ βέ μαχσουλλάρ ινσανήν κίτιζαλερι
ιτζούν γιαραδηλδηλάρ. Ίμιδι Αλλάχ ινσανή τερπιγέ ιτμέκ ιτζούν,
τζόκ δεφά άνλερδέν μαχρούμ ιδέρ.— Μωύσηνίν βασπηασή έιλε
Αλλαχην Φαραωιά γιαπτηγή γαζεπλέρ που κείφιετι ισπάτ ιδερ-
λέρ.

8. Σουάλ.— Νῶε κερμινέν δερουνινέ ἀλδηγὲ χαϊβανλαρὴ νάπηλ πεσλεμεγέ καδὶρ ὀλδού;

Δζεβάπ.— Μούτζερέτ ὅλ χαϊβανλαρὰ ικτιζὰ ἰδεδζεκ ὀτλαρὴ βέ κουσουρ ναφακαλαρηνὴ Νῶε Τουφανδάν ἐβδελ χαζήρ ἱτμισίδι. Πουνὸ δαχὴ πὶρ κιμέσνε σουάλ ἰδεπιλούρ κι, νάσηλ ὄραδα κουρδ κουγιουνού, κεδὶ φαρσι βέ κουσουρ δζαναβαρλάρ Νῶεσιν χοραντασηνὴ γιέμεδ-
λερ; πουνλαρὴ γιοκδάν βαρληγὰ ἔστουρὲν γιαραδηδζή, κουδρετὶ Ράππιμιζ, ὅλ ζεμάν δζαναβαρλαρὴν ταπιατηνὴ τεπδὶλ εἴλεδὶ βέ ἄ-
ραλαρηνδὰ μουχαππὲτ χασήλ εἴλεδὶ πὸς σεπεπδὲν Νῶεγε δζεμασῆλ ἱταὰτ ἰδεολέριδι.

9. Σουάλ.— Νῶε σάγ ἱκέν, ἱσάν δζινσι νάσηλ πὸς δερεδζέ ἄρτδὴ κι, χάττα Παγδάτ (Βαβυλὼν) κουλεσινὶ δαχὴ γιζπμαγιά νιέτ εἴλεδὶλέρ;

Δζεβάπ.— Τζούν κι σοὺ τουφανηνδάν 417 σενέ σόγγρα ἱσανλαρ πὸς πιναγὶ φικρ ἱτδὶλέρ, ὅλ βακῆτ ἱσέ ἱσανλαρὴν δούρλερι δόρτ γιούζ βέ πὲς γιούζ σενέ σούρδουγιούνδεν, ἄζ βακῆτ ζαρφηνδὰ τζο-
γαλδηλάρ, ἄνλερέ κι Νῶεσιν ἐβλαδλαρὴ ἱκτιζὰ ἰδὲν σενατλαρὴ τα-
ρίφ ἱτμισιλέριδι.

10. Σουάλ.— Πεδεριμιζ Ἀβραμὰ Ἀλλάχ σενὶν ζούριετιγγδὲν δζεμίτ μιλλετλέρ μουπαρεκλενεδζεκλέρ δεγλου, βὰδ εἴλεδὶ μιλλετλέρ νάσηλ μουπαρεκλενδὶλέρ; βέ νίτζουν πὸς κίουνέ καδάρ πούτουν μι-
λετλέρ μουπαρεκλένμεδὶλερ;

Δζεβάπ.— Ἀβραμὴν βακτηνδὰ δούνγιτδὰ πουλουνάν ἱσανλαρὴν ἄρασηνδὰ Ἀβραμδάν βέ ἄνὴν καπιλεσινδὲν πασκά γιάλνητ πὶρ κερ-
τζέκ Ἀλλαχὴ τανηγιάν γιόγουδου. Πὸς σεπεπδὲν Ἀλλάχ Ἀβραμὰ δζεμίτ μιλλετλέρ [σενίγγ ζούριετιγγὶν βασητασὴ ἱλὲ μουπαρεκλενε-
δζεκλέρ, γιάνι χάκκ Ἀλλαχὴ, πὶρ γιαραδηδζηγι τανηγιδζακλάρ δεγλου βὰδ εἴλεδὶ κι, πὸς βασηγετὶ Ἰησοῦς Χριστὸς ἐφένδιμιζ ἐδὰ
ἐγίλεδὶ, ζίρα πούτουν μιλλετλέρ Ἰλλαχὶ μεζχεπιμιζὶ καπὸυλ ἰδούπ κερτζέκ Ἀλλαχὴ τανηγιάν ἄνὴν ἱσμι ἱλὲ μουπαρεκλενδὶ, ἐφένδι-
μιζιν βακτηνὰ καδάρ ἱνὲ Ἀβραμὴν ζούριετὶ μουπαρεκλίγιδι, ζίρα Γιαχουδὶ μιλλετινδὲν πασκά πὶρ Ἀλλαχὴ τανηγιάν γιόγουδου. Ἐλλε-
νεσλερ βέ Ρώμαληλαρ τζόκ Ἀλλαχλαρὰ ταπαρλάρηδὴ βέ ἔγερ πὸς κίουν δαχὴ Τζινδὲ, Χινδιστανδὰ, Ἰαπωνίαδα βέ σάϊρ τζόκ μαχαλλερ-
δὲ πούτπερεστλέρ πουλουνουρλάρ ἱσέδε, βακῆτ ἱελεδζέκ κι, δζόυμ-
λεσίδε Ὁρθοδοξίαγι καπὸυλ ἰδεδζεκλέρ. Λάκιν νέ σεπεπδὲν δὲρ ἀκάπ

ὀλμαγιρ; χατηρημζὰ ἔστουρελίμ κι, πὶν σενέ Ράππὴν κίτζλεσινδὲ πὶρ κίουν κίπιδιρ πὸς μιλλετλέρ χέρ νέ βακῆτ καρανληγὴν ἀμελλε-
ρινὶ ρέδδ ἰδούπ Ἰλλαχὶ νιαμετὲ λαγικ ὀλουρλάρ ἱσέ, ὅλ ζεμάν Εὐαγ-
γέλιουνουν σαφκηνὰ νάιλ ὀλαδζακλάρ (α). Πὸς ὀλαδζὰ βουκουατλαρὴν βακτηνὴ χαπὲρ βιρμὲκ ἱσαντὴν χόκμουνδὲ δεγίλδερ, ζίρα Πεδὲρ πουν-
λαρὴ κενδὸς χόκμουνέ πρακτὴ.

11. Σουάλ.— Λωτὸν καρησὴ νέ σεπεπδὲν τοὺς διρέκ πούτουνὰ τεπδὶλ ὀλδού;

Δζεβάπ.— Σόδομα ἐχειρινδὲν τζηκῆπ χελασλὴκ γιολουνὰ κιδέρι-
κεν, πὸς καρὴ τενπὶχδὲν δησάρὴ δόνουπ ἄρκασηνὰ πακδὴ, γιάνι χε-
λὰκ ὀλουιάν φεναληγὴν δεργιασηνὰ, βέ ὄραγι ἄρζουλέρ κίπὶ ὀλδου-
γουνδάν, πόγλεδζε τεπδὶπ βέ τοὺς διρεγέ τεπδὶλ ὀλδού πίζλερὲ δαχὴ ἐμσάλ πρακτὴ κι, χελασληγὴν γιολουνὸς γιόρδὸς ἱκέν βέ δζα-
νημζὴ ἐγλου ἀμελλέρ ἱλὲ τοναδὶρ ἱκέν, ἔγερ φενὰ φικριλερὲ δούσέρι-
σεκ τερπιγέ ὀλαδζάγιζ.

12. Σουάλ.— Πεδεριμιζ Ἀβραμὰ νέ σεπεπδὲν χαλαῖγὴ Ἀγαρη ἐγλου Ἰσμαήλ ἱλὲ περαπὲρ τζόλε σούρδου; πὸς χερκετ σερτλικ κίτσ-
τερμέζμι;

Δζεβάπ.— Ἀβραμὰ πουνλαρὴ ἀτζληκδάν τελέφ ὀλσουνλάρ νιετὶ ἱλὲ κίονδούρμεδὶ τζόλε, Ἰλλα Ἀλλαχὴν ἐμιρλερινὶ ἰδζὰ ἰδέριδι, ὅλ κι Ἀβραμὰ δεμίσιδι (Γενέσ. ΚΑ. 13.) Πὸς χαλαῖγηνγδὲν μεβλουδ ὀλάν ἐβλαδηγὴν πόγιόκ μιλλετ γιαιπαδζάχημ, ζίρα σενὶν ζούριετιγγ-
δερ. Ἰλδὶ Ἰσμαήλ Ἀλλάχ ναζαρηνδὰ ὀλαδζαγηνὴ βέ τζόλδὲ καγι-
ρηλαδζαγηνὴ Ἀβραμὰ πιλούριδι. Ἰσμαήλδὲ ὅλ βακῆτ ὄν γιεδὶ γι-
σηνδὰγιδπ.

13. Σουάλ.— Ἰακῶβ Πεδερὶ Ἰσαακὴ ἀλδαδὴπ δοασηνὴ ἀλδηκδάν σόγγρα, νίτζουν χιλὰ ἱλὲ καζανδηγὴ δουλέρ ὀζερινδὲ καλδηλάρ;

(α) Πούτουν γιέρ γιόζουνδὲ μεκίαν ἰδὲν ἱσανλαρ τάχμινσ 900 μιλλιονὰ πάλιγ ὀλουρλάρ. Πουνλαρδάν 500 μιλλιονοῦ χρι-
σιάνδηρλαρ (γιάνι Ὁρθόδοξος, Παπιστάν βέ Προτεστάν, βέ ἄλεσ-
σεδὶ Χριστοσὰ ἱμάν ἰδενλέρ). 125 μιλλιονοῦ Ἰσλάμδηρλαρ, 5 μιλλιονοῦ Γιαχουδὶ, βέ 470 μιλλιονοῦ δζεσίδ Ἀλλαχλαρὰ ταπὶν πούτπερεστλέρδερ. Πουνδάν πεγιάν ὀλούρ κι, πούτπερεστλέρ χάλια δούνγιὰ γιόζουνδὲ πούτουν Χριστιανλαρδάν, Μούσλιμανλαρδάν βέ Γιαχουδὶλερδὲν δαχὰ ζιαδὲδὶλερ.

Αζεβάπ.— Ζίρα Πεδερι Ισαάκ φενδι όγρενδικδέν σόγγρα δαχή
δοαλερινι άνδέν κερου άλμαδη, βέ Ιακωβούν κερηνδατή Ησαΰ 'Αλλα-
χήν ισρινι βχδζιπι όύζερé ιζζε-τελέμεδι, βε τζούν κι Ιησοϋς Χριστός
έφένδιμιζιν Ιακωβούν ζουριετινδέν τογμασέ 'Αλλαχήν μουράδη άλι-
γισι όύζερé έβελινδέν ποντρουλμούσουδου· πού σεπέπλερ ιτζούν
δοαλέρ Ιακωβούν όύζερινδé καλδηλάρ.

14. Σουάλ.— Ιωσήφ κενδου κερηνδασλαρηνδάν Ισμαήλ δζινσινδέν
όλάν τούδζδζαρλάρ σατηλδή. Ισμαηλήν δζινσινδέν τούδζδζαρλάρ
πειδά όλμούς ικέν, άσηλ Αβρααμήν ζουριετι νέ σεπέπδέν τζοπανληκ-
δά καλμηές όλούγιρ ;

Αζεβάπ.— Ισμαήλ δζινσι 'Αραπιστάν τζόλουνδé έγλενδιγινδέν,
παχαρά δαίρ σείλεριν τιδζαρετι ιλέ μεσγούλ όλούρουδου· λάκιν όλ
βακτηλάρδά τζοπανληκ τούδζδζαρληκδάν πέκ ικερουδé βέ μούουτεπέ-
ριδι, βέ χάττα, πού κίουνé καδάρ δαχή όλ ταρφαλάρδά πουλουνάν
τζοπανλάρ (γιάνι χισαπσέζ δαβάρ δεβέ, άτ σαχιπέλερι) εσάμ βέ Χα-
λέπ τούδζδζαρλαρηνή χιτζ μανεσινδé τουταρλάρ. Ίμδι όλ βακήτ πού
κιπι τζοπανληκ τουτζδζαρληκδάν τζόκ μούουτεπέριδι.

45. Σουάλ.— Ιωσήφ κητλήκ βακτηνδά Μησηρλουλάρά πουργάϊ
βερμέκ όύζερé δζόμλεσινιν χαϊβανταλαρηνή ζάπτ έίλεδι· πουνλάρη
κενδουσι νάσηλ πέσλέριδι ; βέ χάττα δζεμιετι δαρά κετιρούπδα, χέρ
κесιν έλινδέν άτηνή βέ όκίούζούνι άλμάκ χακσιζλήκ δεγίλμιγιδι ;

Αζεβάπ.— Ιωσήφ γιεδι σεné πολλουγούν βακτηνδά ζαχρεδέν
μααδά τζόκ σαμάν βέ ότ τοπλατμήσηδη, βέ όνούν ιλέ όλ χαϊβανλα-
ρή δαχή πέσλέριδι· βέ δζεμιετδέν πουνλάρη άλμακληγή χακσιζλήκ
όλμαδηκδαν κάττιεν νάζαρ πόγιόκ Ιυσάν σεβιδζιλικ βέ έγιουλικ
δενιλέπιλουρ, ζίρα όλ κητληγήν βακτηνδά κενδουσινι πέσλεμεγέ κ-
διρ όλμαγίαν δζεμιετιν χαϊβανλαρηνή άληπ ζαχρέ βερδιγινδé δζεμιέτ
τεσεκκίούρ ιδέριδι· τζούν κι κενδουλερινé φαϊδεσιζ βέ τελέφ όλαδζάκ
άτλάρην όκίούζλεριν γιερινé ικτιζά ιδέν έρζακή άληρλάρηδη.

16. Σουάλ.— Πού κητλήκ γιεδι σεné νάσηλ σούρεπιλδι ; γιόχσα
πέχέρ σεné Νεϊλι μουπαρεγίν σουλαρηνή άρτηράν γιαγμουρλάρ γιγ-
μαδήμη ;

Αζεβάπ.— Γιαγμουρλάρ όλδου, ζίρα πούτουν πούτουνé γιαγμούρ
όλμασάγιδη, χιτζ πέρ χαϊβανάτ δαχή πέσλενέμεζιδι· φάκατ πού
γιεδι σεné ζαρφηνδά δούσέν γιαγμούρ Ιρμαγήν σουλαρηνή άρτηρα-

δζάκ καδάρ όλμάζηδη βέ Ιρμάκ δζόμλεσηγη χαλδé Μησηρδά χέρ
βακήτ κητλήκ όλαπιλουρ.

17. Σουάλ. Φαραωνούν βεφατηνδάν σόγγρα, πουνούν βελί άχδή
(διάδοχος) Ιωσηφή τανήμαδη. Μησηρδά πού καδάρ μεσγούρ όλάν 'Ιω-
σηφέ νάτηλ ιϊτιπάρ ιτμεδι ;

Αζεβάπ.— Πού ταχδά τζηκάν γιενι Φαρωώ 'Ιωσηφέ ιϊτιπάρ ιδέν
Φαραωνούν δζινσινδέν δεγίλιδι, έλλα δζέπρεν Μησήρ χόκούμετινι
δέρ όχδé ιτμις πέρ ζορπάζηδη· πού σεπέπδέν έσκι Φαραωνούν βού-
κλασηνά ιϊτιπάρ ιτμεδι· χέμδε Γιαχουδι μιλλετινιν άρτηρασηνή
κίόρμέγίλε, μεζ ιτμεγέ γαιρέτ έίλεδι.

18. Σουάλ.— Μωϋτηγι σουδάν χελάς ιδέν κήζ, πέρ Μησήρ Σουλ-
τανή κηζή ικέν, Ιρμακδά γεϊκανμαγιά νάσηλ Ιρτικιάπ ιδέριδι ;

Αζεβάπ.— Πού κειφιέτ Ιησοϋς Χριστός έφένδιμιζδέν 1500 σεné
έββελ βουκού πουλμούσουρ, δεμέκ κι, 3300 πού καδάρ σεné έββελ-
λερι πουλουνάν άδετλερ ιλέ σιμδικιλεριν άρασηνδά πόγιόκ φάρκ
βάρδηρ· όλ ζεμάν πού κίπι Ιόλέρ άγίπ σαγιλμάζηδη· βέ σούπεσειζ
ήρμαγήν πέρ κεναρηνδά καδίμ γεϊκανμάκ ιτζούν άίρηδζα πέρ χαμ-
μάμ (δενιζ χαρμαμή) γιαπτηρμησλάρηδη· ζίρα Νειλδé πουλουνάν
κορκουλού Τιμσάχ (Κροκόδειλοι) παληκλάρη σεπέπινé σερπέστ κι-
ρουλέμεζ.

19. Σουάλ — Γιαχουδι Μιλλετινιν Μησηρδάν τζηκμασηνή μεζ
ιδέν Φαραωνούν καλπινι 'Αλλάχ σερτλενδιρδι δεγιού γιαζπηλήδηρ·
έγερ πόγλέ πουλουνμασηνά 'Αλλάχ ταρφηνδάν σεπέπ βεριλδι ιτέ,
Φαραωνδά νέ κουσουρ βάρδηρ ;

Αζεβάπ.— 'Αλλάχ λεκεσιζ Ρούχδουρ· βέ 'Αλλάχ ταρφηνδάν Ιν-
σανλάρά σερτλικ, ιϊτικαδσηζλήκ βέ πιάκ κίόνé πέρ φεναλήκ βεριλ-
μέζ. Ίμδι Φαραωνούν καλπινι 'Αλλάχ σερτλενδιρδι δεμέκ, πεγιάν
ιδέρ κι, Ιμανσηζληκδά ζιαδé σερτλεσμίς καλπινι χεϊέτι άσληγιεσιν-
δé πρακτή· ζίρα πού καδάρ μούδζιζατλάρη κίόρουρ ικέν, κερτζέκ
'Αλλαγή τζηκμάκ ιστέμεδι· πού καδάρ Γιαχουδι μιλλετι πέρ 'Αλ-
λαχή δελλαλέτ ιδέρ ικέν, Φαράώ Ιμάν ιτμεγιουπ κενδου κίόρλου-
γίούνδé βέ πούτπερεστλιγινδé καλδή· πού σεπέπδέν κενδου σερτ-
λιγινδé, βέ κίότλούγιούνδé καλδή.

20. Σουάλ.— Μωϋσηνήν ιδζερά ιτδιγι μούδζιζατλάρην δήπκησηνη
Φαραωνούν μόνεδζιμδζλερίδε ιδζερά ιτδιλέρ. Φαραωδά γίνε νέ κου-
σουρ βάρηδη ;

Δζεβάπ.— Μόνεδζδζιμλερίν σεϊτάν κουββετι ιλέ γιαπδηκλαρή πούγιούδζούλουκλέρ Μωύσην μουντζιζατλαρηνδάν κουββετσίζιδιλερ ζίρα έλλερινδεκί ασκαλή γιλανλαρά τεπίδιλ ιτδικλερινδέ, Μωύσην ασασή γιλανά τεπίδιλ όλδουκδάν σόγγρα άνλερί γιουτδού. Γίνε μόνεδζδζιμλέρ σουγιού κανά τεπίδιλ ιτδικδέν σόγγρα, Μωύσην γιαπδηγή μισιλλού, δέφα σουγιά τεπίδιλ ιδέμεδிலερ, βέ σουλαρδάν τζηκαρδηκλαρή κουρπαγηλαρή τελέφ ιτμεγέ καδίρ όλάμαδηλαρ, χαζρέτι Μωύση ισέ, πουνλαρην δζέμασηνη ιδζρά ιτμέγιλεν, άνλερί άλτ έίλεδί. Ίμδι Φαραώ Ιλλαχι κουββετ ιλέ γιαπηλάν ατζαίπ μόνδζιζελερί κίόρδούρ ικέν, κίνε ιμανά κέλμεδι.

21. Σουάλ.— Γιαχουδιέρ Άλλαχάν έμρι ούζρέ Μησηρδάν τζηκάρ ικέν, Μησηρλουαρδάν αλτιούν βέ κίόρμδύς ασκηλάρ βέ τζεσιδ ζί κήμετ κέγιμλέρ αλήπ κατζδηλάρ δεγιού γιαζηλήδερ πού κίπι ισέ 'Αλλάχ ταρφηνδάν νάσηλ ιζίν βεριλδί;

Δζεβάπ.— Γιαχουδι δζεμиеτινίν Μησηρλουαρδάν 430 σενελίκ έσιρλικλερινέ βέ δζεφαλαρηνά πεδελ ούτζρέτ όλμάκ ιτζούν ιζίν βεριλδί. Ζίρα Μησηρλουάρ Γιαχουδιλερίν σερπεστλιγινί καλδηρήπ, τεχαμμούλ όλουνμάζ δζεφαλάρ ιλέ πουνλαρή κενδουλερινέ κούλ έίλεδιλέρ ισέ, πού κίπι πύρ τακήμ έσγλαλάρ, όλ δζεζαλαρά πεδελ τζόκμου ιδί; Σάνιεν πού σεϊλερί Μησηρλουάρ, 'Αλλάχ ταρφηνδάν κενδουλερινέ κελέν γαζεπλερδέν βέ τεχλικελερδέν χελάς όλμάκ ιτζούν χούσουδλουκ ιλέ βερδιλέρ, Γιαχουδιλέρ χέρ νέ κι ιστεδιλέρ ισέ, πύρ σαάτ έββελ άραμηζδάν τζηκσηνλάρδα πού κίπι γαζεπλερδέν χαλί όλαλήμ δεγιού Μησηρλουάρ βερδιλέρ. Μησηρά όλ ζεμανδά βακή όλάν ζιγλινλαρή χέρ πύρ χριστιάν πιλούρ.

22. Σουάλ.— Ιακωβούν φαμίλγιαση Μησηρά κερδινινδέ γιετμίζ πές κισιδέν μούρεττέπιδι. Μησηρδάν τζηκδηκλαρήνδάν, γιάληνηζ άλτή γιούζ πίν σιλάχ τασημαγιά καδίρ όλάν κισιλέρ βάρηδη δεγιού γιαζηλήδερ 430 σενέ ζαρφηνδάν πού καδάρ άρτμακ καπίλμιδир;

Δζεβάπ.— Έββετ άλτή γιούζ πίν κισιγέ κίόρε, ικί κατ δαχή διόχλι, τζοδζούκ βέ ιχτιάρ χισάπ όλουνάπλουρ. Λάκιν έββελα χατηρημηζά κетуρελίμ κι, Πεδεριμίζ 'Αβραμην ζούριετινί 'Αλλάχ μούπαρεκλεδί. κίόκ γιούζούνούν γηλδηζλαρή κίπι πουνλαρά άρτην δεγιού έμρ έίλεδί. Σάνιεν, Γιαχουδιλέρ τζοπανλήκ ιλέ μετγούλ όλδουκλαρηνδάν πούτουν όμούρλερινδέ φαμίλγιαλαρηνην γιανλαρηνδάν πουλουνουρλάρηδη, χάνεζα ικί ούτζ 'Αβρέτ άλμακληγάδα ιζινλερί βάρηδη, πού

σεπεπδέν τζόκ έβλάδ σαχιπλερί όλουρλάρηδη. Μησηρά κελέν Ιακωβούν φαμίλγιαση γιετμίζ πές κισιδέν ιπαρέτ ιδί, δεδίκ, πού γιετμίζ πές κισι πύρ έβ ιδί πύρ άδεμδέν άρτμητήδη. Ίμδι χέρ πύρ Γιαχουδιγέ γιόκ όόρτ πές, έλλα όν όν πές έβλάδ βερδιγιμίζδς, τζόκ κίόρουνέν σαγιγίδα κετζέριζ πού κίουνέ καδάρ κίόρούρουζ κι, τζοπανλάρ δάιμεν χανελερινδέ όμούρ κετζουρδικλερί ιτζούν έβλαδλαρή τζόκ όλούρ σιμδικί διάρι άχερδς όμούρ κετζουρενλερίν χισαπήνά ναζάρ όληνούρ ιτέ, όλ βακήτ Γιαχουδιλερίν πού δερεδζέ άρτμαλερί πέκ τζόκ κίόρουνούρ, λάκιν πού ταρζά όλτζούλέμεζ. Ίμδι Γιαχουδιλέρ Μησηρδάν τζηκδηκλαρηνδάν ικί μιλλιονδάν ζιαδς ιδιλέρ. Φαραωλαρήνδα κορκουλαρή πού κίπι άρτμαλαρηνδάν χασήλ όλδού.

23. Σουάλ.— Μησηρδάν τζηκδηκδάν σόγγρα, νίτζουν 'Αλλάχ τóγγρουδαν πουνλαρή βάδ ιτδιγι γιερέ κίόνδούρμεγιπ, τζόκ σενελέρ τζόλλερδς τολασδηρδή;

Δζεβάπ.— Πουνούν σεπεπινί Τεβράτη σερίφ κίόστερίρ Ζίρα, δέγινρ, έσιρλιγέ αλησάν δζεμиеτι πύρδεν πύρε γιάτ μιλλετλέρ ιλέ γαβγαλαρά δούσούρσεγιδι, μόνδζερρέτ Μησηρά κερου δόνμεκλιγι άρζουλεγεδζέγιδι. Ίμδι 'Αλλάχ δζεμиеτιν πού ούμιδινί κατ ιτμέκ ιτζούν, έββελα πουνλαρή τζόλε κουλαουζλαδή, βέ όραδα άνλερέ νόμουλαρ βέ τζεσιδ τερτιπλέρ βερδί βέ έσιρλιγι ούνουτδουρούπ δζεμиетэ σερπεστιέτ φικιρλερί βερδικδέν σόγγρα, όλ ζεμάν άρτηκ βάδ ιτδιγι γιερέ κουλαουζλαδή.

24. Σουάλ.— Τζόλδς δζεμиеτιν όούνδέν κιδζέ άτέζ διρέκ βέ κίούνδούζ πούλουτδάν διρέκ κιδέριδι. κίούνδούζ κίούνες βάρ ικέν πούλουτ διρεγίν νέ ικτιζαση βάρηδη;

Δζεβάπ.— Γιαχουδι καθμή όλ ζεμάν ικί μιλλιονδάν ζιαδέγιδι, δεγιού, γιοκαρηδάν πεγλάν έγиледик, πού καδάρ ινσάν καλαπληγή, κηγιουνλαρή ιλέ, τζίφτ βέ γιούκ χαίβηνλερί ιλέ τζόλδούν ιτζινέ δαγηλδηκδάν, νάσηλ κολαίλήγηλα τοπλανμαγιά καδίρ όλαπλουρλέριδι; μόνδζερρέτ πού κίπι πύρ άλιαμετδέν ιχτιγιαδζλερί βάρηδη, άνδέν κι άγιορηλήπ ούζάκ μαχαλλερέ βαρμαζλάρηδη. Ίμδι πού πούλουτ διρεγι όάφκ βερμέκ ιτζούν όλμαγιουπ, άνδζακ κερπάν πωσή κίπι δζεμиетэ τζόλδς τοπλαμάκ ιτζούν ιδί.

25. Σουάλ.— Γιαχουδιλέρ Μησηρδάν τζηκδηκδάν σόγγρα, Φαραώ πουνλαρή άλτή γιούζ άρεπς ιλέ βέ τζόκ απληλάρ ιλέ κοβαλαδή δεγιού γιαζηλήδερ. χάλ πού κι άλτηνδζή γαζέπ ιλέ Μησηρδάν πού

λουνάν χαϊβανάτ τελέφ ὀλμούσουδουλαρ· ἴμδι ἀτληλαρά βέ ἀρα-
παλαρά ἀτλάρ νέρδε πουλουνδουλάρ;

Δζεβάπ.— Πάχη δεφά πῖρ σεχίρδὲ ἰλλέτι βεπά γιάχοδ χολέσα
χασταληγή ζουχοῦρ ἰτδγιινδὲ, ὅλ σεχίρδὲ δζάν κάλμαδη, δζέμιαιδε
τελέφ ὀλδουλάρ δεγιοῦ πεθατοῦρ ἰδέριζ, λάκιν φίλ βακὴ κίμσε καλ-
μάζμη; τελεφιατὴν πὸγλούκλουγιθούρ πεγιάν ἰτρεκ οὔζερὲ που κίπὶ
δζεβάπ ἰδέριζ. Τεβράτη σεριφδὲ δαχὴ τελεφιατὴν τζοκλουγουνού πῖλ-
διρμὲκ ἰτζού, πούτουν χαϊβανλάρ τελέφ ὀλδουλάρ δεγιοῦ γιάζηληδῆρ,
φικατ πῖρ Μησηρδὰ χέρ πῖρ δζινσδὲν κίνε οὔτζ πῆς πῖν χαϊβάν
καλμηδῆρ. Πουνού δαχὴ ἰσάρὲτ ἰδέριζ κι, Γιαχουδιλερὶν χαϊβανλαρὴ
τελέφ ὀλμαμησάληρηδῆ· ζίρα Ἀλλάχ γαζεπὶ γιάληνηζ Μησηρλουλαρά
κίονδερδί. ἴμδι πού χαϊβανλαρδάν σούπχεσιζ Μησηρδὰ καλανλάρδα
ὀλδού.

26. Σουάλ.— Μησηρδάν τζηκδηκλαρηνδὰ Γιαχουδιλέρ νέ λισάν
ἰλὲ μούκιαλεμὲ ἰδερλέριδι;

Δζεβάπ.— Ἰακώβ χοραντασὴ ἰλὲ περαπῆρ Μησηρὰ κίότζδούγιθὺ
ζεμάν σόγιλεδιγι λισάν ἰλὲ, ζίρα πούτουν μιλλέτ ὅλ φαμίλγιαδαν
αοιδῆ, πᾶσὰ λισανδάν ἰχτιγιαδζλαρὴ γέγουδου· βέ Ἀλλάχδα Μωῦ-
σηγὲ ὅλ Γιαχουδι λισανηνδὰ σόγλέριδι.

27. Σουάλ.— Ἀλλάχ ὄν τενπίχλερὶν πῖρινδζισινδὲ ἔμρ ἰδίγιλορ κι,
γίερδὲ, κίόγδὲ, σουλαρδὰ πουλουνάν χίτζ πῖρ σεῖν πεγγζερὶν γιάπ-
μχιάσων βέ σεδζδὰ ἰτμεγέσιν δεγιοῦ, Μωῦσῇ νίτζουν χερουβειμερὶν
τασφιρλερὶν γιζπῆδῆ;

Δζεβάπ.— Μωῦσῆς Χερουβειμερὶν τασφιρλερὶν σκαθῆτ τζαδη-
ρηνὴν ἔτραφηνὰ δεγίλ σεδζδὰ ἴλλα γιάληνηζ δονακὴ ἰτζούν γιάπτῆ
πῖρινδζὶ τενπίχ πούτπερεστιγι γιάσῶγ ἰδὲρ, λάκιν γιάληνηζ ζίκρ βέ
ἰτιπῶρ ἰτζούν γιάπηλάν ἀζιζλερὶν τασφιρλερὶν μαχσούς δεγίλδιρ,
ζίρα ὄνλαρὰ πῖζ τάπμάγιζ, πού κῆφιὲτ πᾶπηνδὰ Εἰκονομάχος
Προτεστανλαρὰ ἰκινδζὶ κησμδὰ ἰδζάπ ἰδὲν δζεβᾶπῆ βερδίκ.

28. Σουάλ.— Ἀλλάχ ταρ αφηνδάν Μωῦσηνὴν βασητασὴ ἰλὲ ἰδζρά
ὅλάν μούδζιζατλαρὴ Γιαχουδιλέρ κίόρμούσλέρ ἰκέν, νάσηλ ἀκαπινδὲ
κῆρτζεκ Ἀλλαχὴ οὔνουδουπ πούτπερεστιγιε σαπτηλάρ (ἀλτοῦν που-
ζαγηνγι ἰστεδιλέρ;)

Δζεβάπ.— Πούτουν ἰνσάν δζινσι ἐσκι βακητλαρδὰ Ἀλλαχὴν ἀζίμ
βέ ἀδζαῖπ ἰσλερὶν κίόρμούλέρικεν, βέ χάττα γίερ γιούζού βέ κίωκ
γιούζού, κίουνγὲ βέ γιλδηζλάρ Ἀλλαχὴν σόχρετινὶ βέ πουνούν βαρλη-

γηνὴ χαπῆρ βεριλέρικεν, κίνε ἔν ἀλτζᾶκ χαϊβανλαρὰ Ἀλλάχ δεγιοῦ
σεδζδὰ ἐγιλεδί. Γιαχουδιλέρδε Μωῦσῇ Τούρι Σιναγιὰ τζηκῆπ ὀτουζ
κίουνδὲν σόγγρα δαχὴ κέλμεδιγι ἰτζούν, ἐσκι ἐγιουλικλερὶ δέρχαλ
οὔνουδουπ, Ἀλλαχδάν οὔμιδλερὶν κῆστιλέρ, βέ πούτουν πούτουν
ναμκίόρλούγε δόυστούλέρ, βέ Ἀαρωνδάν Ἀλλάχ ἰστεδιλέρ· πού χα-
ρεκῆτ Ἀλλαχὴν μερχαμετινὶν βέ ἰνσκὴν ναμκίόρλούγιθούν πὸγλουκ
πῖρ ἐμσαλίδιρ. Πού κίουν δαχὴ τζὸκ χριστιανλάρ Εὐαγγέλιονδαν μεζ
ὀλουνάν ἀμελλερὶ πῖλουρλέρ ἰκέν, κίνε πῖλερεκ ὅλ κίουναχλαρὰ τζὸκ
δεφαλάρ δόυσσερλέρ, δεμέκκι Ἀλλαχὴ οὔνουδουρλάρ· ἔγερ Εὐαγγέλιο-
νουν σαφκηνδάν κουλαουζλανανλάρ πού κίουν ἰνσάν σεβιδζὶ Χριστὸς
ἐφένδιμιζι οὔνουδουρλάρ ἰσε, νέρεδε καλδὴ Γιαχουδι μελλετι, πού κι
πούτπερεστ Μησηρληλαρὴν ἀρασηνδὰ 430 σενὲ ἀμύορ κῆτζουρμῆς
ἰδί;

29. Σουάλ.— Ἀλλάχ Τεβράτη σεριφδὲ, πῆνι κίόρὲν γιάσκαμαγιά
καθῖρ δεγίλδιρ δεγιοῦ πουγιουρούρ, Μωῦσῇ Ἀλλάχ ἰλὲ ρού πε ρού
(γιούζ γιούζ) κίόρμούσλέρικεν, νάσηλ ὀλμεδι;

Δζεβάπ.— Μωῦσῇ Ἀλλάχ ἰλὲ, πῖρ δόστ πῖρ δόστου ἰλὲ κίόρμου-
σούρ κίπὶ σοχπῆτ ἰδερῖδι δεγιοῦ γιάζηλη ἰσέδε, πού κελὰμ γιάληνηζ
Ἀλλαχὴν Μωῦσηγὲ γικκηννῆκ κίόστερδιγινὶ πεγιάν ἰδὲρ, Μωῦσῇ Ἀλ-
λαχὴ σόχπῆτ ἰδερικεν κίόρμέζιδι, λάκιν Ἀλλαχὴν ἐμιρλερὶν πῖρ δόστ-
τουδάν σόγλενιρλέρ κίπὶ, ἀσικιαρὲ ἐσιδῖριδι, ζίρα πού γιάκηνληγὴν
οὔζερὶνὲ, γιά Ῥάππ πᾶνὰ δζελαληγῆ κίόστερ δεγιοῦ διλεδί ἰσέ, Ἀλ-
λάχ πουνὰ ὅλ βακῆτ δζεβᾶπ ἰτδὶ κι, σὲν πῆνιμ σουρετιμὶ κίόρμέζ-
σιν, ζίρα σουρετιμὶ κίόρὲν ἰνσάν γιάσκαμαγὰ καθῖρ δεγίλδιρ, ἀνδζακ
ἀρκαμὴ κίόρεπῖλούρσιν δεδί· ἀρκαμὴ δεδιγίδε, Χριστὸς ἐφένδιμιζιν
τὲν ἀλῆπ δόυνγιάγιὰ κέλμεσιδῖρ, ἀρκαμὴ, γιάνι δγουλουμεὺν ἰνσάν
κισπέτινὶ κῆγινῖπ δόυνγιάγιὰ ἐνμεσινὶ βέ ὄνουν μούδζιζατλαρηνὴ κίό-
ρεπῖλούρσιν, δεδί· ζίρα Ἀλλαχὴν, νέ σουρετι βάρ, νέ ὄνὺ, νέ ἀρκα-
σῆ, Ἀλλάχ Ρούχδουρ.

30. Σουάλ.— Τζὸλδὲ Γιαχουδιλέρ ζεχίρκὶ γιλανλαρδάν τελέφ ὀλ-
δουκλαρηνδάν Μωῦσῇ ἀνλερὶ πᾶκηνδάν πῖρ γιλάν ρεσμί ἰλὲ χελάς ἐτ-
λεμῆς ἰδί· πού ρεσμὶν νέ κουββετι βάσηδῆ;

Δζεβάπ.— Πού πᾶκῆρ γιλάν Ἀζιζ Σταυροσὰ μούσαπῖχ ἰδί· ὅλ
γιλανὰ πᾶκανλαρὴν σῖφὰ πουλδουκλαρὴ μισιλλού, κῆζαλικ σταυρὸς
οὔζερὶνδὲ γιούδζελενὲν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐφένδιμιζέδε ἰμάν ἰδενλέρ
κίουναχλαρηνδάν χελάς ὀλουρλάρ· πᾶκηνδὰ σούπχεσιζ πῖρ νιαμὲτ γιό-

γρουδου, ιδζρά ιδέν, σιφαλήκ βιρέν πού γιλάν ιλέ πεγιάν όλουνάν Σταυροσούν κουβθετίγιδι. — Τζόκ σενελερδέν σόγγρα, Εζεκίας παδι-σάχ δζεμιέτ πουνά άτηρή ιτιπάρ ιδουπ πούτπερεστιγιέ δούσμεσιν δεγίου. (Βασιλ. Δ'. ΙΗ'. 4.) Όλ πικήρ γιλανή ποζδού.

31. Σουάλ. — Ναυνην όγλου Ιησούς Ιεριχωδά γαβγά ιδέρκεν κίουνεσέ δούρ δεγίου έμρ ιτδι, πού νάσηλ όλδού;

Δζεβάπ. — Χέρ κάνγη μόνδζιζατήν κίόρουνόρ πέρ σεπέπι όλσά, έρτηκ άνά μόνδζιζάτ (θαύμα) δενμέζ. Ιμάν ιτδιγι κουδρετλου 'Αλ-λαχά κίουθενερέκ Ιησούς έμρ έίλεδι βέ Ράππην κενδού άν-ου σόχ-ρετι ιτζούν κίουνεζ δουρδού, σιμδικι Μόνεδζδζιμλεσιν (Αστρονόμοσ-λαρην) καβλίνδζε κίουνεζ δουρδούρ βέ κουσούρ γιλδνζλάρ, γιέρ γιού-ζούδε περαπέρ (ζίρα γιέρ γιούζούδε κίόρουνέν γιλδπζλαρην πικισι κίπι διρ) κίουνεσιν έτραφηνδά δόνερλέρ Λάκιν Ναυή όγλου Ιησούς γιέρ δουρσούν δέμεδι, ζίρα πού κίπι δζεβαπή χέρ κεσέ άδζαγίπ βέ γαραίπ κίόρουνεδζεγιδι' ινσανλάρ γιεθμιέ κίουνεσιν κίουν τογού τα-ραφηνδάν τζηκήπ κίουν πατή ταραφηνά κίτδιγινι κίόρδούκλερινδέν, κίουνεζ δέβρ ιδέρ κηγιάς ιδερλέρ. Ιησούσδα πού κηγιασθήν όζερινέ, κίουνεζ δουρσούν δεγίου έμρ έίλεδι.

32. Σουάλ. — Σαμφών όύτζ γιούζ διλκιγι τοπλαμαγá νάσηλ κα-δίρ όλδού;

Δζεβάπ. — Τεβράτη σεριφδέν πού διλκιλερι τοπλαμάκ όύζερé Σαμ-ψωνούν σάρφ ιτδιγι βικτή πεγιάν έτμέζ. Λάκιν Γιαχουδιστανδά διλκιλεριν τζόκ όλδουγουνδάν, πέρ άζ βικήτ ζαρφηνδά τοπλαμανήν καπιλι όλάπιλεδζεγι άνλασηλούρ. Σαμφών δούσμανλαρηνδάν ιντικάμ άλμάκ ιτζούν πουλμαγιά γαίρετ έγιλεδι, βέ πούιλε δεχζετλου κουβ-θετ τασηγιάν άδém μόνδζερρέτ νιέτ ιτδιγινι ιδζρά ιτμεγε καδίριδι.

33. Σουάλ. — Σαμφωνούν πούτπερέστ κερή άλμακληγή βέ σάιρ πάζεν χαρεκετλερι νόμοσα μουγαίρ δεγίλμιγιδιλερ;

Δζεβάπ. — Φιλιστιλεριν μιλλετι κέρτζεκδεν πούτπερέστιδι, άν-λερδέν κι Σαμφών κερή άλδή. Λάκιν Σαμφωνά 'Αλλάχ έμσαλσής βιδζούδ κουβθετινι βέ δζεσουρλουγού μάχσους Γιαχουδιλεριν δούσ-μενλερινι άλτζακλανδηρηήν δεγίου βερδί. Ιμδι πού μιλλετλεριν φέτχ όλουνμαλερι ιτζούν Σαμφωνούν πάζη νόμοσα μουγαίρ χαρεκετλερινι πακήλμαδη. Φιλιστιλερδέν κερή άλτδή κι, πούκλερ τερπιγέ ιτμεγε πέρ σεπέπ πούλά.

34. Σουάλ. — Γιαχουδιλεριν πινινδζι παδισάχ Σαούλ, νέ σεπέπ-δέν ρέδδ όλουνδού;

Δζεβάπ. — Σαούλ παδισάχ γιάδ κούπλελεριν (Φιλιστιλεριν Άμα-λκλουλεριν Μωαβληλαρην) όύζερλερινέ ιτδιγι μουχαρεπελερδέν Άλλα-χτήν γιαρδημή ιλέ φέτχ έίλεδι βέ πούγίουκ σόχρετ καζανδή λάκιν μαγρουρλουγá δούσούπ σόνρα πείγαμπελεριν έμρλερινέ ιταάτ ιτμέκ ιστεμέσδι. Παδισάχ ιλέν παππασλαρην ισλερινέ δαχή κερήσμάκ νιγε-τινδέν πούλουνδού πού σεπέπδέν Άλλάχ ταραφηνδάν Σαμουήλ πεί-γαμπερέ έμρ όλουνδού κι, Ιεσσαϊνήν όγλου Δαβιδι παδισάχ νάσπ έ-γίλεγιέ, άνήν κι άδαλέτι βέ καχρανμανληγή Σαουλουν βακτηνδά ιπ-ράζ όλουνμούσδουδου. Ιστε πού σεπέπδέν Σαούλ Δαβιδι τελέφ έτμέκ μουραδηνδά πούλουνδού ιτέδε, Άλλαχην νάζαρή Δαβιδι πούτδούν τεχ-λικελερδέν χελάς έγιλεδι βέ κενδού ρεφικλερι ιλέ περαπέρ πέρ βα-κήτ ταγλαρδά έγιλενδικδέν σόγγρα, νίχαίετ Σαουλουν βεφατή ζούχο ιτδιγινδέν παδισάχ νάσπ όλουνδού.

35. Σουάλ. — Δαβιδ δαχή πέρ τακήμ ούίγουνσούζ βέ έζικ ισλερ-δέν πούλουνμούσικεν, νέ σεπέπδέν ρέδδ όλούνμαδη;

Δζεβάπ. — Δαβιδ Ούρίανην ζεβδζεσί Βηρσαβέ ισμινδέν διλκέρ πέρ κερηγιά άλικά ιδούπ, πουνού άλράκ άρζουσή ιλέ κοδζασηνή δζενκ-δέν μάχσους τεχλικελι πέρ γιέρé κοιδουρμάγηλε τελέφ ιτδιρδι, δεμέκ κι, ζινακλαρλήκ βέ κανληλήκ κίουναχλαρηνά δούτζάρ όλδού. Λάκιν άκαπινδέν Άλλάχ ταραφηνδάν πείγαμπερ κελούπ κίουναχλαρηνή γιού-ζούνέ βουρδουγουνδά, Δαβιδ ταξιατλαρηνή τανημάγηλε τóβπεγιέ κελδι, βέ άδζή κίόζ γιασλαρή ιλέ Άλλαχην μερχαμετινέ δούσδού. Πού σεπέπδέν πού κίουναχλαρή άφθ όλουνδουλάρ, Δαβιδ πού ταξιατ-λαρηνή πούτδούν όμρόυνδέν λατρηηνδάν τζηκάρμαγιπ τζόκ έγιουλικλέσ γιαπή. Λάκιν Σαούλ πού ταρζά πούλουνμαδη.

36. Σουάλ. — Δαβιδιν τελέφ ιτδιγι Γολιαθήν όν ικι πούτζούκ ά-γιάκ πογιού άδζαγίπ κίόρουνμέζμι;

Δζεβάπ. — Σούπχεσιζ ταπιατδάν δητάρήδηρ· λάκιν Τεβράτη σε-ριφδέν μααδά Έλληνετλεριν κιταπλαρηνδά δαχή βικήτ βικήτ όν β-όν ικι άγιάκ πογιουνδά τζόκ ινσανλάρ κίόρουνμούσλέρδιρ δεγίου νάκ-όλουνδούρ, άνλερέ κι Γίγαντες (Δεβλέρ) ταπέρ ιδερλέρ. Βασάν παδισά-χηνήν πογιού ιτζούν Μωύτης, όν ικι άγιάγηδη δεγίου νάκλ ιδέρ. Χα-ναάν τοπραγηνά Μωύτην κίόνδερδιγι τζασητλάρ κερού κελδικλε-ρινδέν, άραδα κίόρδούκλερι βούδζουτλου βέ κουβθετλι άδεμλεριν πού

λαρηνή νάκλ ιτδιλέρ ισέ, δζεμιέτ κορκούπδα ούμιδσιζλιγέ δούτμεδι
μι; βέ Μισηρά κερου δόνμεκλιγι άρζουλέμεδιμι; πού κίουνέ καδάρ
Αμερικανην Νοτός ταραφηνδάν ικνέτ ιδέν Παταγονίαληλαρην πούλα-
ρηνή Εύρώπαληλαρ χαίρετ ιλέ νάκλ ιδερλέρ. Ίμιδι έν βέ έν ικλ άγιάκ
πούλου ινσανλάρ πουλονδουλάρ βέ χάλια πουλουνάπιλουρλερ.

37. Σουάλ. Σαμουήλ πείγαμπερίν βεφατηνδάν σόγγρα, Σαούλ Πα-
δισάχ Φιλιτιλερίν ούζερνε καλδηραδζαγή μουχαρεπένιν νετιδζεσινί
βουκούφ ολμάκ ούζερé πέρ πούγιούδζού καρηγια δανησμήτ χάλ πού
κι πούγιούδζούλούγέ έμνιέτ ολούρμου;

Αζεβάπ.— Σαούλ Παδισάχ 'Αλλαχδάν ρέδδ όλουνδουκδάν σόγγρα
νέ ισλεδιγινί πιλμέζιδι· πείγαμπερίν βεφάτ ιτδιγινδέν πούγιούδζού
καρηγια κιδιπ Σαμουηλίν δζανηνή ο πέρ δουνγιαδάν δααβέτ ιτρεσινί
ματλουπ έιλεδί. Αάκιν πού δερεδζε κουβέετ πούγιούδζού καρηγια νέ-
ρεδεν βεριλδί; Πάσάκ σηραδά ολσάγιδη, πού καρή χιτζ πέρ κιμέσνενιν
δζανηνή κιδιγι μάχαλδέν κερου κетуρμεκλιγέ καδίρ δεγίλιδι· φά-
κατ Σοουλουν γιέκπαρε Αλλαχδάν ρέδδ όλουνδουγού περγάν ολμάκ
ιτζούν, 'Αλλάχ ταραφηνδάν Σαμουηλίν δζανή κίόρουνδού, βέ Σαου-
λουν πάσνάν κελεδζέκ καρκουλού χαλιατή κενδουσινέ χαπέρ βερδί·
βέ 'Αλλάχ σενί ικράχ έιλεδί, βέ πού γαβγαδά σέν βέ ούτζ όγκου-
λαρην τελέφ ολατζάκσηντζ δεδί.— Σιρπαζληγην μεκιανή πούγιούκ
'Ανατολήδην, (Μεγάλη Ασία) βέ πού κίουνέ καδάρ 'Ανατοληνών τζόκ
πελδελερινδέν πουνά ιτιπάρ βέ ιτικαδ ιδερλέρ, πού ισέ γιχλανδζη-
ληκδάν βέ αλδαδηδζηληκδάν ιπαρέτ ολδουγού ιτζούν, Αλλαχην έμιρ-
λερινέ μουγατρ βέ πύ έσας πέρ κείφιέτδιρ ζίρα πούγιούδζούλούκ δε-
νιλέν μαδδενίν μαριφετί ιλέ, κελεδζέκ βακηηταρδάν βουκού πουλα-
δζάκ ισλερίν χιτζ περισίδε χαπέρ βεριλέμεζ· ολαδζάκ βουκουκτα-
ρή χαπέρ βιρμέκ 'Αλλάχου άζιμούσσανά βέ άζιζ Ρουχούν κουβέετ
ιλέ πείγαμπερίκ ιδέν άζιζ άδεμλερέ μαχσούσδουρ. Αάκιν Σαουλδάν
σουάλ όλουνάν πού πούγιούδζού καρή Σαμουηλίν δζανηνή νάσηλ κίνε
άχρετδεν δουνγιαγιά κетуρπειλδί; πού γιόκ καρηνήν κουβέετ ιλέ
έλλα 'Αλλαχην ίζνί ιλέ ολμούς πέρ κείφιέτδιρ, Σαούλ 'Αλλαχην έ-
μιρλερινέ ιταατλου κέν, κενδουσι πού κίπι ισλερί γισάκ ιτμίσιδι,
βέ κερέκ πούγιούδζούλερί, κερέκ άνλερέ δούτζούπ σάλ ιδενλερί τεκδιρ
ιδέριδι. (α)

(α) Πούγιούδζούλούκ δενιλέν σέι ιτζούν τζόκ γιχζηλαδζάκ δζε-

38. Σουάλ.— Σαούλ τελέφ ολαδζαγηνή χαπέρ αλμής κέν, έλ
γαβγαδάν νίτζουν κερου δούρμαδη; γιχχοδ πέρ ταρίκ ιλέ νίτζουν μέζ
ιτμεδι;

Αζεβάπ.— Ζίρα πύτηνά άρτηκ κελεδζέκ πιτζαρελικερί χαπέρ
αλδηκδάν σόγγρα Σαούλ ούμιδσιζλιγέ δούσμούσδουδου.

39. Σουάλ.— Δαβιδ δζενκδέ Ουρίαση τελέφ ιτδριπ, κερησή Βηρ-
σαβееγί αλδηγηνδάν, δζεμιέτ νάσηλ πουνά ραζή ολδού;

Αζεβάπ.— Ζίρα Ουρίασην πού ταρζά τελέφ ολδουγουνού γιάλη-
νηζ Δαβιδ ιλέ σεασκερί πιλούριδι· πουνού δαχή περγάν ιδέριζ κι,
Ουρίασην τελέφ ολμασηνδάν σόγγρα Βηρσαβееγί κενδουσινέ Δαβιδ
νικιαχλαδή· δζεμιετίν χουζουρουνδάν έζικ ιστέ πουλουνμούς κίπι κίό-
ρόύνμεδι, σάνιεν 'Αλλαχήδαν ραζή έίλεδί· ζίρα Δαβιδ Νάθαν πείγαμ-
περίν τεκδιρινί έτιτδιγι άνδάν, έζκίν γιούμέγικεν 'Αλλαχην χουζου-
ρουνδάν κίουνάχ ισλεδιγινί ικράρ έίλεδί· κιδζέ σαπαχά καδάρ κίόζ
γισάκάρ δόκериδι, βέ ιπαδενίν σιλαγηνή τακνηηπ τζόκ βακητ βού-
δζουδινί δζεφαλανδηρμάγικε, 'Αλλαχδάν κίούναχλαρηνήν αφβληγηνή
διλέριδι, τεκμύλ τόβπεγέ κελδι, βέ πούτουν δμούνδάν άρτηκ πού
μισιλλού χαρεκετδέν πουλουνμαδηκδάν πάσά, 'Αλλαχά μακπούλ ά-
μελλερίν κίχφесινίδε ιδζόα ιδέριδι· πού ταρζά τόβπεκλαρληγιά κέν
κίούναχκίρλαρηνδάν μόδζερρετ μερχαμετλου Ράππιμιζ ταραφηνδάν
αφβλήκ πουλατζακλαρηνά κήιμετλου έμσάλ πρακδή.

40. Σουάλ.— Σολομωνούν γιχπηρδηγιά άζιζ χανέ νέ σεπεπδέν
πού καδάρ ναμλή, βέ μεσχοур ιδί;

Αζεβάπ.— Πού Χανενίν άλτμήτ άρτήν ούζουνλουγού βέ γιγιομί
πές άρτήν έγγί, βέ έτούζ πές άρτήν γιούδζελιρί βίρηδην· πέκ σαφκ-
λή βέ γιούζέκ δεγίλιδι· λάκιν χέρ ταραφή αλτούν ιλέ τονανμήσηδην·

βαπλάρ βάρ ισέδε πούραδα μουνασιπ όλμαδηγηνδάν, 'Ανατοληλή
καρηνδασλαρημηζά πού καδάρ χαπέρ βεριζ κι, πούγιούδζούλούκ
ισμύ ιλέ ιδζόα όλουνάν, βέ πύλκισιζ άδεμλερέ πέκ άδζαγίπ κίό-
ρουνέν σιρπαζληκλαρην κίχφесίде ол γιαπάν άδεμλερίν χιλεδέν
μεμλου μαριφετλερίδιρ· δζεμασηνήδαν σεπεπλερί βάρδην, σεναατ
ιλέ τζόκ ισλέρ ολούρ· χιτζ πέρ κίμσε άνλερδέν πύσάκ πέρ κερα-
μέτ, βέ πέρ κουβέετ βάρδην κηγιός ιτρεσιν, άζιζ μεζχεπιμιζ,
δζεμιετί αλδατμάκ ούζερé πού κίπι ισλερί κουλλαγλαρή βέ άνλερέ
ιτιπάρ ιδενλερί άφορός ιδέρ.

χανεῖν δερβινδὲ πούλουαν καπλάρην κιάφεςιδε ἀλτουνδάν βὲ κίου-
μούτδὲν γλαπηλμῆσηδηλαρ. πινασῆ ἱτζούν ὅλ καδάρ ὀλμαγιουπ χι-
σαπσῆζ μασαρίφ ἱλὲ βούδζουδὲ κελὲν τονανῆση ἱτζούν μέδχ ὀλου-
νούρουδου. βὲ χουσουσού ἱλὲ, ὅλ βκαῖτ πούτουν δούνγια γιόζζουδὲ
πούλουαν ἱσανλάρ πούτπερεστλιγίν κίόρλουγιόυνδὲ γιόρδουρλὲρ ἱκέν,
γιαῖληνηζ πού ἀζιζ χανεδὲ πῖρ Ἀλλαχῆν ἱσμινὲ τεσπιχάτ ὀλουρ ἱδί.

41. Σουάλ.— Σολομών τζόκ δζενκλέρ ἱτμεμις ἱκέν, πού δερεδζέ
κουββετὶ βὲ ζενκινλιγὶ νάσηλ καζανδῆ;

Δζεβῆπ.— Πεδερὶ Δαβιδ πούτουν ὀμρουνδὸν μουχαρεπελέρ ἱλὲ κε-
τζουρίπ, Γιαχουδιστανῆν ἑτραφηνδὰ πούλουαν γιάδ καπιλελερὶ κεν-
δου ζαπτηνὰ ἀλδηκδάν σόγγρα, χόλουμετινὶ Εὐφράτης (Φουράτ) ἡρ-
μαγηνδάν κίουν πατὴ ταραφηνδακῆ Ἀκ δενιζὲ καδάρ (μέχρι τῆς Με-
σογείου Θαλάσσης) οὐζατμήσηδη. Σάμ χόκούμδαρῆ δαχῆ Δαβιδε
χαρτζκούζαρηδῆ πού καδάρ κουββετὶ Δαβιδ, ἀζιζ χανὲ γλαπμάκ
οὐζερὲ χαζῆρ ἱτδιγι χισαπσῆζ χαζνελέρ ἱλὲ περαπέρ, ὀγλου Σολομω-
νὰ πρακτῆ ἀνδέν κι, κουββετὶ βὲ ἱλμὶ ἱτζούν, πούτουν ἑτραφδὰ πού-
λουαν μιλλετλέρ κορκαρλάρηδη. πού σεπεπδὲν Σολομωνῆν πούτουν
ὀμρουνδὲ δζενκ ἱτμεγὲ δζεσαρέτ ἱδατζεκ χιτζ πῖρ χόκούμδαρ πού-
λουνμαδη, χάκεζα κενδου φαῖδεσι ἱτζούν τούδζδζαρηκ ἱλὲ δαχῆ
μεσγούλ ὀλούρουδου. Μησηρδάν χισαπσῆζ ἀτλάρ ἱστουρδιπ κενδου
σουβαρὶ ἀσκερινὲ ἱκτιζὰ ἱδενλερδὲν μάδασηνη σατάρηδη. Σολομω-
νουν κῆρκ πῖν ἄτ ταπλάσῆ βάρηδη δεγλου Τεβράτη σεριφδὲ γλαζη-
λήδηρ, δενιζδὲν βὲ καραδάν πού κίπι τιδζαρετὶ, βὲ πούνα ταπὶ ὀλάν
μιλλετλερὶν χαρτζλαρῆ, βὲ κενδου μιλλετινὶν βερκόουλερὶ Σολομωνουν
ζενκινλιγινὶ γάγιετ ἀρτηρηδῆλάρ, ὀνού κι μουράδ ἱτδιγι οὐζερὲ σάρφ
εἰλεδί. Ζίρα χεῖκἐλι σεριφὲ σάρφ ὀλουαν χισαπσῆζ μασαριφλερδὲν
μάαδα κενδουσι ἱτζούν ἱερουσαλημδὲ ναδιδὲ πῖρ σεράτ γλαπτηρηδῆ,
ἀνῆν δαχῆ χέρ πῖρ τακημῆ ἀλτουνδάνηδη βὲ ζεβδζεσι ἱτζούν ἄιρηδζα
σεράτ γλαπτηρηδῆ, βὲ φίλδισινδεν γλαπουλμά κίόρσούσού μεσχούρ-
δου, ὀνά κι ἀλτῆ καδεμὲ ἱλὲ τζηκηλούριδι, βὲ ἱκὶ ταραφηνδὰ γίνε
φίλδισινδεν γλαπηλμά ἀλτησαρδάν ὅν ἱκὶ ἀρσλάν δουρούρουδου, πού
κίπι ἐμσαλσῆζ τὰχτ χιτζ πῖρ χόκούμετδὲ πούλουμαζκηδῆ, δέγιωρ
Τεβράτη σεριφ. Καπίλ κι γλαπκνδζῆ εὐσταλαρδάν γλαπηλμῆς ὀλά,
Ζίρα Γιαχουδελέρ πού κίπι ἱνδζὲ σεναατλαρῆ πιλμεζλέριδι, βὲ χάττα
Σολομωνουν, χεῖκελινιδε γλαπάν εὐσταλαρῆν, κίουμούς βὲ ἀλτουν
καπλαρηνῆ δαχῆ μουστακῆλλεν γλαπκνδζηλάρ ἱσλεμισλέριδι. Γιαχουδι

παδισαχληγηνῆν κουββετὶ βὲ ὀσχετὶ Σολομώνουν βεφατηνὰ καδάρ
σούρδου πού παδισαχῆν τζόκ ζεγκινλιγὶ κερὲκ κενδουσινὶ, κερὲκ δζε-
μιετὶ σεφαατὰ μεγιλλενδιρδὶ, σεφαάττα πούτουν μιλλετὶ ζαγιφλαν-
δηρδῆ. Μωύσηνῆν Νόμοςουνα μουγαῖρεν Σολομωνουν γιεδὶ γιόζζ κα-
ρησῆ βάρηδη, ἀνλερὶν κι τζόκλαρη πούτπερεστ, βὲ ἑτραφδὰ πούλου-
αν γιάδ καπιλελερὶν πείλερινὶν κηζλαρῆγιδῆλάρ, πού καρηλάρ Σο-
λομωνου πούτπερεστλιγὲ καμετλενδιρδελέρ, βὲ χάττα ἱερουσαλήμ
δερουνινδὲ τζόκ πούτχανελέρ γλαπτηρηδῆλάρ, πού σεπεπδὲν χαλκῆν
μουχαππέτὶ σοβουδου βὲ βεφατηνδάν σόγγρα Μπένι ἱσραηλῆν ὅν κα-
πιλελερινὶν γιὲκ διῆκερδὲν ἀγιεηλμασηνὰ σεπέπ βιριλδί.

42. Σουάλ.— Σολομωνουν ἐμσαλσῆζ ἱλμὶ βάρ ἱκέν, νίτζουν τζόκ
κιταπλάρ γιζμαδη;

Δζεβῆπ.— Τεβράτη σεριφὶν σεχαδετινὲ κίόρε, Σολομών οὐτζ πῖν
τεσπιχάτ (ἄσμαα) βὲ νετζὲ δάρπη μισάλ (παροιμία) βὲ ἱλμινὶ ἱσ-
πάτ ἱδὲν σάιρ τζόκ κιταπλάρ γιζμήσηδη. Λάκιν πουνλαρδάν τζοκ-
λαρῆ ζαῖ ὀλμάγίλε, γιαῖληνηζ Τεβράτη σεριφδὲ μάυνεδιρδζ πούλου-
ανλάρ πού ἀσηρέδεκ καλμήσηδη.

43. Σουάλ.— Σολομών Ἐκκλησιαστής κιταπηνδὰ κίμ πιλούρ ἱν-
σανῆν Ρουχουνουν κίόκ γιόζζουδὲ τζηκδηγηνῆ βὲ χαῖθανῆν ρουχουνουν
γιερδὲ καλδηγηνῆ; δεγλου νὲ ἐφκίάρ ἱλὲ γιαζῆγιωρ; γιόχσα δζανῆν
ὀλόμετςούζλουγιόυνδὲ ἱμάν ἱτμέζμιγιδὶ;

Δζεβῆπ.— Πού δζεβαπλάρην μανεσινὶ τζόκλαρη φάρκ ἱδέμεδικλε-
ρινδεν, τεεδζούπ ἱδερλέρ. Σολομών δούνγια ἱσλερινὶν πατηλληγηνὰ
πακαράκ κενδου κενδουσινὲ σουάλ ἱδίγιωρ. « ἱνσανῆν χαῖθανδάν νὲ
φαρκῆ βάρηδη; Κίμ πιλούρ κι ἱνσάν ὀγουλλαρηνῆν ρουχου γιοκαρῆ
τζηκάρ βὲ χαῖθανλαρῆν ρουχου γιερδὲ καλῆρ; βὲ. . κίόρδούμ κι,
ἱνσάν γιαῖληνηζ κενδου ἱσλερινδὲ πουλαδζαγῆ φεραχληκδάν μααδὰ
πασκὰ ἐγλουλὶκ γιόκδουρ. . . ἐλιγγδὲν κελενὶ γλαπάσην δέγιωρ Ζίρα
σενὶν κιδεδζεγὶν ἀχρετδὲ ἱζ βὲ δούσούνμὲ βὲ φεχίμ βὲ ἱλὶμ γιόκ-
δουρ » φάκκτ πού δζεβαπλάρῆ Σολομών ἱνσανλαρά ταρίφ ἱτμεγιωρ
κι, πούγλὲ ἱμάν βὲ ἱτικῆδ ἐγίλεσινλέρ, ἱλλα ἱνσάν δούνγιαδὰ ζούχρ
ἱδὲν πατῆλ ἱσλερὲ πακτηγηνδα, πού κίπι φικιρλέρ κελούρ κιαφέι κίόρ-
δούκλερινὶ ποτὰ τζηκαρῆρ δεμὲκ ἱστέρ, λάκιν πού σουαλλερινὶν
κίνε δζεβαπλάρην κενδουσι βιρερέκ, δερ (Ἐκκλησιαστ. ΙΑ.) « Φεραχ-
» λάν, γιά δελὶ κανλῆ, κέντζ κεμαλετιγγδὲ, βὲ καλπιγγὶν γιολ-
» λαρηνδὰ λεκεσιζ γιόρδου βὲ γιόκ κίόζλεριγγὶν κίόρδούγιόυνδὲ κίόρε »

» βέ φεχίμ. έγιλέ κι, πού δζεμπί έσλερίν ιτζούν σενί Άλλάχ σερρατά
 » τζηκαρτζάκδηρ. δφεγιέ κενδουγγδέν ούζάκ, βέ βούδζουδιγγδέν
 » φεναληγή δέφ έίλέ ζίρα κεντζίλκ βέ άκηλησηζλήκ πατηλλήκδηρ.
 » βέ σενί γιαραδανή κεντζλιγιγγδέν χατηρηγγά κетуόρ. βέ . . . τοπ-
 » ράκ ολδουγού κιπί γιέρ γιούζούνέ, βέ Ρούχ δαχή άνή βιρέν Αλ-
 » λαχά δόνεδζέκ (Έκκλησιαστ. ΙΒ'.—ΙΙ'.) » βέ νίχάιετ Σολομών
 δζεβάπ ιδέρ. « Σόγγ κελάμ, Άλλάχδάν κηρκάσην βέ όνούν τενπιχλε-
 » ρινί χήφζ ιδέσιν, ζίρα χέρ πέρ ίνσάν πού δεμέαδερ. ζίρα Άλλάχ
 » κιαφφεί μαχλουκατή έγίουλιγι βέ κιστόουλούγιού σερρατ ιδεδζέκ-
 » διρ », πού άζιζ δζεβαπλάρη Σολομών γιοκαρηδακή ίνσάν φικερλερι-
 νέ καρσήληκ γιαζδή. ζίρα, ίνσανήν ρουχουνούν γιοκαρή κητιδινέ βέ
 χιϊβάν ρουχουνούν γιερδέν καλδηγηνά σούπχεσί ολσάγιδι, ένδζαμηνδά
 Άλλάχ ίνσανλαρήν δζόύμλεσινίδε σερρατά τζηκαρτζάκδηρ δεγιοδ
 νάσηλ δεγίεπιλουρ ιδί; Παζηλαρη χαϊβάν δζεβαπνηή πούτπερέστ βέ
 ίμανσηζλαρήν, βέ ίνσάν δζεβαπνηή δινδαρλαρήν ούζερινέ αληρλαρ.
 όλ βακήτ σου μανά τζηκάρ: κίμ πιλουρ δινδαρλαρήν ρουχουνούν
 κιδεδζεγι μαχαλλέ ίμανσηζλαρήνδα κιδεδζεγινί; χέρ νέ κινέ μανά
 βεριλουρ ίσέ, ένδζαμηνδά Σολομωνούν ζάμμ ιτδιγι δζεβαπλάρ, τογ-
 ρουλουγού κιστερέρ. όλ σούπχελι δζεβαπλάρη πατήλ άκηλη άδεμ-
 λερίν ταφανηδάν σόγιλέγιωρ, άνλέρ κι δούνγλαδά βουκού πούλάν
 πάζη έσλερδέν αλδανμάγηλε, όλ σούπχελερέ δούτζάρ ολουρλάρ. Αλ-
 λάχ δζόύμλεσινίδε σερρατά τζηκαρτζάκ δεμεσινδέν πεγιάν ολούρ κι,
 Σολομών δζανήν ολόμεσούζλουγιούνέ ίμάν ιδέριδι. Πασκά μαχαλδέν
 δαχή Σολομών δζεβάπ ιτμέζμι κι « Αδιλ άδεμλερίν (Σοφ. Σολομ. Γ'.)
 » δζανλερί Άλλάχην έλινδέδιρ, βέ άνλερέ δζεζά τοκούμμαγιατζάκ.
 » δζαχιλλερίν κισζλερινέ ολμούς κιπί κισρόουνδούλέρ. λάκιν άνλέρ
 » ραχατληκδάδηρλαρ. ζίρα ίνσανλαρήν κισζλερινδέν τζεφαλανηρλάρ
 » ίσέδε, άνλερίν ούμιδλερί ολόμεσούζλουκδέν δολούδουρ . . . ζίρα
 » Άλλάχ πουνλαρή τεδζρουπέ έίλειδ βέ πουνλαρή κενδουγέ λαγίκ
 » πουλδού . . . κηθημλαρήν σεριατηνή κεσεδζεκλέρ, βέ Ράππ έ-
 » πετλερέδεκ πού άδιλλερίν ούζερινέ παδισαχλήκ ιδεδζέκ ». Δεγιοδ;
 έμδι πού δζεβαπλάρδά άδιλλερίν ολόμεσούζλουγιούνι κιστερέργιωρ.
 χάκεζά πέσινδζι παπδά δαχή (Σοφ. Σολομ. Ε'.) πινάμουσλαρήν τεκδιρ
 ολαδζακλαρηνήδα πεγιάν ιδίγιωρ.

44. Σουάλ.— Σολομωνούν βεφατηνδάν σόγγρα Γιαχουδιστάν πα-
 δισαχληγηνήν πού παρλακληγή τζόκ βακήτ σούρδούμό;

Δζεβάπ.— Ισραήλ καβμή Σολομωνούν ταχτά τζηκάν ογλου Ρο-
 βοαμά κελούπ Πεδερίν πιζι τεχαμμούλ ολουνμάζ βερζούλέρ ίλέ πι-
 τζαρελιγέ δούσούρδού, γιούκούμεζού χαφιφλέ βέ σανά ταπί ολαλήμ
 δεδιλέρ. Λάκιν Ροβιάμ έτραφηνδά πούλουνάν πέρ τακήμ δζαχίλ
 δελι κανηηλαρδάν καμετλενερέκ, γιούκούμεζού δαχή ζιαδέν αληρλασ-
 τηραδζάγημ δεγιοδ χαλκή σεργίλκ ίλέ ρέδδ ιτδικδέν σόγγρα, Ισραη-
 λιν έν καπιλελερί πουνού τανήμαγιπ, σάιρι παδισάχ νάσπ έγιλεδιλέρ.
 Πού δζιχετδέν Ισραήλ καβμηνήν έν ίκί καπιλελερί ίκί παδισαχληγά
 ταξιμ ολδουδάρ σόίλέκι, Ιούδα βέ Βενιαμίν καπιλελερί Ροβοαμή
 τανηδηλάρ, όλ κι Ιούδα παδισαχλή δινούριδι. Ιερουσαλήμ βέ άζιζ
 χανέν Ιούδα καπιλεσινίν ζαπτηνδά βέ τοπραγηνδάγηδη, κουσουρ έν
 καπιλελερίνδε παδισαχλή Ισραήλ παδισαχλή τεσμιέ ολουνούρουδου πού
 ταρζά αίρηλδηκδάν σόγγρα, κερék σάιρ γούκουμεδαράν ίλέ, κερék άρα-
 λαρηνδά χέρ βυκήτ ζούχρ ιδέν γαβγαλαρδάν ζαϊφληγά δούστούλέρ
 βέ πούτπερεστλιγέδε σάπδηκλαρή ιτζούν, Άλλάχ δαχή έσκι ναζάρ
 βέ μουχαππέτινι πουνλαρδάν καλδηρδή έν καπιλελερίν έν σογγρακι
 παδισαχλαρή ώττέ (όνούν κι πάιταχτή Σαμάρεια σέχιρι ιδί) Ασουρία
 παδισαχηνδάν μαγλουπ όλμάκλε χαλκήν μούουτεπερλερί ίλέ περαπέρ
 έσιρλιγέ κιστόούρδού (722 σενεσινδέν Ιησ. Χριστοσδάν έββέλ). Ιού-
 δα παδισαχληγήδα Σεδεκίας παδισαχην βακτηνδά (588 σενεσινδέν
 Χριστοσδάν έββέλ) Παγδάτ παδισαχλή Μπούχδ όυν-Νάσηρδαν (Να-
 βουχρδονόσορδαν) ζάπτ ολουνδού, όλ κι πούτδούν δζεμιετι Παγδαδά
 έσίρ κιστόούρδού, βέ όραδα γιετρίς σενέ έσιρλικδέν σόγγρα, Ιράν σαχί
 Χουρσινδέν (πάγιόκ Κύροσδαν) βατανλαρηνά κερου δόνμék ούζερέ,
 Γιαχουδिलερέ ίζιν βεριλδί.

45. Σουάλ.— Πού Κύρος όλ βακτηλαρδά πούτδούν Αδζεμισταν-
 ηλάρ κιπί πούτπερέστ ίκέν, νέ σέπεπδέν Τεβράτη σερίφ πουνού Αλ-
 λαχην σετζκίλουσι τεσμιέ ιδίγιωρ;

Δζεβάπ.— Κύρος Παγδάτ παδισαχληγηνή ζαπτηνά αλδηγηνδά,
 όραδα έσίρ πούλουνάν Γιαχουδιλέρ Ησάιτην πείγαμπερλικλερινί
 πουνά κιστερδιλέρ, τζούν κι Κύροσδαν ίκί γιούζ σενέ έββέλ Ησαΐας
 Κύροσδαν κουβεσι ιτζούν, κενδουνέ ταπί ιδεδζεγι χισαπσής μιλλετ-
 λέρ ιτζούν πείγαμπερλικ έίλερμίσιδι. (Ησαΐας ΜΔ'. 24. . .) ίκί μα-
 χαλδέν Κύροσδαν ίσμινί δαχή ζίκρ ιδέρ. Πού πείγαμπερλιγέ κισρέ,
 πού κι έσκι Αδζεμλερίν πειρινδζι σαχλερίδιρ, πόγιόκ σόχρετ βέ κουβ-
 βέτ καζανδή. Σάνιεν Παγδατδά Ησαΐτην σαχίχ κελαμλαρηνή έσίτ.

διγινδὲ, Ἰσραὴλ Ἀλλαχηνὴν πόγιόυκλόυγιόυκλόυ τανηδὴ βὲ Γιαχουδι-
λερί ἀρζουλερινὲ κίόρὲ βτανλαρηνὰ κίόνδερδί· βὲ σερχατουλλαχὴν
δαχὴ γιένιδεν ταμιρί ιτζοὺν γιεδλερινὲ φερμανλάρ βερδί· ζίρα Νε-
βουχοδονόσορ Ἱερουσαλημί χαράπ ιτδιγινδὲ, ἄσηλ Σολομωνὴν πινασὴ
ὄλάν χεϊκέλι σεριφὶν κιαφφέι τεζγίνατηνὴ ἀλδηκδάν σόνρα, πιναίδα
γικμίσσηδη. Ἰμδι Ἀλλαχὴν σετζκιλοῦ δζεμιστινὲ πού κ.πὶ ἐγλουικλέρ
ιτδιγί ιτζοὺν, Ἀλλαχὴν σετζκιλοῦσι Κῦρος τεσμιὲ ὀλουνοῦρ.

46. Σουάλ.— Παγδάτ ἐπιρλιγινδὲν κερὸν κελδικδὲν σόγγρα Για-
χουδιλέρ πκδισαχλὴκ ιτδιλέομι;

Δζεβάπ.— Ἀδζεμιστὰν Μέγας Ἀλέξανδρουσιν ζαπίτηνὰ κειτζίνδζεγε
καδάρ Ἀδζεμελὲρὶν χόκμουνδὲ καλδηλάρ, (325 Χριστοσδάν ἐβέελ) ἀν-
δὲν σόγγρα Μέγας Ἀλέξανδρουσιν σερχσκερλερινὴν Μπασηδὰ βὲ πέρρι
Σάμδα (Συρία) τεμελλενδιδικλερί χόκόμετιν πάζη πινινὲ, πάζη ὅ
πινινὲ χαρατζκούζαρηδηλάρ· φάκατ Ἰδουμαῖος Ἡρώδησιν βακτηνὰ κη-
δάρ κενδοῦ ἀραλαρηνδὰ πὰς κιαχινλερινδὲν (ὑπὸ τῶν Ἀρχιερέων) κου-
μάνδα ὀλουρλάρηδη, πού Ἡρώδης γιὰδ κηπιλεδένιδι, βὲ μιλλετὶν
ιστεγικί ὀλμαδη ἰσέδε Ρώμαληλαρην κουββετὶ ἰλέ Γιαχουδιστανὴν
χόκόμεδαρὴ ὀλδοῦ. Πουνοῦν βακτηνδὰ Ἰησοῦς Χριστὸς ἐφένδιμιζ
μεβλοῦδ ἰλδοῦ, Πατριάρχης Ἰκωβόυν πεϊγαμπερλιγινὲ κίόρὲ. («Οὐκ
ἐκλείψει ἄρχων ἐξ Ἰούδα καὶ ἡγούμενος ἐκ τῶν μεγάλων αὐτοῦ, ἕως ἂν
ἔλθῃ, ὃ ἀπόκειται »). Ἡρώδησιν βεφατηνδὰν σόγγρα Γιαχουδιστὰν
ἐβλαδλαρηνὰ ταξίμ ὀλουνοῦ, λάκιν ἐφένδιμιζδὲν 41 σενὲ σόγγρα
Ρώμαληλαρ κενδοῦ ταφαρηνδὰν βεκίλ ἰρσάλ ἰδοῦπ ἰστεδικλερί
κ.πὶ κουμάνδα ἰδερλέριδι· γιὰληνηζ πὰς κιαχινλιγὶν ρούτπεσι Ἡρώ-
δησιν ζουριετινδὲ καλδὴ. Γιαχουδιλέρ Ρώμαληλαρην βὲ ἀνλεριν τα-
ραφαρηνδὰν κελὲν ζαπίτλεριν χηκσηζηκλαρηνὰ τεχαμμόυλ ἰδέμε-
μέγιλε σερπεστλικλερινὲ ναίλ ὀλμάκ ιτζοὺν βακὴτ πὲ βακὴτ πὰς
καλδηρηρλάρηδη. Ἰμδι ἐφένδιμιζδὲν 70 σενὲ σόγγρα κίνε πού κ.πὶ
ἀσσηλὴκ κίόστερδικλερινδὲν, Ρώμα ταφαρηνδὰν Οὔεσπιεσιανὸς πουν-
λαρὴν ὀζερινὲ σεφὲρ ἐίλεδι, βὲ πού ὁ ἀραδὰ Ρώμα Ἰμπερατωροῦ νάσπ
ὀλουνοδουγουνδὴν κενδοῦ ὀγλοῦ Τίτοσου Ἰρσάλ ἐίλεδι. Τίτος τζόκ βα-
κὴτ Ἱερουσαλὴμ σεχρινὶ μουχασερε ἰδικδὲν σόγγρα, Γιαχουδιλέρ
πὶρ κίόνε τεσλίμ ἰτμεκλιγί καπούλ ἰτμεδικλερινδὲν, νίχαϊετ ζάπτ
ιτδιγινδὲν πούτῶν σεχρινὶ χκράπ ἐίλεδι, βὲ ἀζιζ Χανενὶν ἐσερινὶ πράκ-
μαδη· βὲ γαβγά ἐσσηνηδὰ τελέφ ὄλάν πὶρ μιλλιὸν Γιαχουδιλερδὲν
μααδὰ κουσοῦρ καλανλαρὴδα σοφοῦ βὲ ἰκράχ ὀλμαγια λαγίκ βὲ τέκ

δουρμάζ πὶρ μιλλέτ κηγιάς ἰδερὲκ δούνγιανὴν χερ ταρφηνὰ ταγῆ-
δηλάρ πουνλαρὴ Πού σεπεπδὲν πού κίόνε καδάρ ἄζ βὲ τζόκ χερ πὶρ
μεμαλικδὲ βὲ πόγιόυκ σεχρλερδὲ Γιαχουδι πούλουνοῦρ, βὲ κενδου-
λερί φαρκηνδὰ ὀλμαχτζ πίζιμ ἀζιζ μεζχεπιμιζὶν κερτζεκλιγινὲ σκ-
χιδλὶκ ἰδερλέρ· ζίρα πού ὀζερλερινὲ κελὲν πελαληρὴν βὲ πιτζορὲ
χαλλερὶν δζεμασῆδα ἐφένδιμιζ Ἱερουσαλημὴν μιλλετλέρ χόκμουνὲ
κετζεδζεγινί, ἀζιζ Χανενὶν πούλουνοδουγὸν γιερδὲ τὰς ὀυστῶνδὲ τὰς
κάλμαγιαδζαγηνη βὲ σάϊρ βουκουσοῦ πούλαδζάκ τζόκ σέϊλερι ὀλ δού-
γινὴν χερ ταρφηνὰ ταγῆλάν Γιαχουδιλεριν ἀταλαρηνὰ χαπὲρ βερδί·
ἐφένδιμιζι Σταυροσὰ μηχλαδηλάρ, βὲ ὀτουζ πὲς κέρκ σεπεδὲν σόγγρα,
πού χηλλερὲ κερφδάρ ὀλδουλάρ. Ἀλλαχὴν σετζκίλι δζεμισετὶ ἰκὲν, ὀλ
ναμκίὸρ βὲ πινκμοῦς χερκετλερί ἰλέ, πούτῶν μιλλετλεριν ἀρασηνδὰ
μεκροῦχ ὀλδουλάρ· βὲ π.τζερελέρ, χίλικ πού χαλδὲ ἰκὲν, Γιαχουδι
μιλλετινὶ δούνγιανὴν δόρτ ἐτραφηνδὰν Ἱερουσαλημὲ τοπλαγιδζάκ,
βὲ ἐσκι Γιαχουδι χόκόμετινὶ τεκράρ τεμελλενδιδεδζέκ πὶρ Μεσσίας
κίόζεδιδιλέρ· ζίρα Μεσσίας κελδιγινδὲ, Ἰσάκ πεϊγαμπερὶν δζεβαπ-
λαρηνὰ κίόρὲ, κίὸρ ὀλμουσλάρηδη.

Σάνιε Ἀχδὴ δζεδιδὶν, γιάνι Εὐαγγέλιονοῦν.

—ο—

Ματθαῖος καθλίνδζε ταχρίρ ὀληνὰν Εὐαγγέλιον ὀζε-
ρινὲ σουάλ δζεβάπ.

—=—

III PINAZI ΠΑΠ.

47. Σουάλ.— Εὐαγγέλιον νὲ σεπεπδὲν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐφένδιμιζ
δούνγιαδὰ ἰκὲν γιαζήλμαδη;

Δζεβάπ.— Ἐφένδιμιζ δούνγιαδὰ ἰκὲν χιτζ πὶρ Ἰνσανὴν Εὐαγγέ-
λιονδαν ἰκτιζασὴ γιόγουδοῦ. Ἐφένδιμιζιν τσαλίμ βὲ ταριφλερινὲ ὀλ
ζεμανδὰ ἰμὰν ἰδενλέρ κενδοῦ ἀκηλαρὴ δερουνινὲ γιζαρλάρηδη.
Δάκιν Ἰνσὰν ἀκληνδὰν ὀυστῶν Ἰλλαχί κελαμλαρηνὴ βὲ χισαπσῆζ

μυθδζιζατλαρηνή γιαζμακληγά κιμίν κουδρετί βάρηδη; Αζίζ Ρεσουλ-
λάρ εφένδιμιζδεν βάρδ όλουιάν αζίζ Ρούχ κελίπ πουνλαρή σαφλαν-
δηρδηκδάν σόγγρα, όλ βακλήτ γιαζμακληγά καθίρ όλδουλάρ. Πουν-
λαρά δαχτή Εὐαγγέλιον γιαζμακληγά εφένδιμιζ τενπίχ ἱμεδι, ἴλλα
Ἀπόστολοσλαρην ἐγιαμηνδὰ τζεσίδ Αἰρετικοσλάρ τούρεγερέκ, ταρίφ
βέ τακλιμελερί εφένδιμιζιν ταριφλερινέ μουγατς όλδουγηνδάν, βέ
εφένδιμιζιν τερδζουμέϊ χαλινίν (βιογραφίκασηνην) κιταπδὰ γιαζκλ-
μασηνή ἴλλε χριστιανλάρ ἀρζουλεδικλερινδέν, Εὐαγγέλιονλαρη γινζ-
μάκ ιδζάπ ἐγίλεδι.

48. Σουάλ.— Δόρτ Εὐαγγέλιονλαρδαν κάνγηση ἐββέλ γιαζκλδῆ;
Δζεβάπ.— Ἐββελα Ματθαῖος, εφένδιμιζιν σεμεβιλερέ ἀληνμασην-
δάν σεκίζ σενέ σόγγρα Εὐαγγέλιονου Γλαχουδι λισανηνδὰ γιαζδῆ,
χριστιανληγή καπούλ ιδέν Γλαχουδιλέρ ἱτζούν, (όνού κι σάνιεν Θεο-
λόγος Ἰωάννης Ἑλληνικαγὰ τερδζουμέ εἴλεδι)· ὅν σενεδεν σόγγρα
Μάρκος Πέτροσδαν ταριφλενμέγιλε γιαζδῆ Λουκάς εφένδιμιζιν κλόγ-
λερέ ἀληνμασηνδάν ὅν πές σενέ σόγγρα βέ Ἰωάννης δτουζ ἱκί σενέ
σόγγρα γιαζδκλάρ.

49. Σουάλ.— Νίτζουν Ματθαῖος Εὐαγγέλιονου Ἰησοῦς Χριστοσούν
μεβλουδ ὀλμασηνήν κιταπή τεσμιέ ἰδίγιόρ;

Δζεβάπ.— Γλόκ γιαλνηζ μεβλουδινίν, ἴλλα πούτουν δμρόνούν,
ταριφλερινίν, δζεφαλαρηνήν κιταπήδερ. Λάκιν εφένδιμιζιν μούδζι-
ζατλαρηνδάν ἔν μεσχούρ Ἀλλαχὴν ὀγλου ἱκέν πικίρ κτζδάν μεβ-
λουδ ὀλμασὴ ὀλδουγού ἱτζούν, βέ πιζίμ χελασληγημηζήν πασλανκη-
δζή βέ τεμελί πού κίπὶ δογμασὴ ὀλδουγού ἱτζούν, Βέβλος Γενέσεως
γλάνι Ἰησοῦς Χριστοσούν μεβλουδ ὀλμασηνήν κιταπή τεσμιέ εἴλεδι.

50. Σουάλ.— Νίτζουν Χριστοσού Δαβιδίν ὀγλου τεσμιέ ἰδίγιόρ;

Δζεβάπ.— Δαβιδίδε Ἀβρααμὴν ὀγλου ταπίρ ἰδίγιόρ. Ζίρα πού
ἱκί αζίζ ἀδεμλερέ Ἀλλάχ σιζλερίν ζουριετινδέν Χριστὸς δογαδζά-
δερ, δεγιού βάρδ ἱτμίσιδι, βέ ἔββελα Δαβιδίν ἱσμινί ζικρ εἴλεδι,
ζίρα πόγιόκ πεϊγαμπέρ βέ σόχρετλι Παδισάχηδη, βέ πουνούν ζού-
ριετινδέν Μεσσίχνην τογαδζαγή πούτουν Γλαχουδι μιλλετινίν λισα-
νηνδὰγιδη, βέ κελμεζδέν ἔββέλ Δαβιδίν ὀγλου δερλέριδ. Λάκιν ἴλλε
βασηγέτδε Ἀβρααμὰ βεριλδιγι ἱτζούν, ἀνδέν πσλάρ.

51. Σουάλ.— Νίτζουν Ἰσκακὴ Σάρρα τεβλιδ ἱτμίς ἱκέν, Ἀβραάμ
τεβλιδ εἴλεδι, δέγιόρ;

Δζεβάπ.— Γλαχουδιλέρ σιλοιλὲ σαῖδηλαρηνδὰ, δάγιμεν ναμαχ-

ραμλίκ σεπεπινέ ἐρκέκ ταρφαρηνή ζήκρ ἱδερλέριδ. Λάκιν πσκά μανέ
ούζερέδε χακλερί βάρηδη· ζίρα τογάν τζοδζουγούν κισαίς βέ σεπεπὶ
ἐρκέκδερ, καρηνήνδα χόκσνμδαρὴ ἐρκέκ ὀλδουγού μισιλλεὺ καθή ἐρ-
κεγὲ γιαλνηζ χέρ πέρ ἱκί γιαρδημδζή βεριλδι, ζουριέτ ἐρκεγίνδιρ
βέ καθή γιαλνηζ ζουριετίν πεσλεγιδζισί βέ πόγιόκδουδζούσούδουρ.
Ἰμδι ἔσαχδαν ἐρκέκ τεβλιδ ἱδερ.

52. Σουάλ.— Ἰκωθούν ὅν ἱκί ὀγουλλαρηνή νίτζουν ζικρ ἰδίγιόρ;

Δζεβάπ.— Γιαλνηζ Ἰούδανην ἱσμινί ζικρ ἰδίγιόρ, ὀνούν κι ζού-
ριετινδέν βέ καπλεσινδέν Χριστὸς τογδου· Ἰακὼβ Ἰούδαση τεβλιδ
εἴλεδι βέ ὀνούν καρηνδασλαρηνή, δέγιόρ· ζίρα κουσούρ ὅν πέρ καρην-
δασλαρήδα Γλαχουδι μιλλετινίν παστζηλλεζή βέ κισκλερί ἰδιλέρ.

53. Σουάλ.— Ἰούδας Θάμαρδαν Φαρεσί βέ Ζαραγί τεβλιδ εἴλεδι,
δέγιόρ· πού Θάμαρ ἱσμινί νίτζουν ζικρ εἴλεδι;

Δζεβάπ.— Ἰούδας πού Θάμαρ Ἰβρ νάμηνδὰ περινδζι ὀγλουκὰ κε-
λιν κετούρδι· βέ τζούν κι Ἰβρ ἐβλαδσὴζ βεφάτ εἴλεδι, ἱκινδζι ὀγλου
Λύνανὰ βερδί· βέ πού δαχτή ὀλδουκδέν σόγγρα, ούτζούνδζού ὀγλου
Σηλωμά βερμεκλιγι Θάμαρα βάρδ εἴλεδι. Λάκιν πέλ κι πού ὀγλου
δαχτή ὀλδουρ κορκουτου ὀλδουγουνδάν, Ἰούδας βακλήτ κετζουρίριδ, βέ
δουγλουνλερινί κισούνδέν κισοὺ ἀτάρηδη. Ἰμδι κελινί Θάμαρ Ἀβραα-
μὴν δζινσινδέν ζουριέτ καζανμκληγὴ γάγιετ ἀρζουλεδιγι ἱτζούν,
ζίρα πέκ παρλὰκ βέ μετχούρ δζίνσιδι, Ἰούδαση ἀλδαδῆγιόρ· φαχησέ
καρὴ κισπέτὶ κεγινμέγιλε (δρτύνούπ) σεχρινί καπουσουνδὰ ὀτουρδού.
Ἰούδας ὄραδαν κετζέρ ἱκέν, κελινί ὀλδουγουνδὰ πύμεμέγιλε πάγιαγη
πέρ φαχησέ ζάν ἱδερέκ, δζεβαπηνή ἱδικδέν σόγγρα, μαχσούρ πέρ
μαχαλδὲ κενδού κελινί Θάμαρ ἱλὲ πέρλεστί, (Γενέσ. Κεφ. ΙΗ΄.) βέ
Θάμαρ ὀλ κισούνδέν χαμιλὲ ὀλουπ σάνιεν ἐκίζ καρηνδασλαρή, γλάνι
Φαρές ἱλὲ Ζαραγί τεβλιδ εἴλεδι· βέ Ἰησοῦς Χριστὸς εφένδιμιζ Φα-
ρεσίν δζινσινδένδιρ· φάκατ πού ζινὰ ἱλὲ καζανκλάν ἐβλαδῆν δζινσινί
νάσηλ καπούλ εἴλεδι, ζίρα φαζιλετλου ἀδεμέ ἀταλαρηνήν πιναμους-
λουγουνούν χιτζ πέρ ζιγλανή γιόκδουρ. Ἰνσάν τενινί καπούλ ιδέν Χρι-
στὸς πιζίμ ἀγίπλαρμηζήδα καπούλ εἴλεδι, κί κενδού φαζιλετλερί
ἱλὲ πουνλαρὴ τεμιζλεγιέ— Θάμαρδαν μάδα κέζαλικ ἀσάγηδὰ Ραάβ,
Ρούθ βέ Βηρσαβέε δενιλέν καρηλαρήνδα ἱσιμλερινί ζικρ ἰδίγιόρ, ἀν-
λερδέν κι Ραάβ φαχητέγιδι. Ρούθ γιὰδ καπλεδένιδι, βέ Βηρσαβέεδε
Δαβιδίν ἀλιακὰ ἱδερέκ, κοδζασηνὴ ὀλδουρδουκδέν σόγγρα ἀλδηγή
καρήγιδη. Ἰμδι Ματθαῖος πού Εὐαγγέλιονου ἀσηλ Γλαχουδιλέρ ἱτζούν

Γιαχουδι λιπνηνδὲ γλιζμὲς ὀλμύηλε, ζιδελικλερὶ ἰτζούν χερ β-
κὴτ μαγρουρλαννὸν Γιαχουδιλερὲ δζινσλερινὶ κῆστερίγιον· ζίρα Φι-
ρὲς βὲ Ζαρανὴν ζιναδὰ, δογδουκλαρὴ κιπὶ, Σολομῶντα Βηρσαβεδὲν
τογδου, βὲ Ἰακωβὸν δόρτ ὀγουλλακλήδα χηλαγκιλαρδὸν τογμουσλά-
ρηδη. Που κερηλαρὴ ζικρ ἰτμενὶν ὀτζούνδζου σέπεπίδε βάρδερ κι,
μιλλετλερδὲν τοπλαναδζὰκ χριστιανλαρὴν σουρετὶ βὲ τασφιρὶ ἰδιλέρ.
Ζίρα ὅλ ἀζίζ ἀδεμλερινὶ γιάνι Ἰούδας, βὲ Δαβιδὲν πού κιπὶ κερηλαρὴ
καπούλ ἰδικλερὶ μισιλλου ἐφένδιμιζδὲ κέζκλικ τζεσὶδ κῆσυναχλαρὰ
δούσεν ἰσάν ταπιατηνὰ γιακνηνὴν κῆσπερδὶ, βὲ ἰσάν τενινὶ κα-
πούλ εἴλεδὶ, βὲ βίττ ὀλουαν δζινσίδε καπούλ εἴλεδὶ κι, ἀταλαρη-
μηζὴν κῆσυναχλαρηνὴν κενδουλεριμιζε ἀγίπ κηγίλς ἰτμεγεκλιγὶ βὲ
κενδου δζανλαρημηζὴν φαζιλετλέρ ἰλὲ δονατμακλήγη πῆζλερὲ τερὶφ
ἐγλεγιέ· ζίρα ἀτλαρὴν κερὲκ φαζιλετὶ κερὲκ φεναληκλαρὴ, ἀνλερδὲν
τογανλαρὰ φκιδὲ γιέχοδ ζιγίαν βερμεζλέρ.

54. Σουάλ.— Ἰακώβδα Ἰωσηφὴ τεβλὶδ ἰτδὶ δεδικδὲν σόγγρα,
Μαρίανην κοδζασηνὴν δεγιου νὲ σέπεπδὲν ζάμμ εἴλεδὶ;

Δζεβάπ.— Πούτουν πού σιλσιλεγὶ Μαρία ἰτζούν ζικρ εἴλεδγιγινὶ
κῆσπερμὲκ μουράδ ἰδέρ, καρὴ ταραφηνδὸν σουρετ χισάπ ἰτμεδικλε-
ρινὶ γιέκαρηδὰ πεγλὸν ἐγλεδὶκ, Ματθαῖος ὅλ ἀδετὶδε χήφζ εἴλεδὶ,
βὲ Χριστοσουνδὲκ πόγλεδζε Ἀβρααμὴν βὲ Δαβιδὲν ζούριετινδὲν ὀλ-
δουγουνοὺ κῆσπερδὶ· ζίρα Ἰωσηφ ὄνου ζούριετινδένιδι, ἰμδὶ ὄνου
ναμιζετλισὶ Μαρίανην δαχὴ ὅλ ζούριετδὲν ὀλδουγὸν ἀσικιάρδερ, τζούν
κι χερ πῆρ Γιαχουδι κενδου καπλεσινδὲν ἀβρὲτ ἀλμαγὰ πορτζιού-
γιουδου.— Κοτζασὴ δεδγινέδε, τεεδζουπ ἐγίλεμε, ναμιζετλισὶ δε-
μέκδερ· ζίρα ναμιζετὶ ὀλανλαρὴ ἔρ ἀβρὲτ ταπῆρ ἰτμὲκ Γιαχουδιλε-
ριν ἀδετλερίγιδι. (α)

(α) Που παπδὲ Ἐχλουλλάχ Ποτῆρεσλεριμιζὶν πῆρ ριβαγετὶ δαχὴ
βάρδερ, σόιλὲ κι.— Σσέϊτάνη ἀλέϊχι λιανὰ Ροππινὰ Ἰησοῦς Χρι-
στὸς ἐφένδιμιζὶν πῆρ πακρὲ κηζδὸν δουνγριαγὶά κῆλεδζεγινὶ φάρκ
ἰτμέκλε, ὃ ἀσιρδὲ τεσβὶκ πῆρλε πακρὲ κῆζ πῆρακμάζηδη.

Βὲ βαλιδετουλάχ πικῆρ Μαριάμ Σερχατουλλαχδὸν χουρούδζ
ἐτοικδὲν σόνρα μάχσους Ἀλλαχὴν τεδπῆρ ἰλὲ Συμεῶν ἰλὲ ναμι-
ζετλενδὶκι, χάττα σέϊτάν ἄρτηκ πού νικηαχλαναδζὰκ ὀυρὶδὶ ἰλὲ
κῆττι ὀυμὶδ ἰδέδε, πακηρεσινὶ ἰζαλὲ ἰτμὲκ ὀζερὲ τεσβὶκ βὲ ταχ-
ρικδὲν δούρ ὀλὰ.

55. Σουάλ.— Παγδάτ ἐσιρλιγινδὲν Χριστὸς ἀ καθάρ ὅν δάρτ σιλ-
σιλέδερ δέγιον. Λάκιν νίτζουν ὅν ἰλὲ σουρετ χισάπ ἰδίγιον;

Δζεβάπ.— Σουρετλέρ ὅν ἰλὲ ἰσέδε, Ἰωάννης Χρυσόστομοςουν πού-
γιουρδουγὸν ὀζερὲ, Παγδάτ ἐσιρλιγινὶν ζεμαννὴν πῆρ σιλσιλὲ, βὲ
Ἰησοῦς Χριστοσὸν πῆρ σιλσιλὲ χισάπ ἐγίλεδὶ· πόγλεδζε σιλσιλελέρ ὅν
δὀρδὲ τζηκάρ.

56. Σουάλ.— Μαριάμ Ἰωσηφὴ ναμιζετλενμεζδὲν ἐβδὲλ νίτζουν
χαμιλὲ κῆλμαδη;

Δζεβάπ.— Ζίρα ὅλ βακὴτ Γιαχουδιλέρ Νόμοςουν ἐμρινὲ κῆρὲ
πουνου ὀλδουμὲ μουσταχὰκ κῆρεδζεκλέριδι, Μαριάμ ἐρκὲκ γιούζου
κῆρμεδγιγινὶ νασηλ πουνλαρὰ κενδηραπλεδζέγιδι; Λάκιν Ἰωσηφὴν
χανεσινδὲ τεχλικεδὲν χαλὶ ἰδὶ· βὲ χάττα τζοδζουγὰ βὲ βαλιδεσινὲ
Ἰωσηφ κιπὶ σαδὴκ πῆρ γιερδημδζὴ ἰκτιζὰ ἰδὶ.

57. Σουάλ.— Μαριάμ Γαβριηλδὲν χαπερλὶ ἰκὲν χαμιλὲ καλδηγὴ
ἀνδὲ, νίτζουν Ἰωσηφὴδε χαπὲρ ἰτμεδὶ;

Δζεβάπ.— Ζίρα ὅλ βακὴτ Ἰωσηφ ἐμρινὲτ ἰτμεγεδζέγιδι· ἴλλα
ἀγιπηνὴν ὀρτμὲκ ἰτζούν πού μελαγικὶν δζεβαπλαρηνὴν δούζδου δεγιου
δαχὰ ζιαδὲ χιδδετλενεδζέγιδι. Που σέπεπδὲν μελαγικὶν Ἰωσηφὴδε
σηρὴ ἀσικιάρ ἰτμεσινὲ καθάρ, σουκιούτ ὀλδου. ἰμδὶ Μαριαμὴν φα-
ζιλετλερινὶ βὲ λεκσεζ ὀμρούου πῆρδγι ἰτζούν, βακασηνδὰ μελαγι-
κεδὲν σηρὰ κῆλχ ὀλδουγὸν ἀνδὲ, πασάμκ φικρινὶ τερκ εἴλεδὶ.

58. Σουάλ.— Νίτζουν Μελαγικὴ Ἰωσηφὴ, Μαριαμὴ ἐβιγγδὲ ἀλη-
κομαγὶὰ κόρκμα δεγιου δζεβάπ ἰδίγιον; νὲ κορκουσοὺ βάρδερ;

Δζεβάπ.— Ζίρα Ἰωσηφ χαμιλεγιγινὶ ζιναδὸν ζάνν ἰδερὲκ, ἀλη-
κοδουγουμδὰ, Νόμοσα μουγὰρ χερκετ ἰδέρμ δεγιου κορκάρδερ
λάκιν ἀζίζ Ρουχδὸν ὀλδουγανου ταρτλενμέγιλε τεσκὶν ὀλδου.

59. Σουάλ.— Ἠσαῖας Τζοδζουγὸν ἰσρινὲ Ἐμμανουήλ τζαγρη-
λαδζὰκ δεγιου πεῖγαμπερλικ ἰδίγιον, νίτζουν Ἐμμανουήλ τζαγρηλ-
μαδη;

Δζεβάπ.— Ἐμμανουήλ Ἀλλάχ περαπεριμιζδὲ δεμέκδερ. ἰμδὶ ἐ-
φένδιμιζ δουνγριαδὰ ἰκὲν, ὀνὰ ἰμάν ἰδανλέρ βὲ σάνιεν Εὐαγγέλιανου
καπούλ ἰδὲν δζέμι δινδαρλάρ, Ἀλλάχ πῆζιμ ἰλὲ περαπέρδερ δεγιου
πού κῆσυνὲ καθάρ ἰκράρ ἰδερλέρ· λογατὴν μανεσινὲ κῆρὲ πεῖγαμπερ-
λικ τεκμὶλ ὀλδου.

Βὲ ἰστὲ πῶιλεδζὲ σέϊτάν ἰγφὰλ ὀλαράκ, ἐφένδιμιζ πακρὲ Μα-
ριαμδὸν μεβλὸδ ὀλδὴ.

Μουσαχχίχ.

60. Σουάλ. — Ίωσήφ Μαριαμή χανεσινδὲ ἀλῆκσιδουκδαν σόγγρα, πῆρδζικ ὀγλουνη τογρουνδζαγιαδεκ ὄνεν τανημάζηδη δέγιον, τογρουδουκδαν σόγγρα τανηδήμη;

Δζεβάπ. — Χάχα! Μαθαῖος ποὺ κῆπὶ γιαζμακλήγῃ ἰλὲ Γιαχουδιλερὶ τεκδῖρ ἱτμέκ ἰστεδῖ, ἀνλέρ κι Χριστοσοὺ Ίωσηφὴν ὀγλοὺ κηγιας ἰδερλέριδῖ. Ἰμδῖ ποὺ κηγιασλερινὶ φέσχ βὲ Ίωσηφδὲν τόγμαδηγνηνη πεγιαὺν ἱτμέκ ἱτζούν, τογρουνδζαγὲ καδάρ τανημάζηδη δεγιού γιαζδῇ, βὲ ἀνδὲν σόγγρα τανήμαδηγνηνη δινδαλαρά πρακτῇ κι φέχμ ἐγίλεγιελέρ. Ζίρα ἀζίζ Ρουχδάν χαμιλέ καλδηγνηνὴ Ίωσήφ βουκούφ ὀλμοὺς ἰκέν, ὅλ ἀζίζ Ρουχούν καπνὰ γιακλασμαγὰ νάσηλ δζεσαρέτ ἰδεπιλούριδῖ; ποὺ κῖουφρὸὺ Προτεστανλάρδα χριστιάν τεσμιέ ὀλουνοῦρλάρ ἰκέν λισαλαρηνὰ ἀληράλ. Ίωσήφ, Μαριαμή τογρουδουκδαν σόγγρα τανηδῇ δερλέρ (ἀνλερὲ ἰκινδζῖ Κησμδὰ πουνούν δζεθαπνὴν βερδικ, ὅραγια δηκκὰτ ὀληνά). Πρωτότοκος λογατῖδὰ πούραδα πῆρινδζῖ βὲ γιαληνῆζ μανεσινδέδερ πῆρινδζῖ κῆμετλὶ βὲ σετκιλὶ ὀγλουνοὺ τεβλιδ εἴλεδῖ, γιαληνῆζ πῆρ ὀγλουνοὺ, Ζίρα Μαριαμήν ἐφένδιμιζδὲν πῆσκά ἐβλαδῇ γιόγουδου πουνού δαχῇ Προτεστανλάρ, ἴλα ὀγλουνοὺ ὀογουρδὸ δεγιού σέρχ ἰδερέκ, Μαριαμήν Ίωσηφδὲν πῆσκά ἐβλαδλαρήδα τογδὸ δερλέρ φάκατ Εὐαγγέλιονοὺν μανεσινὲ ἀκηλαρηνὴν ἱρμεδιγινὶ ἰκινδζῖ Κησμδὰ κῖόστερδῖκ.

ΙΚΙΝΔΖΙ ΠΑΠ.

61. Σουάλ. — Σῶαρκ ταραφλαρηνδάν κελὲν μόνεδζδζιμλέρ, νέρεδένιδιλερ;

Δζεβάπ. — Ἀδζεμιστανδάν, Ζίρα ἐπκὶ βακητλαρδάν πέρου Ἀδζεμιστανδὰ γηλδηζλαρὴν τεφτισὶ ἰλὲ μεσγούλ ὀλάν μόνεδζδζιμλέρ βάρηδη βὲ Ἀδζέμ ὀαχλαρῇ χέρ νὲ ἴς τουταδζακλάρ ἰσὲ χέρ βακῆτ ὅλ μόνεδζδζιμλερὲ δανῆσῆρλάρηδη βὲ δηκκὰτ εἴλέ κι, πούτπερὲστ μόνεδζδζιμλέρ οὗζακ πελδεδὲν κελούπ μεβλούδ ὀλάν Παδισαχλάρ παδισαχνηνὴ ἀραλάρ ἰκέν, παῖγαμπέρλερὶν κηταπλαρηνὴ ὀλουγιάν βὲ δζέμασπηνδαν χαπερδάρ ὀλάν Γιαχουδιλέρ βαζιφειζ δουρδουλάρ βὲ ἰμάν ἱτμεδιλερ.

62 Σουάλ. — Μόνεδζδζιμλέρ γηλδηζνηνὴ Ἀνατολδὰ κῖόρδουκ δε-

διλέρ νέρεδεν φέχμ ἱτδιλέρ κι, ὅλ γηλδηζ Χριστοσοὺν τογδουγουνού πεγιαὺν ἰδερῖδῖ;

Δζεβάπ. — Ποὺ μόνεδζδζιμλέρ. Τεβράτη σερφδὲ ζῖκρ ὀλουνάν Βαλαάμ μόνεδζδζιμλὶν δζινσινδὲν ἰδιλέρ ὅλ κι « Ἰακωβδάν γηλδηζ τογαδζακ βὲ Ἰσραήλ μιλλετινὶν ἀρασηνδὰ μεσκούρ ἀδὲμ καλκαδζακ δεγιού παῖγαμπέρλικ ἱτμῖσιδῖ » (Ἀριθμ. Κ'. 17). Ἰμδῖ ὅλ βακητδάν πέρου Γιαχουδιλερὶν ἀρασηνδὰ παδισαχ τογαδζαγνηνὴ πῆλδικλερὶ ἱτζούν, δάγμα γηλδηζλαρὰ δηκκὰτ ἰδερλέριδῖ βὲ ποὺ γιενὶ τογάν γηλδηζὴ κῖόρδουκλερὶ ἀνδὲ, δέρακκὰπ μεβλούδ ὀλάν παδισαχὴ σεδζδὰ ἱτμεγὲ κελδιλέρ. Κούδους σερφὲ καδάρ γηλδηζ πουνλαρῇ κουλαουζλάρηδη, λάκιν ὅραδα ἄρτηκ πῆρ βακῆτ κῖόρμεδιλερ πούδα νὲ σεπεπδέν; Μόνεδζδζιμλέρ γηλδηζὴ κῖόρμεδικλερινδεν, Χριστοσοὺν τογδουγού μαχαλλὶ σουάλ εἴλεδιλέρ, βὲ ποὺ σουκλερινδὲν Γιαχουδιλερὶν δζόμλεσιδὲ Χριστοσοὺν μεβλούδ ὀλδουγουνού εἴττιδιλέρ. Ἰμδῖ Γιαχουδιλερὶν μεβλούδ ὀλδουγουνδάν δαχῇ χαπεριμῖζ γιόγουδου δεγιού πεχανὲ ἱτμελερὶ ἱτζούν, γηλδηζ Ἰερουσαλημδὲ κῖόρσινμεδῖ.

63. Σουάλ. — Ποὺ γηλδιζ κηδζὲ κῖόρδουγιόμυδὺ γηλδηζλαρὰ πεγγζέρμιγιδῖ;

Δζεβάπ. — Γιαληνῆζ κῖόζὲ γηλδηζ κῆπὶ κῖόρσινούρδουδὺ λάκιν ποὺ γηλδηζ ἔσαχδαν πῆρ ἴλλαχὶ κουβέτ ἰδῖ, ἀνδζακ γηλδηζὰ τεπδῖλ ὀλμοὺς, ἰσὲ κουσοὺρ γηλδηζλαρ κῆπὶ ὀλμαδηγνηνὴν ἰσαρετλερῖ.

1. Πούτδὺν γηλδηζλάρ Ἀνατολὴ ταραφηνδάν κῖόυν πῆατηγιά τογρὸ γιόρδουρλέρ, λάκιν ποὺ γηλδηζ Πορὰς ταραφηνδάν Νοτὸς ταραφηνὰ γιόρδουρδου, Ζίρα Γιαχουδιστάν Ἀδζεμιστανὴν Νοτὸς ταραφηνδὰδη.
2. Πούτδὺν γηλδηζλάρ κῖόυνεσῖν ὀαχη παρλακληγνηνδάν ὀαφκ βερμεζλέρ βὲ κῖόρσινμεζλέρ ἰκέν, ποὺ γηλδηζ κῖόρδουδὺ δαχῇ παρλάκ κῖόρσινούρδου.
3. Ποὺ γηλδηζ πῆζεν κῖόρσινούρδουδὺ βὲ κῖνε πῆζεν κῖζλενούριδῖ, μόνεδζδζιμλέρ Ἰερουσαλημὲ γιακὴν κελδικλερινδὲ κῖζλενοὺπ σόνρα Χριστοσοὺν μεβλούδ ὀλδουγού μαχαλλὶν οὗζερνδὲ κῖόρδουδουγὶ κῆπὶ βὲ μόνεδζδζιμλερὶν (κελουρλέρ ἰκέν βὲ κερὸ δονερλέρ ἰκέν) ἐγίλενδικλερὶ γερδὲ, γηλδηζ δαχῇ δουροὺπ ἀνλερὶ πεκλέριδῖ. — Βὲ κουτοὺρ γηλδηζλάρ κῆπὶ γιόδζὲ μαχαλδὲ κῖόρσινμεζιδῖ; ἴλλα γιέρ γιόζζουνὲ πὲκ γιακὴν γιόρδουρδου. Ζίρα γιέρ γιόζζουνδὲν οὗζακλήγῃ τζὸκ ὀλσάγιδῖ, Χριστοσοὺν τογδουγού γιερὶ νάσηλ κῖόσπερεπιλούριδῖ;

64. Σουάλ.— Ἡρώδης βέ πούτουν Ἱερουσαλήμ σεχίρι Μόνεδζ. δζιμλερίν σουαλλερίνι έσιτδικδέ νίτζουν ἄλτ ούστ ὀλδουλάρ;

Δζεβάπ.— Ἡρώδης παδισαχληγή ιτζούν κορκοδού βέ πούτουν Ἱερουσαλήμδέ μεκιάν ιδέν Γλαχουδιλέρδε, φερσχαναδζάκ γιερέ κησ-γαντζληκλαρηνδάν δαρσηκλανδηλάρ, βέ κισρλόκλερινδέν χελασλη-γά ναίλ ὀλούρουζ δεγίου κορκοδουλάρ.

65. Σουάλ.— Μιχαίας πείγαμπερίν. « Σέν δαχτή, γιά Βηθλεέμ, Ἰούδα σεχίρι, Γλαχουδι χόλουμδαρνή ἀρασνηδά κισυτζούκ δεγίλσιν, ζίρα σενδέν χόκούμδάρ τζηκαδζάκ, ὀλ κι δζεμιετίμ Ἰσραηλί κισυ-δεδζέκδιρ ». Δζεβαπκλαρηνή Γλαχουδιλέρ κιμίν ούζερινέ ἀληράρ;

Δζεβάπ.— Παγδάτ έσιρλιγινδέν κερου δόνερλέρ ικέν σερδαρλαρή πουλουνάν Ζοροβάβελιν ούζερινέ ἀληράρ. Λάκιν μαλιούμδούρ κι, Ζοροβάβελ δεγίλ Βηθλεέμ σεχίρινδέν, ἔλλα Παγδατδά τογδή πείγαμ-περίλκ ισέ, Βηθλεεμδέν τζηκαδζάκδερ δέγιρ.— Δζεμιετίμ Ἰσραηλή κισυδεδζέκδιρ, δέρ ικέν, νέ σεπέπδέν Χριστός δζέμι χριστιανλαρήν τζοπάνή ὀλδού; ζίρα Γλαχουδιλερδένδε ιμάν ιδενλερίν τζοπάνήδερ, βέ δαχτή, Ἰσραήλ λογατή, Ἀλλαχή κισρέν, τανηγζάν ἀκήλ δεμεκ ὀλδουγουνδάν, γιάκνηζ Γλαχουδιλερέ μαχσού, δεγίλδιρ. Παῦλος Ἀ-πρόστολος (πρός Ρωμ. Θ'. 6.) γιάκνηζ Ἰσραήλ δζινσινδέν τογανλάρ Ἰσραήλ δεγιλλέρδιρ, ἔλλα πούτουν Χριστοσά ιμάν ιδενλέρ Ἰσραήλ δενιλεπιλουρλέρ, ἀνλερίν κι Χριστός δζούμλεσινε τζοπάνήκ ιδίγιρ δεγιού δζεβάπ ιδέο.

66. Σουάλ.— Ἡρώδης νέ σεπέπδέν μόνεδζδζιμλερέ κίζλου σουάλ έίλεδί;

Δζεβάπ.— Ζίρα Χριστοσούν Ἰούδα καπίλεσινδέν μεβλουδ ὀλαδζα-γνή τζόκ δεφά έσιτδιγι ιτζούν Γλαχουδιλέρ πουνού χήφζ ιδούπ χελάς ιτμεγέ γαίρετ ιδερλέρ σούπχεσί ιλέ, κίζλούδζε μόνεδζδζιμλερδέν γιλδηζήν κισρουνδούγιού βακτὴ ταχάικ έγλεδί.

67. Σουάλ.— Μόνεδζδζιμλέρ τζοδζουγού πέρ πάγιαγη κονάκ γιερινδέν πουλμουσλάρ ικέν, νάσηλ δέρακαπ δούσμέγιλεν σεδζδά ιτ-διλέρ;

Δζεβάπ.— Έββελα ὀλ χανενίν ούζερινέ κελούπ δουράν γιλδηζδάν κανι ὀλδουλάρ, σάνιεν σουνδουκλαρή χεδιγελερδένδε πεγλάν ὀλδηγή κιπί Ἀλλάχ ταραφηνδάν πουνλαρήν δζανλαρή σφακλανμήσηδη, ζίρα ἄλτουν παδισαχληγήν ἀλιεμετίδιρ, βέ πονχούρ Ἀλλαχληγήν νισα-ρεσίδιρ, ζίρα ἄζιζ χανελερδέν Ἀλλαχήν ιτμινέ πονχούρ (κισυνλουάρ)

τούτέριδι βέ μούρρι σαφί δαχτή ὀλούμνέ δελαλέ-διρ. Ζίρα έσκι βακη-λαρδά πουνούν ιλέ ὀλσούλερ τζορδούμεμεκ ιτζούν βούδζουδλερίνι γιγ-λαρλάρηδη, ἔμδι κισρουνέν τζοδζούκ χέμ παδισαχ, χέμ Ἀλλάχ βέ χέμ ἰνσάν κιπί, ἰνσανλαρήν χελασληγή ιτζούν τελέφ ὀλαδζάκ ιδου-γινί πουνλάρ ιλέ πεγλάν ιτδιλέρ, μόνεδζδζιμλερίν δζανλαρή Ἀλλάχ ταραφηνδάν τενβίρ ὀλμαμτζ ὀλσάγιδη πουνλαρή νάσηλ φάρκ ιδεπι-λουρλέριδι; — Σένδε γιά χριστιάν, μόνεδζδζιμλερίν κενδού μεμε-κλατλαρηνδάν ἄιρληπ ούζάκ μαχαλλέ κέλμερις ὀλσαλέριδι, Χριστο-σού κισρμεγεδζεκλέρ ιδουγι μιτιλλού έγερ δούνγλαβι ἰσταχλερδέν κενδουγι ούζάκ βέ βούδζουδ ἰλκετλερίνι τέσζ ιδίπ, χαραρέτ ιλέ Χριστοσά σεδζδά ιτμεγέ χάζηρ ὀλμαζ βέ ἄλτούν γιερινέ, σέν έγιού ἀμελλερίν παρλακληγηνή ὀνά σουνμαζ, βέ πονχούρ γιερινέδε ἰμανηγγή βέ ἰπαθετιγγί, βέ μούρρι σαφί γιερινέδε τεμιζ βέ ραίχαλή ἀμελλέρ ιλέ τονανμτζ δζανηγγή τακδιμ. έγλεμέζ ισέν, σέν δαχτή πουνού κισ-ρέμεγεδζέκσιν.

68. Σουάλ.— Έφένδιμιζ μεβλουδ ὀλδουγουνδάν, μόνεδζδζιμλέρ πού καδάρ ούζάκ μαχαλδέν νάσηλ γιετισέπιλδιλέρ;

Δζεβάπ.— Ευαγγελιστηπλέρ Μόνεδζδζιμλερίν σάρφ ιτδικλερί βακτὴ πεγλάν ιτμεδιλερ. Πατέρεσλεριμιζδέν παζηλαρη κηγιάς ιδίγιρ-λάρ κι, έφένδιμιζ τογμαζδάν ικί σενέ έββελ γιηλδηζ μόνεδζδζιμ-λερέ κισρουνδού βέ ανλέρδε ικί σενέ έββελ Ἀδζεμιστανδάν χαιρεκέτ ιδούπ μεβλουδ ὀλδουγού βακητδά γιετισίτιλέρ δεγιού, φάκατ πουνά πάσκαλαρή σού κισυτζόκλερι κισστεριλέρ. 1. Έγερ Μόνεδζδζιμ-λέρ έφένδιμιζι μεβλουδ ὀλδουγού ανδέν, Ἡρώδης ἀράρ ικέν σεδζδά ιτ-διλέρ ισέ, 40 κισυνδέν σόγγρα πουνή ἄζιζ χανεγέ τεχλικεσίζ νάσηλ κιστόρδούλερ. 2. Ἡρώδης νίτζουν ικί γισσηνδάν ἄσαγή κεμαλετδέν πουλουνάν τζοδζουκλαρή τελέφ ιτδι βέ γιόκ γινί τογμουσλαρή; 3. Νίτζουν Ματθαίος δζεβάπ ιδέρ κι, μόνεδζδζιμλέρ τζοδζουγού πέρ χανεδέν βαλιδεσί ιλέ παραπέρ πουλδουλάρ δεγιού; ἔμδι πού κισυτζ-λόκλερι κετουρέν Πατέρεσλερ (ἄζιζ Έπιφάνιος, Ἱερώνυμος βέ σάϊρ-λαρη) ιστέ νάσηλ Ευαγγέλιονα μουταπήκ δζεβάπ ιδερλέρ, έφένδιμιζ μεβλουδ ὀλδουγού σαατδά μόνεδζδζιμλερέ γιλδηζ κισρουνδού αν-λέρδε κελδικλερινδέν έφένδιμιζι ικί γισσηνδάν πουλδουλάρ. Λάκιν ικί σενέ έββελ Βηθλεεμδέν τογμούς ικέν, δέφα νάσηλ Βηθλεεμδέν πουλδου-λάρ; κισρουνδού κι, ἄταλαρή Ἱερουσαλήμ κιδέρικεν, κίνα ὀραδα κονάκ ιτμινέριδι, βέ γιλδηζ ὀλ κονάκ ιτδικλερί χανεγι μόνεδζδζιμ-

λερέ κλόπτερδι έλ βακήτ, Χριστός ικί γιασηνδά ικέν, Ηρώδης χα-
περί αλδής, βέ πού σεπεπδέν ικί γιασηνδάν άσπαγή πουλουνάν τζο-
δζουκλαρή έλδούρδού· βέ μόνεδζδζιμλερ κερουγιέ άβδετλερινδέν σόν-
ρα, δέρακαπ έφένδιμιζ Βαλιδεσι έλε βέ Ιωσήφ έλε περαπέρ Μησηρά
κατζδή. Πού ταρζά καπούλ ιτδιγιμιζδέν κλόυτζλόυκ καλμάζ.

69. Σουάλ.— Έφένδιμιζ Μησηρά κατζμαμς όλσάϊδι, πχσά τα-
ρίκ έλε Ηρώδηςδέν χελάς όλμανήν καπίλι γιόκμουγιουδού;

Δζεβάπ.— Σταυρός όλδουγουνδάδα Γιαχουδιλερίν έλλερινδέν χε-
λάς δλάμαζμηγιδη; μούτδζέρρετ. Λάκιν Μησηρά κατζδή έββελα πεί-
γαμπερλερίν γιαζδηκαληνή έδά ιτμέκ ιτζούν (αέξ Αιγύπτου εκάλεσα
τόν υιόν μου) σάνιεν τεκμίλ ίνσάν όλδουγουνού έπάζ ιτμέκ ιτζούν,
τεχλικεδέ πουλουνάν ίνσάν νέ γιαπάρ; έφένδιμιζδέν τεκμίλ ίνσάν κίπλι
κατζμακλήγη ίρτικλάπ έίλεδι. Μησηράδα κατζδή (βέ γιόκ πασάκ
μαχαλλέ), ζίρα όλ βακητλαρδά πούτπερεστλιγίν άσηλ γιαταγή Μη-
σήρ τοπραγήγιδη πού κι έφένδιμιζίν θραγια κίτμεσι έλε, ίζαλέ όλ-
δήδα, σάνιεν Εύχγγέλιονου καπούλ έγιλεδι.

70. Σουάλ.— Έφένδιμιζ νέ σεπεπδέν πού καδαρ σαπί τζοδζουκ-
λαρήν χακσιζ γιερέ τελέρ όλμαλερίνι μεζ έίλέμεδι;

Δζεβάπ.— Πού τζοδζουκλαρά χακσιζλήκ όλμαδη, χακσιζλήκ,
βέ πιναμουσλόυκ πού τελεφιατή έδζρά ίδέν Ηρώδηςίνδιρ· τζοδζουκ-
λάρ ζαχμετσιζ, βέ άζ δζεφά έλε σεχιδλίκ ταδζηνή κέγινμέγιλε έπέδι
παδισαχληγά ναίλ όλδουλάρ, βέ κίμ πιλούριδι πουνλαρήν φαζιλετλή
άδεμλερ όλαδζακλαρηνή; Ζίρα έγερ τζόκ δεφά Άλλάχ κλόυναχκλαρ-
λαρήν τόβπεκλαρηγά κελμελερί ιτζούν όμδουρλερίνι κεσμέζ ίσέ, πόγ-
λεδζε πόγιόυκ φαζιλέτ σαχιπλερί όλαδζάκ άδεμλερίνδε κλόυτζλόυκ
κεμαλετλερινδέν όμδουρλερίνι τετζίλ ιτμέζ. Ίμδι νέ όλαδζακλαρή άσι-
κίάρ δεγίλ ικέν, σεμαβί παδισαχληγή καζανδηλάρ. Λάκιν Ηρώδης
μεκρούχ δζανηνή άζ βακητδάν σόγγρα πόγιόυκ δζεφαλάρ έλε σείταν-
λαρά τεσλίμ έίλεδι ζίρα πούτόύν βόυδζόυδι σισδικδέν σόγγρα, κανλή
ισχαλδάν ζάπτ όλουνδού, βέ Κάιν κίπλι πούτόύν άζαλερί διτροελέριδι·
νίχαίετ χαγιαλαρή δαχή σίτιπ κουρδλάρ πείδα έτδι βέ άχβάλι πε-
ρουσάνιέτλε μούρδ όλδού. (Ίώσηπ. Ιουδαϊκ. Πολιτ. Βιβλ. Β΄.)

71. Σουάλ.— Ίερεμίασην πείγαμπερλιγινδέν, σεδα Ραμαγιά έσι-
διλδι δέγιωρ· Ραμά νέρε σίδιρ;

Δζεβάπ.— Ραμά Βηθλεσεμίν γίανηνδά πέρ μαχάλιδι· Ραμαγιά
σεδα Ραχηλίν άγίτ βέ φηγανηνδάν δουγιουλδι δέγιωρ, Ραχήλ δεγιού

Βηθλεσεμί τεσμιέ έίλεδι· ζίρα Πεδεριμιζ Ικχωζούν κερητή Ραχήλ Βηθ-
λεσεμδέν δέφν όλουμούσουδου.

72. Σουάλ.— Έφένδιμιζ Μησηρά νέ καδάρ βακήτ έίλενδι;

Δζεβάπ.— Μόνεδζδζιμλερίν κερουγιέ άβδετλερινδέν σόγγρα,
Ηρώδης όύτζ σενέ δαχή γιασηδή, σάνιεν ναπάκ ρουχουνού δζεχεννέμ
καπούλ έίλεδι. Ίμδι έφένδιμιζ όύτζ σενέ βέ γιγιρμι κλόυν Μησηρά
έγλενδικδέν σόγγρα, Γιαχουδιστάν τοπραγηνά κελδί· βέ γιοκαρηδά
πεγιάν ιτδιγιμιζέ κλόρε, θραγια κίτδιγινδέν ικί γιασηνδά όλδουγουν-
δάν πέρ γιασηνδά Γιαχουδιστανά κελδί· Ηρώδης όλδούκδέν σόγγρα,
Ρώμα Ιμπερατωρού Αύγουστος Κάτσαρ, πούτόύν Γιαχουδιστάν τοπ-
ραγηνή Ηρώδησιν δόρτ όγουλλαρηνά ταζίμ έίλεδι, άνλέρ κι γιόκ πα-
δισάχ, έλλα Τετράρχησλερ γλίμνι πέρ χοκούμετι δόρδέν ταζίμ ιδενλέρ
τεσμιέ όλουνδουλάρ, σσίλέ κι, χέρ πέρ Γιαχουδιστανήν δόρτδέν πέρ
τζεμινίν ζαπιτλερί ιδιλέρ, άνλερδέν κι Αρχέλαοσου άζ βακητδάν
σόγγρα Τιθέριος Κάτσαρ ζαπιτλικδέν άζλ ιδούπ, γιερινέ Πόντιος
Πιλάτοσ κλόυνδερδι.— Έφένδιμιζ Μησηράν κελδικδέν σόγγρα πείγαμ-
περίν Ναζαρετλι τεσμιέ όλουναδζάκ δζεβαπή τεκμίλ όλμάκ ιτζούν
Ναζαρέτ σεχρινδέν μεκίαν έίλεδι, λάκιν πουνού κάνγη πείγαμπερ σό-
γιλεδι; άρίμα πουλάμαγιαδζακτην· ζίρα πείγαμπερ κιταπλαρηνήν
τζοκλαρή Γιαχουδιλερίν έστρικδέν πουλουνδουκλαρή βακητλαρδά ζάϊ
όλδουλάρ. Παζηλαρηνήδα Γιαχουδιλέρ κησγανδζλήκ σεπεπινέ κίζλε-
δiléρ βέ τζόκλαρηνδάνδα Χριστοσούν όύζερινέ όλάν πείγαμπερλικλερί
τετζίλ ιτδιλέρ.

ΟΥΤΖΟΓΝΑΖΙ ΠΑΠ.

73. Σουάλ.— Μιτθαίος όύτζόυνδζού παπδά γιαζάρ. « Όλ κλόυν-
λερδέν Ιωάννης Βαπτιστής κελίγιωρ, Γιαχουδιστάν τζόλόυνδέν δελλα-
λέτ ιδερέκ, κάνγη κλόυνλερδέν;

Δζεβάπ.— Δεγίλ έφένδιμιζίν τζοδζουκλόυκ κεμλετινίν κλόυνλε-
ρινδέν, έλλα ότουζουνδζού γιασηνδά, Λουκασήν νάκλ ιτδιγινέ κλόρε
(Γ΄. 23.) λάκιν άζίζ Ματθαίος έφένδιμιζίν μεβλούδ όλμασηνή νάκλ
ιτδικδέν σόγγρα, άζίζ όμρόσούν, μούδζιζατλαρηνήν βέ ίλλαχί κε-

λαμλαρηνήν νακλιετινέ κίρμεκ ιτζούν, ελ κίουνλερδς δεγερεκ πασ-
λαδὴ ὁτοῦζ γιασηνδάδα βαπτίς ὀλμυσηνὴν σεπεπί νέ διρ; τζοδζουκ-
λουκ βέ κεντζίλ κερμαλετινέ κερζουρδικδέν σόγγρα, ελ βακήτ, γιενί
βασιετιν, ἀζίζ ἰνδζιλίν ταριφινέ πασλαδὴ ὁτοῦζ γιασηνδά, ἀσηλ τὰμ
ἀκηνλὴν βακτηνδά, βάπτισμαγια κελδὶ κί, πουνούν βασητασὴ ἰλὲ ἰν-
σανλαρὴν χουζουρουνδὰ ἰσπάτ ὀλουναράκ, ἀλλαμετλερὲ βέ τααλιμὲ
πασλαγια — ὁτοῦζ γιασηνὴ κίόζεδιπ βάπτισμαγια κελμεσί, τεκμὶλ
ἰσάν ὀλδουγουνούδα ἰσπάτ ἰδέρ, χέρ νέ κί γιαπτὴ ἰσέ, κούτζουκ κε-
μαλετινδὲ δαχὴ γιαπμαγὰ καδίριδι, φάκατ πού κίπὶ ἀδζιπ βέ γα-
ραίπ ἰσλέρ τζοδζουκδάν εὐμουλμαδηκλάρη ιτζούν, τεκμὶλ ἰνσανλη-
γηνὰ ὅλ κερμαλετιν ζεγλιανὴ τικουνούσουδου.

74. Σουάλ. — Ἰωάννης τζεκιρκέλερὶ νάτηλ γιέριδι;

Δζεβάπ. — Γιονανίδζε, Ἀκρίδες λογατὴ τζεκιρκεγίθε πεγλιάν ἰδέρ,
ἀγαττζλαρὴν γιάχοδ ὀτλαρὴν οὐτζλαρηνδανὶ φιλιζλερίδε. Ἰμδι πάζη-
λαρη ἰκινδζὶ μανεγὶ καπούλ ἰδερλέρ, λάνιν τζόλδὲ ὅτ γιάχοδ ἀγάτζ
πουλουνάπιλούρμι; Κίνε τζεκιρκὲ ὀλμαλή, ζίρα πού κίουνέ καδάρ
εὐλ ταραφλαρδὰ μεκλάν ἰδενλέρ τζεκιρκελερὶ τουζλαδηκδάν σόγγρα,
τουζλου παλὴκ κίπὶ γιερλέρ. (α) — Γιαπανὶ πάλ δανιλένδε, γιαπάν
ἀρηλαρηνὴν καγλαλάρ ἀρασηνδὰ γιαπτηκλαρὴδερ.

75. Σουάλ. — Νίτζουν Ἰωάννης δεβέ κηλλαρηνδάν ρούπα βέ δερι-
δέν κουσάκ κεγινούριδι;

Δζεβάπ. — Δεβέ τεμίζ χρίσανλαρδαν πῖρὶ σαγιλουρ ἰσέδε, λάνιν
τέκ τηρνακλὴ ὀλδουγού ιτζούν Νόμουσδαν γιενμεσί μεζ ὀλουνάν χαϊ-
σανλαρδάνδερ, Ἰμδι Ἰωάννης τεμίζ κίόρουνέν Γιαχουδὶ δζεμαατηνὴ
βέ ναπάν κίόρουνέν σάϊρη μιλλετλερὶ Χριστοσούν βασητασὴ ἰλὲ πῖρ-

(α) Ἀκρίδες λογατὴ ιτζούν μάχους Ἰπρανίδζε Τεβρατὰ
μουρατζατ πῖρλε, ἀγάτζ φιλιζιμιδιρ γιόχσα τζεκιρκέμιδιρ δεγριού
δηκκὰτ ἐγλεδὶκ ἰσέ. Ἀκρίδες λογατηνὴ Ἀσνχόσπῖνο δε-
γριού γιαζηλου πούδουκ, βέ Ἀσνχόσπῖνο λογατηνὴ ἰσέ λο-
γατναμεδὲ τζεκιρκὲ μανασηνδὰ πούλδουκδάν κάττι ναζάρ, σόϊλέδε
σέρχ βιριλμὶς πούλδουκκί, Ἰωάννης Πρόδρομοςουν κέστ-ου κούζαρ
ἐγλεδιγὶ τζόλδὲ Ἰστανπουλὸν Καρίδες ταρζὴ πῖρ νέβ τζεκιρκὲ
ὀλουπ, Τζόλ ἀρεπλερὶ καθουραράκ, γιερλέρ ἰμίζ, βέ πού μαδδε-
νὶν πούλὲ ὀλδηγηνὶ Ἰορδάν ἱρμαγὴ χεβαλιλερινδὲ σακὶν ὀλάν Ἀ-
ρεπλερδέν δαχὴ μουάχηρεν ταχλὶκ ἐγλεδὶκ. Μουσαχχίχ.

λεστειρμέκ ιτζούν δααβέτ ἰδιγινδέν, δεβέ κηλλαρηνδάν ρούπαγι κεγι-
νούριδι. Πού ρούπα ἰλὲ Γιαχουδὶ μιλλετὶ βέ κουσοῦρ πούτπερεσπλερ
πεγλιάν ὀλμυσίουδου. — Κουσάκ ἰπαδετὲ, βέ γαῖρετὲ δελαλέτδερ. (ζίρα
σεφαάτ σεβιδζιλέρ τζόκ δεφὰ κουσάκκλαρηνὴ παγλαμαζλάρ) δεριδέν
ὀλμασήδα πουνού πεγλιάν ἰδέρ κί, Ἰωάννης βούδζουτὶν ἰσταχλερινὶ
φέτχ ἰδούπ ὀλδούρμούσάδου, ζίρα δερὶ ὀλμούς χαῖσανδάν ἀληνούρ.
Ἰμδι ἀσκητησπερίνδε δεριδέν κουσάκκλαρὴ, βούδζουτὶν φενὰ ἰσταχλερι-
νὶ ὀρουτζ βέ ἰπαδετ ἰλὲ ὀλδούρμεκλιγέ, βέ ζαγιφλανδηρμααληγὰ,
πορτζλου ὀλδουκλαρηνὰ ἰταρέτδερ.

76. Σουάλ. — Γιαχουδιλέρ νάσηλ ὀλδούδα, Ἰωάννηςσε μουγαῖρ
πυλουνμαδηλάρ;

Δζεβάπ. — Ἰωάννης πὰς κιαχινὶν ὀγλου ὀλδουγού ιτζούν τζόκ ἰ-
τιπῖρ ἰδερλέριδι βέ εὐλ βακήτ τζόλδέν τζόκ φαζιλετλέρ ἰλὲ τονανμὴς
κελδιγινδέν, χόρμετ βέ κηγιάμ ἰτμεγέ πορτζλου ὀλδουλάρ, κίόκ
γιόζζου παδισαχληγηνὴνδὰ βαδινὶ Γιαχουδιλέρ ἴπτιδα Ἰωάννησδεν
ἔσιτδιλέρ. — Ἰωάννησιν Βαπτισμασηνὴν Χριστοσούν ἔμρ ἰδιγὶ βάπ-
τισμαδαν νέ φερκὴ βάρηδη; Μάρκος (Α'. 4.) πεγλιάν ἰδέρ κί, Ἰωάν-
νης γιόχληνζ τόβπεκικρληγὴ βάπτισμασηνὴ δελλαλέτ ἰδέριδι, Ἰωάν-
νησιν βάπτισμασηνὴν ταξιρατὴ ἀφβ ἰτμεγέ κουββετὶ γιόγουδου.
Λάνιν Χριστοσούν βάπτισμαση κίουναχλαρὴν ἀφβληγὴ ιτζούν δελ-
λαλέτ ὀλουνδού Ἰμδι Ἰωάννησιν βάπτισμαση πού βάπτισμαγια πῖρ
χαζηρλήγηδὴ ζίρα τόβπεγέ κελμεζιζ κίμσε ἀφβλὴκ πουλάμαζ.

77. Σουάλ. — Φαρισάισλαρ βέ Σαδδουκαίισλαρ Ἰωάννησδεν βαπ-
τίς ὀλμάκ οὐζερὲ κελμισλέρ, νέ ἀδεμλέριδிலερ πουνλάρ;

Δζεβάπ. — Γιαχουδὶ δζεμειτινὶν τζόκ ἰσιμλερὶ βάρηδερ. Ἐβερδεν,
Ἐβραῖοι (Ἰπρανὶ δεγιλουρλέρ, πού Ἐβερὶν λισανηνὴ ἰστιμάλ ἐτδικλερὶ
ιτζούν, τζούν κί τουφανδαν σόγγρα ἰντανλάρ Μπκπῖλ (Βαβυλών)
κουλεσινὶ γιαπαρλάρ ἰκέν, Ἀλλαχὰ ζήτ ὀλάν ὅλ χαρεκετὲ Ἐβερ μούσ-
τερὲκ ὀλμαδερ, βέ πού σεπεπδέν ὀνούν λισανὴ καρὴσουτδερ. Ἀβραάμ
Ἐβερὶν δζινσινδένιδι. Σάνιεν Ἰακωβδάν (πού κί Ἀλλαχὴ γιερδέν κίόγὲ
μερδιβέν σελκινδὲ κίόρμέγιλεν Ἰσραὴλ τεσμιέ ὀλουνδού). Ἰσραηλὶ
δενιλουρλέρ, πῖδεχου Δαβιδ παδισαχδάν, Ἰουδαῖοι (Γιαχουδιάν)
τεσμιέ ὀλδουλάρ, ζίρα Δαβιδ Ἰούδα καπῖλεσινδένιδι, ὅλ καπῖλεγι
ἰσέ Ἀλλάχ παδισαχληγὴ βερμέγιλε ὀπῖρλερινδεν ζιαδὲ σόχρετλεν-
δερδὶ, πού καπῖλενὶν ἰσμινὶ πούτδουν μιλλέτ πού κίουνέ καδάρ τασήρ.
Ἰμδι Φαρισιλέρ βέ Σαδουκαίισλαρ, Γιαχουδὶ ἰδιλέρ, φάκατ ἰσιμλερὶ

μιλλέτ ισρί ὀλμαγιούπ ταρικατλερινί πεγιάν ιδέρ, ζίρα πουνλαρήν δζεμιετδέν φαρχλαρή βάρηδη, τζούν κι Σαδουκαίουσλαρ, ἀζίζ ρουχά βέ μελαγικλερὲ βέ ὀλούερὶν διριλμεσινὲ ἱμάν ἱτμεζλέριδι· Φαρισι-
λέρδε, Γιαχουδιλερὶν κουσοῦρ ἀδετλερινδέν μααδὰ χαφταδὰ ἐκὶ δερά ὀρούτζ τουταρλάρηδη, φακηρλαρά βαργετλερινὶν ὀνδαλτηγνή βεριρ-
λέριδι, καδεχλερὶ βέ τζανακλαρή βέ κουσοῦρ καπῆλαρὲ τζοκδζὰ γεϊ-
καμάι μερακλαρήγιδη. — Ἰωάννης πουνλαρήν βαπτίς ὀλμαγὰ κελδικ-
λερινὶ κίόρδούγιόυ ἀνδὲ, ἐγγερεκ γιλανλαρηνὴν γιανβρηλαρὲ τεσμιὲ ἐ-
λεδί· ζίρα ἐγγερεγὶν γιανβρηλαρὲ τογάρ ἐκὲν ἀναλαρηνὴν καρηνὴν γιε-
μέγιλε ὀλδούρδούκλερὶ μισιλλοῦ, πὸγλεδζε πουνλάρδα ρουχανὶ πε-
δερλερὶ πεϊγαμπέρλερὶ ὀλδούρμουςλέριδι. Λάκιν πὶρ ταραφδάνδα, κίμ
σιζὲ τερὶφ ἐίλεδι κέλεδζεκ γαζεπδέν κατζμακληγὴ, δεμέγιλε ἀκηλλή
ὀλδουκλαρηνὴ κίόστερίγιόρ· κέλεδζεκ δεδιγίδε, γιὰ μαχτὲρ κίόσούνδὲ
Ἀλλάχ ταραφηνδάν πουνλαρὰ ὀλαδζάκ γαζεπὶ, γιὰχοδ γίνε Ἀλλα-
χὴν ἐμὶ οὔζερὲ Ῥώμαληλαρδαν ἱερουσαλήμ σεχρινὶν ζάπτ ὀλμασιν-
δὰ ζουχοῦρ ἰδεδζεκ πιτζχερλικλερὶ πεγιάν ιδέρ.

78. Σουάλ. — Ἀλλάχ Ἀβρααμὰ πὸν τασλαρδάνδα ἐβλαδλάρ καλ-
δηραπιλὺρ δεμσεὶ νὲ μανάδηρ;

Δζεβὰπ. — Τασλάρ δεγιόυ πούτπερεστλερὶ τεσμιὲ ιδέρ, ἱμδι Ἀλ-
λὰχ πούτπερεστ μιλλετλερδένδε Ἀβρααμὰ ἐβλαδλάρ βιρεπῆλουρ (δέρ),
γιόκ γιάλληνηζ σίζ Γιαχουδιλερδέν, τὰς λογατηνὴ κουλλανδὴ, ζίρα
πούτπερεστλερὶν δζανλερὶ κίόρλόουκδὲ τασλάρ κίπὶ σερτλεσμισλέριδι.
Λάκιν σόγγρα Χριστοσὰ ἱμάν ἱτιδικλερινδὲ, Ἀβρααμὴν ἐβλατλαρὲ ὀλ-
δουλάρ. — Χάκεζα Ἰωάννης δὲρ σίμδι παλτὰ ἀγατζλαρὴν κίόκλερινδὲ
δουρούγιόρ· παλτὰ ὀλόυμ δεμέκδιρ, ἀγατζλάρδα ἰσανλάρ, κίόκδε,
δμούρδούρ· ἱμδι (δέρ) ὀλόυμ ἰσανλαρὴν πούτουν δμούρλερινδὲ χα-
ζήρδηρ· μεϊθὰ βέρμεγεν ἀγαδζή κεσέρ βέ δζεχεννεμὶν ἀτεσινὲ ἀ-
τάρ. — Πουνὰ πὶρ μανὲ δαχὴ βεριλέπιλουρ. Κίόκ Ἀβραάμηρ, ἀ-
γατζλάρδα ὀνοῦν δζινσινδέν τογάν Γιαχουδιλέρδιρ· παλτὰ δαχὴ
Χριστόσδουρ. ἱμδι δὲρ Ἰωάννης Γιαχουδι δζεμιετινὲ κί, Χριστὸς σίμδι
χαζήρδηρ, ἔγερ μεϊδασήζ καλούρσανιζ, γιάνι κενδουσινὲ ἱμάν ἱτμέζ
ἱσενιζ, σίζι κεσίπ ἐπεδι ἀτεσὲ ἀταδζάκδηρ.

79 Σουάλ. — Ἐφένδιμιζ βαπτίς ὀλδουκδάν σόγγρα, νίτζουν δέ-
ρακαπ σουδάν τζηκδὴ δεγιόυ γιὰζηλήδηρ;

Δζεβὰπ. — Βαπτίς ὀλμαγὰ κελὲν Γιαχουδιλερὶν δζόύμλεσινὶδε
Ἰωάννης πογαζλαρηνὰ καδάρ σουγιὰ πκτηρδηκδάν σόγγρα, ταξίρατ-

λαρηνὴ ἱτιράφ ὀλοῦπ τόβπεγὲ κελίνδζεγιέδεγιν σουγιόυν δερουνινδὲ
δουρδουρούδου. Λάκιν ἐφένδιμιζιν ἱτιράφ ὀλμαγὰ κίόυναχλερὶ ὀλ-
μαδηγηνδαν, δέρακιπ σουδάν τασρά τζηκδὴ. Πὸν σεπεπδέν Ματ-
θαῖος, ἀνιδε (σουγιόυν δερουνινδὲ ἐγίλενμεζιζ) τησάρη τζηκδὴ δεγιόυ
γιαζδὴ.

80. Σουάλ. — Βαπτίς ὀλοῦρ ἐκὲν κίόγλερ νὲ σεπεπδέν ἀτζηλ-
δηλάρ;

Δζεβὰπ. — Κίόγερδζινὶν βέ σεδανὴν γιοκαρηνδάν κελδιγινὶ πεγιάν
ἱτμέκ ἱτζούν, βαπτίς ὀλάν Ἀλλαχὴν ὀγλοῦ ἰδουγινὶ πιλδιρμέκ ἱτζούν,
σεμαβετδέν σεδὰ ἐσιδιλδι βέ Ἀλλαχὴν ὀγλοῦ κάνγηση ὀλδουγουνόυ,
βέ σεδανὴν κίμ κελδιγινὶ κίόστερμέκ ἱτζούν, μάχσους κίόγερδζιν
ἀνὴν πασὴνὰ ἐνδί· ζίρα ἐφένδιμιζι ὀλ κίόνὲ καδάρ τζόκ τανήμαδηκ-
λαρηνδάν, σεδὰ Ἀλλαχὴν ὀγλοῦ ὀλδουγουνόυ δζεμιετ χουζουρουνδὰ
ἱσπὰτ ἐίλεδι· βέ ἀζίζ ρούχδα ἀγιδ ἱτμέκ βέ σεδὰ Ἰωάννης ἱτζούν
κελδι ζάνν ἱτμεμελερὶ ἱτζούν σεκλινδὲ κίόγερδζιν ἐφένδιμιζιν πασὴνὰ
ἐνδί· — βέ νὲ σεπεπδέν ἀζίζ Ρούχ κίόγερδζιν σεκλινδὲ ἐνδί; ζίρα
πὸν χαϊβάν ἰσαν σεβιδζὶ βέ σαπούρλσούδουρ· ζιαδεσὶ ἱλὲ τεμιζλικδέν
βέ ραχγιαλὴ κοκουλαρδάν χοςλάνήρ, χαζρέτι Νῶε-γε σοῦ τουφανη-
νὴν νιχαστινὶ μούδζδελεγὲν κίόγερδζιν πὸν κίόγερδζινὶ πεγιάν ιδέρι-
δι, ὀλ βακὴτ σοῦ τουφανὴ ὀλδουγού κίπὶ, ἐφένδιμιζιν κελδιγὶ βα-
κητλαρδὰδα κίόυναχλαρὴν τουφανὴ ζουχοῦρ ἱτμίσιδι· ὀλ κίόγερδζιν
σουλαρὴν τζεκιλδιγινὶ Νῶεγε χαπὲρ βερδι, πὸν κίόγερδζινδὲ κίό-
υναχλαρὴν ἀφβληγηνὴ ἰσανλαρὰ μούδζδελεδί. Πουνόυ δαχὴ ἱσρετ
ιδέριζ κι, ἐφένδιμιζιν οὔζερὶνὲ βαπτίς ὀλοῦρ ἐκὲν (κίόγερδζιν σεκλιν-
δὲ) ἀζίζ ρουχόν ἐνδιγὶ κίπὶ, πὸγλεδζε χέρ πὶρ βαπτίς ὀλάν χριστια-
νὴν οὔζερὶνὲδε κίόρσύνμεζδεν κίόγλερ ἀτζηλοῦρ βέ ἀζίζ ρουχόν παχ-
σὴσλαρὴ οὔζερὶνὲ ἐνερλέρ· λάκιν κίόζλεριμιζ ἱλὲ νίτζουν κίόρέμεγιο-
ρούζ; ζίρα πὶζ πὸγλε ὀλδουγουνὰ τεκμὶλ ἱμάν ἐγίλεδικ, βέ τεκμὶλ
ἐμνιετιμιζ βάρδηρ· ἀλιχμετλέρ ἱμανσηζλαρὰ ἱκτιζὰ ιδέρ, πὶζλερὲ
ἱσὲ φάκατ ἱμανημὴζ ἀλιχμετ γιερινέδιρ.

81. Σουάλ.— Νίτζουν έφένδιμιζ σεϊτανδάν ινδζινμεκλιγι καπούλ έϊλεδί;

Δζεβάπ.— Έφένδιμιζ τεκμίλ ινσάν ολδουγουνδάν, χέρ πέρ έγλου άμελδές ινσανλαρά όρνέκ ολμακ μουραδηνδάγιδη, άζιζ βάπτισμανην σερρηνή ιδζρά ιτδικδέν σόγγρα, άζιζ Ρούχ πουνού τζόλε κουλαουζ-λαδή, σεϊτανδάν ινδζινμεκ ούζερές, ιμιδι σένδε, γιά χριστιάν, βιπτίς ολδουκδάν σόγγρα, ιστεδιγίν γιουλού γιόρούμε, έλλα σενί χέρ πέρ άμελιγγτδές άζιζ Ρούχ κουλαουζλασήν, βέ έγερ σενί ινδζινδενλέρ ολούρ ισε, δαρσηκλάνμα, ζίρα άζιζ σιλαχή πουνλαρά καρτή δουρμάκ ιτζούν κουσανδών.— Έφένδιμιζ τζόλδές κήρκ κίουν βέ κήρκ κεδζές όρούδζ τουτδού, όρούδζ σεϊτανήν ούζερινέ πόγιούκ σιλάχ ιδουγινί κίσττερμέκ ιτζούν, λάκιν νέ σεπεπδέν Μωύσης βέ Ηλίας πείγαμπερλερδέν ζιαδές όρούτζ τούτμαδη; ζίρα ανλέρδές κήρκ κίουν βέ κήρκ κιδζές όρούτζ τουτδουλάρ κήρκ κίουνδέν ζιαδές άδζ βέ σουτουζ δουρμάκ ιντάν τα-πιατηνήν κουββετινδέν ούττόν ολδουγουνού έφένδιμιζ πιλδιγι ιτζούν, τεκμίλ ινσανληγηνή ιπράζ ιτμέκ ούζερές γιάληνηζ κήρκ κίουν τουτδού, ζίρα γιουζ έλλι κίουν άτζ δουρσάγιδη τεκμίλ ινσάν ολδουγουνά κίμ έμνιέτ ιδεπιλούριδι; ινσάν ταπιατή πού καδάρ βακχτ άδζληγά τα-γλανάμαζ πού σεπεπδέν, σόγγρα άδζηκδή δεγιού γιαζηλήδηρ.

82. Σουάλ.— Σεϊτάν, έφένδιμιζι άλδατμάκ ιτζούν νέ φενδλέρ κουλλανδή;

Δζεβάπ.— Άδζηκδηγηνή κίόρμέγιλεν, έββελα σαπουρσουζλούκ ιλέ ινδζιτμέκ ιστεδί έγερ Άλλαχην όγλου ισέν, έμρ έϊλε, κί σου τατλάρ έκμέκ ολσουνλάρ, δεμέγιλε, βέ δηκκάτ έϊλε φενδλερινέ, Άλλαχην όγλουον ινσάν ολμασηνδάν σεϊτανήν χιπερί γιόγουνδου. Λάκιν Ιωάν-νης βαπτιστησίν δζεβαπληνδάν βέ βαπτίς ολούρκεν άζιζ ρουχούν ένμεσινδέν ούπχελενμεγές πατλαμήτηδη, βέ κήρκ γιούζούνδέν κελέν σεδαγι έσιτδιγινδές (γιάνι, πούδουρ πενίμ σεβκούλι όγλούμ κτλ.) ζάνν έϊλεδί κι πού πέρ πέκ φαζκλητλου ινσάνδηρ, όνού κι Άλλάχ φαζη-λετλερίν πόγιούκλούγιού ιτζούν κενδουσινέ όγούλ άλδή, Άλλαχην κε-λαμηνήν κενδουσινίν ολδουγουνού φάρκ ιτμίζ ολσάγιδη, γικκλασμά-γά νάσηλ δζεσαρέτ ιδεπιλούριδι; ιμιδι πουνού φαζιλέτ σαχιπί πέρ άζιζ άδέρ κηγιάς ιδερέκ έλκ άταμτζ Άδεμι δούτούρδούγιού τουζαγά πουνούδα δούσούρδούρ ούμιδι ιλέ ινδζιτμεγές κελδί. Λάκιν, ινσάν

γιάνληνηζ εκμέγιλε γιάματζ, έλλα Άλλαχην άγζηνδάν τζηκάν χέρ πέρ κελάμ ιλέδε, δζεβαπνηή έφένδιμιζδεν έσιτδιγι άνδές, σαπουρσηζ-λήκ ιλέ φέτχ ιδεμεγεδζεγινι φάρκ ιδούπ, όλ βακχτ Ιερουσαλημέ κίστούρδου, βέ άζιζ χεικελίν ούζερινέ τζηκαρδηκδάν σόγγρα σιλα-νάτ σεβιδζιλίκ ιλέ άλδατμαγά δζάχτ έϊλεδί. Άλλαχην όγλου ισέν, πούραδαν κενδουγι άσχη άτάτην, ζίρα μελαγικελέρ σενί χελές ιδεδζεκλέρ δεδί δηκκάτ έϊλε, σεϊτάν νέ καδάρ φιδνελίκ κουλλανή-γιούρ έφένδιμιζι. όφκελενδιδιμέκ ιτζούν, Άλλαχην όγλου ισέν, δέγιούρ κενδού σεϊτανληγηνήδκ κίζλεμέκ ούζερές, κιταπί σόζλέρ ιλέ κανδηρ-μάκ ιπτέγιούρ. Λάκιν νιστί νέ ιδί; καρσησηνδά δουρανήν κίμ ολδου-γουνού βουκούρ ολμακ ιστεριδι. Έφένδιμιζδές όνά δεδί γιαζηλήδηρ κι, Ράππιλ Άλλαχηγγή ινδζιδερέκ σηνάμαγιάσην γιάνι Άλλαχά δζεσαρέτ ιδερέκ. Ικτιζασηζ γιερδές, κενδουγι κίόρούνδούρ τεχλικεγές δούσούρμεγέσιν, ζίρα έφένδιμιζ σεϊτανήν πού τεκλιφατλαρηνή ιδζρά ιτμίζ ολσάγιδη, πού μούδζιζατλαρδάν νέ φαϊδές χασήλ ολαδζάγιδη; σεϊτάν τόβπεγέμι κελεδζέγιδι; έφένδιμιζιν πού καδάρ άδζαϊπ ισλε-ρινί κίόρμούσούκεν, δαχά ζιαδές φεσάτ άρτημακ ιτζούν νέ γικπδή; — Σαλτανάτ άρζουσου ιλέδε έφένδιμιζι. Άλτ ιδέμεδιγι ιτζούν, σόγγ-ραγιά πρακδηγή ταμακικαρλήκ ιλέ γιεγγμέκ ιστεδί ταμακικαρληγή έν σογγραγιά πρακτή, ζίρα πούττόν φεναληκλαρήν βαλιδεσί, ταμα-κικαρλήκδηρ. Ιμιδι πουνή πέρ γιούδζές ταγήν πασηνά τζηκαρδή κάνγη ταγά; ταγήν ισμι γιαζηλήζ ολσάγιδήδα, άνδέν πέρ φαϊδές χασήλ ολμαζήδη, γιαζήλμαδηγηνδαν δαχή πέρ κίούτζλόυκ πειδά ολμαζ. Δούνγλανήν χέρ ταρσφηνδάδα τζόμ ταγλάρ βάρδερ κέζαλικ Γιαχουδισ-τανδά βέ έτραφλαρηνδάδα βέ όλ ταγήν δεπεσινδέν δούνγλανήν πού-τόν παδισαχληκλαρηνή πουνά κίστερδί πέρ ταγδάν πούττόν δούν-γλανήν παδισαχληκλαρή κίόρούνμέζ, πού δεμέκδιρ κι, δούνγλανήν πούττόν παδισαχληκλαρηνή παρμαγή ιλέ ταγήν δεπεσινδέν κίστερ-δί, γιάνι πού ταρσφά Ρώμαληκλαρην παδισαχληγή βάρδερ, φελάν ταρσφά Άδζεμλερίν βέ δίκερ ταρσφά Μησηρλουλαρήν δεγιού, πού ταρζά κίστερδί. Λουκάς δαχή γιαζάρ κι, πέρ δακικαδά, πέρ κίόζ κηπμασηνδά κίστερδί δεγιού, πούδα γιοκαρηδά βεριλέν μανέ ιλέ μουταπήκδηρ, γιάνι δέρακκπ, πέρ σανιεδές δούνγλανήν πούττόν παδι-σαχληκλαρηνήν πούλουνδουκλαρή ταρσφαρή κίστερδί βέ πουνούνδα δζεβαπνηή έφένδιμιζ βερδικδέν σόγγρα. σεϊτάν άνδέν ούζάκ ολδού. Ιμιδι πιζλέρδές έφένδιμιζιν κίόστερδιγι έμσαλές κίόρές έγερ σεϊτάν σαρ-

ἄνὰτ βέ πῶγιούκλῶκ φικιολερί ἱλῆ, ταμκακιαρλήκ βέ σεφάτ ἱλῆ
πῆλερί ἱνδζιδεδζέκ ὀλοῦρ ἱτῆ, ὀνὰ μεῖλ βέρμεγιουπ, γιάληνηζ ἄλλα-
χὴν ἐμυρλερί οὔζερῆ ὀμῶρ κειζιρμεκλιγῆ γαῖρετ ἱδελίμ.

83. Σουάλ.— Ἰωάννης μαχπῶρ ὀλδουκδάν σόγγρα, ἐφένδιμιζ
νίτζουν Δζεβιλῆ (Γαλιλαίαγια) κητδί;

Δζεβιάπ.— Κενδουσινί τεχλικεδέν σακηνμάκ, βέ Εὐαγγέλιονδα
γιαζηλή ὀλάν Ἡσαΐανην πεῖγαμπερλιγινί (Ματθ. Δ'. 15.) τεκμῖλ βέ
Ἀπόστολοσλαρη δαβῆτ ἱτμεκ ἱτζούν, ἀνλέρ κι Γαλιλαίαδα εἴλενιρ-
λέριδι.

84. Σουάλ.— Ἐββελα κἀνγηλαρη δαβῆτ ὀλουνδῶ;

Δζεβιάπ.— Ἐββελα Πέτροσου βέ Ἀνδρέαση δαβῆτ εἴλεδι, ἀνλέρ κι
πἀληκδζηλήκ ἱδερλέριδι, βέ ἐφένδιμιζιν τεκλιφινί ἐτῆδικλερί ἀνδῆ,
ἀγλαρηνὴ πρὸκπῆ πεσινῆ δῶνδῶλέρ· σάνιεν Ζεβεδαίοςουν ὀγουλλαρή
Ἰωάννησι βέ Ἰάκωβου· πουνλάρ δαχὴ πεδερλερινί βέ καῖκλαρηνὴ
τέρκ ἱδούπ ἐφένδιμιζιν ἀρκασηνὰ δῶνδῶλέρ, βέ δζῶμλε χριστιαν-
λαρὰ ἱσῶου χαραρετλερί ἱλῆ πεγλάν ἱτδιλέρ κι Χριστοσου κιαρδάν βέ
ἄχζου ἱταδάν βέ ἀταλαρημηζδάν μῶνῶτεπῆρ τουτμακκληγὰ πορτζ-
λούγιουζ· ἐφένδιμιζδε ἱπτιδα ἱκί καρηνδασλαρή τεκλιφ ἱτμεσί ἱλῆ,
πῆλερῆ ταρίφ εἴλεδι κι, Χριστοσου ὀαγερδλερί ὀανλάρ, γιάνι πού-
τῶν πουνὰ ἱμάν ἱδενλέρ, μουχαπῆτῆ ἱλῆ καρδασλάρ μισιλλῶ δῶνδῶ
κετζουρμεκλιγῆ πορτζλούδουρλαρ.

ΠΕΣΙΝΔΖΙ ΠΑΠ.

85. Σουάλ.— Ματθαίοςουν πεσινδζί πἀπηνδὰ νῆ νὰκλ ὀλουνδῶ-
γιῶρ;

Δζεβιάπ.— Ἐφένδιμιζ Γαλιλαίαδα δελλαλῆτ ἱδούπ, χισαπῆσῆζ μῶν-
δζιζατλάρ ἱδῆρ ἱκῆν, πουνῶν σῶχρετλου ἱσμινί ἐσῖδενλέρ πεσινῆ
δῶνδῶλέρ, πῶ καδάρ δζεμειτῖ κῖῶρμέγιλεν ἐφένδιμιζ ὄραδα (χαλί
βέ δῶνγιά τελασῆλερινδῆν οὔζακ μαχαλδῆ) ἀζιζ κελαμλαρηνὴ ταρίφ
ἱτμεκ οὔζερῆ δαγὰ τζηκδῆ.

86. Σουάλ.— Νῆ δεμέκδιρ, Ρουχδάν γιανὰ φακῆρ ὀανλάρ;

Δζεβιάπ.— Ἀκδῆδῆν γιανὰ φακῆρ ὀανλαρή ἐφένδιμιζ μουτλου-

λανδῆρμαγιῶρ, ἱλλα ραδετδῆν γιανὰ φακῆρ ὀανλαρή, ἀλτζῆκ κῖῶ-
νῶλλῶδ ὀανλαρή, ζῖρα ἀλτζῆκ κῖῶνῶλλῶδ ἀδῆμ ἄλλαχὴν χουζου-
ρουνδὰ φακῆρδῆρ, πῶ κῖῶπ ἱνσάν χῆρ βακῆτ Ἀλλαχδάν κορκάρ κεν-
δουσινί ἐγῖου ἀμελλερδῆν γιανὰ φακῆρ κηγιάς ἱδερέκ. Ἰμδι μουτλού-
δουρλαρ δέγιῶρ, ἀλτζῆκ κῖῶνῶλλῶδ ἀδεμλέρ, ζῖρα σεμαβί παδῖσαχ-
λῆκ ἀνλερίνδιρ.— βῆ δῆκκῆτ εἴλῆ κι πῶνῶν φαζιλετλερῆ τεμῆλ
ἀλτζῆκ κῖῶνῶλλῶδῶλῶδ, κοῖδῶ· ζῖρα μαγορλουκ Ἀδῆμ ἀταμπζῆ
δζεννετδῆν τζηκαρδῆ βῆ Εὐσφόροσου ὀλ παρίδα χαλινδῆν πῖτζρε-
λιγῆ δῶνδῶρδῶ.

Σάνιεν.— Δζεβιάπ ἱδῆρ ἐφένδιμιζ, μουδλούδουρλαρ ἀγλεγιπ γιά;
τουτανλάρ: γῖῶκ δῶνγιά βικριετινί γιοκλουγῶ ἱτζούν, γιάχῶδ ἀτα-
λαρηνὴν βῆ ἐβλαδλαρηνὴν ὀλῶμλερί ἱτζούν ἀγλαγιανλάρ, ἱλλα κῖῶν-
ναχλερί ἱτζούν γιάς τουτανλάρ· ζῖρα, δέγιῶρ, πουνλάρ μῶνῶτεσελλῖ
ὀλαδζακλάρ, γιάνι φεραχληγὰ νὰτλ ὀλαδζακλάρ· νῆρεδε; πῶ δζιχαν-
δὰ βῆ κῖῶλεδζέκ ὀμῶρδῆ.

Οὔτῶνδζῶσῶ·— Μουδλούδουρλαρ, δέγιῶρ, χαλίμ ἀδεμλέρ, ζῖρα
ἀνλέρ γῖῶρ γῖῶνῶνῶ μῖρῶ, ἀλαδζακλάρ· πουνλάρ γῖῶρ γῖῶνῶνῶν
ἐγῖουλικλερινί οὔδζῆτ κῖῶστερίῶρ, ζῖρα ἐφένδιμιζ ἱνσανλαρή φαζιλετ-
λερῆ καμετλενδιδεγινδῆ, πῶζεν πῶ δζιχανὴν, πῶζεν σεμαβί παδι-
σκληγῆν ἐγῖουλικλερινί βῶδ ἱδῆρ.— Χαλίμ ἀδεμλέρ, γῖῶκ πῶνῶν
πῶνῶνδῶ ὀφκελῆνμεγενλερ, ἱλλα ὀφκελερινί ζῶπῖ ἱδενλέρ βῆ ὀφκῆ
σεπέπινῆ κῖῶνῶχ ἱτμεγενλέσδιρ ζῖρα γῖῶκπαρῶ ὀφκῆ τασῶμαμακ χαῖ-
βαν ταπιατηνδάν δαχὴ τασῶαδῆρ.

Δῶρδῶνδζῶσῶ·— Μουδλούδουρλαρ, δέγιῶρ, ἀδαλετλιγῆ ἀδζη-
γῆπ σουσαγιανλάρ, γιάνι ζιαδῆσι ἱλῆ ἀρζῶ ἱδενλέρ· ζῖρα πουνλάρ
δογλαδζακλάρ, γιάνι χῆρ πῖρ ἐγῖουλιγῆ νὰτλ ὀλαδζακλάρ.

Πεσινδζισί·— Μουδλούδουρλαρ, δέγιῶρ, μερχαμετλου κῖῶνῶ βῆ
σαδὰκὰ βιρενλέρ·— ἀκτζῆ ἱλῆ φουκαρалаρὰ γῖαρδῆμ ἱτμεγῆ κουδρε-
τιμ γῖῶκ δεγῖου χῖτῆ πῖρ κῖῶνε πεχανῆ ἱτμεσιν· σαδὰκὰ γιάληνηζ
ἀκτζῆ ἱλῆ ὀλμῶζ, ἀκτζῆ ἱλῆ ἄτῆ βῆ σουσουζ πουλουνάν καρδασῆγγῶ
γῖαρδῆμ ἱτμεγῆ κουδρετιν γῖῶκμου; πῖτζαρελικδῆ πουλουνανλαρὰ
μερχαμῆτ ἱδούπ ἀδζηγιάσῆν, οὔμουτσοζλουκδὰ πουλουνανλαρὰ κῖῶζ
γιασῆρι ἱλῆ τετελλὰ βιρέσιν, φενὰ ἀμελλερδῆ πουλουνανλαρή τογρῶ
γῖῶλῶ κουλαουζλαγιάσῆν, πουνλάρ δαχὴ μερχαμῆτ βῆ σαδὰκὰ ἀμελ-
λερίδιρλερ.

Ἀλτηνδζησῆ·— Μουδλούδουρλαρ, δέγιῶρ, τεμῖζ γῖῶρεκλουλέρ,

γιάνι τέμαμεν ἐφένδιμιζιν ἐμιρλερινι χήρζ ιδούπ πούτουν τζικιν ἀ-
μελλερδέν ούζακ όλκνλάρ· ζίρα πού κίπι όλκνλάρ Αλλαχ κίόρεδζε-
κλέρ· νάσηλ κίόρεδζεκλέρ ; Αλλαχην σκφκηνη τεχαμμούλ ιτμεγέ ινσν
ταπίατηνην νέ δερεδζε κουδρετι βάρ ιπέ.

Γιεδινδζισί.— Μουδλούδουρλαρ σουλχ ιδιδζιλέρ, γιάνι πίρ πίρλερι
ιλέ γαβγά ιδενλερι, ναφτικιέτ βέ μουχαππετσιζλικιέ πούλουνανλαρή
μουχαππετε κέτουρενλέρ, παρητήρηανλάρ πουνλαρ Αλλαχην όγουλ-
λαρή τεσμιέ όλουναδζικλαρ· ζίρα νάσηλ κί Αλλαχην γιάληνηζ όγλου
Ιησούς Χριστός· Αλλάχ ιλέ ινσανήν άοασηνδά πούλουναν μουχαππε-
τσιζλιγι μέν ιτδι ιπέ, πού άδεμλέρδε ισανλάρ άρκτηνδά μουχαππε-
τιν άγχαδζηνή φιλιζλενδιμεγέ γαίρετ ιδερλέρ. Ίμδι Αλλαχην όγουλ-
λαρή τεσμιέ όλμκκληγά χακλερι βάρδερ.

Σεκιζινδζισί.— Μουδλούδουρλαρ, δέγιορ, άδκλετλικ ιτζούν κοβα-
λανανλάρ, γιάνι χέρ πίρ φαζιλέτ ούγουρουνδά ζαχμέτ τζεκενλέρ,
ζίρα πουνλαρήνδερ σεμαβι παδισαχλήκ. Νέ σεπεπδέν δζέμι μουδλου-
λανδερδκλαρηνά σεμαβι παδισαχληγηνή βάρ ιτμεδι ; ούδζρετλερι
τζεσιδ τζεσιδ κίόστερμις ισεδέ, δζέμκσήδα σεμαβι παδισαχληγά
δοϊρδιολερ.

Νίχαϊετ ζάμυ εϊλεδί. Σεβίνιν βέ φεραχλάνην (δζέμι πένιμ ιτζούν
ρεζίλ όλούπ κοβαλανανλάρ) ζίρα κίόγλερδέν ούτζρετινιζ τζόκδουρ. Πού
δζεβαπλάρη κενδού ρεσουλλαρηνά χητάπαν σόϊλεδί· τζούν κί ζάμυ
εϊλεδί κί, σιζλερδέν έββέλ κετζμις όλάν πείγαμπερλεριδε πού ταρζά
κοβαλαδηλάρ (γιάνι άνλεριδε ρεζίλ ιτδιλέρ, κοβαλκδηλάρ βέ χέρ πίρ
ιφτιρχι άνλερέ γικπτηλάρ), Ίμδι νάσηλ κί άνλέρ Αλλάχ ταφαρηνδάν
ίρσάλ όλουνμουσλάρ ικέν, πουνλαρά τεχαμμούλ ιτδιλέρ ιπέ, σιζλέρδε
πενδέν δελλαλετλιγέ ίρσάλ όλδουγουνουζδά, σάπρ ιδέρσενιζ, μουδλού
όλαδζάκηνηζ.— Βέ δηκκάτ έγιλέ κί, δζέμι φαζιλετλερδέν σόγγρα,
ρεσουλλαρά ινσανλαρήν ιδεδζεκλερι ιφτιρχλαρή, ρεζιλλικλερι βέ ζεφκ-
λερι ζάμυ εϊλεδι, πουνλαρά καρσή δουρδζάκ άδεμλεριν βάσφ όλου-
νάν κλαρεί φαζιλετλέρ ιλέ τονανμηζ όλμκκληγή φάιζ ιδουγινι πεγίαν
ιτμεκ ιτζούν, άνλερι κί εφένδιμιζ πίρ τερτιπέ βάρ ιδερέκ πίρέρ πι-
ρέρ σόϊλεδί· ζίρα αλτζάκ κίόνούλλού άδém κενδού ταξираτλαρή ιτζούν
άγλεγεδζέκδιρ· ταξираτλαρή ιτζούν άγλεγέν, χαλίμ όλαδζάκδερ· χα-
λίμ άδém, μούδζερρετ άδίλδε όλαδζάκδερ· άδίλ όλάν μερχαμετλού
όλούρ· μερχαμετλού όλανήν γιούρεγι τεμιζ όλαδζάκδερ. Γιούρεγι
τεμιζ άδém μουχαππετσεβιδζι. βέ πασκαληνηή μουχαππετε καμετ-

λενδιδιδζι όλαδζάκδερ. Νίχαϊετ πού φαζιλετλεριν ιδζρασή ιλέ δζα-
νηνή τονατμηζ άδém, τεχλικλερδέν σάπουρλου όλούπ, Χριστοσουν ισμι
ιτζούν όλούμε δαχή κενδουσινι τεσλιμ ιδεδζεκδιρ.

87. Σουάλ.— Σιζλέρ γιέρ γιούζούνούν τουζούσουνουζ διμέκ νέ
δεμέκδιρ ;

Δζεβάπ.— Ιστé σού μανέ ιλέ σόϊλεδι πού δζεβαπή· πούτουν γιέρ
γιούζούνδέν πούλουνάν ινσανλάρ κίόναχλαρδάν τζούρουδούλέρ, βέ
βούδζούδ ισταχλαρηνή ζαπτηνδά πούλουνδουκλαρηνδάν, Αλλαχην
σκληνέ κίόρε γιλαρδηλάν ινσανή αλτζακλανδερδηλάρ. Ίμδι σιζλερ
τουζ μισιλλού πουνλαρή πού τζούρουμκδέν ταφαρημδάν κιδούπ χε-
λές ιδεδζεκσινιζ.

88. Σουάλ.— Εφένδιμιζ νέ σεπεπδέν, πέν νόμοσου ποζμαγά
κέλμεδιμ, ΐλλα τεκμίλ ιτμεγέ δεδί ; νάσηλ τεκμίλ εϊλεδι νόμοσου ;

Δζεβάπ.— Τζούν κί κενδού Ιλλαχί τενπιχλερινι πεγίαν ιτμεγέ
πασλάγιορδου, έτιδενλερε Νόμοσα μουγαίρ πούλουνούγιορ κίπι κίό-
ρόνμεμκ ιτζούν, πέν νόμοσου ποζμαγά κέλμεδιμ, ΐλλα τεκμίλ
ιτμεγέ δεδί. Νόμος, κάν ιτμεγέσιν δεγιού έμρ ιδέρ, πέν σιζέ έμρ
ιδέριμ κί, γιόκ κάν ιδέν, ΐλλα πός γιερέ σεπεπσιζ κερηνδασήνά όφ-
κελενέν δαχή γαζεπέ μουσταχάκδερ· πού ταρίκ ιλέ νόμοσου τεκμίλ
ιδίγιορ· νόμος κάν ιτμεγι γιςάκ ιδέρ λάκιν εφένδιμιζ ινσανλαρή
κάν ιτμεγέ καμετλενδιρέν όφκεγι, κανήν σεπεπινι βέ κίόκίούνού μεζ
ιτμέγιλε, νόμοσου εζικ πούλουνάν τενπιχινι τεκμίλ εϊλεδι, πού ταρ-
ζά χέρ πίρ κίόναχλήνδκ κίόκίούνού κεσμεγέ δαίρ έμιρλέρ πρακτή.—
Νόμοσου πασκά κίόνέδε τεκμίλ εϊλεδι, ζίρα κενδουσι ιτζούν πείγαμ-
περλερδέν πούτουν γιζηλανλαρή εδά εϊλεδί.— βέ νέ σεπεπδέν έσκ
νόμος Αλλάχ ταφαρηνδάν Μωϋσηγέ βεριμις ικέν τεκμίλ δεγίλιδι,
ΐλλα τζόκ εζικλερι βάρδερ ; — τζούν κί Γλαχουδιλέρ, άνλερέκί πού
νόμος βεριλδι, σέρτ γιούρεκίγιδிலερ βέ άγήρ γιούκιδ κίότουμεζ-
λέριδι.

89. Σουάλ.— Νέ σεπεπδέν κενδού τενπιχλερινι έν κίόυτζόκ τεν-
πιχλέρ τεσμιέ ιδίγιορ ;

Δζεβάπ.— Πού έμιρλερινι ιδζρά ιδενλέρ, πόγιόκ φαζιλέτ άμελ-
λερι ιλέ κενδουμιζι τοναδήγιόρουζ δεγιού πόγιόκλένμεμελερι ιτζούν·
βέ σάνιεν κενδού αλτζάκ κίόνούλλούδουγιόούνού κίόστερμεκ ιτζούν,
πού σεπεπδέν εφένδιμιζιν πού δζεβαπλαρηνή έμσαλ τουταράκ, έγιόθ
άμελλερι ισλεδιγιμιζδε, χέρ νέ κιδάρ τεκμίλ βέ γιούδζε άμελλέρ

ισέ, δαχά ζιαδέ αλτζάκ κλονόλλουλούκ κλότερμεγέ πορδζλούγιούζ.
ζίρα έγιού άμελλεριμιζ ιτζούν κιπιρλενίρισεκ, Εθαγγέλιονδα βάσφ
όλουνάν Φαρισαίοςουν ούδζρετινί αλήρηζ, όλ κι Αλλαχην χουζουρουν-
δά ίπαδετέ θυρούπ, κενδού φαζιλετλερι παπηνδά κενδουσινί μέδχ ιτ-
διγι ιτζούν, ρέδδ όλουδού.

90. Σουάλ.— Εφένδιμιζ Ρεσουλλαρηνά βέ δζεμιετέ ταρίφ ιτμεγέ
πάσλαδηγηνηδά, νέ σεπέπδέν έββελα κενδού Αλλαχληγηνη άνλερέ τα-
ρίφ ιτμεδι ;

Δζεβάπ.— Μωύσηγέ βεριλέν τενπιχλερίν περινδζισί 'Αλλαχδάν
πάσλάρ (Εγώ είμι Κύριος ο Θεός σου, κτλ.) Εφένδιμιζδε κενδού τεν-
πιχλερινί βερμεγέ πασλαδηγηνηδά, έββελα κενδουσινί πεγιάν ιτμέκ,
Αλλαχην όγλου όλδουγουνού πιλδιρμέκ βαδζήπηδη. Αάκιν χάλεα
βακτη δεγίλιδι. ζίρα κενδού ιτμι σεριφινίν βέ μουδζιζατλαρηνήν ού-
νού χέρ πέρ ταφαδ δουγιουλδουκδάν σόγγρα δαχή, ίνσανλάρ Αλλα-
χην όγλου όλδουγουνού κενδουλερι φέχμ ιδεδζέκ γιερέ, δζινί βάρδρη
βέ δζινλερίν κουέβετι ιλέ πουνλαρή γιαπάρ δερλέριδι. Ίμδι χιτζ πέρ
μούδζιζάτ κλότερμεζιζ Αλλαχληγή ιτζούν δζεθαπλάρ ιτσέγιδι, νέ
δέμεγεδζεκλέριδι ; έφένδιμιζ άνδέν σόνρα δαχή Αλλάχ όλδουγουνού
άσικλάρ σούλεμέζιδι. ζίρα, έγερ κενδουσι ιλέ περαπέρ όμούρ κετζι-
ρούπ, όλενλερι διριλτμέκ δερεδζεσινέ καδάρ πουνδάν κουέβετ άλλαν
ρεσουλλαρήν, άζιζ ρουχούν κελμεσινδέν έββέλ (έγερ) έφένδιμιζιν γιού-
δζε κελαμλαρηνή άκηλλαρηνά σηγηρημαγιά κουδρετλερι γιόκ ιδι ισε,
πιλκισιζ δζεμιετ, πούτουν πούτουν κλόνλόνκδς πουλουνάν Γιαχουδι
δζεμιετι, νάσηλ δαρσηκλάνμαγιαδζάγηδη, έγερ Χριστοσδάν Αλλαχ-
ληγηνην ούζερινέ δζεθαπλάρ έσιτσέγιδι ; πού σεπέπ δζεμιετιν ζαγιφ-
ληγή ιτζούν τζόκ μούδζιζατλάρ, άκηλδάν ούστόυν νισανελέρ ιδζρά
ετλεδι, πουνλαρήν βασητασή ιλέ Αλλαχληγηνη ίσπάτ ιτμέκ ιτζούν,
βέ κενδουσίδε ταριφλερινίν άρασηνδά πάζεν καπαλή μανελέρ ιλέ Αλ-
λαχληγηνη πιλδιρί. 'Αμελλερινδέν σόχρετλενεδζεγινί πιλούριδι. Πού
μισιλλού νισανλερι δούνγλανήν κουρουλμασηνδάν περού κιμ ιδζρά
ιτρίσιδι ; Γιαχουδιλέρ, δαχή ιμανσής Γιαχουδιλέρ ικράρ ιτμεδιλέρ
μι, κι, πού μισιλλού νέ πείγαμπέρ κελδι νέ κελεδζέκ δεγιού ; πιλκι-
σιζ δζεμιετέ κενδού 'Αλλαχληγηνη πιλδιρμέκ ιτζούν δζάχτ ιτμίσ
όλσάγιδη, χέρ κεσέ σούπχε βιεδζέγιδι κι, γιέρ γιούζούνδε ίνσάν
βούδζουδι ιλέ κλόνλόνούρ ικέν, κενδουσινί 'Αλλαχην όγλου δεμεγέ
δζεσαρέτ ιδίγιόρ δεγιού. Ίμδι κενδουσι άσικλαρέ σούλέμεδι, λάκιν

πούτουν ίμάν ιδενλέρ άδζαίπ ίσλερινί κλόνμέγίλε, πού κλόνέ καδάρ
Αλλαχληγηνη δελλαλέτ ιδίγιόρλαρ.

91. Σουάλ.— Χέρ κιμ καρηνδασήν, Ρα κά δέρσε δεδιγι νέ πε-
γίλν ιδέρ ;

Δζεβάπ.— Γιαχουδι λισανηνδά Ρα κά λογατή σέν δεμέκδιρ.
Ίμδι χέρ κιμ καρηνδασήν ίσμινί σούλεμεγέ ιρτικιάπ ιτμεγίπδε, χα-
καρέτ ιτζούν, σέν, σέν κιμσιν δέρ ίσε, ιχτιαρλαρήν μεδζλισινέ δζελπ
πίρλε ταζίρ όλμακληγιά μουσταχάκδηρ. πουνού χαφιπδζε τερπιγέ
ιδίγιόρ. φάκατ χέρ κιμ καρηνδασήν δελί, διβανέ δέρ ίσε, δζεχεννε-
μίν άτεσινέ μουσταχάκδηρ δέγιόρ. νέ σεπέπδέν ; ζίρα καρδατήν Αλ-
λαχδάν πάγς όλουνάν άκηλή άνδέν τετζιλ ιδούπ πουνή χαϊβανλαρήν
ρόυτπεςινέ κόγιόρ. βέ Αλλαχην τασφρινέ κλόνς γιαραδηλμάς ίνσανή
άλτζακλανδηρμάγιλεν, ονούν ιμαννην δαχή ρεζιλ ιδίγιόρ. ζίρα έγερ
καρηνδασήγγ άκηλσής, βέ διβανέ ίσε, ιμανήδα διβανελίκδιρ, δεμέκ
όλούρ, πού σεπέπδέν χιτζ πέρ ίνσανά διβανέ βέ δελί δέμεγέσιν. Ίμδι,
για χριστιάν καρηνδάζ, έγερ πιζιμ κλόνναχ κηγιάς ιτμεδιγιμιζ άσι-
λερι έφένδιμιζ πού ταρζά τεκδιρ ιδίγιόρ ίσε, νέ δερεδζεδδ γαζεπέ
λαγικ όλαδζάγιζ πιζλέρ καρηνδασλαρημηζ ιλέ. (γιάνι πούτουν χρι-
στιανλέρ ιλέ) μουχαππετσιζλικ ιδούπ, άνλερέ άγής κλόνφούρλέρ σούλε-
διγιμιζδέ. Εφένδιμιζ πιζλερι πόγιόυκλερινδέν μέξ ιτμέκ ιτζούν πέκ
κλόνζόυκ κηγιάς όλουνάν ταζιρατλαρή δζεχεννεμίν άτεσινέ λαγικ
κλόνρόύγιόρ, άνλερίν κι δζεζαλαρή δαχή πόγιόυκδούρ.

92. Σουάλ.— Ζιναγι νέ ταρζά γιασάγ ιδίγιόρ έφένδιμιζ ;

Δζεβάπ.— Εσκι Νόμος ζινά ιτμεγέσιν δεγίλ έμρ ιδίγιόρ, έφένδιμιζ
πουνού γιασάγ ιδικδέν σόγγρα, άσηλ ζιναήν κλόνκλόνού κεσμέκ ι
ιτζούν, χέρ κιμ πέρ καρηγιά άρζού ιλέ πακάρ ίσε, όλ άδэм κενδού
γιόυρεγινδς ζινά ίσλεδι δεγιόρ. ζίρα κενδουσινί όλ άρζουνούν ζάπτην
τεσλιμ ιτμέγίλε, γιόυρεγινδς (γιάνι ζάμιρι ιλέ) όλ κλόνναχ ή ίσλε
μίσδιρ.— Χάκεζα, έγερ σανά σάγ κλόνζούγγ βέ σάγ έλιγγ ιγδά βε
ριπ σενί ινδζιδιρλέρσε, πουνλαρή βιδζούδιγγδέν κεσιπ άτάσην δεγιόρ
γιάνι σάγ κλόνζούγγ κιπι άτήρη σεβκδούλου πέρ δοστούγγ βέ σάγ έλιγγ
κιπι ίσιγγέ γιάράρ χηζμετκιαρήγγ σενί κλόντούλουγέ καμεδλενδιριρ
λέρσε, ούζάκ εϊλε πουνλαρή κενδουγγδέν, κλόνζούν βέ έλιγγ μανε
πούδουρ. ζίρα κλόν ιλέ βέ έλ ιλέ ιτλενιλέν κλόνναχαρδά, πού άζαλε
ρίν νέ καπαχατλαρή βάρδρη κι, κεσιλμλερι έλζέμ όλσούν ; Ίμδι σά
κλόν σεβκίλου δοστούγγδουρ βέ σάγ έλ ίσιγγέ γιαραγίλν χηζμετ
κιαρήγγδηρ.

93. Σουάλ. — καρὴ ποῦατμαγι νὲ ταρζά γιασάγ ιδίγιον;

Δζεβάπ. — Μωῦσηνὴν Νόμοσωνα κίόρε, χερ κίμ καρσηνή ικράχ ιδέρισέγιδι, ὡὰ πὶρ πὴς κιαγαδὴ βερίπ βέδδ ιδεπιλούριδι· λάκιν, πουνου Μωῦσῃ σίζιν σέρτ γιδουεκλειγινίζ ιτζούν χὸς κίόρμούσδου, πουνδάν πὸγλε χίτζ περινίζδε καρσηνή ποῦαμαγια καδίρ ὄλμασν δέγιον ἐφένδιμιζ Γιαχουδιλερέ· ζίρα Ἀλλαχὴν πὶρλεσδιρδικλερινί ιν-
σάν νάσηλ ἀγίραπιλούρ; γιάληνηζ καρὴ πασκασὴ ιλὲ ζινακιαρληγά δούσέρσε, γιάληνηζ πὸυ σεπέπδεν κοδζασνην ὄλ καρηγί ποῦαμαγια χακκὴ βάρδην, πὸυ κίπὶ καρηγί κενδουσινδὲν βέδδ ἱτμεγεν ἐρκὲν δαχὴ, ζινακίάρδην, δέγιον ἐφένδιμιζ· ζινὰ σεπέπὶ ιλὲ πασκασηνδάν βέδδ ὀλουνμούς καρηγίδα ἁλάν, ὄλ καρὴ ιλὲ ζινὰ ιδέρ· ἱμδι ἐφένδι-
μιζ καρνην ποῦανμασηνὰ γιάληνηζ πὶρ σεπέπ βερίγιον· πασκά πεχα-
νὲ ιλὲ ποῦαγιάν, ἐφένδιμιζε καρσὴ δουρούρ.

94. Σουάλ. — Γιεμὶν ιτζούν νὲ πουργουρούγιον ἐφένδιμιζ;

Δζεβάπ. — Ἐσὶ Νόμοσδα γιάληνηζ Ἀλλαχὴν ἱσμινὲ γιεμὶν ἱτμεκ-
λιγὲ ἱζὶν βερίλδι, πὶρ κίσινὶν χάκκ γιεδινδὲ ὀλδουγουνδὰ. Ζίρα χακ-
σὴζ γιεμινὶ Μωῦσῃς δε γιασάγ βὲ περπιγὲ ιδέρ· λάκιν ἐφένδιμιζ που-
νου δαχὴ κίόκουνδὲν κεσμέκ ιτζούν, δέρ: νὲ Ἀλλαχὴν ἱσμι σεριφινὲ,
νὲ γιέρ γιούζουνὲ, νὲ κενδου πασηγγηζὰ γιεμὶν ιδέσιζ· ἔλλα πὶλδικ-
λερινίζ κείφισιτλερέ, ἔβετ, ἔβετ, δεγέσιζ, βὲ βουκουφλουγουνουζ ὄλ-
μαδηγηνδὰ, χάιρ γιόκ, δεγέσιζ· πουνλαρδάν ζιαδεσι σέιτάν γιθγα-
σὴδην, δέγιον· πὸυ σεπέπδεν χριστιάν ὀλάν, κενδουσινὶ πὸυ δερεδζὲ
ἐμνισιτλου κίόστουρμελίκι, χάττα ἔβετ βὲ γιόκ δεδιγινδὲ, πασκά γιε-
μὶν πουνδάν ματλουπ ὀλουνμαγια· λάκιν πὶρ ἀδεμὶν χάκκ γιεδινδὲ
ἱσὲ, νὲ σεπέπδεν γιεμὶν ἱτμεκλιγὲ ἱζὶν βερίλμεδι; τζούν κι χακκὴ
ὀλδουγουνδὰ χερ βεκκὴτ γιεμὶν ιδέρσε, γιεμινὲ ἀλησὴρ, βὲ κιδερέκ
χακσὴζ γιεμινίδε καπὸυλ ιδέρ, πὸυ δζιχετδὲν γιεμινὶ ἐφένδιμιζ γιέκ-
παρε γιασάγ εἴλεδι.

ΑΛΤΗΝΔΖΗ ΠΑΠ.

95. Σουάλ. — Ἐφένδιμιζ ἔμρ ἱτδιγι ἱπαδετδὲν πασκά ἱπαδετ δοα-
λερί ὀκουμάκ φάρζ δεγίλμιδιρ;

Δζεβάπ. — Ἐφένδιμιζιν βαρδιγι ἱπαδετ ἐμσαλινὶν ὀζερινὲ ἀζίζ Πα-
τέρεσλεχιμιζιν τερτίπ ἱτδικλερί ἱπαδετ δοαλερινὶ χερ δαγίμ ὀκου-
μακληγὰ πορτζιούγιουζ. Ζίρα πουνουὺν μανεσινδὲν δησκήρ τζηκμαζ-
λάρ. Πάτερ ἡμῶν δοασὴ χερ νὲ κεδάρ χαρπί ἱσέδε, μανελερί γιούδζὲ
βὲ τζόκδουρλαρ ἱστέ χαρπίδζε μανεσί.

1. Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς — γιὰ σεμαλερδὲ πουλουνάν
πεδεριμιζ· Ἀλλαχὴ Πεδεριμιζ ταπὶρ ἱτμεκλιγὲ ἱζὶν βερίκι, χάττα
πὸυ κίπὶ πεδερὲ λαγίμ ὀμδουρὸν κετζουρμεκλιγὲ γαίρετ ιδελίμ. Ζίρα
πιναμουσλουκ ἱλὲ ὀμδουρ κετζουρέν ἀδεμὶν, γιὰ Πεδέρ, δεμεγὲ χακκὴ
γιόκδουρ· βὲ δέρ ἱτέδε χιλάφ σόγλερ βὲ κενδουὶ γαζεπὲ λαγίμ ιδέρ·
ἱμδι ἐφένδιμιζιν ἔμρ ἱτδιγι φαζιλετλέρ ἱλὲ κενδουμιζὶ κουσατράζ
ἱσέν, Πάτερ ἡμῶν δοασνη ὀκουδουγουμεουζδὰ ἀίρηδζα γίνε κίουνάχ
ιδέριζ, Ἀλλαχὴ πεδερ δεμέκ κολάιμηδην, ἔγεο ὡὰ ὀγούλ ὀλμακληγὰ
γιακκὴσάν ἀμελλερδὲν μαχουμ ἱσέν; βὲ κίόγλερδεκὶ πεδεριμιζ δεδικ-
δὲ, Ἀλλάχ γιάληνηζ κίόγλερδεδίρ κηγιας ἱτμεγελιμ, Ἀλλάχ χερ
γιερδὲ χαζὴρ ναζήρδην· λάκιν πίζ ἱσανλάρ γιούδζεγινὶ πεγίαν
ἱτμέκ παπηνδὰ ὡὰ λαγίμ μαχάλ σεμαβιλερδὲν πασκά νάρεγι βερε-
πιλούριζ;

2. Ἀγιασθήτω τὸ ὄνομά σου — ἱσμίγγ ἀζίζλενσὶν, γιάνι σόχρετ-
λενσὶν· ζίρα πίζιμ ἐγίον ἀμελλεριμιζὶ κίόρενλέρ Ἀλλαχημηζὴ σόχρετ-
λενδιρπὶ σόουκὸρλὸν κεττοριλέρ· ἱμδι γιὰ Πεδέρ, δέριζ, σενὶν σόχρετ-
λου ἱσμίγγ πίζιμ ἐγίον ἀμελλεριμιζὶν βασητασὴ ἱλὲ σόχρετλενσὶν.

3. Ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου — σενίγγ παδίσταχληγὴν κελσὶν, γιάνι
κινδζὶ σαλτανατλὴ κελισί· ζίρα πὸυ δζεβάπ δευτέρα παρουσίανην
ὀζερινέδιρ· ἱμδι κίουναχακλάρ ἀδεμ πουνουὺ δεμεγὲ νάσηλ δζεσαρέτ
ιδέρ;

4. Γενηθήτω τὸ θέλημά σου — σενὶν μουραδὴγγ ἱδζρά ὀλουνσουὺν
γιέρ γιούζουνδέδε, νάσηλ κι κίόκλερδὲ ἔλουρ ἱσὲ, γιάνι νάσηλ κι
σεμαβιλερδὲ πουλουνάν μελεκλέρ σενίγγ ἐμριλεριγγί ἱδζρά ιδίγιον
λάρσα, πὸυ ταρζὰ ἱσανλάρ δαχὴ γιέρ γιούζουνδὲ σενὶν τενπίχλε-
ριγγί ἱδζρά ἐγίλεσινλέρ.

5. Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον — ἱχσάν εἴλε
πίζλερὲ βούδζουδιμιζὲ ἱκτιζὰ ιδέν, πίζλερὶ ἱδάρὰ ιδεδζεκ ναφακα-
μηζὴ, πὸυ κίουν βέρ, δεγιου ζάμμ εἴλεδι, πίζλερὲ πεγίαν ἱτμέκ ιτζούν
κι, τεκμίλ ἱμανὴ ὀλάν Ἀλλαχδάν γιάληνηζ ἐκμέκ ἱστεμελίδιρ, ὀνούδα;

πὶρ κλόνλουν, γιάρηνη κλόν ιτζούν μουζακὰ ἔμερελι. Ἀλλάχ Κε-
ρίμδερ.

6. Καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀρειλήματα ἡμῶν — βέ ἄφβ εἴλε πιζίμ
τακσηρατλαρημηζή πιζλερε, νάσηλ κι πιζλέρδε πιζε ταξίράτ ιδενλερί
ἄφβ ιδέρισεκ. — Βάπτισμαδαν σόγγρα τζεσίδ κλόνναχλαρά δούσε-
δζεγιμιζι ἐφένδιμιζ πιλδιγι ιτζούν, ἔμρ εἴλεδί κι κλόνναχλεριμιζ ι-
τζούν Ἀλλάχὰ ρεδζά ιδελίμ. Λάκιν δηκκὰτ εἴλε πουνού νέ ταρίκ
ιλέ ἔμρ εἴλεδί. ἄφβ εἴλε δεγίορουζ, γιὰ Πεδέρ ζίρα πιζλέρδε ἄφβ
ιδίγιορουζ. Ἰμδι ἔγερ πιζλέρ καρηνδασλαρημηζὰ τζεσίδ δούνγλαβι
σεπεπλέρ ιτζούν πούγζ ιδούπ, ἀνλερί κερὰχ ιδέρισεκ, πιζι ιντζιδεν-
λερδέν ιντικὰμ ἀλμακληγή ἀράβισεκ, νάσηλ δεγιεπιλούριζ Ἀλλαχὴν
χουζουρουνδὰ κι, γιὰ Πεδέρ, ἄφβ εἴλε, ζίρα πίζδε ἄφβ ιδίγιορουζ;
βέ πόγλε καρηνδασλαρημηζ ἰλε μουχαπτεσιζλικδὲ πουλουνούρ ικέν,
πουνλαρή χέρ κλόνε ζιγλανλερε δούσούρμεκ μουραδηνδὰ ικέν, Ἀλλάχὰ
ἄφβ εἴλε, ζίρα πίζδε ἄφβ ιδίγιορουζ δεμέκ πόγιόκ χιλὰφ, βέ Ἀλ-
λαχὴ ἀλδατμάκ δεγίλμι; Πού σεπεπδέν ἄφβ ιδελίμ κι, ἀφβληγάδα
ναῖλ ὀλαλήμ. πιζε χέρ κίμ χέρ νέ ιδέρσε, κούρδούρ ζεβκ, ιφτιρά,
ζιγιάν, χακσηζλήκ, δζέμασηνήδα δζάνου γιούρεκδέν ἄφβ ιτμεγέ
πορτζλούγιουζ. ζίρα ἐφένδιμιζιν ἐμρίδερ.

7. Καὶ μὴ εἰσενέγκης ἡμᾶς εἰς πειρασμόν ἀλλὰ ῥῦσαι κτλ — Βέ
πιζλερί ιγθαγια, ιντζινμεγέ δούσούρμε· γιάνι ρουχσὰτ βέρμε σεῖτα-
νά· ζίρα χέρ πὶρ ιντζινμέ σεῖτανδάν κελούρ. Λάκιν Ἀλλάχ ιζιν βερ-
μέζεσε, σεῖτάν ινσανή ινδζιδέμεζ. βέ νέ σεπεπδέν ρουχσὰτ βερίρ;
ἀδιλλερὶν φαζιλετι δζανλεριμιζιν δζεσουρλουγού τεδζρουπέ ὀλου-
νούπ ἀσικλέρε τζηκμασὴ ιτζούν, νάσηλ κι ἰωβούν ἐμσαληνδάν βου-
κούφ ὀλούρουζ. Ἰμδι πούραδα ρεδζά ιδέριζ κι, γιὰ Πεδέρ, πιζλερε
σηναμάκ ιτζούν σεῖτανὰ ρουχσὰτ βέρμε κι, πιζλερί ινδζιδσίν· ζίρα
πιζίμ ταπιατημὴζ ζαγίφδερ, βέ πέλ κι τεχαμμούλ ιδέμεγιζ. Ἰλλα
πιζλερί γιαραμαζδάν (γιάνι σεῖτανδάν) κουρτάρ, ζίρα πού πιζίμ πᾶ-
γιόκ δούσμενιμιζδερ, βέ χέρ βακκὴτ τζεσίδ φεντλέρ ἰλε πιζλερί τογ-
ρού γιολδάν τζηκαρμαγιά γαῖρετ ιδέρ.

8. Ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία κτλ. — Καπούλ εἴλε πού διλεκλερι-

μιζι, γιὰ Ράππι, ζίρα σένσιν πιζίμ παδισχημηζ, δεχιρλερε καδάρ
κουδρετλού βέ ἐπεδλερε καδάρ σόχρετλού, γιάνι σενίγγ κι χόκουμε-
τιγγίν βέ σόχρετιγγίν νιχαετι γιόκδουρ. Πού, ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ βα-
σιλεία δζεβαπλάρη γιάνληζ παππασὰ μαχσούς δεγίλδερ, χέρ πὶρ
χριστιάν δαχὴ Πάτερ ἡμῶν δοαστηνὴ ὀλουδουκδὰ, πού δζεβαπλάρὰδα
ζάμμ ιτμεγέ πορτζλούδουρ.

Μπὶ χαμδ-ούλλάχ ιτμάμ ὀλδὴ.

